

AGENDA

betreft: vergadering Veiligheidsoverleg IJsselland
datum: 20 juni 2018
tijd: 9.00 – 12.30 uur
plaats: districts bureau politie, Koggelaan 8 te Zwolle, auditorium **(let op: gewijzigde locatie!)**

Algemeen Bestuur Veiligheidsregio (9.00 – 10.30 uur)

1. Opening
2. Verslag vergadering 4 april 2018
3. Ingekomen en verzonden stukken
4. Mededelingen

Besluitvormend

5. Jaarverslag & Jaarrekening 2017 (bijlage)
6. Programmabegroting 2019 (bijlage)

Informerend

7. Eerste bestuursrapportage 2018 (bijlage)
8. Invoering Algemene Verordening Gegevensbescherming (bijlage)
9. Consultaties Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO)
10. Evenementenveiligheid in IJsselland (bijlage)
11. Verslagen overleg dagelijks bestuur 15 maart en 4 april 2018
12. Agenda Veiligheidsdirectie 18 mei 2018
13. Terugkoppeling Veiligheidsberaad en AB IFV 8 juni 2018
14. Procesplanning uitrukorganisatie Brandweer IJsselland Overmorgen (bijlage wordt nagezonden)

Opiniërend

15. Contouren beleidsagenda 2020 t/m 2023 (presentatie Henk Schreuders)
16. Ontwikkelingen Waterveiligheid (presentatie WDOD & VR IJsselland)
17. Rondvraag
18. Sluiting

Notulen

van Algemeen bestuur Veiligheidsregio IJsselland

datum 4 april 2018

- aanwezig** Namens de gemeenten: de burgemeesters H.J. Meijer (Zwolle, voorzitter), A.G.J. Strien (Olst-Wijhe), B. Koelewijn (Kampen), M.P. Dadema (Raalte), R. Bats (Steenwijkerland), P.H. Sniijders (Hardenberg), T.C. Segers (Staphorst), E.J. Bilder (Zwartewaterland) en J.M. Vroomen (Ommen).
Als adviserende leden mevrouw A.M. van den Berg (directeur publieke gezondheid) en M. Brunsveld (Openbaar Ministerie) en de heren D.L.W. Zielhuis (coördinerend functionaris gemeenten), J. Derksen (regionaal militair commando Noord), P. Miltenburg (Politie Oost-Nederland), A. Mengerink (Politie Oost-Nederland), J.J.A. Lucas (Openbaar Ministerie), H. Dijk (namens de waterschappen), A. Schepers (directeur veiligheidsregio/ commandant brandweer), A.H. Schreuders (veiligheidsregio, secretaris) en mevrouw M. Fransen (veiligheidsregio, verslaglegging).
- afwezig** De burgemeesters A.P. Heidema (Deventer) en H.C.P. Noten (Dalfsen).

1. Opening

De heer Meijer opent de vergadering om 10 uur en heet de aanwezigen welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van de heren Heidema en Noten.

2. Verslag vergadering 14 februari 2018

Het bestuur stelt het verslag zonder wijzigingen vast.

3. Ingekomen en verzonden stukken

Het algemeen bestuur neemt kennis van de ingekomen en verzonden stukken.

4. Mededelingen

De heer Koelewijn doet een mededeling over de laatste ontwikkelingen in de Brandweerkamer. De Brandweerkamer heeft, in verband met de Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren, verzocht om ontheffing voor brandweervrijwilligers of drie jaar uitstel. Het ministerie wilde alleen meewerken als de uitzondering voor al het personeel van de veiligheidsregio's gold. Er is nu een jaar uitstel verleend (tot 1 januari 2021). Dit kan betekenen dat de vrijwilligers onder een cao gaan vallen. Aangezien er dan werkgeverslasten betaald moeten gaan worden, kan dit grote financiële gevolgen voor de veiligheidsregio's hebben. De meeste vrijwilligers zullen dan bovendien twee werkgevers krijgen. De landsadvocaat van Pels Rijcken doet momenteel onderzoek. De veiligheidsregio zal onder andere moeten bekijken wat in het tussenjaar gedaan wordt met de rechtspositie van de werknemers.

INFORMEREND

5. Concept programmabegroting 2019

De heer Meijer leidt dit onderwerp in. De programmabegroting is inmiddels voor zienswijzen aangeboden aan de elf gemeenteraden. Hij geeft aan dat in de aanbiedingsbrief verwezen wordt naar compensatiemogelijkheden via de accessen van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Die passage had hij er bij nader inzien liever niet in gehad.

De heer Snijders heeft een vraag over een passage op bladzijde 17. Hier staat dat er geen bijdrage meer in rekening gebracht wordt voor inzetten in de grensgebieden van andere regio's. Hij vraagt wanneer dergelijke afspraken gemaakt zijn. De heer Schepers antwoordt dat dit een landelijke afspraak is. De heer Dadema vraagt wat bedoeld wordt met de maatwerkafspraken, die in de oplegnotitie staan. En hij vraagt om welke reden de begroting op een andere manier ingericht is. De heer Schepers komt één-op-één terug op de vraag over de maatwerkafspraken. Hij geeft aan dat voor een andere inrichting van de begroting gekozen is, om op deze wijze een koppeling te kunnen maken met de beleidsagenda.

Het algemeen bestuur neemt kennis van het DB-besluit inzake de concept-programmabegroting 2019 (inclusief meerjarenraming 2020-2022), die door het dagelijks bestuur voor 1 april 2018 voor zienswijze is aangeboden aan de elf gemeenteraden.

6. Aanvulling lokale arbeidsvoorwaarden

Het algemeen bestuur neemt kennis van het DB-besluit om:

1. in te stemmen met de 'Procedureregeling functiebeschrijving en functiewaardering VRIJ 2018' en met terugwerkende kracht per 1 januari 2018 van toepassing te verklaren;
2. gelijktijdig per 1 januari 2018 de 'Procedureregeling functiebeschrijving en functiewaardering VRIJ' uit 2014 in te trekken;
3. in te stemmen met artikel 6:4:0:1 en 6:4:1:1 als lokale aanvulling op de CAR-UWO en met terugwerkende kracht per 1 januari 2018 van toepassing te verklaren.

7. Veiligheidsberaad en AB IFV

De heer Meijer vertelt dat het Veiligheidsberaad onder meer akkoord gegaan is met een financieel voorstel over de beheerskosten van de LMO. Daarnaast is gesproken over de Strategische agenda van het Veiligheidsberaad. Genoemde thema's zijn onder andere 'kansen en bedreigingen van de informatie- en datagestuurde maatschappij' en 'ongekende crises en een gezamenlijke aanpak'. Door het Veiligheidsberaad zijn onder andere de thema's 'opschaling in crisissituaties' en 'de koppeling van veiligheid en zorg' toegevoegd.

Het algemeen bestuur neemt kennis van de:

- a. brief aan Veiligheidsberaad over Strategische agenda
- b. agenda AB IFV
- c. agenda Veiligheidsberaad
- d. agenda overleg Veiligheidsberaad met minister Grapperhaus van Justitie en Veiligheid
- e. factsheet en werkproces Veiligheidsberaad

8. Definitief visitatierapport Veiligheidsregio IJsselland

De heer Meijer geeft aan dat in het AB van 14 februari de uitkomsten van de visitatie gedeeld zijn met de leden van het algemeen bestuur. Inmiddels is het definitieve rapport opgeleverd. Ten opzichte van het conceptrapport zijn er geen fundamentele wijzigingen.

Het algemeen bestuur neemt kennis van het definitieve visitatierapport Veiligheidsregio IJsselland. Zonder bespreking.

9. Inwerkprogramma gemeenteraden

De heer Meijer geeft aan dat het doel van het inwerkprogramma is om raadsleden kennis te laten maken met de vier samenwerkingsverbanden die in een gemeenschappelijke regeling georganiseerd zijn (Veiligheidsregio IJsselland, GGD, Omgevingsdienst en Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland). Er is een interactief programma samengesteld, in samenwerking met enkele gemeenten. De uitnodigingen en aanmeldingen lopen via de griffies. De avonden worden gehouden in Steenwijk, Raalte, Zwolle en Hardenberg.

Het algemeen bestuur neemt kennis van het inwerkprogramma voor de gemeenteraden, onderdeel kennismaking gemeenschappelijke regelingen.

10. Planning beleidsagenda

De planning is erop gericht om voor de zomer met alle betrokkenen, zowel ambtelijk als bestuurlijk, te komen tot een eerste versie van de beleidsagenda. Na de zomer vindt aanscherping en consultatie plaats. Tijdens de bestuurdersdag gaat de veiligheidsregio met het bestuur in gesprek over de koers, richting en ambitie van de beleidsagenda. Afgelopen week heeft de aftrap van dit proces plaatsgevonden met twee denksessies. In samenwerking met gemeenten en partners zijn in deze sessies de (externe) trends en factoren, die richting geven aan de beleidsagenda, in kaart gebracht.

De heer Dadema verzoekt om de bij de veiligheidsregio betrokken gemeentelijke ambtenaren mee te nemen in dit proces. De heer Schepers geeft aan dat op de ACB-vergaderingen dit soort onderwerpen geagendeerd wordt. Bovendien waren er ook veel ACB'ers aanwezig bij de denksessies. De heer Strien doet de suggestie om een overleg in het leven te roepen wat veel breder met de veiligheidsregio bezig is, bijvoorbeeld ook met de ambtenaren integrale veiligheid. De heer Schepers geeft aan dat die ambitie er inderdaad is.

Het algemeen bestuur neemt kennis van de planning om te komen tot een strategische beleidsagenda 2020-2023.

11. Verslag dagelijks bestuur 18 januari 2018

Het algemeen bestuur neemt kennis van het DB-verslag van 18 januari 2018.

12. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

13. Sluiting

Om 10.25 uur sluit de voorzitter de vergadering.

Agendapunt - informatie

aan Algemeen Bestuur

datum 20 juni 2018

agendapunt 03

onderwerp Ingekomen en verzonden stukken

proceseigenaar A.H. Schreuders

portefeuillehouder H.J. Meijer

1. Lijst van ingekomen stukken

<i>Nr.</i>	<i>Datum</i>	<i>Soort document</i>	<i>Afzender</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Bij stukken</i>	<i>Afdoening</i>
01	22-03-2018	Brief	Inspectie J&V	Toetsingskader rampenbestrijding en crisisbeheersing	Nee	Veiligheidsbureau
02	20-04-2018	Brief	Gemeente Olst-Wijhe	Reactie op conceptbegroting 2019	Nee	Staf financiën en beleid
03	26-04-2018	Brief aan de Tweede Kamer	Ministerie J&V	Voortgang C2000 en 112	Nee	-
04	26-04-2018	Brief	Provincie Overijssel	Vooraankondiging provinciebreed bestuurlijk overleg VTH op 19 juli 2018	Nee	Team Risicobeheersing
05	04-05-2018	Brief	Samenwerkingsregeling incidentbestrijding IJsselmeergebied (SAMIJ)	Nautische risico-inventarisatie IJsselmeergebied (SAMIJ)	Nee	Veiligheidsbureau
06	08-05-2018	Brief	Samenwerkingsregeling incidentbestrijding IJsselmeergebied (SAMIJ)	Herzien incidentbestrijdingsplan IJsselmeergebied (SAMIJ)	Nee	Veiligheidsbureau
07	16-05-2018	document	Ministerie J&V	Samenvattend document meldkamers	Nee	-
08	09-05-2018	Mail	Inspectie J&V	Aankondiging onderzoek inspectie vakbekwaamheid crisisfunctionarissen	Nee	Veiligheidsbureau
09	09-05-2018	Brief	Ministerie J&V	Controlebericht NL-Alert 4 juni 2018	Nee	-
10	18-05-2018	Brief	Gemeente Deventer	Programmabegroting 2019 – geen zienswijze	Nee	Staf financiën en beleid

<i>Nr.</i>	<i>Datum</i>	<i>Soort document</i>	<i>Afzender</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Bij stukken</i>	<i>Afdoening</i>
11	23-05-2018	Brief	Ministerie Justitie & Veiligheid	Inspectierapport inrichting repressieve brandweezorg NB: Artikel met IJssellands beeld bijgevoegd	Ja	Brandweer
12	27-03-2018	Brief	Gemeente Raalte	Reactie op conceptbegroting 2019 (geen zienswijze)	Nee	Staf en financiën

2. Lijst van verzonden stukken

<i>Nr.</i>	<i>Datum</i>	<i>Soort document</i>	<i>Verzonden aan</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Bij stukken</i>	<i>Afdoening</i>
01	16-05-2018	Brief	Minister J&V	Consultatie Wijzigingswet meldkamers	Nee	-
02	16-05-2018	Brief	Veiligheidsberaad	Consultatie uitwerkingskader meldkamers	Nee	-

De documenten die niet aan de stukken toegevoegd zijn, zijn op te vragen bij Loes Veldhuis (l.veldhuis@vrijsselland.nl, 088-1197906) of Marjolein Fransen (m.fransen@vrijsselland.nl, 088-1197362).

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Veiligheidsregio IJsselland
T.a.v. de Voorzitter
Postbus 1453 8001
BL ZWOLLE

V18.002089

**Directoraat-Generaal
Politie**
Programma Veiligheidsregio's

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
mr A.L. Irimies

M 06 100 042 06
a.l.irimies@nctv.minvenj.nl

Ons kenmerk
2264094

Kopie aan
de voorzitters van de overige
Veiligheidsregio's

Bijlagen
1

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 23 mei 2018

Onderwerp Inspectierapport Inrichting repressieve brandweezorg

Geachte Voorzitter,

Met grote belangstelling heb ik kennis genomen van het rapport 'Inrichting repressieve brandweezorg' van de Inspectie Justitie en Veiligheid (Inspectie JenV). De Inspectie JenV onderzocht in alle veiligheidsregio's een aantal belangrijke onderwerpen op het gebied van de repressieve brandweezorg. Uit de resultaten van dit onderzoek komt naar voren dat we in Nederland beschikken over goede brandweezorg. Echter, een aantal elementen in de repressieve brandweezorg behoeft dringend aandacht en/of verbetering. Middels deze brief breng ik graag de conclusies en aanbevelingen bij u onder de aandacht en verzoek ik u met klem om als verantwoordelijk bestuur voor de brandweezorg hier opvolging aan te geven.

Opkomsttijden

Het onderwerp 'opkomsttijden van de brandweer' heeft al enige jaren de nadrukkelijke aandacht van de politiek, media en de burger. De Inspectie van JenV heeft hier eerder onderzoek naar verricht en het onderzoek 'Ter Plaatse' in 2012 uitgebracht. Door mijn voorganger is in 2012 de 'Handreiking opkomsttijden registratie van afwijkingen en motivatie in dekkingsplannen' vastgesteld om veiligheidsregio's die aan afwijkende opkomsttijden willen vasthouden tegemoet te komen in de motivering daarvan.

De Inspectie JenV concludeert in het rapport 'Inrichting repressieve brandweezorg' dat de vastgestelde opkomsttijden slechts in één veiligheidsregio worden gehaald. In de overige 24 regio's is sprake van overschrijdingen van de vastgestelde opkomsttijden. Een groot aantal regio's maakt onvoldoende gebruik van de mogelijkheden die het Besluit veiligheidsregio's (Bvr) hen biedt om de gerealiseerde opkomsttijden beter aan te laten sluiten op de vastgestelde opkomsttijden. Dit geheel draagt niet bij aan een verbetering van de brandweezorg en de door de wetgever beoogde doelen worden hiermee dan ook niet verwezenlijkt. Het baart mij zorgen dat de constatering van de Inspectie JenV in grote mate gelijk zijn aan de conclusies uit het onderzoek 'Ter Plaatse'.

U heeft als bestuur de keuze om ofwel de normen uit het Besluit Veiligheidsregio's (Bvr) te hanteren ofwel om daar gemotiveerd vanaf te wijken. Indien in uw regio de gerealiseerde opkomsttijden afwijken van de vastgestelde opkomsttijden roep

Ik u op om in uw regio de gerealiseerde opkomsttijden te verbeteren of opkomsttijden vast te stellen die realistisch haalbaar zijn (zoals één regio heeft gedaan). Het is, zoals in het rapport wordt benoemd, daarbij van belang dat risicobeperkende maatregelen worden getroffen voor objecten en gebieden waarvoor de vastgestelde opkomsttijden vermoedelijk niet kunnen worden gehaald. Dit zal bovendien bijdragen aan een toenemend inzicht in de verhouding tussen de preventieve en repressieve brandweezorg in uw regio. Dit tezamen zal ook de transparantie ten aanzien van de geleverde brandweezorg richting de burger en gemeenteraden vergroten.

**Directoraat-Generaal
Politie**
Programma Veiligheidsregio's

Datum
23 mei 2018

Ons kenmerk
2264094

Ik onderken het belang van regelgeving die beter aansluit bij de praktijk. Onderdeel van het programma RemBrand van het Veiligheidsberaad betreft het project gebiedsgerichte opkomsttijden. Op dit moment ben ik in afwachting van een definitief voorstel namens alle regio's tot aanpassing van het Bvr. Dit voorstel dient niet alleen bestuurlijk, maar door alle betrokken partijen gedragen te worden. Ik wil benadrukken dat tot het moment waarop de aangepaste regelgeving in werking treedt, de huidige regelgeving nageleefd dient te worden. De verwachting is dat het voorstel eind 2018 gereed is. Vanaf het moment dat mijn ministerie het definitieve voorstel heeft ontvangen neemt het proces tot aanpassing van het Bvr minimaal 1 jaar in beslag.

Samenstelling van basisbrandweereenheden

Uit het rapport van de Inspectie JenV blijkt dat voor een groot aantal veiligheidsregio's toepassing van een afwijkende voertuigsamenstelling gebruikelijk is. In sommige gevallen kan dit leiden tot een betere brandweezorg aan de burger en in andere gevallen mogelijk tot een lichte aantasting daarvan. De eerste eenheid (veelal een TS4) blijkt meestal sneller bij het brandadres te zijn dan voorheen de TS6, maar de tweede eenheid (die de slagkracht van de TS6 compleeteert) arriveert vaak later. De eerste eenheid blijkt echter in veel gevallen in staat te zijn het incident zelfstandig af te handelen.

Ten tijde van het onderzoek hebben nog niet alle veiligheidsregio's de noodzakelijke stappen gezet of afgerond om de veiligheid van het brandweerpersoneel te borgen. Vijf veiligheidsregio's hebben inmiddels wel het gehele traject doorlopen. Zij laten met de daarin genomen maatregelen zien dat toepassing van afwijkende voertuigbezetting niet leidt tot aantasting van de veiligheid van het personeel. Ook zouden de veiligheidsregio's momenteel onvoldoende inzicht hebben of de toepassing van een afwijkende voertuigbezetting leidt tot het resultaat dat bij het besluit tot invoering werd beoogd.

Het is van belang dat veiligheidsregio's die variabele voertuigbezetting toepassen, maar hier nog geen bestuurlijk besluit over hebben genomen, dat alsnog zo spoedig mogelijk doen. Tevens dienen alle stappen om de veiligheid van het personeel te borgen zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 2 jaar na het bestuurlijk besluit, in alle veiligheidsregio's te worden doorlopen. Tot nu toe is dat in slechts vijf veiligheidsregio's het geval. Ik roep de veiligheidsregio's dan ook op om van elkaar te leren en hun kennis op dit gebied te delen. Daarnaast is voor de veiligheid en het veiligheidsgevoel van het brandweerpersoneel van belang dat zij opgeleid worden om met een variabele voertuigbezetting te werken en ook dient dit regelmatig te worden geoefend. Ook hiervoor vraag ik uw nadrukkelijke aandacht.

Beschikbaarheid brandweerpersoneel

De Inspectie JenV concludeert in haar rapport dat in alle veiligheidsregio's sprake is van afnemende beschikbaarheid van brandweervrijwilligers. De maatregelen die hierop door veiligheidsregio's zijn genomen lossen dit probleem niet volledig op. Daarnaast brengen de veiligheidsregio's onvoldoende in beeld wat de reikwijdte is van dit probleem en tot welke consequenties dit kan leiden.

Ik omarm de aanbeveling van de Inspectie JenV om de beschikbaarheid van de brandweervrijwilligers hoog op de politieke en bestuurlijke agenda te plaatsen. Afname van de beschikbaarheid van brandweervrijwilligers kan directe nadelige gevolgen hebben op de brandweezorg, dit is echter afhankelijk van de situatie in een regio. Ik vind het daarom een heel belangrijk onderwerp, zo is dit ook in het regeerakkoord opgenomen. Ik ben daarover in gesprek met de betrokken partijen hoe dit verder invulling dient te krijgen. De uitkomsten van het reeds uitgebrachte belevingsonderzoek repressief brandweerpersoneel kunnen waardevolle input vormen ten behoeve van de inzet van brandweervrijwilligers.

Tot slot wil ik u wijzen op het belang van bestuurlijke informatie over de opkomsttijden, de voertuigbezetting en beschikbare capaciteit om invulling te kunnen geven aan de bestuurlijke verantwoordelijkheid en hierover transparant verantwoording af te kunnen leggen. Met het onderzoek Brandweerstatie van het Veiligheidsberaad is een belangrijke eerste stap gezet in het verzamelen van uniforme data op landelijk niveau. De oprichting van het Kenniscentrum Data-analyse veiligheidsregio's bij het IFV zie ik als een belangrijke ontwikkeling om dit te faciliteren.

Ik heb het rapport 'Inrichting repressieve brandweezorg' aangeboden aan de Tweede Kamer. Tevens zal ik de Inspectie van JenV verzoeken om begin 2020 na te gaan of de veiligheidsregio's verbeteringen hebben gerealiseerd op de hierboven genoemde thema's. Tijdens het Veiligheidsberaad van 8 oktober 2018 ga ik graag verder met u in gesprek over de uitkomsten van dit rapport.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Ferd Grapperhaus

**Directoraat-Generaal
Politie**
Programma Veiligheidsregio's

Datum
23 mei 2018

Ons kenmerk
2264094

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
Der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Minister van Justitie en
Veiligheid**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
2264092

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 23 mei 2018
Onderwerp Beleidsreactie Rapport Inspectie JenV Inrichting repressieve
brandweezorg

Hierbij doe ik uw Kamer, zoals toegezegd in mijn brief van d.d. 11 december 2017 (TK 2017-2018, 29 517, nr. 136), het rapport 'Inrichting repressieve brandweezorg' toekomen. In het debat over de onafhankelijkheid van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) d.d. 23 januari jl. deelde ik uw Kamer mee dat de Auditdienst Rijk (ADR) een melding bij de Inspectie JenV ('de Inspectie') onderzocht over mogelijke ongewenste beïnvloeding van een uitgevoerd onderzoek. De ADR onderzocht de totstandkoming van het rapport "Inrichting repressieve brandweezorg" van de Inspectie. De ADR is nagegaan op welke punten er is afgeweken van de vigerende beschrijving van het werkproces van de Inspectie, welke interventies er hebben plaatsgevonden alsook welke principes van goed toezicht er hierbij mogelijk in het geding zijn geweest. Op basis van dit onderzoek komt de ADR tot de bevinding dat de ongewenste beïnvloeding niet kan worden vastgesteld. De ADR doet wel een aantal aanbevelingen waarmee de navolging van de principes van goed toezicht door de Inspectie aan kracht kan winnen. Deze aanbevelingen worden opgepakt door de Inspectie en sluiten goed aan bij het reeds in gang gezette traject van de Inspectie "doorontwikkeling richting 2020".

Het rapport 'Inrichting repressieve brandweezorg' is het resultaat van het onderzoek dat de Inspectie sinds 2016 binnen de 25 veiligheidsregio's uitgevoerd heeft. De Inspectie heeft drie onderwerpen geïdentificeerd om antwoord te geven op de centrale vraag van het onderzoek, te weten in hoeverre de geplande inrichting van de repressieve brandweezorg en de feitelijke uitwerking daarvan in de veiligheidsregio's voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. Uit de resultaten komt naar voren dat we in Nederland beschikken over goede brandweezorg, maar dat een aantal elementen in de repressieve brandweezorg aandacht en/of verbetering behoeft. Ik zal hieronder aan de hand van de door de Inspectie gekozen onderwerpen op het onderzoek en de daarin genoemde aandachtspunten ingaan.

Als minister van Justitie en Veiligheid ben ik verantwoordelijk voor het stelsel van veiligheidsregio's in het algemeen, het bestuur van de veiligheidsregio's is verantwoordelijk voor de taakuitvoering van de brandweer. Vanuit die stelselverantwoordelijkheid reageer ik op het landelijk beeld dat uit het rapport naar voren komt en niet op de individuele beelden die over de regio's naar voren komen. Zoals ik hieronder uiteen zal zetten zie ik in het landelijk beeld dat in het rapport geschetst wordt verscheidene punten die ik bij de besturen van de regio's onder de aandacht zal brengen. In het rapport staat een aantal conclusies en

aanbevelingen die aan mij als minister gericht zijn. Ik onderschrijf die conclusies en geef uitvoering aan de aanbevelingen.

Minister van Justitie en
Veiligheid

Datum
23 mei 2018

Ons kenmerk
2264092

Opkomsttijden

Wat betreft de opkomsttijden van de brandweereenheden komt de Inspectie tot een aantal positieve bevindingen. Zo beschikken alle regio's over een bestuurlijk vastgesteld dekkingsplan gebaseerd op een brandrisicoprofiel. Ook verstrekt het overgrote deel van de regio's aan het bestuur overzichten van de berekende opkomsttijden en heeft de meerderheid van de besturen zicht op gebieden en objecten waar de tijdnormen worden overschreden.

Daar staan de nodige aandachtspunten tegenover. Zo blijken de regio's de tijdnormen uit het Besluit veiligheidsregio's (Bvr) te overschrijden. Daar komt bij dat niet alle regio's gebruik maken van de mogelijkheid om afwijkende normen vast te stellen, en dat de regio's die dat wel doen ook deze normen overschrijden. Bovendien blijkt dat er onvoldoende aandacht is voor met name de risico beperkende maatregelen en dat de uitgevoerde registraties niet gebruikt worden als basis voor verbetermaatregelen in de repressieve brandweezorg.

Het landelijk beeld dat geschetst wordt in het rapport over de opkomsttijden beschouw ik als zorgwekkend. Zoals ook de Inspectie constateert is het halen van de vastgestelde opkomsttijden geen vrijblijvende kwestie. Ik hecht er dan ook aan dat het bestuur haar verantwoordelijkheid neemt en realistische opkomsttijden vaststelt en dat daarbij de benodigde bestuurlijke transparantie in acht wordt genomen richting burgers en gemeenteraden. De relatie tussen het risico dat aan bepaalde objecten gebonden is en de slagkracht van de brandweer dient daarbij meegenomen te worden.

Een van de adviezen uit het project RemBrand van het Veiligheidsberaad (VB) is te komen tot gebiedsgerichte opkomsttijden. Ik ben in afwachting van een met data onderbouwd voorstel van het VB om de huidige objectgerichte opkomsttijden in de regelgeving te vervangen door gebiedsgerichte opkomsttijden. Daarbij stel ik als randvoorwaarde dat dit een bestuurlijk en operationeel gedragen voorstel moet zijn, namens alle regio's. Nadat ik de onderbouwing heb ontvangen van het VB zal deze inhoudelijk beoordeeld worden. Er van uitgaande dat dat traject succesvol doorlopen wordt, zal vervolgens het Bvr aangepast worden. Ik verwacht het voorstel eind dit jaar.

Er zal enige tijd overheen gaan tot een dergelijke wijziging in de regelgeving is doorgevoerd en geïmplementeerd. Tot die tijd dient de huidige regelgeving nageleefd te worden. Ik zal daar de aandacht van de regio's op vestigen en de besturen wijzen op hun verantwoordelijkheid om de gerealiseerde opkomsttijden beter te laten aansluiten bij de vastgestelde. Ik wijs hen daarbij tevens op de mogelijkheid die het besluit hen biedt om gemotiveerd af te wijken met oog voor risicobeperkende maatregelen.

Samenstelling brandweereenheden

Volgens het Bvr is de standaardsamenstelling van een brandweereenheid een tankautospuit met zes personen. Een andere samenstelling mag worden toegepast mits het algemeen bestuur daar een besluit over heeft genomen, de brandweezorg tenminste gelijkwaardig blijft en geen afbreuk wordt gedaan aan de veiligheid en gezondheid van het brandweerpersoneel. Dit is nader uitgewerkt in het landelijk kader Uitrust op Maat dat in 2014 door het VB is aangenomen. Toepassing van een afwijkende voertuigsamenstelling is inmiddels in een groot aantal veiligheidsregio's gebruikelijk.

In 22 regio's is door het bestuur een besluit genomen over een afwijkende samenstelling van de brandweereenheden. Eén regio maakt geen gebruik van een afwijkende bezetting en in twee regio's is geen besluit genomen, maar wordt wel afwijkend uitgerukt.

Minister van Justitie en
Veiligheid

Datum
23 mei 2018

Ons kenmerk
2264092

In het rapport komt de Inspectie ook op dit onderwerp tot een aantal positieve conclusies. Zo concludeert de Inspectie dat er ruim voldoende TS6 eenheden beschikbaar zijn om de afgesproken interregionale bijstand te kunnen leveren. Bovendien oordeelt de Inspectie dat het gebruik van afwijkende eenheden vaak leidt tot snellere zorg die in veel gevallen afdoende is.

De Inspectie benoemt daarentegen ook op het gebied van de samenstelling van de brandweereenheden een aantal belangrijke aandachtspunten. Zo wordt maar in beperkte mate gebruik gemaakt van evaluaties. Dit beperkt de mogelijkheid om resultaten te analyseren en verbetervoorstellen te kunnen doen.

Ik onderschrijf het belang dat de Inspectie benoemt van het opleiden en oefenen van het brandweerpersoneel met een afwijkende voertuigbezetting. De Inspectie is voornemens om er op toe te zien dat alle regio's eind 2019 de benodigde stappen hebben gezet om het personeel op een veilige manier met de afwijkende bezetting te laten werken.

Zoals uit het rapport blijkt zijn er verschillen per regio met betrekking tot de toepassing van de afwijkende voertuigbezetting en de voorbereiding daarop. Ik hecht er aan dat de regio's bij elkaar te rade gaan om van elkaar te leren. Daarbij gaat het onder andere om het doorlopen van de juiste stappen wat betreft de veiligheid van het personeel die binnen 2 jaar na het bestuurlijke besluit dienen te zijn doorlopen. Echter, ook gaat het om het gebruik van evaluatiecycli en de beste invulling van de afwijkende inzet. Ik zal de regio's oproepen om van elkaar te leren en, met betrekking tot de regio's die dat nog niet gedaan hebben, een bestuurlijk besluit te nemen over de toepassing van deze inzet.

Tot slot is in dit kader van belang dat op dit moment nader onderzoek plaatsvindt naar de ervaringen van het werken met het landelijk kader Uitruk op Maat. De resultaten daarvan worden binnen enkele maanden verwacht en kunnen de regio's helpen om, waar nodig, de juiste verbeteringen door te voeren.

Beschikbaarheid Brandweerpersoneel

De brandweer is voor een groot deel afhankelijk van haar vrijwilligers. De Inspectie concludeert dat, waar de beschikbaarheid van de beroepsbezetting voldoende is, vrijwel alle regio's kampen met een probleem met betrekking tot de bezetting door vrijwilligers. Daarbij gaat het vooral om bepaalde dagdelen.

Dit probleem is, aansluitend bij het vorige thema, dan ook één van de belangrijkste redenen dat veel regio's kiezen voor een afwijkende samenstelling van de eenheden. Helaas, zo constateert de Inspectie, is dat niet altijd voldoende: er worden soms eenheden buiten dienst gesteld als blijkt dat zij door een gebrek aan personeel niet kunnen uitrukken.

Niet alleen het huidige probleem met betrekking tot de bezetting door vrijwilligers baart mij zorgen maar ook de conclusie van de Inspectie dat veel regio's weinig aandacht hebben voor de langere termijn beschikbaarheid van vrijwilligers. Dit uit zich onder andere in een onvoldoende zicht op de factoren die leiden tot deze beschikbaarheidsproblematiek. Bovendien is de aandacht voor dit probleem vooral aanwezig op lokaal niveau en niet op een meer structurele basis op het niveau van het algemeen bestuur.

De regering vindt de beschikbaarheid van vrijwilligers bij onder andere de brandweer een belangrijk onderwerp. In het regeerakkoord is dit ook als zodanig benoemd en zijn er extra middelen voor vrijgemaakt. Ik omarm dan ook de aanbeveling van de Inspectie om dit thema hoog op de politieke en bestuurlijke agenda te plaatsen. Ik ben in overleg met de relevante partijen over hoe hier verder invulling aan gegeven moet worden. Daarbij zullen ook de uitkomsten van het recent afgeronde belevingsonderzoek worden benut.

**Minister van Justitie en
Veiligheid**

Datum
23 mei 2018

Ons kenmerk
2264092

Tot slot

In deze brief heb ik per thema een korte uiteenzetting gegeven van de belangrijkste conclusies in het rapport van de Inspectie en heb ik de maatregelen genoemd die ik zal nemen. Dit betreft onder andere een brief van mijn zijde aan de regio's die ik onmiddellijk na aanbieding van dit rapport aan uw Kamer aan hen zal zenden en waarin ik dringend verzoek verbetering of voortgang aan te brengen ten aanzien van de verschillende benoemde punten. Daarnaast zal ik het rapport agenderen voor mijn eerstvolgende overleg met het VB.

Voorts zal ik de Inspectie dan ook vragen om begin 2020 een nieuwe tussenstand op te leveren op deze onderwerpen.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Ferd Grapperhaus

IJssellands beeld ‘Inrichting repressieve brandweezorg’

-
-

Vandaag verscheen het rapport ‘Inrichting repressieve brandweezorg’ van de Inspectie Justitie en Veiligheid. Het rapport, dat bestaat uit een landelijk beeld en 25 regionale beelden, is gebaseerd op een onderzoek naar inrichting van de repressieve brandweezorg in de veiligheidsregio’s. Het onderzoek focust zich voor een groot deel op opkomsttijden, uitruk op maat en vrijwilligheid. Uit de resultaten komt naar voren dat we in Nederland beschikken over goede brandweezorg, maar dat een aantal elementen wel om aandacht vraagt. In dit artikel reageren wij op basis van de regionale uitkomsten voor Veiligheidsregio IJsselland.

Voor wat betreft de opkomsttijden voldoet onze veiligheidsregio op vrijwel alle punten aan de wet- en regelgeving. Wij hanteren de tijdnormen van het Besluit veiligheidsregio’s (Bvr). Waar van de wettelijke opkomsttijden wordt afgeweken, is dit door het bestuur aanvaard en zijn maatregelen benoemd om de risico’s te beperken. Het effect van deze maatregelen, om de opkomsttijden te verbeteren, blijft nog wel achter bij de verwachtingen. Het vraagt nog aandacht wat er moet gebeuren om het gewenst effect te bereiken.

Uitruk op maat

In twee, Giethoorn en Oldemarkt, van de 35 brandweerposten binnen IJsselland wordt in basis afgeweken van de standaardbezetting met zes brandweertinnen in een tankautospuiter. Het niveau van de brandweezorg blijft hiermee op peil. IJsselland heeft aandacht voor de veiligheid van het personeel en heeft hiervoor een aangepast oefenprogramma opgesteld. De regionale Risico-inventarisatie en –evaluatie (RI&E) wordt nog aangepast aan de afwijkende voertuigbezetting. De toepassing van afwijkende voertuigbezetting heeft geen invloed op het kunnen leveren van interregionale bijstand.

Vrijwilligheid

De beschikbaarheid van brandweervrijwilligers is in IJsselland nog geen actueel probleem. Dit neemt niet weg dat dit probleem voor de nabije toekomst dreigt te ontstaan. Dit onderwerp staat dan ook hoog op de agenda van ons management en bestuur. De beschikbaarheid van vrijwilligers wordt regulier tot op het niveau van brandweerpost in beeld gebracht, tussen alle niveaus van leidinggevenden besproken en er wordt zo nodig naar gehandeld.

Meer informatie

De resultaten van het onderzoek staan op de [website van het Ministerie van Justitie & Veiligheid](#). Een reactie van Brandweer Nederland op het landelijke beeld leest u [hier](#).

Agendapunt - besluitvormend

aan Algemeen bestuur

datum 20 juni 2018

agendapunt 5

onderwerp Jaarverslag en Jaarrekening 2017

proceseigenaar A. Schepers

portefeuillehouder H.J. Meijer

Te besluiten om:

1. het jaarverslag 2017 vast te stellen.
2. de jaarrekening 2017 vast te stellen en het saldo van € 555.550 als volgt te bestemmen:
  - a. 172.000 euro eenmalig overhevelen naar 2018 om de uitgestelde opleidingen uit te voeren;
  - b. 383.550 euro te reserveren voor de autonome ontwikkelingen (gevolgen cao-gemeenten) van 2018.
3. De restantkredieten van de vervangingsinvesteringen van € 925.816 opnieuw beschikbaar te stellen in 2018.

Inleiding

Het dagelijks bestuur legt jaarlijks verantwoording af aan het algemeen bestuur over de uitvoering van de begroting, door het voorleggen van de programmaverantwoording (het jaarverslag) en de jaarrekening. Volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) moet het algemeen bestuur een bestemming geven aan een voordelig resultaat van de jaarrekening. De jaarrekening sluit af met een positief saldo van ruim een half miljoen euro.

Beoogd effect

Het doel van het voorstel is om voor 15 juli (uiterlijke termijn op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen) te komen tot door het algemeen bestuur vastgestelde jaarstukken.

Argumenten

Jaarverslag

De jaarstukken 2017 grijpen terug op de begroting 2017. In de programmaverantwoording is van alle te leveren resultaten en bijbehorende actiepunten door middel van een smiley aangegeven in welke mate het resultaat of actiepunt gehaald is.

In 2017 is de brandweer ruim 8.000 maal gealarmeerd voor brand, voor incidenten op de weg, het water en het spoor en voor incidenten met gevaarlijke stoffen, met dieren en bij stormschade.

kenmerk <corsanummer>
vervolgblad 2 van 4

Van deze alarmeringen was er in 1.281 gevallen sprake van een automatische brandmelding. Dit betekent een reductie van 9% automatische meldingen ten opzichte van 2016.

In algemene zin zijn de volgende punten noemenswaardig voor 2017:

1. Er is een zelfevaluatie uitgevoerd, naar aanleiding daarvan is het organisatieplan herzien. De inhoudelijke keuzes die gemaakt zijn naar aanleiding van de zelfevaluatie maakten het mogelijk om het managementteam te verkleinen van negen naar drie personen. Ook werd gekozen voor het loslaten van de geografische clusterindeling en de introductie van meer project- en programmatisch werken.
2. Er heeft een visitatie plaatsgevonden. De rapportage wordt in 2018 gebruikt om richting te geven aan de inhoudelijke koers van Veiligheidsregio IJsselland, met het oog op de nieuw te realiseren beleidsagenda 2020-2023.
3. We hebben de zelf- en samenredzaamheid van onze inwoners, bedrijven en instellingen gestimuleerd. Op die manier weten zij beter wat ze zelf kunnen doen voor, tijdens en na een brand, ramp of crisis. Diverse publieksacties zijn in dit kader uitgevoerd, zoals de geboortepakketten in de brandpreventieweek, voorlichting op scholen en adviezen in de Deventer binnenstad.
4. De landelijke opleiding levensreddende handelingen bij grootschalige incidenten is begin 2017 ontwikkeld. In 2017 hebben 700 mensen in onze regio deelgenomen aan deze workshop in de gemeenten Hardenberg, Kampen, Raalte, Steenwijkerland en Zwolle. Bestaande workshops/cursussen op het gebied van eerste hulp zijn in 2017 overgedragen aan het Rode Kruis. Het Rode Kruis heeft in 2017 circa 750 mensen extra opgeleid.
5. We hebben een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd bij 38 burgers die zijn getroffen door een woningbrand. Hieruit blijkt dat men (zeer) positief is over het optreden van de brandweer.
6. Er zijn vijftien zogenaamde GRIP-incidenten bestreden. Dit waren onder andere zeer grote branden in Hardenberg, Deventer, Zwolle, Kampen en Genemuiden.
7. Het team bevolkingszorg heeft een goede start gemaakt, waarbij de opkomst van functionarissen sterk verbeterd is ten opzichte van het verleden.
8. Veiligheidsregio IJsselland heeft een Europese subsidie ontvangen van ruim 355.000 euro voor de deelname van Veiligheidsregio IJsselland aan het Europese samenwerkingstraject IN-PREP. Aan dit project nemen 20 partners, in publiek-private samenwerking, deel uit zeven Europese landen. Dit project levert in augustus 2020 twee resultaten op; een multidisciplinair trainingsplatform waarin grensoverschrijdend geoefend kan worden met meer realistische scenario's en een handboek over grensoverschrijdend crisismanagement.
9. Samen met de andere veiligheidsregio's in Oost-5 leverden wij in 2017 onze bijdrage aan de vorming van de Landelijke Meldkamer Organisatie. Het samenvoegingsplan LMO Oost is bestuurlijk vastgesteld.

Jaarrekening 2017

De jaarrekening 2017 van Veiligheidsregio IJsselland sluit af met een positief saldo van ruim een half miljoen euro. Het jaarrekeningresultaat is een saldo van voor- en nadelen en wordt

kenmerk <corsanummer>
vervolgblad 3 van 4

veroorzaakt door een vertraging in de uitvoering van het investeringsplan, hogere inkomsten, uitstel van opleidingen en hogere loonkosten.

Controleverklaring

De accountant heeft bij de jaarrekening 2017 een goedkeurende controleverklaring afgegeven op getrouwheid en rechtmatigheid. Deze is als bijlage 10 opgenomen in de jaarstukken.

Bestemming jaarrekeningsaldo

De jaarrekening 2017 van Veiligheidsregio IJsselland sluit af met een positief saldo van ruim een half miljoen euro. Het algemeen bestuur wordt voorgesteld het jaarrekeningresultaat 2017 als volgt te bestemmen:

Bestemming jaarrekeningsaldo	Bedrag
Overheveling opleidingsbudget	€ 172.000
Autonome ontwikkelingen 2018	€ 383.550
	€ 555.550

Overheveling opleidingsbudget

In 2017 konden enkele opleidingen niet gedaan worden in afwachting van verschillende ontwikkelingen. Bijvoorbeeld omdat nieuwe aanstellingen van beroepskrachten, met name in Deventer, nog afgerond moesten worden, voordat een volledige opleidingsgroep beschikbaar was. De rijopleidingen zijn uitgesteld, omdat er landelijk een nieuwe opleiding komt en ook een nieuwe bijscholing. Deze start in 2018 in Oost5-verband. De gaspakkenopleidingen zijn uitgesteld tot de nieuwe visie op incidentenbestrijding gevaarlijke stoffen in 2018 is ingevoerd.

Autonome ontwikkelingen 2018

In de cijfers van de begroting 2018 is nog geen rekening gehouden met de nieuwe cao, aangezien deze tijdens het opstellen nog niet bekend was. Bestuurlijk is afgesproken om nacalculatie toe te passen. In de begroting 2018 was 1,5% ruimte om een stijging van de lonen en de sociale lasten op te vangen. Uit de analyse van de werkelijke salarissen in 2018 blijkt dat de totale stijgingen hoger zijn, dan financieel beschikbaar is. Dit zorgt voor een nadeel van 508.000 euro. Het verschil is opgevangen door positieve afwijkingen in de begroting 2018.

Restantkredieten

Van de beschikbare investeringskredieten in 2017 is kritisch beoordeeld wat doorgeschoven kan worden naar 2018. Het bestuur wordt voorgesteld om naar 2018 bijna een miljoen euro door te schuiven. Voor deze kredieten zijn de opdrachten al gegeven, maar wordt het voertuig of de prestatie pas geleverd in 2018.

Risico's

Er zijn geen relevante risico's verbonden aan het nemen van dit besluit.

kenmerk <corsanummer>
vervolgblad 4 van 4

Middelen

De jaarrekening 2017 van Veiligheidsregio IJsselland sluit af met een positief saldo van 555.550 euro. Dit is ruim 290.000 euro hoger dan bij de tweede bestuursrapportage 2017 was verwacht (265.000 euro). Dit zijn de belangrijkste afwijkingen per programma:

Organisatieonderdeel / Programma	Afwijking t.o.v. 2e bestuursrapportage 2017	Verantwoording
Bedrijfsvoering	-77.000	Voor een belangrijk deel veroorzaakt door hogere inhuur- en advieskosten van de implementatie financieel en personeelssysteem.
Directie/BBC	13.000	De kosten voor de veiligheidsdag vielen lager uit en zijn er extra detacheringsofbrengsten geweest.
Strategie en beleid	7.000	Er is kritisch gekeken naar kosten vergaderlocaties.
Brandweer	332.000	Voor een belangrijk deel veroorzaakt door lagere vrijwilligersvergoeding door minder oefenen en kazernering en uitstel van opleidingen.
Crisisbeheersing	44.000	Minder loonkosten door latere invulling vacatures.
Bevolkingszorg	15.500	De afschrijving piketvoertuigen start vanaf 2018.
GHOR	2.500	Diverse kleine voordelen.
Meldkamer	-23.000	Veroorzaakt door vervanging van langdurige ziekte.
Algemene dekkingsmiddelen	-24.000	Naheffing i.v.m. een overschrijding WKR ruimte
Totaal	290.000	

Voor een gedetailleerde verklaring van de verschillen tussen de tweede bestuursrapportage en de jaarrekening verwijzen wij naar de toelichting in hoofdstuk 2 van de jaarstukken.

Vervolg

De jaarstukken worden voor 1 juli verzonden aan gedeputeerde staten van Overijssel.

De resultaatbestemming is via een begrotingswijziging verwerkt in de eerste bestuursrapportage 2018. Deze eerste bestuursrapportage is inmiddels toegestuurd aan de gemeenteraden. Formeel gezien kunnen de gemeenteraden nog een zienswijze op de voorgestelde begrotingswijzigingen indienen.

Veiligheidsregio IJsselland

Brandweer | GHOR | Politie | Gemeenten

Jaarstukken 2017

Jaarverslag en Jaarrekening

Veiligheid: voor elkaar

4 april 2018

Documentgegevens

Nr.	Datum	Verspreid aan	T.b.v. vergadering
1	25 januari 2018	Arjen Schepers, Michel Thijssen, Henk Schreuders, Marco Huisman, Hubert Weitenberg, Marcel Kluin, Marc Mondria, Norbert Bosman, Richard Kamphuis, Carla Grummel, Robert Jan Maaskant, Robert Steenbergen, Theo van Leussen, Bea Stegeman, Jaap Wolf.	<i>(klaar uiterlijk 13/2)</i>
2	14 februari 2018	Managementteam – 1 ^e aanbidding (voor accountantscontrole)	20 februari 2018
3	26 februari 2018	Accountant	
4	22 maart 2018	Managementteam – 2 ^e aanbidding (na accountantscontrole)	27 maart 2018
5	28 maart 2018	dagelijks bestuur	4 april 2018
6	04 april 2018	Accountant (t.b.v. verklaring)	
	14 april 2018	Gemeenten	
		algemeen bestuur	20 juni 2018

Documentbeheer/ eigenaar	Marjolein Fransen
Projectleiding	Marc Kool & Marjolein Fransen
Vastgesteld door	Dagelijks bestuur
Datum vaststelling	4 april 2018
Digitale vindplaats	MyCorsaID: V18.001450

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Opbouw document	5
1.2	Procedure	5
1.3	Algemene terugblik	6
DEEL A	JAARVERSLAG	8
2	PROGRAMMAVERANTWOORDING	8
2.1	Inleiding	8
2.2	Programma Strategie & Beleid	9
2.3	Programma Brandweer	11
2.4	Programma Crisisbeheersing	18
2.5	Programma GHOR	23
2.6	Programma Bevolkingszorg	27
2.7	Programma Meldkamer	31
3	VERPLICHTE PARAGRAFEN	35
3.1	Weerstandsvormogen en risicobeheersing	35
3.1.1	Financiële kengetallen	37
3.2	Bedrijfsvoering	38
3.3	Financiering	38
3.3.1	Inleiding	38
3.3.2	Treasurystatuut	39
3.3.3	Berekening kasgeldlimiet	39
3.3.4	Renterisiconorm	39
3.3.5	Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte	40
3.3.6	Rentevisie	41
3.3.7	Rentekosten en opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie	41
3.4	Verbonden partijen	41
3.5	Bezuinigingen / efficiency- schaalvoordelen 2017	43

4	SOCIAAL JAARVERSLAG	47
4.1	Arbeidsvoorwaarden	47
4.2	Opleiden en ontwikkelen	47
4.3	Personele cijfers	47
4.4	Arbeidsomstandigheden	50
5	FEITEN EN CIJFERS 2017	52
DEEL B	JAARREKENING	53
6	OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	54
6.1	Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	55
7	BALANS	62
7.1	Toelichting op de balans	63
8	BIJLAGEN JAARREKENING	73

1 Inleiding

1.1 Opbouw document

In deze jaarstukken legt Veiligheidsregio IJsselland verantwoording af over de uitvoering van de begroting 2017. De jaarstukken bestaan uit de volgende onderdelen:

- Deel A: Jaarverslag (inclusief bijlage)
- Deel B: Jaarrekening (inclusief bijlagen)

In het Jaarverslag wordt aangegeven hoe de behaalde resultaten zich verhouden tot de in de programmabegroting gestelde doelen en wat de kosten daarvan zijn geweest. Het Jaarverslag is verdeeld in de volgende programma's:

- Strategie & Beleid
- Brandweer
- Crisisbeheersing
- GHOR
- Bevolkingszorg
- Meldkamer

Vervolgens wordt ingegaan op de paragrafen die op grond van het Besluit begroting en verantwoording in het Jaarverslag terug dienen te komen. Ook is het sociaal jaarverslag toegevoegd en tot slot wordt geëindigd met enkele feiten en cijfers.

Deel B betreft de jaarrekening. Hier zijn het overzicht van baten en lasten en de balans opgenomen.

1.2 Procedure

Conform artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen stuurt het dagelijks bestuur vóór 15 april de jaarstukken, inclusief controleverklaring en accountantsverslag, aan de raden van de deelnemende gemeenten. In feite krijgen de gemeenteraden de jaarstukken ter informatie toegestuurd. Het jaar is tenslotte ten einde en aan de uitvoering en uitgaven in dat jaar is niets meer te veranderen. De gemeenten kunnen hun burgemeesters wel punten meegeven voor de bespreking in de vergadering van het algemeen bestuur op 21 juni 2017.

Waar de gemeenteraden wel expliciet wat van kunnen vinden, is de bestemming van het financieel resultaat. In de eerste en tweede bestuursrapportage 2017 is al ingegaan op de mogelijke bestemming van het verwachte resultaat. We gaan ervan uit dat de gemeenteraden in gesprek gaan met hun burgemeesters als zij zich niet kunnen vinden in de bestemming van het financieel resultaat, voordat het algemeen bestuur hierover een besluit neemt tijdens de bespreking op 20 juni 2018. De resultaatbestemming wordt via een begrotingswijziging verwerkt in de tweede bestuursrapportage 2018. Deze tweede bestuursrapportage krijgen de gemeenteraden in het najaar toegestuurd. Formeel gezien kunnen de gemeenteraden op dat moment nog een zienswijze op de voorgestelde begrotingswijzigingen indienen.

Conform artikel 34 lid 4 van de Wgr stuurt het dagelijks bestuur de jaarstukken binnen twee weken na vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 juli aan gedeputeerde staten. Om deze termijn te halen, is in de

gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio IJsselland opgenomen dat het algemeen bestuur de jaarstukken voor 1 juli vaststelt.

1.3 Algemene terugblik

De essentie

Het Beleidsplan 2015-2018 geeft de essentie weer van ons bestaan als veiligheidsregio: we willen het voorkomen en bestrijden van fysieke onveiligheid in ons gebied goed voor elkaar hebben en doen dat samen met gemeenten, inwoners, bedrijven en partner-organisaties. Een belangrijk uitgangspunt in ons beleidsplan is dat we realistisch om willen gaan met risico's. We verstrekken nuchter en feitelijk informatie aan de samenleving, in onze advisering denken we in mogelijkheden. We investeren in het voorkomen van branden, rampen en crisissen. Maar als zich een brand, ramp of crisis voordoet, bestrijden we deze vanuit onze 24/7 paraat staande organisatie. We financieren nieuw beleid door oud beleid te laten vervallen.

Zelfevaluatie en visitatie

Bij de start van de nieuwe organisatie in 2014 heeft het algemeen bestuur de organisatieprincipes vastgesteld die ten grondslag lagen aan het inrichten van de organisatie. Destijds is afgesproken na drie jaar te evalueren of deze organisatieprincipes functioneren zoals toen beoogd. Drie accenten werden bepaald waar in elk geval naar gekeken moest worden: managementdrukte, clusterindeling en innovatief vermogen. In de zelfevaluatie, in opmaat naar de visitatie, zijn medewerkers, partners, tegensprekers en het bestuur over deze onderwerpen bevraagd in verschillende bijeenkomsten. Daarnaast werd bij de zelfevaluatie een aanvullende digitale uitvraag gedaan onder onze externe partners over de toekomstige maatschappelijke thema's waar aanknopingspunten zitten voor samenwerking. De uitkomsten van de zelfevaluatie zijn weergegeven in een rapportage, die op 21 juni vastgesteld is door het algemeen bestuur.

Na de zomer werden de uitkomsten van de zelfevaluatie, vertaald naar een nieuw organisatieplan. De inhoudelijke keuzes maakten het mogelijk om het managementteam te verkleinen van negen naar drie personen. Ook werd gekozen voor het loslaten van de geografische clusterindeling en de introductie van meer project- en programmatisch werken. Om ervoor te zorgen dat de gemeenten, na opheffing van de functie van clustercommandant, toch een herkenbaar, bereikbaar en volwaardige gesprekspartner hebben, zijn de nieuwe MT-leden gekoppeld aan een burgemeester. Als contactpersoon op ambtelijk niveau gaan accounthouders fungeren, die rol krijgt inmiddels vorm en inhoud. Binnen de organisatie is het middenkader, door deze wijziging, een belangrijke laag voor het functioneren van de organisatie.

Tenslotte vond in 2017 de visitatie plaats. De visitatie had drie thema's waarop het presterend vermogen van de regio is getoetst: maatschappelijke opdracht, leiderschap en verandervermogen en samenwerking. De visitatie bleek een bevestiging van de uitkomsten van de zelfevaluatie op te leveren. Zo bleek dat de verhoudingen in onze regio goed zijn, er een groot basisvertrouwen in de veiligheidsregio is, er sprake is van een gunfactor voor de regierol van de veiligheidsregio en Bevolkingszorg een sprong voorwaarts gemaakt heeft. Daarnaast viel het de visitatiecommissie op dat er een warme en collegiale cultuur heerst. Aanbevelingen zijn er op het gebied van de zichtbaarheid van resultaten en producten, het betrekken van de gemeenten aan de voorkant van processen, de toerusting van het middenmanagement, het benutten van de gunfactor in het netwerk en evenwicht tussen brandweer en de overige onderdelen van de organisatie. Toon proactief lef, was een van de aanbevelingen. De overall conclusie is dat de veiligheidsregio klaar is voor de volgende stap. En die volgende stap gaan wij uitwerken in het nieuwe beleidsplan 2020 -2023. De uitkomsten uit de zelfevaluatie en de visitatie vormen de opmaat naar dit nieuwe beleidsplan.

Zelfredzaamheid en brandveilig leven

Zoals het beleidsplan aangeeft blijven we de zelf- en samenredzaamheid van onze inwoners, bedrijven en instellingen stimuleren. Op die manier weten zij wat ze zelf kunnen doen voor, tijdens en na een brand, ramp of crisis. Diverse publieksacties zijn in dit kader uitgevoerd. In de programma's wordt hierop terug gekomen.

Bestrijden incidenten: branden, rampen en crisis

In 2017 is Brandweer IJsselland ruim achtduizend maal gealarmeerd. Naast alarmeringen voor brand betrof het onder andere alarmeringen voor incidenten op de weg, op het water en het spoor en incidenten met gevaarlijke stoffen, met dieren en stormschade.

Er waren vijftien zogenaamde GRIP-incidenten. Er waren zeer grote branden in onder andere Hardenberg, Deventer, Zwolle, Kampen en Genemuiden.

Zie ook hoofdstuk 5 'feiten en cijfers 2017'.

Landelijke Meldkamer Organisatie en Meldkamer Oost-Nederland

Het landelijke project dat moet leiden tot vorming van één Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO) ging in 2014 van start en loopt door tot circa 2020. Samen met de andere veiligheidsregio's in Oost-5 leverden wij daaraan in 2017 onze bijdrage.

Deel A   Jaarverslag

2   Programmaverantwoording

2.1   Inleiding

De inrichting van dit jaarverslag dient, conform de financiële verordening van Veiligheidsregio IJsselland, aan te sluiten op de indelingssystematiek van de programmabegroting. De programmabegroting (en dus ook dit jaarverslag) is verdeeld in de volgende programma's:

- Strategie & Beleid
- Brandweer
- Crisisbeheersing
- GHOR
- Bevolkingszorg
- Meldkamer

De rapportage dient onder andere in te gaan op afwijkingen in de geleverde prestaties. Er is voor gekozen om dezelfde opzet te hanteren als voor de eerste en tweede bestuursrapportage 2017, zodat de documenten vergelijkbaar zijn.

In de begroting 2017 staan per programma de te behalen resultaten (wat willen we bereiken?) en de daaraan verbonden actiepunten (wat doen we daarvoor?). Deze resultaten en actiepunten zijn in de paragrafen hieronder overgenomen. Aan de tabel is een kolom met de realisatie toegevoegd en een kolom waar, zo nodig, een toelichting staat. De realisatie is door middel van smileys weergegeven. Een groene smiley geeft aan dat de prestatie behaald is, een oranje smiley geeft aan dat de prestatie deels behaald is en een rode smiley geeft aan dat de prestatie niet gehaald is.

Onder de tabel wordt antwoord gegeven op de vraag '*wat heeft het gekost?*' en wordt waar nodig een toelichting gegeven op de afwijking.

2.2 Programma Strategie & Beleid

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
1.	Versterking democratische legitimatie.	<ul style="list-style-type: none"> Afspraken met gemeenten over de vroegtijdige betrokkenheid bij beleidsontwikkeling. Invulling raadsbijeenkomsten op basis van behoeften gemeenteraden. 		In 2017 zijn met het AB afspraken gemaakt over de betrokkenheid van gemeenteraden bij de beleidsontwikkeling. Na de gemeenteraadverkiezingen in maart 2018 starten we met een inwerkprogramma in samenwerking met GGD, Omgevingsdienst en Jeugdzorg. Van daaruit nodigen we raadsleden uit om actief na te denken over relevante veiligheidsthema's die de komende 4 jaar op de agenda moeten komen.
2.	Uitkomsten visitatie Veiligheidsregio IJsselland.	<ul style="list-style-type: none"> Zelf-evaluatie in voorbereiding op landelijke visitatie 		De zelfevaluatie is in het AB van 21 juni 2017 vastgesteld. De visitatie heeft plaatsgevonden op 29 en 30 november 2017. Rapportage is

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
				gereed in maart 2018

Wat heeft het gekost?

Programma Strategie & Beleid

N = Nadeel, V = Voordeel

Omschrijving	Primitieve begroting 2017	Begroting na wijziging 2017	Realisatie 2017	Verschil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
Bestuur	19.902	19.902	12.459	-7.443	V
Totaal lasten	19.902	19.902	12.459	-7.443	V
Bestuur	-20.150	-20.150	-20.000	150	N
Totaal baten	-20.150	-20.150	-20.000	150	N
Totaal saldo baten en lasten	-248	-248	-7.541	-7.293	V
bij: onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	
af: stortingen in reserves	0	0	0	0	
Resultaat	-248	-248	-7.541	-7.293	V

Per saldo sluit het programma Strategie & Beleid met een positief saldo van € 7.000, dit positieve resultaat wordt veroorzaakt door:

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Binnen de totaal beschikbare budgetten van het bestuur is in 2017 sprake van een onderuitputting, o.a. doordat de vergaderkosten voor de veiligheidsregio lager uitvielen.	€ -7.000	V
Totaal resultaat programma Strategie & Beleid (voordeel)	€ -7.000	V

2.3 Programma Brandweer

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
1.	We beperken en voorkomen brand en ongevallen bij brand bij burgers, bedrijven en instellingen. We zorgen ervoor dat de zelfredzaamheid van burgers en bedrijven wordt vergroot.	We geven invulling aan de rol van bevoegd gezag ten aanzien van BRZO-bedrijven en vervullen de wettelijke taak van adviseur externe veiligheid; We maken per aangesloten gemeente heldere afspraken over de te leveren inspanning op het gebied van advisering en toezicht en komen deze na; We geven invulling aan het kennispunt brandveiligheid binnen de RUD;		

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
		We maken, samen met de posten in de clusters, burgers, bedrijven en instellingen bewust van veilige en onveilige situaties (brandveilig leven).		Door diverse projecten, zoals de geboortepakketjes in de brandpreventieweek, voorlichting op scholen en adviezen in de Deventer binnenstad, hebben we een bijdrage geleverd aan het vergroten van het brandveiligheidsbewustzijn.
2.	Alle repressieve brandweermedewerkers zijn opgeleid, conform het Besluit veiligheidsregio's.	We stellen het Meerjaren opleidingsplan bij, onder andere op basis van de vanuit repressie gewenste behoefte.		
3.	Alle repressieve brandweermedewerkers oefenen volgens de Leidraad Oefenen en zijn hiermee maximaal toegerust op hun taak.	We maken voor iedere functie een oefenprofiel. Op basis daarvan wordt het oefenprogramma gemaakt. Dit programma is afgestemd met multidisciplinaire partners. Het oefenprogramma wordt jaarlijks geactualiseerd.		De doorontwikkeling is gemaakt in 'Anders Oefenen. In 2018 vindt de implementatie plaats.

4.	De brandweer voldoet aan de opkomsttijden uit het Dekkingsplan.	<p>Verlenen van de basisbrandweezorg binnen de vastgestelde normen in het dekkingsplan.</p> <p>In het dekkingsplan zijn de risicolocaties vermeld, inclusief de voorgenomen risico-reducerende maatregelen zoals voorlichtingsacties. Die gaan we samen met de lokale ploegen uitvoeren.</p> <p>Jaarlijks rapporteren we over de opkomsttijden afgezet tegen het bestuurlijk vastgestelde dekkingsplan.</p> <p>Het proces Repressie gaat een klanttevredenheidsonderzoek bij burgers doen.</p>	 	<p>In 2017 is in 87% van de incidenten voldaan aan de opkomsttijden zoals vastgesteld in het dekkingsplan. Over de behaalde prestaties wordt separaat gerapporteerd.</p> <p>In het najaar zijn tien wijken geïnformeerd (5500 adressen) en bewonersbijeenkomsten georganiseerd in samenwerking met de posten.</p> <p>We hebben een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd bij 38 burgers die zijn getroffen door een woningbrand. Hieruit blijkt dat men (zeer) positief is over het optreden van de brandweer.</p>
5.	De brandweer draagt zorg voor het uitvoeren van specialistische taken zoals optreden bij waterongevallen, verkeersongevallen, natuurbranden en ongevallen met gevaarlijke stoffen.	We hebben operationeel eenheden waterongevallenbestrijding (waaronder duikers), eenheden t.b.v. ongevallenbestrijding gevaarlijke stoffen (waaronder gaspakdragers) en eenheden t.b.v. technische hulpverlening en natuurbrandenbestrijding.		
6.	We realiseren maatwerk in de uitruk/ inzet. We rukken vraaggestuurd uit (niet te veel, niet te weinig personeel en materieel aanwezig bij een incident).	Daar waar we nu al uitrukken met vier mensen op een brandweervoertuig (Giethoorn, Oldemarkt en Zwolle) brengen we deze werkwijze in lijn met de visie Uitruk op Maat.		De toetsing aan de Risico-inventarisatie en -evaluatie moet nog plaatsvinden.
7.	Het aantal nodeloze meldingen	We dringen het aantal nodeloze		De reductie in 2017 was ruim 9%

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
	vermindert over een periode van drie jaar (2017 – 2020) jaarlijks met 10%.	meldingen structureel terug door het verificatieproces op automatische meldingen te bevorderen en de notoire veroorzakers van nodeloze alarmeringen te bezoeken en met hen afspraken te maken over de oorzaken en oplossingen van nodeloze meldingen.		(1415 nodeloze meldingen in 2016 en 1281 in 2017). Om ook komende jaren tot een reductie te komen, is besloten om in 2018 regiobreed verificatie van OMS (Openbaar Meld Systeem) brandmeldingen en alarmeringen toe te gaan passen en de rechtstreekse doormelding bij panden met industriefunctie af te sluiten ¹ .
8.	We zorgen ervoor dat relevante informatie uit vergunningen en het toezicht beschikbaar is t.b.v. een effectieve incidentbestrijding.	Wij maken afspraken met repressie over informatie-uitwisseling naar aanleiding van vergunningverlening en toezicht.		
9.	We hebben aandacht voor de gezondheidsrisico's voor brandweershulpverleners bij specifieke locaties en	We maken inzichtelijk waar specifieke risico's voor hulpverleners aanwezig zijn en voorzien deze van een advies over de brandbestrijdingstactiek.		

¹ Nodeloze brandmeldingen kunnen worden veroorzaakt door automatische brandmelders of handbrandmelders. Het uitgangspunt van de brandweer was tot nu toe dat brandmeldingen veroorzaakt door handbrandmelders daadwerkelijk brand betroffen. Daarom werd hier geen verificatie toegepast. In praktijk blijken meldingen veroorzaakt via een handbrandmelder echter ook meestal 'loos' te zijn en veroorzaakt te worden door storingen en baldadigheid. De meeste brandmeldinstallaties in onze regio kunnen geen onderscheid maken in het type melder dat de brandmelding veroorzaakt. Om te voorkomen dat er onbedoeld een handbrandmelding werd verstraald, was tot nu toe het uitgangspunt dat verificatie toepassen bij installaties met (deels) handbrandmelders niet was toegestaan. Uit onderzoek is nu gebleken dat het wettelijk toegestaan is om handbrandmeldingen ook eerst te verifiëren. De meldkamer heeft namelijk de taak om meldingen te beoordelen. Verder zijn er in het verleden nog enkele panden met een industriefunctie aangesloten gebleven op het OMS. Deze installaties veroorzaken relatief veel loze meldingen. Omdat gebouwen met een industriefunctie wettelijk niet verplicht zijn om aangesloten te zijn op het OMS, is besloten om ook bij de laatste panden van die categorie, de rechtstreekse doormelding af te sluiten.

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
	omstandigheden.	We implementeren een nieuw ontsmettingsprotocol voor eigen personeel op basis van landelijke informatie over de noodzaak van schoner werken ter voorkoming van beroepsziekten (kanker). We oefenen de repressieve medewerkers structureel op het gebied van agressie en arbeidshygiëne.		
10.	We leren van evaluaties van incidenten en oefeningen door de inzet van een actief leeragentschap.	We nemen 'lessons learned' uit evaluaties in het oefenprogramma op. De uitkomsten van evaluaties zijn standaard onderdeel van het oefenprogramma en zijn mede bepalend voor de inhoudelijke invulling van oefeningen.		Uitkomsten van evaluaties zijn verwerkt in het oefenschema voor alle posten. We gebruiken sinds medio 2017 tevens data en gegevens uit brandonderzoek om nog beter te kunnen leren van incidenten.
11.	We zorgen ervoor dat het materieel en materiaal voor de operationele processen veilig, betrouwbaar, geschikt en beschikbaar is.	We verwerven nieuw materieel/materiaal op basis van ontwikkelingen in en uitkomsten van het repressief dekkingsplan. We onderhouden en beheren het materieel/ materiaal, conform het materieelplan.		Meerdere projecten zijn op deze wijze opgepakt. Bijv. bluswaterplan en vervanging tankautospuiten. Het plan voor onderhoud en beheer van het materieel is in ontwikkeling en is 1 ^e kwartaal 2018 gereed.

Wat heeft het gekost?

Programma Brandweer

N = Nadeel, V = Voordeel

Omschrijving	Primitieve begroting 2017	Begroting na wijziging 2017	Realisatie 2017	Verschil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
Processen en clusters	35.207.094	36.767.758	36.984.510	216.752	N
Totaal lasten	35.207.094	36.767.758	36.984.510	216.752	N
Processen en clusters	-207.785	-565.673	-1.098.961	-533.288	V
Totaal baten	-207.785	-565.673	-1.098.961	-533.288	V
Totaal saldo baten en lasten	34.999.309	36.202.085	35.885.549	-316.536	V
bij: onttrekkingen aan reserves	0	-1.324.205	-1.279.673	44.532	N
af: stortingen in reserves	545.846	645.846	645.846	0	
Resultaat	35.545.155	35.523.726	35.251.722	-272.004	V

Per saldo sluit het programma Brandweer met een positief saldo van € 272.000, dit positieve resultaat wordt veroorzaakt door:

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
<p>Per saldo hogere kosten bij het proces Beheer & Techniek (B&T). De analyse wordt in het totaal van de beschikbare budgetten bekeken. Er is een totale overschrijding van € 51.000. De belangrijkste oorzaken zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brandstof (€ 11.000); door toename van vervoerbewegingen binnen de regio is er sprake van een hoger brandstof verbruik. Daarnaast wordt er meer geoefend (oa. rijtrainingen), waarvoor meer eigen voertuigen worden in gezet. - Opleidingen (€ 20.000); hogere kosten door noodzakelijke opleiding groot rijbewijs voor B&T medewerkers. - Overschrijding door verkoop verlof (€ 20.000): binnen het team B&T hebben enkele medewerkers een groot deel van hun openstaande verlofuren verkocht. 	€ 51.000	N
Lagere kosten bij het proces Risicobeheersing doordat de deelname VTH applicatie OD IJsseland pas start in 2018	€ -27.000	V
Per saldo eenmalig lagere kosten bij het proces vakbekwaamheid. Veroorzaakt door uitstel van duikopleidingen, gaspakkenopleiding (in afwachting van nieuwe visie incidentbestrijding gevaarlijke stoffen) en bijscholing chauffeurs (in afwachting van landelijke nieuwe opleiding). Het bestuur wordt bij bestemming van het jaarrekeningresultaat voorgesteld deze middelen eenmalig over te hevelen naar 2018, omdat deze opleidingen in 2018 toch gevolgd moeten worden en waarmee dus ook de kosten worden gemaakt.	€ -172.000	V
<p>Lagere kosten binnen de verschillende clusters grotendeels veroorzaakt door een lagere uitkering vrijwilligersvergoedingen. Bij de 1e bestuursrapportage 2017 is er 265.000 euro budget toegevoegd o.b.v. de uitgaven uit 2016. Deze inschatting blijkt te optimistisch door uiteindelijk minder oefenkosten (geen realistisch oefenen in de laatste 4mnd 2017) en minder kazerneringskosten (daling ziekteverzuim beroeps of vervanging door tijdelijke inhuur beroeps).</p> <p>Het management heeft in 2017 een extern onderzoek laten doen op de vrijwilligersvergoeding en gaat aan de slag met de aanbevelingen om o.a. meer grip te krijgen op deze uitgaven.</p>	€ -165.000	V

Afwijking	Bedrag	N/V
Wetgeving op het gebied van gegevensbescherming vraagt om extra beveiliging bij het inloggen op ons ICT-netwerk. Dit vraagt meer voorbereiding dan verwacht waardoor de uitvoering niet in 2017 is afgerond. Verder binnen repressie enkele extra ICT kosten gehad (o.a. een koppeling met briefing app).	€ -19.000	V
Lagere kosten van de eenmalige projecten. Het algemeen bestuur heeft in 2017 in totaal een projectbudget van € 1.124.000 beschikbaar gesteld voor diverse projecten, hiervan is in 2017 € 1.079.000 besteed. In totaal is er dus € 45.000 minder uitgegeven ten laste van de diverse projectbudgetten.	€ -45.000	V
Hogere doorbelasting indirecte kosten aan het programma brandweer. Zie toelichting kostenplaatsen voor de verklaring.	€ 60.000	N
Lagere onttrekking bestemmingsreserve ontwikkelingen VRIJ. Tegenover het voordeel van de lagere projectbesteding staat een lagere onttrekking uit de bestemmingsreserve ontwikkelingen VRIJ. Zie voordeel eenmalige projecten.	€ 45.000	N
Totaal resultaat programma Brandweer (voordeel)	€ -272.000	V

2.4 Programma Crisisbeheersing

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie	Opmerkingen
1.	Wij zorgen, in samenwerking met de hulpdiensten en crisispartners, voor een betrouwbare, op zijn taak toegeruste crisisorganisatie. Hiertoe	We werven en selecteren nieuwe functionarissen volgens de PROF. We voeren een 18-maandelijks programma	 	De functiegroepen zijn op sterkte. Een operationeel leider en een informatiemanager

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
	zijn de crisisfunctionarissen: <ul style="list-style-type: none"> • competent; • opgeleid, getraind en geoefend, conform het risicoprofiel; • treden zij Informatiegestuurd op; • en werken in crisisruimten die voldoen aan de eisen. 	multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen uit dat gericht is op ons risicoprofiel en een uitwerking is van het oefenbeleidsplan. We bevorderen het informatiegestuurd optreden tijdens de activiteiten van het moto-programma. We evalueren inzetten en oefeningen op basis van het evaluatiebeleid. We beheren crisisruimten zodanig dat zij 24/7 operationeel beschikbaar zijn voor de crisisteams.		CoPI moeten nog examen doen. De oefeningen zijn uitgevoerd. Het risicotype hoog water/overstroming is nadrukkelijk beoefend tijdens Deining en Doorbraak. GRIP-incidenten zijn geëvalueerd. Sinds december 2017 maken we een bestuurlijke factsheet met de opbrengst uit incidentevaluaties.
2.	Wij leveren een bijdrage aan het risicogericht werken in onze regio, door te participeren in samenwerkingsverbanden rondom de geprioriteerde risico's. Doel van een samenwerkingsverband is om te werken aan een gezamenlijke aanpak die bijdraagt aan het voorkomen, beperken en bestrijden van het specifieke risico.	We nemen deel aan de volgende samenwerkingsverbanden: <ol style="list-style-type: none"> 1. Overstromingen/hoogwater (regionaal programma IJssel-Vecht delta) 2. Uitval nutsvoorziening (landelijk project continuïteit van de samenleving) 3. Evenementenveiligheid (regionaal netwerk LiveEvents) 4. Nucleaire veiligheid en stralingsbescherming (samenwerking met 		

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
		<p>defensie en VR Twente)</p> <ul style="list-style-type: none"> • We voeren de samenwerkingsafspraken met onze convenantpartners uit, zoals deze zijn vastgelegd in de afsprakenlijsten. 		
3.	<p>Wij dragen bij aan het risicobewustzijn en de zelfredzaamheid van burgers en bedrijven door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het thema zelfredzaamheid een plek te geven in de operationele voorbereiding; • crisisfunctionarissen aan te leren hoe om te gaan met de inzet van burgers en bedrijven tijdens crises; • bij incidentevaluaties de inzet van burgers en bedrijven in beeld te brengen. 	<ul style="list-style-type: none"> • We bieden nieuwe functionarissen een instructie aan hoe om te gaan met zelfredzaamheid en burgerinzet. • We bieden voor alle bestaande functionarissen een opfrisinstructie aan. • We zetten een methode in om in de operationele voorbereiding rekening te houden met (zelf)redzame burgers en burgerhulp. 		<p>De eerste twee acties zijn alleen aangeboden aan functionarissen bevolkingszorg (zie dat programma). Zij hebben tijdens een inzet contact met burgers. Er is dus gekozen voor een doelgroepgerichte aanpak.</p> <p>In alle planvorming wordt rekening gehouden met verminderd zelfredzamen.</p> <p>Wel hebben we bijgedragen aan het risicobewustzijn en de zelfredzaamheid van bedrijven door in onze netwerken te adviseren over risico's en handelingsperspectieven.</p>

Wat heeft het gekost?

Programma crisisbeheersing

N = Nadeel, V = Voordeel

Omschrijving	Primitieve begroting 2017	Begroting na wijziging 2017	Realisatie 2017	Verschil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
Veiligheidsbureau	1.123.022	1.137.274	1.115.902	-21.372	V
Totaal lasten	1.123.022	1.137.274	1.115.902	-21.372	V
Veiligheidsbureau	-17.898	-20.000	-41.120	-21.120	V
Totaal baten	-17.898	-20.000	-41.120	-21.120	V
Totaal saldo baten en lasten	1.105.124	1.117.274	1.074.782	-42.492	V
bij: onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	
af: stortingen in reserves	0	0	0	0	
Resultaat	1.105.124	1.117.274	1.074.782	-42.492	V

Per saldo sluit het programma Crisisbeheersing met een positief saldo van € 42.000, dit positieve resultaat wordt veroorzaakt door:

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Er zijn minder personeelskosten gemaakt door latere invulling van enkele vacatures.	€ -21.000	V
Hogere inkomsten door urenvergoeding van o.a. IN PREP en IJsselvecht Delta	€ -21.000	V
Totaal resultaat programma Crisisbeheersing (voordeel)	€ -42.000	V

Toelichting IN-PREP subsidie

Het Veiligheidsbestuur stemde op 21 juni 2017 in met deelname van Veiligheidsregio IJsselland aan het Europese samenwerkingstraject IN-PREP. Aan dit project nemen 25 partners, in publiek-private samenwerking, deel. De deelnemers komen uit meerdere Europese landen. Het project is op 1 september 2017 van start gegaan. Met het project wordt een informatiesysteem ontwikkeld, waarmee bij (verwachte) grote, internationale rampen en crisis een gedeeld beeld van de benodigde responscapaciteit kan worden opgebouwd. Responscapaciteit is de capaciteit die nodig is/ lijkt om een (verwachte) ramp/ crisis te bestrijden. Het project loopt tot en met 31 augustus 2020.

Veiligheidsregio IJsselland heeft de rol van eindgebruiker in dit project. Dit houdt in dat er feedback wordt gegeven op de ontwikkelde tools. Verder kan van Veiligheidsregio IJsselland worden gevraagd om voor bepaalde activiteiten middelen beschikbaar stellen zoals: één of meer brandweerposten, realistische opleidingsfaciliteiten, faciliteiten van onze bevel- en controlezalen, materialen, voertuigen of scripts uit oefeningen. Tot slot brengt Veiligheidsregio IJsselland de kennis rondom het *realtime* informatie delen in ad-hoc crisisteam (het netcentrisch werken) in.

Voor de looptijd van het project van 1 september 2017 t/m 31 augustus 2020 is een Europese subsidie toegezegd gekregen van 355.437,50 euro. Hiermee zal het project budgettair neutraal verlopen. Dit traject gaat niet ten koste van onze reguliere werkzaamheden en we gaan dus waar nodig mensen inhuren. Voor het jaar 2017 is een voorschotbedrag van 103.770 euro ontvangen en 7.128 euro aan kosten gemaakt. De uitgaven en inkomsten zijn in een apart krediet binnen het programma Crisisbeheersing geadministreerd en gemonitord.

2.5 Programma GHOR

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
1.	Goede GHOR De organisatie voor de (operationele) GHOR voldoet aan één normenset. Deze in 2015 geactualiseerde set geldt als toetsingsinstrument voor de corebusiness van de GHOR: een goede professionele geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, rampen en crises.	We meten de prestaties en rapporteren hierover in managementrapportages. De voorbereiding op het gebied van de continuïteit van zorg bij de care-instellingen vraagt extra aandacht. Het landelijk rapport Aristoteles benoemt één indicator waarover aan het bestuur moet worden gerapporteerd: 100% van de GHOR-functionarissen is opgeleid, getraind en geoefend overeenkomstig de gestelde eisen in het Jaarplan GHOR-OTO.		
2.	Kwaliteit, maar niet meer via HKZ. Kwaliteit blijft een belangrijk onderwerp. Het constante HKZ-certificeringstraject kost echter meer tijd dan dat het relevante verbeter-onderwerpen oplevert. Dit HKZ-traject wordt afgebouwd.	We bouwen de overeenkomsten rond HKZ-certificering conform contract af.		
3.	Efficiëntere bovenregionale samenwerking. Er is sprake van aantoonbare bovenregionale samenwerking op het gebied van de operationele (warme) en GHOR-bureau (koude) organisatie.	Dit in het kader van de unité de doctrine (Veiligheidsberaad, 2013), de LMO-ontwikkelingen en de efficiëncynoodzaak. In verband met de hiervoor genoemde unité de doctrine hebben we extra aandacht voor afwijkingen in de doorontwikkeling van de crisisorganisatie in de buurregio's Twente en		Met GHOR VNOG hebben we medio 2017 een lijst met doelen op het gebied van samenwerking opgesteld. Een aantal van deze doelen is in 2017 ook gehaald, zoals gezamenlijk materiaal en werkafspraken m.b.t.

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
		Drenthe. We rapporteren met een heldere opsomming van de concrete ontwikkelingen.		evenementenadvisering, harmoniseren inzetcriteria voor het Hoofd Informatie Geneeskundig Zorg en gezamenlijke activiteiten op het gebied van opleiden, trainen en oefenen. Andere doelen zijn nog niet gehaald, met name rond het toewerken naar één ACGZ-piketpoule voor twee regio's.
4.	<p>Zelfredzamere burgers.</p> <p>Tot en met 2016 hebben er jaarlijks minimaal 1000 inwoners (extra) van de regio door toedoen van het GHOR-bureau een training gevolgd op het gebied van eerste hulp.</p> <p>In 2016 wordt een onderzoek gestart naar de effectiviteit van de daarbij gebruikte middelen, in 2017 zal het bestuur op basis daarvan zo nodig aanpassingsvoorstellen ontvangen.</p> <p>In 2017 wordt er meer aandacht vanuit de GHOR besteed aan minder zelfredzamen.</p>	<p>In 2016 vindt onderzoek plaats naar de effectiviteit van de ingezette middelen, in 2017 doen we zo nodig aanpassingsvoorstellen aan het bestuur.</p> <p>In 2017 is er een plan van aanpak gereed om minder zelfredzamen meer zelfredzaam te maken op het gebied van de GHOR.</p>		<p>Begin 2017 hebben we de coördinerende en uitvoerende taken op het gebied van workshops/cursussen eerste hulp overgedragen aan het Rode Kruis. Het Rode Kruis heeft in 2017 750 mensen extra opgeleid. De landelijke opleiding levensreddende handelingen bij grootschalige incidenten is begin 2017 ontwikkeld. In 2017 hebben 700 mensen in onze regio deelgenomen aan deze workshop in de gemeenten Hardenberg, Kampen, Raalte, Steenwijkerland en Zwolle. In 2018 bieden we de workshop in alle elf gemeenten aan.</p> <p>N.a.v. de gesprekken met de elf</p>

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
				gemeenten hebben we meer inzicht gekregen in de diverse organisaties die betrokken zijn bij thuiswonende, verminderd zelfredzamen. Met deze organisaties hebben we in het najaar nagedacht over de risico's die thuiswonende, verminderd zelfredzamen lopen bij branden, rampen en crises.

Wat heeft het gekost?

Programma GHOR

N = Nadeel, V = Voordeel

Omschrijving	Primitieve begroting 2017	Begroting na wijziging 2017	Realisatie 2017	Verschil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
GHOR	1.469.415	1.375.828	1.377.835	2.007	N
Totaal lasten	1.469.415	1.375.828	1.377.835	2.007	N
GHOR	0	-38.000	-40.962	-2.962	V
Totaal baten	0	-38.000	-40.962	-2.962	V
Totaal saldo baten en lasten	1.469.415	1.337.828	1.336.873	-955	V
bij: onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	
af: stortingen in reserves	0	0	0	0	
Resultaat	1.469.415	1.337.828	1.336.873	-955	V

Per saldo sluit het programma GHOR met een positief saldo van € 1.000, dit positieve resultaat wordt veroorzaakt door:

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Diverse kleine voordelen.	€ -1.000	V
<i>Totaal resultaat programma GHOR (voordeel)</i>	€ -1.000	V

2.6 Programma Bevolkingszorg

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
1.	Het team Bevolkingszorg staat voor het voorkomen van, het voorbereiden op en het bestrijden van rampen en crises en de gevolgen daarvan voor mens, dier en milieu. Daarbij richt Bevolkingszorg zich op acht processen (zie 'ontwikkelingen').	Crisisfunctionarissen halen normtijden van 100%. Crisisfunctionarissen worden voorzien van de middelen, die nodig zijn voor het goed uitvoeren van hun functies. Alle relevante documenten en informatie is actueel en digitaal toegankelijk.		Het team bevolkingszorg heeft een goede start gemaakt, waarbij de opkomst van functionarissen sterk verbeterd is ten opzichte van het verleden. Dit betekent echter niet dat opkomsttijden 100% behaald worden. Bij grote brand bij de Arcadiaflat, hebben we geconstateerd dat de opkomst van teamleiders in het proces crisiscommunicatie (vrije instroom) onvoldoende was. Dit heeft overigens geen nadelig effect gehad voor de bestrijding van het incident.
2.	Het team Bevolkingszorg is een betrouwbaar, op zijn taak toegerust team. Hiertoe bevorderen we dat de functionarissen van het team Bevolkingszorg: <ul style="list-style-type: none"> – competent zijn; – opgeleid, getraind en geoefend zijn; 	Functionarissen bevolkingszorg zijn opgeleid en geoefend volgens het monodisciplinair meerjarenplan opleiden, trainen en oefenen (OTO-plan). Deelname is minstens 90%. Functionarissen bevolkingszorg zijn, waar daartoe aangewezen, opgeleid en geoefend volgens het multidisciplinair meerjaren OTO- plan.		Het team heeft alle basisopleidingen gevolgd. Verdere aanscherping qua opleidingen en vervolgoefeningen zijn nodig om ervoor te zorgen dat alle leden van het regionale team boven de materie komen te staan, op die momenten dat de

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
	<ul style="list-style-type: none"> – informatiegestuurd optreden; – gefaciliteerd worden in de uitvoering van hun taken. 	<p>Sleutelfunctionarissen worden getraind in het automatiseringssysteem LCMS. Nieuwe medewerkers worden binnen drie maanden opgeleid. Er worden oefeningen georganiseerd met relevante partners (25% van de oefeningen).</p>		<p>stress verhoogd is. Er is specifieke aandacht voor functionarissen met een rol in een multi-team nodig om de BZ-functionarissen goed te laten functioneren in het complete stelsel van crisisbeheersing. Tot slot is het vooral belangrijk dat het team in de huidige samenstelling nog meer ervaring opdoet zodat zij optimaal gaat functioneren.</p>
3.	<p>Het team Bevolkingszorg draagt bij aan het redzaam en zelfredzaam zijn van de inwoners van IJsselland.</p>	<p>De functionarissen bevolkingszorg worden getraind op het gebruik maken van de redzaamheid en zelfredzaamheid van burgers. Bevolkingszorg doet actief mee met lokale en regionale initiatieven waarbij de inwoners worden gestimuleerd om redzaam en zelfredzaam te zijn.</p>		<p>Het handboek bevolkingszorg is conform Bruinooge geschreven en daarmee in lijn met de gedachte van zelfredzaamheid en verminderd zelfredzame burgers. Teamleiders Opvang hebben in het najaar een aanvullende module op het gebied van zelfredzaamheid gekregen omdat contact met de zelfredzame en verminderd zelfredzame burgers het grootst is bij opvang en verzorging. Daarnaast is een nieuw convenant afgesloten met het</p>

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
				Rode Kruis dat beter aan sluit bij de hedendaagse kijk op een maatschappij met veel zelfredzame burgers. Het convenant is met ingang van 1 januari 2018 van kracht. Formele ondertekening vindt plaats in het voorjaar 2018.

Wat heeft het gekost?

Programma Bevolkingszorg

N = Nadeel, V = Voordeel

Omschrijving	Primitieve begroting 2017	Begroting na wijziging 2017	Realisatie 2017	Verschil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
Bevolkingszorg	136.533	311.472	259.959	-51.513	V
Totaal lasten	136.533	311.472	259.959	-51.513	V
Bevolkingszorg	0	-139.596	-139.596	0	
Totaal baten	0	-139.596	-139.596	0	
Totaal saldo baten en lasten	136.533	171.876	120.363	-51.513	V
bij: onttrekkingen aan reserves	0	-35.908	0	35.908	N
af: stortingen in reserves	0	0	0	0	
Resultaat	136.533	135.968	120.363	-15.605	V

Per saldo sluit het programma Bevolkingszorg met een positief saldo van € 16.000, dit positieve resultaat wordt veroorzaakt door:

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
De afschrijving van de piketvoertuigen bevolkingszorg start vanaf het jaar 2018	€ -16.000	V
Lagere kosten van het eenmalige project. Het algemeen bestuur heeft in 2017 het restant projectbudget van € 36.000 opnieuw beschikbaar gesteld voor doorontwikkeling bevolkingszorg. Dit krediet is in 2017 niet nodig geweest.	€ -36.000	V
Lagere onttrekking bestemmingsreserve ontwikkelingen VRIJ. Tegenover het voordeel van de lagere projectbesteding staat een lagere onttrekking uit de bestemmingsreserve ontwikkelingen VRIJ.	€ 36.000	N
Totaal resultaat programma Bevolkingszorg (voordeel)	€ -16.000	V

2.7 Programma Meldkamer

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
1.	Meldkamer Oost Nederland	Projectdesign en start uitwerking krijgt aanvang in 2017.		Het samenvoegingsplan LMO Oost is bestuurlijk vastgesteld. In 2018 en verder wordt projectmatig dit plan verder uitgewerkt.
2.	Alarmeren van die eenheden die het snelst ter plekke kunnen zijn.	Brandweer werkt aan een dynamisch dekkingsplan waar de inzet en kwaliteit van de meldkamers een integraal onderdeel van uitmaken.		

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
		Multidisciplinair is de opschaling en de rolneming van de calamiteitencoördinator (caco) een belangrijk aandachtspunt.		
3.	Terugdringen van het aantal nodeloze meldingen.	Bij een automatische alarmering wordt bij daarvoor van te voren bepaalde abonnees eerst de melding geverifieerd door middel van contrabellen. Daarnaast wordt een aantal nevenwerkzaamheden voor het Openbaar brandmeldsysteem uitgevoerd door centralisten. Dit bestaat onder meer uit het acteren op storingen en het behandelen van verzoeken tot testen van een installatie.		De beschreven procesmatige verbetering is bij de meldkamer inmiddels ingevoerd. De meldkamer is daarmee in staat om invulling te geven aan de extra impuls die de regio in 2018 wil geven aan het terugdringen van nodeloze meldingen.
4.	De leidinggevende brandweerfunctionaris alarmeren die het snelst ter plekke kan zijn.	In 2017 wordt gestart met het dynamisch alarmeren van piketfunctionarissen.		Qua innovatie is dynamisch alarmeren een mooie ontwikkeling. De voordelen zijn echter beperkt en daarom krijgt het vooralsnog geen vervolg.

Wat heeft het gekost?

Programma Meldkamer

N = Nadeel, V = Voordeel

Omschrijving	Primitieve begroting 2017	Begroting na wijziging 2017	Realisatie 2017	Verschil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
Meldkamer	1.160.443	1.198.901	1.228.689	29.788	N
Totaal lasten	1.160.443	1.198.901	1.228.689	29.788	N
Meldkamer	-148.606	-238.106	-243.884	-5.778	V
Totaal baten	-148.606	-238.106	-243.884	-5.778	V
Totaal saldo baten en lasten	1.011.837	960.795	984.805	24.010	N
bij: onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	
af: stortingen in reserves	0	0	0	0	
Resultaat	1.011.837	960.795	984.805	24.010	N

Per saldo sluit het programma Meldkamer met een negatief saldo van € 24.000, dit negatieve resultaat wordt veroorzaakt door:

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Hogere bijdrage aan VNOG door afrekening rode kolom. Dit wordt veroorzaakt door een lagere inbreng van de loonsomkosten door de aanwezige vacatureruimte en detacheringen.	€ 30.000	N
Meer inkomsten door een detachering aan de MON.	€ -6.000	V
Totaal resultaat programma Meldkamer (nadeel)	€ 24.000	N

3 Verplichte paragrafen

Op grond van artikel 9 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten dient het jaarverslag een aantal verplichte paragrafen te bevatten. Voor Veiligheidsregio IJsselland zijn dit:

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
2. Bedrijfsvoering
3. Financiering
4. Bedrijfsvoering
5. Verbonden partijen

De volgende paragrafen zijn niet verplicht, maar wel opgenomen:

6. Bezuinigingen 2017

In deze paragrafen staat de verantwoording van hetgeen in de overeenkomstige paragrafen in de begroting is opgenomen.

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Veiligheidsregio IJsselland kenmerkt zich door risicomanagement in het primaire proces. Aan het managen van de veiligheidsrisico's van burgers ontleent de organisatie immers haar bestaansrecht. Toch heeft de veiligheidsregio meer risico's te managen, vooral ten aanzien van de bedrijfsvoering (bijv. ICT, HR, juridisch, kwaliteit, fraude). Deze risico's moeten minstens zo goed gemanaged worden om het primaire proces te laten functioneren. De risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering van Veiligheidsregio IJsselland zijn in 2017 in kaart gebracht. Door inzicht in de risico's wordt onze organisatie in staat gesteld om op een verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de huidige risico's en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen in verhouding staan tot de vermogenspositie van onze organisatie. Op basis van de geïnterpreteerde risico's is in 2017 het weerstandsvermogen berekend.

Risicoprofiel

Er is een risicoprofiel opgesteld om de risico's van onze organisatie in kaart te brengen. Uit de inventarisatie zijn vanuit de verschillende teams risico's in beeld gebracht met een mogelijk financieel gevolg, die van belang zijn. In het navolgende overzicht zijn de tien risico's gepresenteerd met de meeste invloed op de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit.

Nr	Risico gebeurtenis	Kans	Maximaal financieel gevolg
1	Grootschalige/langdurige inzet waarvan de kosten boven het hiervoor geraamde bedrag komen en geen compensatie plaatsvindt.	10%	€ 1.500.000
2	Rente wordt hoger dan waarmee we in de begroting rekening hebben gehouden.	30%	€ 500.000
3	Fiscale controle van de Belastingdienst (boete).	30%	€ 500.000
4	Bericht stijging van pensioenpremie nadat begroting is vastgesteld.	50%	€ 190.000
5	Datalek van geregistreerde gegevens (privacygevoelig of vertrouwelijk).	50%	€ 250.000
6	Reserve transitie meldkamer blijkt onvoldoende om de hogere kosten die daaruit voortvloeien te kunnen opvangen.	50%	€ 250.000
7	Het Veiligheidsberaad neemt besluiten met financiële en personele gevolgen voor Veiligheidsregio IJsselland.	70%	€ 100.000
8	Minder aanbieders voor oefentrajecten op de markt waardoor inschrijvingen bij aanbestedingen hoger uitvallen dan verwacht.		
9	Wijzigingen in beleid of financiering van de Rijksoverheid.	50%	€ 100.000
10	Complexiteit Europese aanbestedingen.	50%	€ 100.000

Weerstandsvermogen

Op basis van alle risico's met bijbehorende inschatting is een analyse gemaakt van de benodigde weerstandsvermogen voor Veiligheidsregio IJsselland door middel van een simulatiemethodiek (Monte-Carlo) is het verband tussen risico en aan te houden weerstandsvermogen bepaald. In deze simulatie wordt het gedrag van de risico's over een groot aantal jaren nagebootst. Aan de hand van een dergelijke simulatie ontstaat een beeld van de financiële gevolgen van risico's alsof men 100.000 jaar onder exact dezelfde omstandigheden zou functioneren. Dit biedt de mogelijkheid een statistische analyse uit te voeren op 100.000 schattingen van de totale schadelast van het risicoprofiel, rekening houdend met de inschatting van de kansen en gevolgen van de risico's. In de eerste plaats leidt dit tot uitspraken over met welke mate van zekerheid de beschikbare weerstandsvermogen, gegeven het huidige risicoprofiel, voldoende is om de risico's op te vangen. Daarnaast geeft deze analyse antwoord op de vraag welke risico's het meest bepalend zijn in de bepaling van de aan te houden risicovoorziening. Het terugdringen van deze risico's heeft het grootste effect.

Veiligheidsregio IJsselland heeft op dit moment een beschikbaar weerstandsvermogen (reserve) van één miljoen euro. Het algemeen bestuur heeft in het voorjaar van 2017 besloten om vooralsnog met de huidige beschikbare reserve/ weerstandscapaciteit van 1,0 miljoen euro te volstaan in plaats van de berekende 1,18 miljoen euro en aan de hand van ervaringen met risicomangement de komende jaren pas definitieve uitspraken te doen over de eventuele aanpassing van de hoogte van de aan te houden reserve/ weerstandscapaciteit.

3.1.1 Financiële kengetallen

In 2014 heeft een adviescommissie een rapport uitgebracht over de vernieuwing van het Besluit begroting en verantwoording (BBV). Uit dit rapport kwam naar voren dat er diverse ontwikkelingen zijn die vragen om vernieuwing van regels met betrekking tot de begroting en verantwoording van openbare lichamen. Het ministerie van BZK onderschreef deze signalen en oplossingsrichting. De adviezen van de commissie vormden de aanleiding voor wijziging van het BBV. Eén van de wijzigingen betreft het verplicht opnemen van een uniforme basisset financiële kengetallen door gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen. Hieronder een overzicht van de kengetallen, die voor ons van toepassing zijn.

Kengetallen 2017	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017
Netto schuldquote	56%	NB	59%
Solvabiliteitsratio	14%	NB	10%
Structurele exploitatieruimte	0%	NB	-1,2%

Netto schuldquote

Het kengetal netto schuldquote, ook wel bekend als de netto-schuld als aandeel van de inkomsten, zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeenschappelijke regeling. De netto schuldquote geeft aan of de gemeenschappelijke regeling investeringsruimte heeft of juist op zijn tellen moet passen. Daarnaast zegt het kengetal ook wat over de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. In de VNG- uitgave 'Houdbare Gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (100%) dit als voldoende kan worden bestempeld, dit is met 59% het geval bij Veiligheidsregio IJsselland.

De netto schuldquote is voor 2017 iets hoger t.o.v. 2016 door het aantrekken van een langlopende lening.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee de bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, hoe gezonder de gemeenschappelijke regeling. Wanneer wij het solvabiliteitspercentage afzetten tegen vergelijkbare veiligheidsregio's kan worden gesteld dat Veiligheidsregio IJsselland met 10% een laag solvabiliteitspercentage heeft. Hierbij merken wij op dat het volledige resultaat 2017 is meegenomen in het solvabiliteitspercentage voor 2017.

De solvabiliteitsratio is voor 2017 lager t.o.v. 2016 door afname van het eigen vermogen. Dit wordt veroorzaakt door een lager jaarrekeningresultaat.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de gemeentelijke bijdrage en BDuR-

uitkering. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Het percentage voor Veiligheidsregio IJsselland ligt iets onder 0%, want de structurele lasten worden voor een klein deel gedekt door een incidentele bijdrage (maatwerkafpraak gemeente Olst-Wijhe). Voor een mogelijke structurele tegenvaller in de toekomst zullen wij de deelnemende gemeente een voorstel doen hoe deze financieel te dekken.

3.2 Bedrijfsvoering

Organisatie algemeen

Bij bedrijfsvoering is de basis goed op orde en functioneren de teams met een grote mate van zelfstandigheid. Bij de wijziging van de managementstructuur van de veiligheidsregio is de eenhoofdige aansturing van bedrijfsvoering vervallen en worden de vier teams vanaf 2018 door de drie MT-leden van de veiligheidsregio aangestuurd.

HRM en Financiën

Bij HRM en Financiën zijn het financieel- en personeelssysteem geïmplementeerd, zodat deze vanaf 2018 in gebruik genomen worden. De implementatie van beide systemen is gebruikt om de werkprocessen bij HRM en Financiën te verbeteren. Daarnaast is er aandacht besteed aan het verbeteren van de sturingsinformatie voor de leidinggevendenden, die vanuit de systemen worden geleverd.

Informatisering en automatisering en Facilitair

De onderhoudsplannen en vervangingsplannen, voor zowel huisvesting als ICT-middelen, zijn opgesteld. Verwerking hiervan vindt plaats in de begroting 2019 e.v. In de afronding van de (her)huisvesting is de aanpassing van de entree aan de Marsweg voltooid, vindt implementatie van het nieuwe en eenduidige toegangssysteem voor alle brandweerkazernes plaats, en is de herkenbaarheid van alle hoofdposten vergroot.

3.3 Financiering

3.3.1 Inleiding

De Wet financiering decentrale overheden (FIDO) bepaalt dat een financieringsparagraaf in de begroting wordt opgenomen. Ook is vastgelegd welke informatie de financieringsparagraaf dient te bevatten. Dit betreft:

- het kasgeldlimiet;
- de renterisiconorm;
- de liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte;
- de rentevisie;
- de rentekosten en renteopbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie.

3.3.2 Treasurystatuut

Veiligheidsregio IJsselland heeft in december 2013 een treasurystatuut vastgelegd. In dit treasurystatuut is een aantal zaken gedetailleerd uitgewerkt voor (rente)risicobeheer, koersrisicobeheer en kredietrisicobeheer. Hiervoor is een door gemeenten en andere veiligheidsregio's gehanteerd format gebruikt. Enkele belangrijke zaken die zijn vastgelegd, betreffen het gebruik van derivaten, dat niet meer is toegestaan en de verantwoordelijkheden en de bevoegdheden van de verschillende functies.

3.3.3 Berekening kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt 8,2%. Het gaat bij de kasgeldlimiet om het beperken van renterisico's op de korte schuld (korter dan een jaar). Korte schuld is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven. Daarom wordt de kasgeldlimiet gekoppeld aan het begrotingstotaal, dat wil zeggen de totale lasten van de begroting inclusief tegelijkertijd met de begroting vastgestelde begrotingswijzigingen. In de praktijk is dat de begroting zoals die naar de toezichthouder wordt gezonden. Als, naar het oordeel van de toezichthouder, de begroting doelbewust is opgeblazen, dan kan de toezichthouder maatregelen nemen om het totaal te corrigeren. De kasgeldlimiet voor Veiligheidsregio IJsselland bedraagt $0,082 * € 42.131.291 = € 3,4$ miljoen. Tot aan deze limiet kan kort (looptijd < 1 jaar) worden geleend. In 2017 hebben wij geen kasgeldleningen aangetrokken.

Hier volgt een totaaloverzicht van het jaar 2017 van de modelstaten per kwartaal.

Kwartaal	Gemiddelde vlottende schuld	Gemiddelde vlottende middelen	netto vlottend tekort (+) of Overschot middelen (-)	Kasgeldlimiet	Ruimte (-) of overschrijding (+)
1e kwartaal	€ -	€ 2.417.183	€ -2.417.183	€ 3.444.000	€ -5.861.183
2e kwartaal	€ -	€ 3.650.617	€ -3.650.617	€ 3.444.000	€ -7.094.617
3e kwartaal	€ -	€ 8.577.864	€ -8.577.864	€ 3.444.000	€ -12.021.864
4e kwartaal	€ -	€ 9.444.345	€ -9.444.345	€ 3.444.000	€ -12.888.345

Als meer dan twee achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet de toezichthouder (provincie) hiervan op de hoogte worden gesteld. Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de kasgeldlimiet niet meer dan twee achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden.

3.3.4 Renterisiconorm

Door berekening van de renterisiconorm verkrijgen wij inzicht in de omvang van de schuld waarover in enig jaar renterisico's worden gelopen. De renterisiconorm is gebaseerd op het begrotingstotaal. Het Rijk heeft regels gesteld hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal dienen te beheren. Die regels staan in de Wet financiering decentrale overheden (FIDO). Hoeveel geld gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen mogen lenen (herfinancieren), is afhankelijk van de

hoogte van de begroting. De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel geld geleend mag worden voor een periode van maximaal één jaar. De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend (herfinanciering) mag worden voor een periode langer dan één jaar. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal. Hierbij de ingevulde modelstaat voor de berekening van het renterisiconorm.

Renterisiconorm (modelstaat B)

	W 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
1. Renteherzieningen/ herfinanciering	€ 6.000.000	€ -	€ -	€ 5.000.000	€ -
2. Aflossingen *	€ -			€ -	€ -
3. Renterisico (1+2)	€ 6.000.000			€ 5.000.000	€ -
4. Renterisiconorm	€ 8.426.258	€ 8.521.910	€ 8.840.400	€ 8.839.800	€ 8.845.600
5a. Ruimte onder renterisiconorm (4>3)	€ 2.426.258	€ 8.521.910	€ 8.840.400	€ 3.839.800	€ 8.845.600
5b. Overschrijding renterisiconorm (3>4)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
4a begrotingstotaal	€ 42.131.291	€ 42.609.548	€ 44.202.000	€ 44.199.000	€ 44.228.000
4b Percentage regeling	20%	20%	20%	20%	20%
4. Renterisiconorm	€ 8.426.258	€ 8.521.910	€ 8.840.400	€ 8.839.800	€ 8.845.600
* Dit is exclusief de aflossingen van de gemeentelijke leningen m.b.t. de overname van de kazernes. Met deze aflossing vervalt ook de boekwaarde van de kazernes en gaan de kazernes weer gehuurd worden. Er vindt dus geen herfinanciering plaats.		€ 1.678.054	€ 501.299		€ 470.836

In 2017 hebben wij met de BNG een langlopende lening van zes miljoen euro afgesloten voor twintig jaar tegen 1,79%. De conclusie is dat wij in 2017 voldoen aan de renterisiconorm.

3.3.5 Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

Door de toename van materieel en kapitaalgoederen en de tijdelijke overname van een deel van de jonge brandweerkazernes en -posten heeft Veiligheidsregio IJsselland een financieringsbehoefte. Dit leidt tot omvangrijke uitgaande kasstromen waardoor het aantrekken van leningen noodzakelijk was en is.

Financieringsbehoefte

Bepaling financieringsbehoefte 2017:

Boekwaarde investeringen		€ 29.353.974
Reserves en voorzieningen	€ 3.024.881	
Langlopende geldleningen	€ 28.264.703	
		€ 31.289.584
Tekort aan financieringsmiddelen		€ -1.935.610

Uit het overzicht blijkt dat wij een overschot aan financieringsmiddelen hebben van ruim 1,9 miljoen euro. Uit onze liquiditeitsplanning over 2017 was de verwachting dat wij meer geld nodig hadden. Verder willen wij in de komende jaren ook blijven voldoen aan de renterisiconorm en door de gunstige rentetarieven in 2017 is ervoor gekozen om een langlopende lening aan te trekken in 2017. Voor de rentelasten van deze langlopende lening is structurele dekking aanwezig in de programmabegroting.

Voor de tijdelijke overname van de brandweerkazernes is per 1 januari 2014 in totaal 28,9 miljoen euro geleend van verschillende gemeenten. Bij het aantrekken van deze leningen voor de huisvesting is de looptijd van de lening per gebouw aangesloten op de resterende herzieningstermijn (herzieningstermijn is maximaal tien jaar). In 2017 is geen kazerne overgedragen aan de gemeenten.

3.3.6 Rentevisie

In de begroting 2017 zijn wij uitgegaan van 2,5% rente voor bestaand en nieuw aan te trekken materieel en 3,5% voor het tijdelijk overnemen van een aantal gebouwen. In 2017 hebben wij tegen lagere percentages leningen aangetrokken, dan is begroot en dit heeft geleid tot lagere rentelasten voor Veiligheidsregio IJsselland. Dit zijn voordelen en zijn via de tussentijdse bestuursrapportages gerapporteerd. Over de reserves en voorzieningen wordt/is geen rente berekend.

3.3.7 Rentekosten en opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie

De opbrengst uit de financieringsfunctie is de creditrente in rekeningcourant (schatkistbankieren). In 2017 hebben wij geen rentebedrag ontvangen voor het rekeningsaldo bij de schatkist.

3.4 Verbonden partijen

In deze paragraaf geven wij inzicht in 'derde rechtspersonen' waarmee Veiligheidsregio IJsselland een bestuurlijke en financiële band heeft. Deze band is er door participatie in een vennootschap of deelneming in een stichting. Met een bestuurlijk belang bedoelen we een zetel in het bestuur van een deelneming of stemrecht. Met een financieel belang bedoelen wij dat Veiligheidsregio IJsselland middelen ter beschikking heeft gesteld en die zal verliezen bij faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op Veiligheidsregio IJsselland kunnen worden verhaald. Van een financieel belang is ook sprake als Veiligheidsregio IJsselland bij liquidatie van een derde rechtspersoon middelen uitgekeerd kan krijgen.

Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (Stichting BOGO)

Doelstelling

Het bevorderen van de opleiding, oefening en training van brandweermedewerkers. Hieronder vallen geen commerciële en marktgerichte activiteiten. Stichting BOGO is gevestigd te Zwolle.

Bestuurlijk en financieel belang

Het algemeen bestuur van de stichting bestaat uit 16 leden. Het stichtingsbestuur benoemt de bestuursleden. Veiligheidsregio IJsselland heeft twee leden in het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur bestaat uit zes leden van het algemeen bestuur. Na liquidatie van de stichting komt het aanwezig batig saldo ter beschikking van de deelnemende samenwerkingsverbanden. Veiligheidsregio IJsselland staat niet garant voor de eventuele tekorten van Stichting BOGO.

Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering

Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de twee leden in het algemeen bestuur en de bestuurlijke afvaardiging in het dagelijks bestuur.

Risicoanalyse

De Stichting BOGO is een verbonden partij met eigen rechtspersoonlijkheid en zonder overwegende zeggenschap. De veiligheidsregio betaalt niet een jaarlijkse bijdrage, maar neemt diensten (cursussen) af. De eventuele onrechtmatige transacties door Stichting BOGO werken niet door naar de veiligheidsregio.

Meldkamer Oost Nederland (MON)

Doelstelling

Het bestuur van Veiligheidsregio IJsselland heeft volgens artikel 35 van de Wet veiligheidsregio's de beschikking over een gemeenschappelijke meldkamer, die is ingesteld en in stand wordt gehouden door het bestuur ten behoeve van de brandweertaak, de geneeskundige hulpverlening, het ambulancevervoer en de politietaak. Met dien verstande dat de nationale politie zorg draagt voor het in stand houden van de meldkamer politie, als onderdeel van de meldkamer en de vergunninghouder van de ambulancezorg voor de ambulancezorg. Per 1 oktober 2010 is de gemeenschappelijke regeling MON van kracht. De meldkamer is gevestigd in Apeldoorn en het bestuur van de gemeenschappelijke regeling is gevestigd in Zwolle.

Bestuurlijk en financieel belang

Het bestuur van Veiligheidsregio IJsselland is verantwoordelijk voor de multidisciplinaire meldkamer en de alarmcentrale van de brandweer. Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling MON voert het beheer van de meldkamerfaciliteiten. De kosten voor de exploitatie worden op basis van een begroting (en nacalculatie) gedeclareerd bij Veiligheidsregio IJsselland.

Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering

Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de leden in het bestuur.

Risicoanalyse

De MON is een verbonden partij met eigen rechtspersoonlijkheid en zonder overwegende zeggenschap. De veiligheidsregio betaalt jaarlijks een financiële bijdrage. De MON heeft geen reserves die kunnen dienen als buffer of dekking voor tegenvallers. Daarentegen hebben de deelnemers afgesproken dat de meldkamer te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te voldoen. Dit is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling MON. De eventuele onrechtmatige transacties door de MON werken door naar de veiligheidsregio.

Cijferanalyse

Het financieel belang van de brandweer in de MON is 25%. Het aandeel brandweer is voor 38,7% voor VRIJ. De bijdrage voor 2017 is 337.990 euro.

	1-1-2017	31-12-2017
Eigen vermogen	€ 0	€ 0
Vreemd vermogen	€ 2.570.592	€ 1.960.000
Resultaat 2017	€ 220.000 voordelig saldo	

3.5 Bezuinigingen / efficiency- schaalvoordelen 2017

In 2013 is het financieel kader van de nieuwe veiligheidsregio (na regionalisering van de gemeentelijke brandweer) bepaald. Bij de bestuurlijke afronding hiervan is besloten dat de nieuwe organisatie zelf de nadelige effecten van de btw-compensatie en de kosten van uitvoering van het sociaal plan op diende te vangen. Dit betekende voor 2017 een bezuinigingstaakstelling van 673.000 euro. In de vergadering van het algemeen bestuur van december 2014 zijn de bezuinigingsvoorstellen vastgesteld. Bij het uitwerken van de voorstellen is er vooral gekeken naar voorstellen die gericht zijn op efficiëntieverbetering. Het dienstverleningsniveau van de veiligheidsregio blijft in stand na uitvoering van de voorstellen. Het totaal aan gerealiseerde bezuinigingen is hoger dan de taakstelling. Het verschil maakt onderdeel uit van het jaarrekeningresultaat over 2017. De gerealiseerde bezuinigingen over 2017 zijn in een overzicht weergegeven:

Nummer	Voorstel	Korte toelichting	2017
Personeel			
1	Controllerstaken onderbrengen bij andere medewerkers	De controllerstaken worden per 1 januari 2014 uitgevoerd door middel van een intensieve samenwerking tussen Team Financiën en Team Bestuur, beleid en communicatie. De beleidsmedewerkers nemen het inhoudelijke deel van de taak voor hun rekening en de financieel adviseurs het financiële deel.	€ 80.000
2	Inkrimping formatie telefonie	In het oorspronkelijke formatieplan voor de nieuw te vormen VR IJsselland, was formatie opgenomen voor de bemensing van een telefooncentrale. Uiteindelijk is ervoor gekozen om het telefoonsysteem zodanig in te richten, dat afhandeling van de centraal binnekomende telefoongesprekken, door de medewerkers van de secretariaten kunnen worden afgehandeld.	€ 100.000
3	Externe notulist bestuur vervangen door interne notulist	Intern uitvoeren verslaglegging bestuurlijke vergaderingen	€ 10.000
4	Vervallen regeling oud medewerker	Vanaf 2017 vervalt deze regeling waardoor formatieruimte ontstaat die niet wordt ingevuld.	€ 25.500
5	Digitalisering repressie	Het digitaal invoeren en muteren van object-planvorming voor repressie is minder arbeidsintensief geworden, waardoor vacatureruimte structureel niet ingevuld hoeft te worden.	€ 75.000
6	Uitvoeren project Stoom	Door verificatie te gaan toepassen op automatische brandmeldingen zal er een reductie plaats vinden van het aantal daadwerkelijke alarmeringen van de posten. Realisatie van deze bezuiniging vergt een investering vooraf die uit de exploitatie gedekt zal worden.	€ 75.000
7	Formatiereductie Bedrijfsvoering	Zoals vastgelegd in het eind 2013 vastgestelde organisatie- en formatieplan voor de nieuwe eenheid Bedrijfsvoering, heeft eind 2014 een herziening van het formatieplan plaatsgevonden. Bij deze herziening is sprake van een formatiereductie van 2,4 fte. Dit betekent een kostenreductie op de Gemene Rekening, waarvan 56% in het voordeel van de Veiligheidsregio. Vanaf 2015 betekent dit een bezuiniging van € 78.000.	€ 78.000
Materieel			
8	Mobiele copi unit (MCU)	De MCU wordt efficiënter vormgegeven dan landelijk geadviseerd. Gevolg i.p.v. een investering van € 700.000 in 10 jaar afschrijven, € 200.000 investeren en in 16 jaar afschrijven.	€ 65.000
9	Mobiele data terminals (MDT)	Meer gebruik maken van bestaande technologie en minder specifieke toepassingen laten ontwikkelen voor de brandweer. Voorzien wordt dat de huidige MDT's vervangen worden door goedkopere MDT's. Van 1,16 mln naar € 710.000	€ 100.000
10	Verminderen aantal redvoertuigen	Binnen de VR IJsselland zijn 6 redvoertuigen gestationeerd. Dit aantal kan tot 5 worden gereduceerd waarmee ook aan de in het dekkingsplan gestelde zorgnormen kan worden voldaan. Hiermee worden de kapitaallasten van 1 redvoertuig bespaard. Tevens zal worden onderzocht of in de toekomst een aantal redvoertuigen gelijktijdig afgeschreven kan worden waardoor bij vervanging een inkoopvoordeel kan worden gerealiseerd.	€ 60.000

Divers (communicatie, huisvesting en treasury)			
11	Uniformeren format nieuwsbrieven	Efficiëntere uitvoering van nieuwsbrieven	€ 7.500
12	Efficiëntere uitvoering communicatietaken	Meer inzet interne fotograaf i.p.v. externe fotograaf, drukwerk goedkoper inkopen door leveranciersvergelijking, minder en goedkoper filmmateriaal maken.	€ 10.000
14	Rente	De gemiddelde toegerekende rente bij diverse gemeente was 4,5%. Op de kapitaalmarkt is het werkelijke rentepercentage op dit moment lager. Dit levert structureel en incidenteel voordeel op. Het structurele voordeel wordt hier weergegeven. Het incidentele voordeel is gepresenteerd in de najaarsnota.	€ 125.000
Totaal bezuinigingsvoorstellen MT			€ 811.000
Bezuinigingstaakstelling (oplopend naar € 1,1 miljoen in 2024)			€ 673.000

Naast de herijking van de verdeelsystematiek, die in 2017 is ingegaan, is parallel binnen Veiligheidsregio IJsselland ook een analyse gemaakt van structurele efficiency- en schaalvoordelen op basis van de jaarrekening 2014 en 2015. In totaal is in 2017 een netto bedrag van 790.000 euro aan besparingen gerealiseerd. De gerealiseerde besparingen zijn in onderstaand overzicht weergegeven:

Nummer	Voorstel	Korte toelichting	2017
1	Afbouwtoelage (Berekenend op basis van natuurlijk verloop en bedrag per fte beroepskracht en vrijwilliger)	Aflopende garanties van het beroepspersoneel. Dit voordeel loopt op de komende jaren. In 2024 is het maximale voordeel bereikt ad € 67.000 structureel.	€ 1.664
		Aflopende garanties van de vrijwilligers.	€ 36.000
2	Vakteamleider repressie	Teamleidercapaciteit terugbrengen naar 1 vakteamleider binnen het proces repressie.	
3	Reductie OVD gebieden	Besparing op piket- en voertuigkosten. Er is één OVD-voertuig verkocht. Per 2017 te realiseren besparing op de kapitaallast bedraagt structureel: € 7.000.	€ 7.000
4	Bedrijfsvoering	Invullen van een efficiëntietaakstelling op de bedrijfsvoering die zowel ten goede komt aan de Veiligheidsregio (75.000: 56%) als de GGD (€ 59.000: 44%). Dit wordt onder andere vormgegeven door verkleining van de flexibele schil.	€ 75.000
5	Optimaliseren inroostering opleidingen via de vorming van een egalisereserve in combinatie met een verlaging van het structurele budget	Plannen van opleidingen en oefeningen wordt beter mogelijk door de mogelijkheid om financiële middelen in te zetten over de jaargrensen heen. Hierdoor kunnen meer medewerkers per opleiding en oefening deel nemen en kan het opleidingsbudget structureel worden verlaagd. Bij het instellen van een egalisereserve dient voorkomen te worden dat deze negatief wordt door aanvulling vanuit de algemene reserve indien nodig.	€ 50.000

Nummer	Voorstel	Korte toelichting	2017
6	Optimaliseren invulling oefenprogramma	Verminderen/optimaliseren oefeninspanning op een verantwoorde wijze (Veiligheidsbureau € 12.000, GHOR € 18.000 en Brandweer € 50.000).	€ 80.000
7	Bijdrage huisvestingskosten bedrijfsvoering GGD	De GGD gaat bijdragen aan huisvestingskosten bedrijfsvoering conform overeengekomen verdeelsleutel.	€ 75.000
8	Verlagen post onvoorzien incidenteel	Post wordt deels verlaagd. Voorwaarde is dat de incidentele tegenvallers binnen de exploitatie of via de algemene reserve worden opgevangen. De verwachting is dat dit mogelijk is. Tot en met 2019 volledig meegenomen en daarna deels voor € 50.000.	€ 80.000
9	Niet benut budget bij GHOR en onderuitputting bestuurlijke kosten op basis van analyse van de jaarrekening 2015.		€ 24.000
10	Afschaffen OGS (Ongeval Gevaarlijke Stoffen) trein	Dit interregionaal organiseren. Nut op regionaal niveau is beperkt. Raming besparing € 6.000.	
11	Bredere inzet eigen personeel en minder inhuur derden (verlagen centraal inhuurbudget)	Eigen personeel meer inzetten over de processen/clusters heen. Bijvoorbeeld meer inzet interne projectleiders, inzet eigen medewerkers bij begeleiden oefeningen. Doelen zijn interessant werk, synergievoordelen en minder externe inhuur.	€ 100.000
12	Structurele rentevoordelen	De gemiddelde toegerekende rente bij diverse gemeenten was 4%. Op de kapitaalmarkt is het werkelijke rentepercentage op dit moment lager. Dit levert structureel en incidenteel voordeel op. Het structurele voordeel wordt hier weergegeven. Er is in 2015 een langlopende lening aangetrokken voor 1,05% en in 2016 is een lening tegen 1,65% aangetrokken. Een risico op langere termijn is dat over 20 jaar de rente hoger kan zijn en het budget dan onvoldoende is om de rentelasten te dekken.	€ 340.000
13	Professionaliseren inkooporganisatie	Professionaliseren van de inkooporganisatie levert op termijn inkoopvoordelen op. Raming organisatiebreed € 125.000.	€ -
		Totaal financieel effect voorstellen	€ 870.681
Nummer	Voorstel	Korte toelichting	2017
	Lagere BDUR uitkering voor de veiligheidsregio IJsselland	Door de herijking van de Brede Doeluitkering ontvangt Veiligheidsregio IJsselland minder inkomsten.	€ 80.000
	Ontoereikende BTW compensatie in BDuR	Nog te realiseren taakstelling voor de ontoereikend BTW compensatie. Dit nadeel is tijdens het proces van regionalisering al in beeld gebracht. De jaarlijkse stijging loopt op tot 2024 en bedraagt dan in totaal € 260.000 structureel.	€ -
		Netto financieel effect	€ 790.681

4 Sociaal jaarverslag

4.1 Arbeidsvoorwaarden

Per 1 januari 2017 is het Individueel Keuze Budget geïntroduceerd. Iedere medewerker heeft vanaf 1 januari 2017 naast salaris ook een vrij besteedbaar budget: het Individueel Keuze Budget (IKB). Dit is afgesproken in het cao-akkoord 2013-2015. Medewerkers krijgen meer keuzevrijheid en zeggenschap over hun geld. Wat past bij hun levensfase en persoonlijke wensen? De hoogte van het IKB is 16,3% (percentage van de bronnen opgeteld) van het salaris en salaristoelagen.

Het IKB bestaat uit:

- de vakantietoelage (8%)
- de eindejaarsuitkering (6%)
- de levensloopbijdrage (1,5%)
- 14,40 bovenwettelijke verlofuren (0,8%).

De vakantietoelage en eindejaarsuitkering ontvangen de medewerkers niet meer in mei en december, maar maken deel uit van het budget.

De medewerkers kunnen het budget inzetten voor één of meer van de volgende doelen:

- extra inkomen
- het kopen van extra verlofuren, met een maximum van 144 uren per jaar (bij een voltijd aanstelling)
- het betalen van opleidingskosten

4.2 Opleiden en ontwikkelen

Iedere afdeling heeft een eigen opleidingsbudget dat in overleg met de medewerkers (conform ontwikkelafspraken zoals benoemd in de gesprekscyclus) is besteed. Naast de opleidingen om er voor te zorgen dat onze repressieve medewerkers vakbekwaam zijn en blijven, is opleidingsbudget bedoeld voor de persoonlijke ontwikkeling.

In 2017 hebben er geen collectieve opleidings- en ontwikkelactiviteiten plaatsgevonden rondom organisatie en/of leiderschapontwikkeling. Deze staan voor het jaar 2018 gepland, waarbij de uitkomsten van de zelfevaluatie een basis vormen voor het te ontwikkelen programma.

4.3 Personele cijfers

In de eerstvolgende tabel is de formatie en de bezetting weergegeven van het jaar 2017. In dit overzicht zijn de kosten voor medewerkers die op inhuurbasis werkten niet meegenomen. De financiële dekking van deze categorie is voortgekomen uit de vacatureruimte van 2017.

Formatie en bezetting

Team	Formatie (fte) 2017	Bezetting (fte) 2017	Overbezetting en vacature ruimte 31-12-2017
Directie + ondersteuning	10,44	3,33	7,11
Werkproces Repressie	28,17	26,75	1,42
Werkproces Beheer & Techniek	19,94	20,17	-0,23
Werkproces Vakbekwaamheid	18	18,23	-0,23
Werkproces Risicobeheersing	29,5	29,49	0,01
Cluster Noordwest	2,44	2,44	0
Cluster Midden	44,21	43	1,21
Cluster Oost	2,5	2,31	0,19
Cluster Zuid	41,67	43,42	-1,75
Bedrijfsvoering	60,6	55,5	5,1
Bestuur, Beleid, communicatie	12,11	12,18	-0,07
Veiligheidsbureau	7,91	7,46	0,45
GHOR	8,94	7,84	1,1
Overig	0	0	0
Totaal	286,43	272,12	14,31

In aantal personen bestond het personeelsbestand op 31 december 2017 uit 301 (beroeps)medewerkers (287 vaste aanstellingen voor onbepaalde tijd, 13 tijdelijke aanstellingen voor bepaalde tijd en 1 tijdelijke aanstelling voor onbepaalde tijd).

Aantal vrijwilligers

Het aantal vrijwilligers is ten opzicht van 2016 gedaald met 1. Het aantal is in lijn met de behoefte.

Cluster	Aantal vrijwilligers op 31-12- 2015	Aantal vrijwilligers op 31-12- 2016	Aantal vrijwilligers op 31-12- 2017
Noordwest	252	255	258
Midden	148	148	153
Oost	165	172	169
Zuid	232	230	224
Totaal	797	805	804

In- en uitstroom

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel medewerkers zijn uitgestroomd en in dienst zijn gekomen in de periode van 1 januari tot en met 31 december. Voor het vergelijk zijn tevens de cijfers van 2016 toegevoegd.

Er werd daarnaast gebruik gemaakt van de inzet van tijdelijk personeel op inhuurbasis (uitzendkrachten en detacheringen). In 2017 zijn er 16 medewerkers op inhuurbasis ingestroomd (1 Repressie, 2 Vakbekwaamheid, 5 Risicobeheersing, 5 bij Bedrijfsvoering, 1 BBC en 2 Veiligheidsbureau).

In 2017 zijn er in totaal 11 stagiaires gestart met een stage (1 Repressie, 4 Beheer & Techniek, 1 Risicobeheersing 1 Cluster Zuid, 3 bij Bedrijfsvoering en 1 Veiligheidsbureau).

Afdeling	uitstroom 2016		instroom 2016		uitstroom 2017		instroom 2017	
	beroeps	vrijwilligers	beroeps	vrijwilligers	beroeps	vrijwilligers	beroeps	vrijwilligers
Directie + ondersteuning	1							
Werkproces Repressie			1		1	1	1	1
Werkproces Beheer & Techniek	4	4	4					
Werkproces Vakbekwaamheid	1	1	1	2				
Werkproces Risicobeheersing	2		2	1				
Cluster Noordwest		15		20		21		20
Cluster Midden		7	1	7	3	13	1	19
Cluster Oost		6		14		12		8
Cluster Zuid	4	14	4	12	4	19	5	12
Bedrijfsvoering	5		2		3		3	
Bestuur, Beleid en Communicatie			1			2		
Veiligheidsbureau*	4					1	4	
GHOR	1					2	2	
Overig						1		
Totaal	22	47	16	56	11	72**	16	60
<i>Totale instroom en uitstroom/ jaar</i>	69		72		83		76	

* bij het Veiligheidsbureau zijn er twee piketten.

** verschil met instroom komt doordat sommige vrijwilligers in 2017 zijn ingestroomd en helaas ook weer uitgestroomd.

Ziekteverzuim

Het gemiddelde ziekteverzuim binnen Veiligheidsregio IJsselland bedroeg 3,53% in 2015, 5,36% in 2016 en 4,77% in 2017.

In 2017 hebben we een lager verzuimcijfer geconstateerd dan in 2016. Het langdurig verzuim en aantal verzuimmeldingen is afgenomen ten opzichte van 2016. Het gemiddelde verzuimcijfer tot en

met het derde kwartaal van 2017 is met 4,77% lager dan het landelijk gemiddelde van 5% voor de sector openbaar bestuur en overheidsdiensten.

Afdeling	Ziekteverzuim-percentage (excl. zwangerschaps- en bevallingsverlof)	
	2016	2017
Directie + ondersteuning	0,36%	0,11%
Werkproces Repressie	7,87%	8,68%
Werkproces Beheer & Techniek	6,55%	2,81%
Werkproces Vakbekwaamheid	1,96%	0,38%
Werkproces Risicobeheersing	6,87%	6,15%
Cluster Noordwest	2,54%	0,00%
Cluster Midden	7,56%	4,34%
Cluster Oost	0%	1%
Cluster Zuid	5,92%	3,57%
Bedrijfsvoering	3,93%	8,57%
Bestuur, Beleid en Communicatie	3,60%	3,11%
Veiligheidsbureau	1,75%	6,14%
GHOR	1,39%	0,34%
Totaal	5,36%	4,77%

4.4 Arbeidsomstandigheden

In deze paragraaf volgt een overzicht van activiteiten die in 2017 binnen Veiligheidsregio IJsselland op het gebied van arbeidsomstandigheden hebben plaatsgevonden.

Rol preventiemedewerker

De preventiemedewerker heeft het afgelopen jaar diverse malen interventies uitgevoerd op het gebied van arbeidsomstandigheden. Deze interventies hadden voornamelijk betrekking op werkplek gerelateerde onderzoeken (denk hierbij aan computerwerkplekken, aanpassing persoonlijke arbeidsvoorzieningen, geven van adviezen op het gebied van arbeidsomstandigheden). Daarnaast heeft de preventiemedewerker regelmatig contact met de bedrijfsarts. In 2017 is de preventiemedewerker een keer in gesprek geweest met de Ondernemingsraad. Gelet op de wijzigingen in de Arbeidsomstandighedenwet per 1 juli 2017 heeft de preventiemedewerker aan de Ondernemingsraad voorstellen neergelegd om frequenter met elkaar in gesprek te gaan.

Onveilige situaties die gemeld zijn.

In 2017 zijn 29 onveilige situaties gemeld aan HRM/ de preventiemedewerker. Het gaat om de volgende incidenten:

- 9 incidenten tijdens brandweer-oefenactiviteiten;
- 4 tijdens operationeel optreden van de brandweer;
- 3 tijdens sportactiviteiten;
- 1 tijdens brandweeropleidingen;
- 5 op het gebied van overige omstandigheden;
- 7 tijdens operationele brandweerincidenten met vermoedelijke blootstelling aan asbest. Deze meldingen zijn verwerkt in de persoonsdossiers van de betrokkenen.

Dit jaar zijn (voor het eerst) de asbestblootstellingen meegenomen.

De gemelde situaties gaven geen aanleiding om de Inspecteur van SZW in te schakelen. Wel heeft regelmatig een terugkoppeling plaatsgevonden in het Arboplatform waar diverse gremia in vertegenwoordigd zijn.

Arbodienst

Binnen de veiligheidsregio is een sociaal medisch team (SMT) actief, waarin de bedrijfsarts, leidinggevend en HRM- adviseurs per individuele situatie kunnen participeren. Het SMT bespreekt individuele gevallen om de duurzame inzetbaarheid van de medewerker te bevorderen. Indien noodzakelijk vindt maatwerk plaats. Medewerkers kunnen ook zelfstandig contact opnemen met de Arbodienst.

Ongewenst gedrag

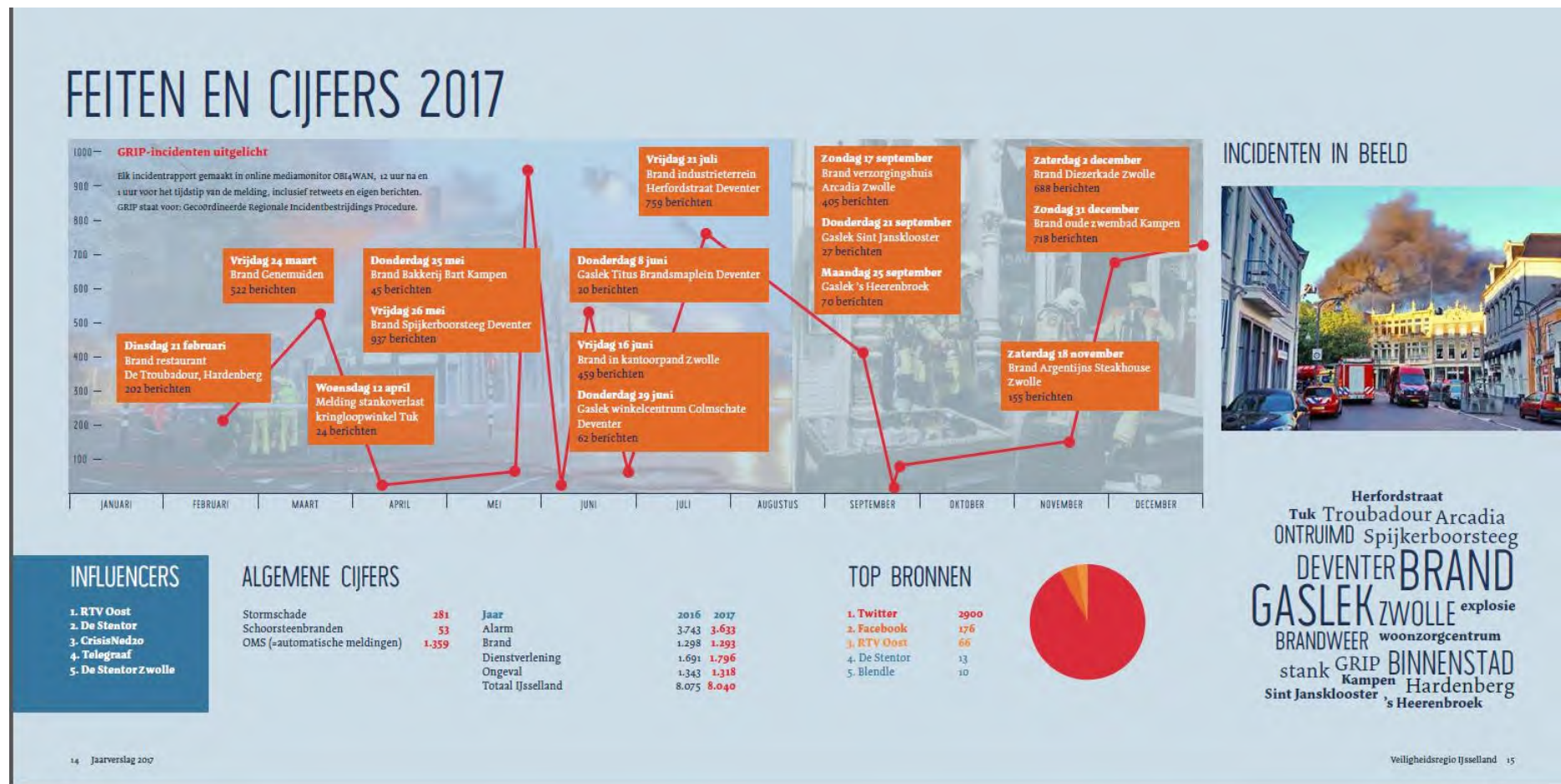
Gevolgen van ongewenste omgangsvormen kunnen een enorme impact hebben op medewerkers en in bijzondere situaties op de omgeving en de organisatie. Medewerkers kunnen gebruik maken van een speciaal opgeleide vertrouwenspersoon, gefaciliteerd door de Arbodienst. De werkzaamheden van de vertrouwenspersoon bestaan uit de eerste emotionele opvang, hulp aan de betrokken medewerker, advisering voor een plan van aanpak, ondersteuning bij het realiseren van de gewenste aanpak, eventuele doorverwijzingen en nazorg. In 2017 is geen gebruik gemaakt van de vertrouwenspersoon.

Veilige publieke taak (agressie & geweld)

In het afgelopen jaar is geen melding geweest van agressie en geweld, ook niet tijdens de jaarwisseling.

5 Feiten en cijfers 2017

Deel B   Jaarrekening

6 Overzicht van baten en lasten

N = Nadeel, V = Voordeel

	Begroting voor wijziging 2017	Begroting na wijziging 2017	Realisatie 2017	Vershil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
Lasten					
Programma Crisisbeheersing	1.123.022	1.137.274	1.115.902	-21.372	V
Programma GHOR	1.469.415	1.375.828	1.377.835	2.007	N
Programma Brandweer	35.207.094	36.767.758	36.984.510	216.752	N
Programma Meldkamer	1.160.443	1.198.901	1.228.689	29.788	N
Programma Bevolkingszorg	136.533	311.472	259.959	-51.513	V
Programma Strategie & beleid	19.902	19.902	12.459	-7.443	V
Totaal lasten	39.116.409	40.811.135	40.979.354	168.219	N
Baten					
Programma Crisisbeheersing	-17.898	-20.000	-41.120	-21.120	V
Programma GHOR	0	-38.000	-40.962	-2.962	V
Programma Brandweer	-207.785	-565.673	-1.098.961	-533.288	V
Programma Meldkamer	-148.606	-238.106	-243.884	-5.778	V
Programma Bevolkingszorg	0	-139.596	-139.596	0	
Programma Strategie & beleid	-20.150	-20.150	-20.000	150	N
Totaal baten	-394.439	-1.021.525	-1.584.523	-562.998	V
Saldo programma's					
Programma Crisisbeheersing	1.105.124	1.117.274	1.074.782	-42.492	V
Programma GHOR	1.469.415	1.337.828	1.336.872	-956	V
Programma Brandweer	34.999.310	36.202.086	35.885.549	-316.537	V
Programma Meldkamer	1.011.837	960.795	984.805	24.010	N
Programma Bevolkingszorg	136.533	171.876	120.363	-51.513	V
Programma Strategie & beleid	-248	-248	-7.541	-7.293	V
Saldo programma's	38.721.971	39.789.611	39.394.831	-394.780	V
Saldo algemene lasten en dekkingsmiddelen	-39.200.457	-38.490.237	-38.488.293	1.944	N
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0	0	
Gerealiseerde totaal saldo baten en lasten	-478.486	1.299.374	906.538	-392.836	V
Bij: onttrekkingen aan reserves					
Programma Bevolkingszorg	0	-35.908	0	35.908	N
Programma Brandweer	0	-1.324.205	-1.279.673	44.532	N
Algemene lasten en dekkingsmiddelen	-67.360	-950.870	-929.024	21.846	N
Totaal onttrekkingen aan reserves	-67.360	-2.310.983	-2.208.697	102.286	N
Af: stortingen in reserves					
Programma Brandweer	545.846	645.846	645.846	0	
Algemene lasten en dekkingsmiddelen		100.763	100.763	0	
Totaal stortingen in reserves	545.846	746.609	746.609	0	
Saldo reserve mutaties	478.486	-1.564.374	-1.462.088	102.286	N
Gerealiseerde resultaat	0	-265.000	-555.550	-290.550	V

6.1 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Bij de analyse van het resultaat is het onderscheid tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming van groot belang. Ingevolge het Besluit begroting en verantwoording (BBV) dient daarom een toelichting te worden gegeven op het gerealiseerde saldo baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerde resultaat.

In het volgende overzicht wordt inzicht gegeven in de relatie tussen het gerealiseerde saldo van baten en lasten en het gerealiseerde resultaat.

Gerealiseerde totale baten en lasten:		906.538 N
<i>Mutaties in de reserves (incidenteel)</i>		
Storting egalisereserve kapitaallasten	646.609	N
Storting egalisereserve opleiden & oefenen	100.000	N
Ottrekking bestemming jaarrekeningresultaat	-862.500	V
Ottrekking incidentele compensatie Staphorst / Steenwijkerland	-67.360	V
Ottrekking bestemmingsreserve ontwikkelingen VR	-1.232.751	V
Ottrekking egalisereserve kapitaallasten	<u>-46.086</u>	V
Per saldo onttrokken aan de reserves ten laste van de exploitatie		<u>-1.462.088 V</u>
Gerealiseerde resultaat:		<u>-555.550 V</u>

N = Nadeel, V = Voordeel

De belangrijkste verschillen tussen de jaarrekening 2017 en de begroting 2017 (inclusief wijzigingen) vóór mutaties in de reserves hebben zich voorgedaan op de volgende onderdelen:

Programma (inclusief saldo kostenplaatsen*):

▪ Crisisbeheersing	-42.000 V	
▪ GHOR	-1.000 V	
▪ Brandweer	-317.000 V	
▪ Meldkamer	24.000 N	
▪ Bevolkingszorg	-52.000 V	
▪ Strategie & beleid	-7.000 V	
		-395.000 V

Algemene lasten en dekkingsmiddelen:		
▪ Kosten/baten projecten	- 22.000 V	
▪ Eindhelling WKR	24.000 N	
		2.000 N
Totaal verschil vóór mutaties in de reserves		<u>- 393.000 V</u>
Afwijkingen mutaties reserves:		
▪ Lagere onttrekking reserve Ontwikkeling veiligheidsregio		102.000 N
		<u>102.000 N</u>
Totaal verschil na mutaties in de reserves		-291.000 V
*Saldo kostenplaatsen (voordeel/nadeel is verwerkt in eerder genoemde programma's):		
▪ Leiding bedrijfsvoering	-14.000 V	
▪ Financiën	25.000 N	
▪ HRM	25.000 N	
▪ ICT	-141.000 V	
▪ Facilitaire zaken	69.000 N	
▪ Bedrijfsvoering (gemene rekening)	113.000 N	
▪ Directie	-4.000 V	
▪ Bestuur, beleid en communicatie (BBC)	-20.000 V	
▪ Projecten	11.000 N	
		64.000 N

De in de programmarekening voorkomende lastenoverschrijdingen op het programma Meldkamer, GHOR en brandweer passen binnen het door het algemeen bestuur vastgestelde beleid, waardoor geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheid.

Ons algemene standpunt en die van onze belastingadviseur is dat VRIJ niet belasting- en aangifteplichtig is voor de vennootschapsbelasting. Namelijk met de volgende redenering: voor het overgrote deel van de activiteiten/inkomsten is er geen sprake van deelname economisch verkeer en dus kan er geen sprake zijn van het drijven van een onderneming. De activiteiten (bijvoorbeeld detachering personeel), waarmee VRIJ wel deelneemt aan het economisch verkeer, wordt niet gestreefd naar winst en worden er geen structurele overschotten gerealiseerd. Vandaar dat het bedrag voor heffing van de vennootschapsbelasting nihil is.

Voor een nadere toelichting op de verschillen tussen de werkelijke uitgaven 2017 en de (gewijzigde) begroting 2017 wordt verwezen naar de toelichting bij de programma's in het jaarverslag, daar wordt antwoord gegeven op de vraag 'Wat heeft het gekost?'. Deze toelichting en bijlage 9 maken onlosmakelijk onderdeel uit van de toelichting overzicht baten en lasten. De toelichting van de algemene lasten en dekkingsmiddelen en saldo kostenplaatsen wordt in dit hoofdstuk gepresenteerd.

Programma Algemene lasten en dekkingsmiddelen

N = Nadeel, V = Voordeel

Omschrijving	Primitieve begroting 2017	Begroting na wijziging 2017	Realisatie 2017	Verschil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
<i>Overige algemene dekkingsmiddelen</i>					
Lasten projecten	0	174.924	153.078	-21.846	V
Baten projecten	0	0		0	
Saldo projecten	0	174.924	153.078	-21.846	V
Eindheffing werkkostenregeling	0	0	24.000	24.000	N
Gemeentelijke bijdragen	-33.584.211	-32.921.711	-32.921.710	1	
Rijksbijdrage rampenbestrijding	-5.616.246	-5.743.450	-5.743.661	-211	V
Totaal overige algemene dekkingsmiddelen	-39.200.457	-38.490.237	-38.488.293	1.944	N
Totaal saldo baten en lasten	-39.200.457	-38.490.237	-38.488.293	1.944	N
bij: onttrekkingen aan reserves	-67.360	-950.870	-929.024	21.846	N
af: stortingen in reserves		100.763	100.763	0	
Resultaat	-39.267.817	-39.340.344	-39.316.554	23.790	N

Per saldo sluit het programma Algemene lasten en dekkingsmiddelen met een negatief saldo van € 24.000, dit negatieve resultaat wordt veroorzaakt door:

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Lagere kosten van de eenmalige projecten. Het algemeen bestuur heeft in 2017 in totaal een projectbudget van € 175.000 beschikbaar gesteld voor diverse projecten, hiervan is in 2017 € 153.000 besteed. In totaal is er dus € 22.000 minder uitgegeven ten laste van de diverse projectbudgetten.	€ -22.000	V
Over het jaar 2017 moeten wij een eindheffing betalen i.v.m. de overschrijding van de vrije ruimte van de werkkostenregeling.	€ 24.000	N
Lagere onttrekking bestemmingsreserve ontwikkelingen VRIJ. Tegenover het voordeel van de lagere projectbesteding staat een lagere onttrekking uit de bestemmingsreserve ontwikkelingen VRIJ. Zie voordeel eenmalige projecten.	€ 22.000	N
Totaal resultaat programma Algemene lasten en dekkingsmiddelen (nadeel)	€ 24.000	N

Programma kostenplaats

N = Nadeel, V = Voordeel

Omschrijving	Primitieve begroting 2017	Begroting na wijziging 2017	Realisatie 2017	Vershil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
1. Leiding bedrijfsvoering	60.450	40.450	26.033	-14.417	V
2. Financiën	1.031.151	567.151	591.689	24.538	N
3. HRM	531.503	541.503	566.692	25.189	N
4. ICT	861.395	746.395	605.807	-140.588	V
5. Facilitaire zaken	4.909.588	4.909.589	4.978.650	69.061	N
6. Bedrijfsvoering (gemene rekening)	2.898.676	2.900.563	3.013.713	113.150	N
7. Directie	1.120.275	452.599	449.030	-3.569	V
8. Bestuur, beleid & communicatie	1.048.465	1.054.871	1.034.646	-20.225	V
9. Projecten (medewerkers)	-7.648	151.352	162.064	10.712	N
Totaal saldo kostenplaatsen	12.453.855	11.364.473	11.428.323	63.850	N
Totaal saldo baten en lasten	12.453.855	11.364.473	11.428.323	63.850	N
bij: onttrekkingen aan reserves	-46.086	0	0	0	
af: stortingen in reserves	0	0	0	0	
Resultaat	12.407.769	11.364.473	11.428.323	63.850	N

Verrekening o.b.v. fte's	Primitieve begroting 2017	Begroting na wijziging 2017	Realisatie 2017
Programma Crisisbeheersing	240.860	220.607	221.847
Programma GHOR	272.223	249.334	250.734
Programma Brandweer	11.649.868	10.670.299	10.730.250
Programma Meldkamer	231.420	211.962	213.152
Programma Bevolkingszorg	13.398	12.271	12.340
Programma Bestuur	0	0	0
Algemene lasten en dekkingsmiddelen	0	0	0
Totaal saldo kostenplaatsen	12.407.769	11.364.473	11.428.323

De verschillende teams van Bedrijfsvoering ondersteunen de taken ook voor de GGD IJsselland. Hiervoor is een overeenkomst voor 'kosten voor gemene rekening' opgesteld. De verrekening vindt plaats op basis van werkelijk gemaakte kosten tegen de overeengekomen verdeelsleutel (56% VR en 44% GGD). De werkelijke bijdrage GGD aan de gemene rekening over 2017 is € 2.339.720 (begroting 2017 € 2.238.497).

Per saldo sluiten alle kostenplaatsen negatief saldo van € 64.000, dit negatieve resultaat wordt veroorzaakt door:

1. Leiding bedrijfsvoering

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
In 2017 is minder gebruik gemaakt van externe inhuur.	€ -14.000	V
Totaal resultaat kostenplaats leiding bedrijfsvoering (voordeel)	€ -14.000	V

2. Financiën

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
In 2017 hebben wij meer accountantskosten gehad. Bij de bestuursrapportage is te veel afgeroomd.	€ 10.000	N
De werkelijke rentekosten 2017 zijn hoger uitgevallen dan verwacht in de 2e bestuursrapportage.	€ 14.000	N
Totaal resultaat kostenplaats Financiën (voordeel)	€ 24.000	N

3. HRM

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
In 2017 hogere kosten door werving & selectie 2e ronde vrijwilligers.	€ 25.000	N
Totaal resultaat kostenplaats HRM (nadeel)	€ 25.000	N

4. ICT

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
In 2017 is er minder inhuur derden gerealiseerd.	€ -105.000	V
De kosten Automatisering en Verbindingen blijven structureel achter op de ramingen zoals opgenomen in de vorming Veiligheidsregio IJsselland. In de begroting 2018 is het structurele deel benut om de structurele overschrijdingen op de huisvestingskosten af te dekken.	€ -35.000	V
Totaal resultaat kostenplaats ICT (voordeel)	€ -140.000	V

5. Facilitaire zaken

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Incidentele kosten implementatie toegangsbeheer. Dekking vanuit voordeel ICT.	€ 29.000	N
Overschrijding huisvestingskosten door noodzakelijke aanpassing koeling RCC.	€ 40.000	N
Totaal resultaat kostenplaats facilitaire zaken (nadeel)	€ 69.000	N

6. Bedrijfsvoering (gemene rekening)

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Hogere inhuurkosten door implementatie personeel en financieel systeem in 2017	€ 186.000	N
Terugbetaling ten onrechte ontvangen UWV uitkering.	€ 28.000	N
Een hogere bijdrage van de GGD doordat 44% van de incidentele overschrijding voor de GGD is.	€ -101.000	V
Totaal resultaat kostenplaats bedrijfsvoering (gemene rekening) (nadeel)	€ 113.000	N

7. Directie

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Diverse kleine voordelen.	€ -4.000	V
Totaal resultaat kostenplaats directie (voordeel)	€ -4.000	V

8. BBC

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
De kosten voor de veiligheidsdag vielen lager uit.	€ -10.000	V
Extra opbrengsten door detachering medewerker.	€ -10.000	V
Totaal resultaat kostenplaats bestuursondersteuning (voordeel)	€ -20.000	V

9. Projecten

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Extra kosten door een eindheffing belastingdienst.	€ 11.000	N
Totaal resultaat kostenplaats projecten (voordeel)	€ 11.000	N

Mutaties reserves

De exploitatie van Veiligheidsregio IJsselland wordt beïnvloed door stortingen in reserves en door onttrekkingen uit reserves. Het BBV geeft aan dat het resultaat van de exploitatie onderverdeeld moet worden in een saldo baten en lasten (voor bestemming) en in een resultaat. Het verschil tussen beide is dat in het resultaat de mutaties in de reserves zijn verwerkt.

Omschrijving	Primitieve begroting 2017	Begroting na wijziging 2017	Realisatie 2017	Vershil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
Gerealiseerde totaal saldo baten en lasten	-478.486	1.299.374	906.538	-392.836	V
<i>Mutaties reserves</i>					
bij: onttrekkingen aan reserves	-67.360	-2.310.983	-2.208.697	102.286	N
af: stortingen in reserves	545.846	746.609	746.609	0	
Gerealiseerde resultaat	0	-265.000	-555.550	-290.550	V

Per saldo hebben de mutaties in de reserves een negatief effect op het resultaat in de exploitatie van € 102.000 (nadeel), dit wordt veroorzaakt door:

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Voor de volgende projecten is er een lagere onttrekking uit de reserve geweest, te weten:		
- Organisatieontwikkeling € 21.737		
- Zelfevaluatie € 109		
- Doorontwikkeling bevolkingszorg € 35.908		
- Overheaddeuren Hardenberg € 19.041		
- Herkenbaarheid kazernes € 55.388		
- Eenmalige kosten project bluswater € 1.909		
En voor het volgende project is er een hogere onttrekking uit de reserve geweest, te weten:		
- Arbeidshyïene € 31.807		
Totaal mutaties in de reserves (nadeel)	€ 102.000	N

7 Balans

BALANS PER 31 DECEMBER 2017

Omschrijving der activa	Boekwaarde 31-12-2017		Boekwaarde 31-12-2016		Omschrijving der passiva	Boekwaarde 31-12-2017		Boekwaarde 31-12-2016	
Vaste activa					Vaste passiva				
<i>Materiële vaste activa</i>		29.353.974	28.529.441	28.529.441	<i>Eigen vermogen</i>		3.580.431	1.000.000	4.486.969
- Investerings met een economisch nut	29.353.974		28.529.441		- Algemene reserve	1.000.000		1.000.000	
<i>Financiële vaste activa</i>		26.000	26.000	26.000	- Bestemmingsreserves	2.024.881		1.450.264	
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	26.000		26.000		- Het gerealiseerde resultaat volgend uit overzicht van baten en lasten	555.550		2.036.705	
Totaal vaste activa		29.379.974	28.555.441	28.555.441	<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		28.264.703	10.532.729	22.532.729
Vlottende activa					- Onderhandse leningen van:			10.532.729	
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		6.022.517	2.656.840	2.656.840	- Openbare lichamen	10.264.703		12.000.000	
- Vorderingen op openbare lichamen	789.747		298.888		- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	18.000.000			
- Overige vorderingen	151.052		226.197		Totaal vaste passiva		31.845.134		27.019.698
- Uitzettingen in Rijks schatkist	5.081.719		2.131.755		Vlottende passiva				
<i>Liquide middelen</i>		395.192	408.439	408.439	<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		2.305.216	0	2.268.404
- Banksaldi	392.478		404.770		- Overige kasgeldlening	0		0	
- Kassaldi	2.714		3.669		- Overige schulden	2.305.216		2.268.404	
<i>Overlopende activa</i>		1.103.420	629.068	629.068	<i>Overlopende passiva</i>		2.750.753	1.010.114	2.961.686
- Vooruitbetaalde bedragen	967.260		538.937		- Van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel	328.643		1.010.114	
- Nog te ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel (overige Nederlandse overheidslichamen)	0		16.000		- Nog te betalen bedragen	2.422.110		1.951.572	
- Overige nog te ontvangen bedragen	136.160		74.131		Totaal vlottende passiva		5.055.969		5.230.090
Totaal vlottende activa		7.521.129	3.694.347	3.694.347	Totaal generaal		36.901.103		32.249.788
Totaal generaal		36.901.103	32.249.788	32.249.788					

Ingediend bij het dagelijks bestuur van
Veiligheidsregio IJsselland d.d. 4 april 2018

Dhr. M. Thijssen

, Hoofd Bedrijfsvoering

Vastgesteld door het algemeen bestuur van
Veiligheidsregio IJsselland d.d. 20 juni 2018

Drs. H.J. Meijer

, voorzitter

Drs. A.H. Schreuders

, secretaris

7.1 Toelichting op de balans

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarden. Alle in deze jaarrekening verantwoorde bedragen zijn vermeld in hele euro's.

Balans

- 1.1 Materiële vaste activa met economisch nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de historische verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.
Slijtende investeringen worden het jaar na ingebruikneming lineair afgeschreven volgens een stelsel afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.
- 1.2 Financiële vaste activa
De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.
- 1.3 Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Op basis van verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.
- 1.4 Liquide middelen
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.
- 1.5 Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting. Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan de balansdatum, waarvan de omvang en/of het tijdstip op balansdatum onzeker zijn, doch redelijkerwijs en betrouwbaar zijn te schatten. Voor de afwikkeling van de verplichting is een uitstroom van middelen noodzakelijk.
- 1.6 Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossing. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

1.7 Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Resultaatbepalingsgrondslagen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar.

Vaste activa

Materiële vaste activa

De investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Boekwaarde ultimo	31-12-2017	31-12-2016
BEDRIJFSGEBOUWEN	€ 12.322.151	€ 11.943.668
GROND EN TERREINEN	€ 1.108.829	€ 1.108.829
VERVOERSMIDDELEN	€ 9.513.671	€ 9.641.996
MACHINES, APPARATEN EN INSTALLATIES	€ 102.557	€ 106.565
ICT (overige materiële vaste activa)	€ 1.181.767	€ 1.475.642
BRANDVEILIGHEIDSVZ. (overige materiële vaste activa)	€ 5.000.418	€ 4.136.555
OEFENEN (overige materiële vaste activa)	€ 100.904	€ 93.793
JEUGDBRANDWEER (overige materiële vaste activa)	€ 23.676	€ 22.393
	€ 29.353.974	€ 28.529.441

Het volgende overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer:

Categorie	Boekwaarde 1-1-2017	Investerings 2017	Desinvesterings 2017	Afschrijvingen 2017	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2017
Bedrijfsgebouwen	€ 11.943.668	€ 916.947		€ 538.463			€ 12.322.152
Grond en terreinen	€ 1.108.829	€ -					€ 1.108.829
Vervoersmiddelen	€ 9.641.996	€ 1.280.346	€ 66.416	€ 1.342.254			€ 9.513.671
Machines, apparaten en installaties	€ 106.565	€ 11.193		€ 15.201			€ 102.557
ICT ((overige materiële vaste activa)	€ 1.475.641	€ 212.214		€ 506.090			€ 1.181.766
Brandveiligheidsvoorz. (overige materiële vaste ac	€ 4.136.555	€ 2.081.920	€ 390.924	€ 827.134			€ 5.000.418
Oefenen (overige materiële vaste activa)	€ 93.793	€ 43.850	€ 21.002	€ 15.737			€ 100.904
Jeugdbrandweer (overige materiële vaste activa)	€ 22.394	€ 4.670		€ 3.387			€ 23.677
	€ 28.529.441	€ 4.551.140	€ 478.342	€ 3.248.265	€ -	€ -	€ 29.353.974

In 2017 is er sprake van 478.000 euro aan desinvesteringen. Dit wordt veroorzaakt door o.a. de verkoop / afstoting van de ademluchttoestellen, watertransportsystemen en helmen, conform bestuursbesluiten.

De investeringen passen binnen het (meerjaren)beleid van de veiligheidsregio en er is derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid. Per investering is een format ingevuld met inhoudelijke en financiële verantwoording, deze zijn bij team financiën beschikbaar.

Overname brandweermaterieel

Per 1-1-2014 hebben wij al het brandweermaterieel overgenomen van de gemeenten tegen de boekwaarde per 31-12-2013 en de dan nog resterende afschrijvingstermijnen van de gemeenten. Dit is conform de 'nota financiële kaders en uitgangspunten voor de begroting 2014-2017 van de regionale brandweer IJsselland', die bestuurlijk is vastgesteld op 19 juni 2013. Wij hebben de boekwaarde en de resterende afschrijvingstermijn ingebracht in onze financiële administratie en hierop de jaarlijkse afschrijvingslast gebaseerd.

De afschrijvingstermijnen van de verschillende gemeenten wijken af van de huidige afschrijvingstermijnen van Veiligheidsregio IJsselland. De huidige afschrijvingstermijnen zijn ook in de 'nota financiële kaders en uitgangspunten voor de begroting 2014-2017 van de regionale brandweer IJsselland' bestuurlijk vastgesteld.

De huidige afschrijvingstermijnen en vervangingswaarden gelden voor nieuwe (vervangings)investeringen van de veiligheidsregio, omdat bij het bepalen van de termijnen en vervangingswaarde ook rekening is gehouden met de huidige technieken. Het is technisch niet altijd mogelijk om van de overgenomen activa de afschrijvingstermijnen te verlengen, vandaar is er toen gezamenlijk besloten om voor de overgenomen brandweermaterieel de resterende afschrijvingstermijnen van de gemeenten te hanteren (bestendige gedragslijn).

Verder zijn de nieuwe afschrijvingstermijnen en vervangingswaarden gebruikt om de gemiddelde kapitaallast te berekenen voor de gemeentelijke bijdrage in de begroting (m.b.v. een inventarisatielijst per gemeente).

Stille reserve

Als de afschrijvingstermijnen van de overgenomen brandweermaterieel worden herzien, dan leidt dit tot een hogere boekwaarde op de balans en een lagere afschrijvingslast in de jaarrekening.

Doordat het besluit is genomen om van de overgenomen brandweermaterieel de resterende afschrijvingstermijnen van de gemeenten te hanteren ontstaat er dus een stille reserve van ongeveer € 100.000.

Financiële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2016
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	26.000	26.000
	<u>26.000</u>	<u>26.000</u>

Dit betreft een nog openstaande vordering, die in 2020 wordt ontvangen.

Vlottende activa

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Soort vordering	Boekwaarde per 31-12-2017	Voorziening voor oninbaarheid	Boekwaarde per 31-12-2017	Boekwaarde per 31-12-2016
Vorderingen op openbare lichamen	789.747	0	789.747	298.888
Overige vorderingen	151.052	0	151.052	226.197
Uitzettingen in Rijks schatkist	5.081.719	0	5.081.719	2.131.755
Totaal	<u>6.022.517</u>	<u>0</u>	<u>6.022.517</u>	<u>2.656.840</u>

De vorderingen op openbare lichamen zijn in 2017 ruim 490.000 euro hoger door de verrekening van de FLO kosten en meer detachering van personeel aan overheidsinstellingen wat in rekening is gebracht.

De overige vorderingen zijn in 2017 ruim 75.000 euro lager door minder detachering van medewerkers.

De uitzetting in Rijks schatkist is bijna 3 miljoen euro hoger in 2017. Om in de komende jaren te blijven voldoen aan de renterisiconorm en de gunstige rentetarieven is ervoor gekozen om in 2017 een langlopende lening aan te trekken.

Uitzettingen in Rijks schatkist

Het drempelbedrag voor het begrotingsjaar waarover verantwoording wordt afgelegd is twee miljoen euro.

Er zijn geen bedragen aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de veiligheidsregio buiten 's Rijks schatkist is aangehouden.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2016
Banksaldi	392.478	404.770
Kassaldi	2.714	3.669
	<u>395.192</u>	<u>408.439</u>

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Boekwaarde 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2016
Vooruitbetaalde bedragen	967.260	538.937
Nog te ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel (overige Nederlandse overheidslichamen)	0	16.000
Overige nog te ontvangen bedragen	136.160	74.131
	<u>1.103.420</u>	<u>629.068</u>

De vooruitbetaalde bedragen zijn in 2017 bijna 430.000 euro hoger. Dit wordt voor het grootste deel veroorzaakt door vooruit betaalde opleidingskosten (Bogo). We brengen de kosten t.l.v. het jaar dat het betrekking op heeft, conform BBV.

In 2017 is er bij 60.000 euro meer aan nog te ontvangen bedragen, dit wordt veroorzaakt door een Impuls omgevingsveiligheid subsidie.

Zie voor verdere toelichting bijlage 6 'Overzicht overlopende activa en passiva'.

Eigen Vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2016
Algemene reserve	1.000.000	1.000.000
Bestemmingsreserves:		
overige bestemmingsreserves	<u>2.024.881</u>	<u>1.450.264</u>
	3.024.881	2.450.264
Gerealiseerd resultaat	<u>555.550</u>	<u>2.036.705</u>
Totaal	<u>3.580.431</u>	<u>4.486.969</u>

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

Saldo per 1 januari 2017	2.450.264
Bij: storting batig saldo 2016	2.036.705
Bij: overige stortingen	<u>746.609</u>
	5.233.578
Af: onttrekking aan reserves	<u>2.208.697</u>
Saldo per 31 december 2017	<u><u>3.024.881</u></u>

Het verloop in 2017 wordt in volgend overzicht per reserve weergegeven.

Reserves	Boekwaarde 01-01-2017	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2017
Algemene reserve	1.000.000					1.000.000
Transistie Meldkamer	450.000					450.000
Ontwikkelingen Veiligheidsregio	469.900		2.162.611	2.036.705		343.994
Egalisatiereserve kapitaallasten	530.364	646.609	46.086			1.130.887
Egalisatiereserve opleiden & oefenen	-	100.000				100.000
Totaal	2.450.264	746.609	2.208.697	2.036.705	-	3.024.881

Zie voor verdere toelichting bijlage 2 'Staat van reserves en voorzieningen' en bijlage 3 'Toelichting reserves'.

Resultaat

Onder 'gerealiseerd resultaat' is het resultaat ná mutaties in de reserves opgenomen. Hiervan wordt het volgende overzicht gegeven:

Totaal saldo baten en lasten	906.538 N
Af: mutaties in de reserves (zie de toelichting op de rekening van baten en lasten)	<u>-1.462.088 V</u>
Resultaat	<u>-555.550 V</u>

Voor de bestemming van het voordelig gerealiseerde resultaat van € 555.550 wordt aan het algemeen bestuur uit volgende voorgesteld:

- 383.550 euro te reserveren voor de autonome ontwikkelingen 2018. Vorig jaar is er een akkoord gesloten over de nieuwe cao gemeenten. Voor het jaar 2018 betekent dit een totale stijging van 3,25%. In de begroting 2018 is rekening gehouden met 1,5% (inclusief sociale lasten). Met deze reservering kan een deel van dit nadeel opgevangen worden. Het restant van 475.000 euro nemen wij mee bij de financiële afwijkingen van de 1^e bestuursrapportage 2018.
- 172.000 euro eenmalig over te hevelen naar 2018 om de uitgestelde opleidingen uit te voeren. In 2017 konden enkele opleidingen niet gedaan worden in afwachting van verschillende ontwikkelingen. Bijvoorbeeld nieuwe aanstellingen van beroepskrachten, met name in Deventer, nog afgerond moesten worden, voordat een volledige opleidingsgroep beschikbaar was. De rijopleidingen zijn uitgesteld, omdat er landelijk een nieuwe opleiding komt en ook nieuwe bijscholing. Deze start in 2018 in Oost5 verband. De gaspakkenopleidingen zijn uitgesteld tot de nieuwe visie op incidentenbestrijding gevaarlijke stoffen in 2018 is ingevoerd.

De hiervoor beschikbare opleidingsbudgetten van 172.000 euro is daarom niet gebruikt. Inmiddels zijn/worden deze ontwikkeling een feit en krijgen deze opleidingen in 2018 een start. Het opleidingsbudget van 2017 is hiertoe nodig voor 2018.

Vaste schulden

De overname/ investeringen van het (brandweer)materieel maakt het voor Veiligheidsregio IJsselland noodzakelijk leningen af te sluiten.

Een gedeelte kan tijdelijk volgens de geldende kasgeldlimiet worden gefinancierd met kortlopende leningen. Voor het resterende deel zullen langlopende leningen moeten worden afgesloten. Om in de toekomst te voldoen aan de regels omtrent de kasgeldlimiet en renterisiconorm hebben wij in 2017 een langlopende lening bij de BNG afgesloten van zes miljoen euro. Bij het aantrekken is met de renterisiconorm rekening gehouden.

Voor de tijdelijke overname van de negen brandweerkazernes is per 1 januari 2014 in totaal 28,9 miljoen euro geleend van de betreffende gemeenten. Bij het aantrekken van deze leningen voor de huisvesting is de looptijd van de lening per kazerne afgestemd op de resterende herzieningstermijn (herzieningstermijn is maximaal tien jaar). Jaarlijks betaalt Veiligheidsregio IJsselland aflossing aan de desbetreffende gemeente. In 2017 is er geen lening afgelost.

In bijlage 1 vindt u een overzicht van alle leningen inclusief rente en aflossing 2017.

Vlottende passiva

Vlottende schulden korter dan één jaar

De in de balans opgenomen netto vlottende schulden met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2016
Overige schulden	2.305.216	2.268.404
	<u>2.305.216</u>	<u>2.268.404</u>

De overige schulden zijn bijna gelijk aan het jaar 2016, maar vorig jaar zat de af te dragen loonheffing december in het saldo verwerkt en maakt dit jaar onderdeel uit van overlopende passiva. In 2017 maakt de huurfactuur van gemeente Zwolle onderdeel uit van het saldo overige schulden (840.000 euro).

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2016
Van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen	328.643	1.010.114
voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel		
Nog te betalen bedragen	2.422.110	1.951.572
	2.750.753	2.961.686

De voorschotbedragen zijn met bijna 680.000 euro afgenomen t.o.v. 2016. Eind 2017 hebben wij van een gemeente de bijdrage over de maand januari 2018 ontvangen en eind vorig jaar waren dit drie gemeenten. Verder hebben wij dit jaar de subsidie voor InPrep vooruit ontvangen (100.000 euro).

De nog te betalen kosten zijn met ruim 470.000 euro toegenomen t.o.v. 2016. In 2016 maakte het vakantiegeld nog onderdeel uit van het saldo en dit jaar niet. Dit jaar is de loonheffing over de maand december (1,2 miljoen euro) opgenomen als nog te betalen. Dit maakte vorig jaar onderdeel uit van de overige schulden.

Zie voor verdere toelichting bijlage 6 'Overzicht overlopende activa en passiva'.

Financiële positie van Veiligheidsregio IJsselland

Gemeenten die aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio IJsselland deelnemen, zijn wettelijk verplicht zodanig financieel bij te dragen aan de regeling dat de begroting daarvan altijd sluitend is. De algemene reserve heeft het karakter van een weerstandsreserve. De reserve bedraagt per 31 december 2017 één miljoen euro.

Niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Deze personele lasten worden verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan verlofaanspraken.

- Verlofsaldi 2017: 19.647 uren. Dit totale saldo is ruim 10,7 fte en heeft een waarde van ongeveer 650.000 euro. Het betreft een kortlopende arbeidskosten gerelateerde verplichting met een jaarlijks vergelijkbaar volume, die op basis van het BBV niet op de balans mag worden opgenomen.
- Huur kazernes:

Omschrijving	Verhuurder	Ingangsdatum	Einddatum	Totale contractwaarde 2017	Contractwaarde vanaf 2018	Contractwaarde vanaf 2019	Verlenging mogelijk?
Huur kazerne Lemelerveld	Gemeente Dalfsen	1-1-2014	31-12-2018	€ 24.174	€ 12.087	€ 12.087	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Dalfsen	Gemeente Dalfsen	1-1-2014	31-12-2018	€ 45.834	€ 22.917	€ 22.917	Stilzwijgend per jaar
Huur kazernes	Gemeente Deventer	1-1-2014	31-12-2018	€ 686.118	€ 343.059	€ 343.059	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Hardenberg	Gemeente Hardenberg	1-1-2014	31-12-2018	€ 214.344	€ 107.172	€ 107.172	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Balkbrug	Gemeente Hardenberg	1-1-2014	31-12-2018	€ 91.710	€ 45.855	€ 45.855	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne de Krim	Gemeente Hardenberg	1-1-2014	31-12-2018	€ 20.656	€ 10.328	€ 10.328	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Bergentheim	Gemeente Hardenberg	1-1-2014	31-12-2018	€ 50.026	€ 25.013	€ 25.013	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Slagharen	Gemeente Hardenberg	1-1-2014	31-12-2018	€ 65.194	€ 32.597	€ 32.597	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Dedemsvaart	Arriva Beheer BV	1-10-2013	30-9-2028	€ 535.764	€ 491.117	€ 446.470	10 jaar tot 30-09-2038
Huur kazerne Gramsbergen	R.W. Jaquet	1-1-2003	31-12-2016	€ 19.556	€ 19.556	€ 19.556	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne IJsselmuideren	Gemeente Kampen	1-1-2014	31-12-2018	€ 43.780	€ 21.890	€ 21.890	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Wijhe	Gemeente Olst Wijhe	1-1-2014	31-12-2018	€ 26.438	€ 13.219	€ 13.219	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Olst	Gemeente Olst Wijhe	1-1-2014	31-12-2018	€ 13.798	€ 6.899	€ 6.899	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Raalte	Gemeente Raalte	1-1-2014	31-12-2018	€ 183.466	€ 91.733	€ 91.733	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Heino	Gemeente Raalte	1-1-2014	31-12-2018	€ 56.474	€ 28.237	€ 28.237	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Luttenberg	Gemeente Raalte	1-1-2014	31-12-2018	€ 87.498	€ 43.749	€ 43.749	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Staphorst	Gemeente Staphorst	1-1-2014	31-12-2018	€ 47.752	€ 23.876	€ 23.876	Stilzwijgend per jaar
Huur kazernes Steenwijkerland	Gemeente Steenwijkerland	1-1-2014	31-12-2018	€ 260.874	€ 130.437	€ 130.437	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Hasselt	Gemeente Zwartewaterland	1-1-2014	31-12-2018	€ 42.896	€ 21.448	€ 21.448	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Genemuiden	Gemeente Zwartewaterland	1-1-2014	31-12-2018	€ 44.820	€ 22.410	€ 22.410	Stilzwijgend per jaar
Huur loods Staverenstr Deventer	Tradek Deventer BV	1-1-2010	31-12-2019	€ 89.532	€ 59.688	€ 29.844	Stilzwijgend per 5 jaar
Huur kazerne Kampen	Gemeente Kampen	1-1-2016	31-12-2020	€ 1.223.760	€ 917.820	€ 611.880	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Zwolle-Zuid	Gemeente Zwolle	1-1-2017	31-12-2026	€ 8.414.580	€ 7.573.122	€ 6.731.664	Stilzwijgend per jaar
			Totaal	€ 12.289.044	€ 10.064.229	€ 8.842.340	

Gebeurtenissen na balansdatum

Alle ten tijde van het opmaken van de jaarrekening beschikbare informatie omtrent de feitelijke situatie per balansdatum is bij het opmaken van de jaarrekening in aanmerking genomen en verwerkt. Er hebben zich na het opmaken van de jaarrekening geen gebeurtenissen van betekenis voorgedaan die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

8 Bijlagen Jaarrekening

Bijlage 1: Langlopende leningen

naam geldgever	oorspronkelijk bedrag geldlening	jaar van de laatste aflossing	bedrag begin dienstjaar	Afgesloten lening 2017	rente 2017	aflossing 2017	restantbedrag einde dienstjaar	t.b.v.
BNG Bank	€ 7.000.000	2035	7.000.000		€ 73.500	-	€ 7.000.000	materieel
BNG Bank	€ 5.000.000	2036	5.000.000		€ 82.726	-	€ 5.000.000	materieel
BNG Bank	€ 6.000.000	2037	€ -	6.000.000	€ 62.650	-	€ 6.000.000	materieel
Gemeente Kampen	€ 4.025.792	2015	€ -		€ -	€ -	€ -	huisvesting
Gemeente Ommen	€ 3.014.618	2022	€ 2.816.370		€ 84.491	€ 66.083	€ 2.750.288	huisvesting
Gemeente Olst_Wijhe (Welsum)	€ 580.000	2023	€ 540.250		€ 16.208	€ 13.250	€ 527.000	huisvesting
Gemeente Olst_Wijhe (Wesepe)	€ 583.828	2019	€ 542.563		€ 16.277	€ 13.755	€ 528.808	huisvesting
Gemeente Dalfsen	€ 709.105	2018	€ 647.334		€ 16.183	€ 20.590	€ 626.744	huisvesting
Gemeente Raalte	€ 584.364	2021	€ 541.791		€ 16.254	€ 14.191	€ 527.600	huisvesting
Gemeente Zwartewaterland	€ 1.244.203	2018	€ 1.140.821		€ 28.521	€ 34.461	€ 1.106.361	huisvesting
Gemeente Zwolle (Marsweg)	€ 13.565.189	2016	€ -		€ -	€ -	€ -	huisvesting
Gemeente Zwolle (Middelweg)	€ 4.593.608	2022	€ 4.303.599		€ 142.019	€ 105.696	€ 4.197.903	huisvesting
TOTAAL	€ 46.900.705		€ 22.532.729	€ 6.000.000	€ 538.828	€ 268.025	€ 28.264.703	

Bijlage 2: Staat van reserves en voorzieningen

Omschrijving	Boekwaarde per 1-1-2017	Vermeerderingen				Verminderingen				Boekwaarde per 31-12-2017	Resultaatbestemming 2017		Boekwaarde per 31-12-2017 ná resultaat- bestemming 2017
		Gerealiseerd resultaat 2016	ten laste van de exploitatie of (hulp)kosten- plaatsen	ten laste van projecten buiten de exploitatie	ontvangen subsidies of gem. bijdragen	ten gunste van de exploitatie of (hulp)kosten- plaatsen	ten gunste van balansposten vaste activa	aanwending t.g.v. balans	ten gunste van projecten buiten de exploitatie		vermeerdering	vermindering	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Algemene reserve													
Algemene reserve	€ 1.000.000	€ 662.500				€ 662.500				€ 1.000.000	€ 555.550	€ 555.550	€ 1.000.000
Totaal Algemene reserve	€ 1.000.000	€ 662.500	€ -			€ 662.500				€ 1.000.000	€ 555.550	€ 555.550	€ 1.000.000
Bestemmingsreserves													
Reserve Transitie meldkamer	€ 450.000									€ 450.000			€ 450.000
Ontwikkeling Veiligheidsregio	€ 469.900	€ 1.374.205				€ 1.500.111				€ 343.994			€ 343.994
Egalisatiereserve kapitaallasten	€ 530.364		€ 646.609			€ 46.086				€ 1.130.887			€ 1.130.887
Egalisatiereserve opleiden & oefenen	€ -		€ 100.000							€ 100.000			€ 100.000
Totaal bestemmingsreserves	€ 1.450.264	€ 1.374.205	€ 746.609			€ 1.546.197				€ 2.024.881	€ -	€ -	€ 2.024.881
Totaal reserves	€ 2.450.264	€ 2.036.705	€ 746.609	€ -	€ -	€ 2.208.697				€ 3.024.881	€ 555.550	€ 555.550	€ 3.024.881

Bijlage 3: Toelichting reserves

Algemene reserve

Voor de organisatie heeft het eigen vermogen enerzijds een 'financieringsfunctie' van de materiële vaste activa en anderzijds een 'bufferfunctie' voor incidentele tekorten en bedrijfsrisico's. De algemene reserve is het deel van het vermogen, waarop geen specifiek door het algemeen bestuur aangegeven bestemming rust. Na vaststelling van de jaarrekening 2017 van Veiligheidsregio IJsselland is de omvang van de algemene reserve 1.000.000 euro. Dit is genoeg om de risico's te kunnen opvangen.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden gevormd om aan reeds aangegane en toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen. Het totaal van de bestemmingsreserves per 31 december 2017 is 2,02 miljoen euro. De bestemmingsreserve 'Ontwikkeling veiligheidsregio' is bestemd voor de uitvoering van specifieke bestuursopdrachten/projecten.

Eind 2012 is van het Rijk een incidentele bijdrage ontvangen van 400.000 euro. Hiervan is door het algemeen bestuur besloten dat deze middelen worden ingezet ter dekking van de kosten die de transitie van de meldkamers met zich meebrengt. In de begroting is dit vertaald door hiervoor een afzonderlijke 'bestemmingsreserve transitie meldkamers' te benoemen. Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2015 is 50.000 euro extra gestort in deze reserve, waarmee het totaal op 450.000 euro is gekomen. Hoe dit in verhouding staat tot de in de toekomst daadwerkelijke frictiekosten is op dit moment nog niet bekend.

Met ingang van 2014 is een egalisatiereserve gevormd voor de kapitaallasten. In de begroting (en dus ook in de gemeentelijke bijdrage) wordt rekening gehouden met de gemiddelde kapitaallasten. De werkelijke kapitaallasten fluctueren echter jaarlijks. Deze jaarlijkse fluctuaties worden gedempt via deze egalisatiereserve. Conform de begroting 2017 wordt per saldo 600.532 euro toegevoegd aan deze reserve.

Bij de tweede bestuursrapportage 2017 heeft het algemeen bestuur besloten om 100.000 euro te storten in de egalisatiereserve opleiden & oefenen. Deze reserve is ingesteld om opleidingen en oefeningen makkelijker over de jaargrens heen te plannen. Hierdoor kunnen meer medewerkers per opleiding en oefening deelnemen

Bijlage 4: Gemeentelijke bijdrage

Bijlage gemeentelijke bijdrage 2017					
	Gemeente	Structureel aandeel (in %) na afroning 0-meting voor 2017	Gemeentelijke bijdrage 2017 o.b.v. begroting	Incidentele teruggaaf 2017	Definitieve bijdrage 2017
1	Dalfsen	5,11%	€ 1.697.227	€ -	€ 1.697.227
2	Deventer	18,96%	€ 6.514.275	€ -	€ 6.514.275
3	Hardenberg	11,04%	€ 3.668.502	€ -	€ 3.668.502
4	Kampen	8,22%	€ 2.737.940	€ -	€ 2.737.940
5	Olst-Wijhe	4,09%	€ 1.391.438	€ -	€ 1.391.438
6	Ommen	3,89%	€ 1.291.422	€ -	€ 1.291.422
7	Raalte	6,65%	€ 2.208.501	€ -	€ 2.208.501
8	Staphorst	2,73%	€ 905.513	€ -	€ 905.513
9	Steenwijkerland	8,46%	€ 2.745.253	€ -	€ 2.745.253
10	Zwartewaterland	4,67%	€ 1.551.630	€ -	€ 1.551.630
11	Zwolle	26,20%	€ 8.872.510	€ -	€ 8.872.510
	Totaal	100,00%	€ 33.584.211	€ -	€ 33.584.211

Bijlage 5: Single Information Single Audit (SISA)

 <p>Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties</p>			
SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2017 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2018			
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: A2 / 01</i> € 5.743.661

Bijlage 6: Overzicht overlopende activa en passiva

Overlopende activa

<u>Vooruitbetaalde bedragen 2018:</u>		€	967.260
<i>Licenties 2017</i>	€	385.925	
<i>Opleiding</i>	€	532.667	
<i>Diverse overige bedragen 2017</i>	€	48.668	

Nog te ontvangen voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2017	Ontvangen bedragen	Toevoegingen	Boekwaarde 31-12-2017
Gemeente Deventer	€ 16.000	€ 16.000	€ -	€ -

Overige nog te ontvangen bedragen

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2017	Ontvangen bedragen	Toevoegingen	Boekwaarde 31-12-2017
Schadeuitkeringen	€ -		€ 22.994	€ 22.994
Subsidie impuls omgevingsveiligheid	€ -		€ 64.609	€ 64.609
4e kwartaal OMS gelden	€ -		€ 43.620	€ 43.620
Waarborgsommen brandstofpassen	€ 28.800	€ 28.800	€ -	€ -
Afrekening energie	€ 20.574	€ 20.574	€ -	€ -
Loonkosten	€ 15.218	€ 15.218	€ -	€ -
Belastingdienst	€ 8.868	€ 8.868	€ -	€ -
Diverse overige bedragen	€ 672	€ 672	€ 4.936	€ 4.936
	€ 74.132	€ 74.132	€ 136.160	€ 136.160

Overlopende passiva

Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2017	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetalingen	Boekwaarde 31-12-2017
Gemeentelijke bijdragen	€ 1.010.114	€ 328.643	€ 1.010.114	€ 328.643

Nog te betalen bedragen:

		€	2.422.110
<i>Vrijwilligersvergoeding maand december</i>	€	284.451	
<i>Afrekening MON (rode kolom)</i>	€	171.715	
<i>Rente langlopende lening BNG</i>	€	183.651	
<i>Maatwerkafspraken gemeenten</i>	€	70.169	
<i>Implementatiekosten financieel systeem</i>	€	97.103	
<i>UWV terugbetaling</i>	€	28.163	
<i>Belastingdienst</i>	€	54.157	
<i>Loonheffing december</i>	€	1.236.621	
<i>ABP december</i>	€	237.353	
<i>Diverse overige bedragen</i>	€	58.728	

Bijlage 7: Projectresultaten

De onderstaand ter informatie vermelde uitgaven en inkomsten van incidentele projecten zijn in de programmarekening opgenomen. Het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland heeft in 2017 in totaal een projectbudget van 1.335.037 euro beschikbaar gesteld voor diverse projecten, hiervan is in 2017 1.232.751 euro besteed. In totaal is er dus 102.286 euro minder uitgegeven ten laste van de diverse projectbudgetten. Zie onderstaand overzicht:

Project	Budget		Besteding	
Organisatieontwikkeling	€	21.487	€	-250
Zelfevaluatie	€	85.000	€	84.891
Arbeidshygiëne	€	118.437	€	150.244
Doorontwikkeling bevolkingszorg	€	35.908	€	-
Overheaddeuren Hardenberg	€	60.000	€	40.959
Implementatie P&F- systeem	€	50.000	€	50.000
Herkenbaarheid kazernes	€	64.205	€	8.817
Eenmalige kosten project bluswater	€	900.000	€	898.091
Totaal projecten Veiligheidsregio IJsselland	€	1.335.037	€	1.232.751

Van de bovenstaande projecten zijn er geen projecten die doorlopen in 2018.

Bijlage 8: Incidentele baten en lasten

In 2017 hebben zich de volgende incidentele baten en lasten voorgedaan:

- In 2017 is er vanuit het Rijk een incidentele uitkering van € 64.500 ontvangen voor loon- en prijsbijstellingen (voordeel).
- In de begroting 2017 zat 0,5% ruimte om een stijging van sociale lasten op te vangen. Uit analyse van de werkelijke salarissen 2017 bleek dat de sociale lasten meer zijn gestegen dan deze 0,5%. Dit wordt veroorzaakt door de stijging van de ABP-premies; één van de risico's benoemd in de begroting. In 2017 is het tekort eenmalig 210.000 euro. Dit nadeel is al structureel verwerkt in de begroting 2018.
- De organisatie betaalt de medewerkers diverse toelagen (afbouw, garantie, beschikbaarheid, onregelmatigheid). Tijdens de analyse van de salarissen kwamen wij erachter dat de werkgeverslasten op deze toelagen niet zijn begroot. Dit betreft een structureel nadeel van 352.000 euro, die vanaf 2019 wordt meegenomen in de begroting en eenmalig is / wordt verwerkt in de bestuursrapportage 2017 en 2018.
- De VNG en de vakbonden hebben een akkoord gesloten over de nieuwe Cao Gemeenten. De cao loopt van 1 mei 2017 tot 1 januari 2019. Voor het jaar 2017 betekent dit eenmalig een nadeel van 85.500 euro, doordat per 1 augustus 2017 de salarissen met 1,0% stijgen en het Individueel Keuzebudget per 1 december 2017 met 0,5% stijgt.
- In de begroting 2017 zijn wij uitgegaan van de investeringen die in 2016 zouden worden gedaan. In 2016 zijn veel aanbestedingen/opdrachten (haakarmvoertuigen en dienstvoertuigen) uitgezet, maar vindt de daadwerkelijke levering plaats in 2017. Door het doorlopen van lange aanbestedingsprocedures en enige terughoudendheid (in afwachting van regionaal beleid zoals bluswatervoorziening) hebben in 2016 niet alle vervangingen plaatsgevonden. Dit geeft voor 2017 een incidenteel voordeel van 390.000 euro op de afschrijvingslasten. Ook de rentelasten blijven hierdoor achter, doordat wij nog geen langlopende leningen hoeven af te sluiten. Dit geeft voor 2017 een incidenteel voordeel van 300.000 euro op de rentelasten.
- Voor de huisvesting zijn wij in de begroting 2017 uitgegaan van een rentepercentage van 3,5% (conform de vastgestelde financiële uitgangspunten en kaders). De werkelijke rentepercentages zijn, afhankelijk van de looptijd van de lening, lager. Dit is een incidenteel voordeel (35.000 euro), zolang de kazernes eigendom zijn van Veiligheidsregio IJsselland. Bij het verstrijken van de herzieningstermijn worden de kapitaallasten omgezet in een huurlast, vandaar dat het geen structureel karakter heeft.

- In 2016 is door bedrijfsvoering een verplichte Europese aanbesteding voor een personeels- en financieel systeem gestart, die in 2018 in gebruik is/wordt genomen. In 2017 heeft de implementatie van het nieuwe systeem plaats gevonden. Dit heeft een incidentele last veroorzaakt van 186.000 euro.

Bijlage 9: Publicatie bezoldiging topfunctionarissen & gewezen topfunctionarissen

	A. Schepers
Functiegegevens	Commandant regionale brandweer
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Gewezen topfunctionaris?	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	106.171
Beloningen betaalbaar op termijn	15.602
<i>Subtotaal</i>	121.774
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	181.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	121.774
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Gegevens 2016	
Aanvang en einde functievervulling in 2016	19-12 t/m 31-12
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	5.433
Beloningen betaalbaar op termijn	466
Totale bezoldiging 2016	5.899

NAAM	FUNCTIE
<u><i>Algemeen bestuur:</i></u>	
H.J. Meijer	Voorzitter Algemeen Bestuur
A.P. Heidema	Vicevoorzitter Algemeen Bestuur
R. Bats	Lid algemeen bestuur
T.C. Segers	Lid algemeen bestuur
H.C.P. Noten	Lid algemeen bestuur
E.J. Bilder	Lid algemeen bestuur
J.M. Vroomen	Lid algemeen bestuur
P.H. Snijders	Lid algemeen bestuur
B. Koelewijn	Lid algemeen bestuur
A.G.J. Strien	Lid algemeen bestuur
M.P. Dadema	Lid algemeen bestuur
<u><i>Dagelijks bestuur:</i></u>	
H.J. Meijer	Voorzitter dagelijks bestuur
A.P. Heidema	Vicevoorzitter dagelijks bestuur
B. Koelewijn	Lid dagelijks bestuur
A.G.J. Strien	Lid dagelijks bestuur

Bijlage 10: Controleverklaring

Ernst & Young Accountants LLP
Zwartewaterallee 56
8031 DX Zwolle, Netherlands
Postbus 634
8000 AP Zwolle, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 94 05
ey.com

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio IJsselland te Zwolle

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio IJsselland te Zwolle gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio IJsselland op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen en besluiten die een nadere uitwerking zijn van externe regelgeving dan wel van bestuursbesluiten of door u vastgestelde verordeningen.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2017;
- het overzicht van baten en lasten over 2017;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de verantwoordingsinformatie WNT en de SiSa-bijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol 2017 dat door het algemeen bestuur is vastgesteld en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio IJsselland, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 419.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2017.

Wij zijn overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 25.000, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn rapporteren.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen en besluiten die een nadere uitwerking zijn van externe regelgeving dan wel van bestuursbesluiten of door het algemeen bestuur vastgestelde verordeningen.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Gemeentewet verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio IJsselland.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol 2017 dat door het algemeen bestuur is vastgesteld, de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio IJsselland.

- ▶ Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- ▶ Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- ▶ Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 12 april 2018

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. J. Schuurkamp-Spijkerboer RA

Agendapunt - besluitvormend

aan	Algemeen Bestuur
datum	20 juni 2018
agendapunt	6
onderwerp	Programmabegroting 2019
proceseigenaar	H. Schreuders
portefeuillehouder	H.J. Meijer

Te besluiten om:

- de programmabegroting 2019 (inclusief meerjarenraming 2020-2022) vast te stellen.

Inleiding

Volgens de in het algemeen bestuur vastgestelde gemeenschappelijke regeling stelt het algemeen bestuur voor 1 juli de begroting en de meerjarenraming van de veiligheidsregio vast.

Beoogd effect/relatie met het meerjarenbeleidsplan of bestuursopdrachten

In de begroting staat wat Veiligheidsregio IJsselland in 2019 wil realiseren en welke middelen daarvoor nodig zijn.

Argumenten

De volgende argumenten zijn aan de orde:

- De begroting 2019 kent een nieuwe programma-indeling. De indeling is vereenvoudigd en sluit meer aan bij de belevingswereld van onze grootste opdrachtgever, de gemeenten. Dat maakt dat we slechts twee programma's hebben: crisisbeheersing en brandweezorg. Beide programma's zijn ingedeeld in een deelprogramma 'voorkomen' en een deelprogramma 'bestrijden'.
- De programmabegroting 2019 bevat realistische prestatieafspraken.
- In deze begroting is geen nieuw beleid toegevoegd.
- Wij presenteren een reëel sluitende begroting richting ons bestuur, de gemeenten en de provincie.
- De autonome ontwikkelingen (loon- en prijsindexeringen) worden via de gemeentelijke bijdrage verrekend. De gemeenten hebben de mogelijkheid gekregen om binnen acht weken een zienswijze op de conceptbegroting in te dienen. Van deze mogelijkheid is geen gebruik gemaakt.

Risico's

Er zijn geen relevante risico's verbonden aan het nemen van dit besluit.

kenmerk <corsanummer>
vervolgblad 2 van 3

Middelen

De cijfers van 2019 zijn geïndexeerd voor lonen en prijzen, conform de technische uitgangspunten zoals vastgesteld in het algemeen bestuur van 14 februari 2018. Voor de autonome ontwikkelingen in het jaar 2019 zijn we uitgegaan van de cijfers in de septembercirculaire van het gemeentefonds. Dit betekent voor loonindexering een percentage van 2,4% ten opzichte van de werkelijke salariskosten 2018 en voor de prijzen betekent dit een stijging van 2,1% (inclusief 0,50% nacalculatie) ten opzichte van 2018. Ook is de onlangs afgesloten nieuwe cao, die geldt van 1 mei 2017 tot 1 januari 2019, structureel verwerkt in deze begroting. Deze ontwikkeling is in de tweede bestuursrapportage 2017 aangekondigd, waarbij is geconstateerd dat er een structureel nadelig financieel effect ontstaat. Bestuurlijk hebben wij afgesproken om nacalculatie toe te passen. In totaliteit leidt deze autonome ontwikkeling tot een stijging van de gemeentelijke bijdrage met 1,1 miljoen euro. De gevolgen hiervan voor uw gemeente kunt u zien in bijlage 5 van de begroting (deze bijlage zat ook separaat bij de aanbiedingsbrief).

Tevens kwamen wij er, tijdens een vorig jaar uitgevoerde analyse van de salarissen, achter dat de werkgeverslasten op diverse toelagen (afbouw, garantie, beschikbaarheid, onregelmatigheid) niet verwerkt zijn in de begroting. Dit is in de eerste bestuursrapportage 2017 reeds gemeld, waarbij is aangegeven dat dit structureel in de begroting van 2019 verwerkt zou gaan worden. Het gaat om een bedrag van 352.000 euro. Hierover is afgesproken dat de veiligheidsregio indirect taakstellend financiële dekking gaat zoeken in de begroting. De hieruit voortvloeiende begrotingswijziging wordt vervolgens verwerkt in de eerste bestuursrapportage 2019.

Verder is rekening gehouden met de incidentele compensatie van de gemeente Steenwijkerland en Staphorst via een onttrekking uit de bestemmingsreserve ontwikkeling VR. Bestuurlijk is afgesproken om in eerste instantie drie jaren te compenseren en 2019 is dan ook het laatste jaar. Ook wordt er vanaf 2018 een bijdrage betaald voor bevolkingszorg, conform bestuurlijke afspraken op basis van de businesscase bevolkingszorg

Hieronder staat de opbouw van de gemeentelijke bijdrage:

Bijdrage 2018 exd. maatwerk, compensatie en BV	€ 33.721.923
BIJ: loonindex (2,4%) en prijsindex (2,10%) 2019. Inclusief gevolgen nieuwe cao.	€ 1.451.653
Af: Inverdieneffect 352.000 euro	€ -352.000
Bijdrage 2019 exd. maatwerk, compensatie en BV	€ 34.821.576
Af: incidentele compensatie nadeel gemeenten	€ -67.360
BIJ: Bijdrage bevolkingszorg (vanaf 2018)	€ 142.528
BIJ: Maatwerkafspraken 2019	€ 422.621
= Bijdrage 2019 gemeenten	€ 35.319.365
(zie bijlage 5 voor specificatie bijdrage per gemeente)	

De specifieke bijdrage per gemeente is berekend, conform de besluitvorming over de verdeelmethode op 23 maart 2016. Het algemeen bestuur heeft gekozen voor de variant 75% historisch en 25% gemeentefonds. De bijdrage per gemeente staat in bijlage 5 van de begroting. De

kenmerk <corsanummer>
vervolgblad 3 van 3

bijdrage is onderverdeeld in een vast aandeel en een maatwerkdeel. De maatwerkafspraken bestaan uit de afspraak met de gemeente Olst-Wijhe op het vlak van de continuering van de advisering van eenvoudige taken op het gebied van toezicht en handhaving en de FLO- bijdragen van gemeente Zwolle, Deventer en Kampen. De incidentele compensatie is ook afzonderlijk in beeld gebracht.

Communicatie/ vervolg

Na vaststelling in het AB wordt de programmabegroting op SharePoint en de internetsite geplaatst en wordt deze, voor 1 juli, aangeboden aan de provincie. Online wordt vanaf dit jaar een Infographic gepubliceerd over de begroting 2019.

Veiligheidsregio IJsselland

Brandweer | GHOR | Politie | Gemeenten

Programmabegroting 2019 (inclusief meerjarenraming 2020-2022)

Veiligheid: voor elkaar

Concept, 21 maart 2018

Documentgegevens

Nr.	Datum	Verspreid aan	T.b.v. vergadering
1	Januari 2018	Henk Schreuders, Marco Huisman, Marcel Kluin, Hubert Weitenberg, Norbert Bosman, Richard Kamphuis.	6 februari 2018
2	1 maart 2018	Managementteam, Richard Kamphuis, Hubert Weitenberg, Marco Huisman, Norbert Bosman, Marcel Kluin, Marc Mondria, Carla Grummel, Robert Jan Maaskant, Robert Steenbergen, Theo van Leussen, Bea Stegeman, Jaap Wolf.	6 maart 2018
3	8 maart 2018	Dagelijks bestuur	15 maart 2018
4	31 maart 2018	Gemeenten Algemeen bestuur	20 juni 2018

Documentbeheer/ eigenaar	Marjolein Fransen
Projectleider	Marc Kool en Marjolein Fransen
Vastgesteld door	Algemeen bestuur
Datum vaststelling	20 juni 2018
Geplande evaluatiedatum	1 januari 2020
Digitale vindplaats	MyCorsaID: V18.001192

Deze begroting is vastgesteld door het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland d.d. 20 juni 2018.

Drs. H.J. Meijer
Voorzitter Veiligheidsregio IJsselland .....

Drs. A.H. Schreuders
Secretaris Veiligheidsregio IJsselland .....

Inhoudsopgave

1	Samenvatting	5
2	Inleiding	6
2.1	Veiligheidsregio IJsselland	6
2.1.1	Kenmerken	6
2.1.2	Samenwerking	6
2.1.3	Missie en visie	7
2.1.4	Beleidsagenda 2020 – 2023	7
2.1.5	Responsief in een actieve samenleving	8
2.2	Andere ontwikkelingen	8
2.2.1	Veranderende wet en regelgeving	8
2.2.2	Invloed van de gemeenteraden	9
2.2.3	Ontwikkelingen in de samenleving	9
2.3	Opbouw begroting	9
2.3.1	Financiering en verdeelmethodiek	10
3	Exploitatiebegroting	11
3.1	Inleiding	11
3.2	(Meerjaren)begroting 2019-2022	11
3.3	Toelichting exploitatiebegroting 2019-2022	13
3.3.1	Toelichting exploitatiekosten	13
3.3.2	Toelichting exploitatiebaten	17
3.3.3	Toelichting algemene dekkingsmiddelen	17
3.3.4	Overzicht baten en lasten	19
4	Programma Crisisbeheersing	20
4.1	Deelprogramma Voorkomen	20
4.1.1	Algemeen	20
4.1.2	GHOR	20
4.2	Deelprogramma Bestrijden	21
4.2.1	Algemeen	21
4.2.2	GHOR	23
4.2.3	Bevolkingszorg	23
5	Programma Brandweezorg	26
5.1	Deelprogramma Voorkomen	26
5.2	Deelprogramma Bestrijden	27

5.2.1	Algemeen	27
5.2.2	Meldkamer	28
6	Verplichte paragrafen	30
6.1	Paragraaf risico's en weerstandsvermogen	30
6.2	Paragraaf bedrijfsvoering	33
6.3	Paragraaf verbonden partijen	34
6.4	Paragraaf financiering	36
6.5	Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	39
6.6	Paragraaf bezuinigingen & efficiency- en schaalvoordelen	39
7	Formatieplan 2019	42
8	Balans 2019 – 2022	43
8.1	Algemeen	43
8.2	Waarderingsgrondslagen	44
8.3	Toelichting activa	44
8.4	Toelichting passiva	45
	Bijlage 1 Technische uitgangspunten begroting	47
	Bijlage 2 Investerings 2019	49
	Bijlage 3 Overzicht taakvelden en overhead	50
	Bijlage 4 Brandweerkazernes in eigendom (i.v.m. btw-herziening)	51
	Bijlage 5 Overzicht bijdrage per gemeente 2019	52
	Bijlage 6 Infographic	53

1 Samenvatting

De programmabegroting 2019 laat in het programmadeel zien welke effecten we in 2019 bereiken en wat we gaan doen om die effecten te bereiken. In het begrotingsdeel staat wat dat gaat kosten.

Het grootste deel van de taken en de kosten heeft betrekking op de organisatie van de brandweerbereiding in de elf gemeenten die bij Veiligheidsregio IJsselland aangesloten zijn. Daarnaast op de (voorbereiding op) de organisatie van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

In deze begroting worden geen extra middelen gevraagd voor nieuw beleid. Voor nieuw beleid hanteren wij het principe 'nieuw voor oud'. Voor loon-/sociale lasten is een stijging van 2,4% gehanteerd voor het jaar 2019 en een prijsstijging van 2,10% (inclusief 0,50% nacalculatie). Ook is de onlangs afgesloten nieuwe cao, die geldt van 1 mei 2017 tot 1 januari 2019, structureel verwerkt in deze begroting. Deze ontwikkeling is in de tweede bestuursrapportage 2017 aangekondigd, waarbij is geconstateerd dat er een structureel nadelig financieel effect ontstaat. Bestuurlijk hebben wij afgesproken om nacalculatie toe te passen. In totaliteit leidt deze autonome ontwikkeling tot een stijging van de gemeentelijke bijdrage met 1,1 miljoen euro. De gevolgen hiervan voor uw gemeente kunt u zien in bijlage 5 bij deze begroting.

Tevens kwamen wij er, tijdens een vorig jaar uitgevoerde analyse van de salarissen, achter dat de werkgeverslasten op diverse toelagen (afbouw, garantie, beschikbaarheid, onregelmatigheid) niet verwerkt zijn in de begroting. Dit is in de eerste bestuursrapportage 2017 reeds gemeld, waarbij is aangegeven dat dit structureel in de begroting van 2019 verwerkt zou gaan worden. Het gaat om een bedrag van 352.000 euro. Hierover is afgesproken dat de veiligheidsregio dit gaat verdienen en financiële dekking zoekt in de eigen begroting. De hieruit voortvloeiende begrotingswijziging wordt vervolgens verwerkt in de eerste bestuursrapportage 2019.

In een Infographic, die als bijlage 6 bij deze begroting is gevoegd, is de begroting op een A4'tje op een toegankelijke manier weergegeven.

2 Inleiding

2.1 Veiligheidsregio IJsselland

2.1.1 Kenmerken

Als Veiligheidsregio IJsselland organiseren we samenwerking van politie, brandweer, geneeskundige hulpverlening, gemeenten (bevolkingszorg) en andere crisispartners. Gericht op het vergroten van de veiligheid en op het adequaat aanpakken van incidenten, branden, rampen en crises. Sinds januari 2014 zijn we ook verantwoordelijk voor de lokale brandweezorg, verdeeld over 35 brandweerkazernes en -posten in de elf gemeenten van onze regio. We werken samen op grond van een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten in IJsselland en zijn daarmee verlengd lokaal bestuur. Onze regio kent bijna 520.000 inwoners.

Veiligheidsregio IJsselland is robuust, geniet vertrouwen en heeft sinds het ontstaan van de organisatie veel bereikt. Nu is het moment daar om vanuit een heldere koers en visie invulling te geven aan de rol van regievoerder binnen het netwerk van crisis- en convenantpartners en de integraliteit en hieruit voortvloeiende meerwaarde van de veiligheidsregio verder te bevorderen. Dit vraagt lef, initiatief, keuzes en scherpe strategische doelen. Veiligheidsregio IJsselland kan hierdoor een nog grotere bijdrage leveren aan de veiligheid van de inwoners, bedrijven en instellingen in IJsselland (citaat uit rapport visitatiecommissie 2018).

In 2017 besloot het bestuur tot aanpassing van de organisatie. Ontwikkelingen in de samenleving, ook op het gebied van veiligheid, vragen om een wendbare organisatie. Een organisatie ook die duidelijk voor ogen heeft welke waarde zij vanuit haar kracht toevoegt op basis van de behoefte vanuit de samenleving. En welke rol zij daarin in neemt. Het bestuur wenst een doorontwikkeling waardoor Veiligheidsregio IJsselland vanuit een meer extern gerichte focus beter in staat is in te spelen op maatschappelijke (veiligheids)behoefte.

De doorontwikkeling maakt het mogelijk om in te spelen op de opgave dat een veiligheidsregio samen met anderen een bijdrage levert aan het in stand houden en continueren van de leefbaarheid in de samenleving. Het klassieke risicoprofiel moet worden verbreed, waarbij de veiligheidsregio mogelijk te dealen heeft met effecten, zonder eigenaar van het primaire probleem te zijn. Bijvoorbeeld door aantasting van het internetfundament, een aardbeving (natuurlijk of door gaswinning), cyber verstoring (vitale sector) cyberaanval betalingsverkeer, extreem weer.

2.1.2 Samenwerking

Veiligheidsregio IJsselland en Veiligheidsregio Noord & Oost Gelderland beheren samen met de Politie Oost Nederland en de Regionale Ambulancevoorziening IJsselland en Witte Kruis een

gezamenlijke Meldkamer Oost Nederland, zoals geregeld is in de gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland.

In Oost-Nederland werken de vijf veiligheidsregio's samen met de politie en de Regionale Ambulance Voorzieningen aan een nieuwe meldkamer, die eind 2020 operationeel moet zijn. In deze nieuwe meldkamer moeten ontwikkelingen in de digitale wereld, het zaakgericht werken, informatiegestuurd handelen en *realtime* informatie delen hun intrede doen.

In 2017 heeft het bestuur het samenvoegingsplan Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO) Oost vastgesteld. Op basis van dit plan werkt een (interregionale) projectorganisatie een zestal deelprojecten uit: multi Oost 5, Meldkamer organisatie, menskant, informatievoorziening en incidentbestrijding. Het deelproject 'incidentbestrijding' wordt getrokken door IJsselland.

De voorzitters van alle veiligheidsregio's in Nederland zitten in het Veiligheidsberaad. Het Veiligheidsberaad overlegt periodiek met de Minister van Justitie & Veiligheid over strategische ontwikkelingen op het gebied van veiligheid en andere relevante zaken in relatie tot de veiligheidsregio's.

2.1.3 Missie en visie

In het Organisatieplan Veiligheidsregio IJsselland 2018 is de volgende missie en visie geformuleerd:

Missie (*waarom bestaan wij?*)

Versterken van veiligheid in de fysieke leefomgeving: risico's beperken waar het kan en incidenten bestrijden waar het moet.

Visie (*hoe realiseren wij onze missie?*)

Wij:

- kennen de risico's en communiceren hierover in IJsselland naar inwoners, bedrijven en instellingen;
- maken gebruik van het vakmanschap van integere medewerkers;
- verbinden ons in het netwerk door samenwerking met burgers en partners;
- adviseren over en denken mee in veiligheidsvraagstukken door de inbreng van onze kennis en kunde en stimuleren zelfredzaamheid van inwoners, bedrijven en instellingen;
- bereiden ons voor op mogelijke incidenten, ook samen met onze partners;
- bestrijden incidenten wanneer ze zich voordoen en coördineren de inzet.

2.1.4 Beleidsagenda 2020 – 2023

Het jaar 2018 is het laatste jaar van het meerjarenbeleidsplan 2015-2018. In dat jaar is de voorbereiding gestart van de volgende beleidsperiode. Hierbij sluiten we aan op de beleidscyclus van gemeenten die na de gemeenteraadsverkiezingen een nieuwe periode van vier jaar ingaat. Om het beleid in lijn te brengen met de beschikbare financiële middelen is ook een directe koppeling met de

jaarlijkse begroting wenselijk. We werken daarom samen met de gemeenten toe naar een strategische beleidsagenda 2020 die vervolgens van jaar tot jaar wordt uitgewerkt via de programmabegroting naar concrete resultaten. De in 2017 uitgevoerde zelfevaluatie en visitatie vormen de bouwstenen om gericht tot uitwerking van de beleidsagenda te komen.

2.1.5 Responsief in een actieve samenleving

Veiligheidsregio IJsselland wil een zichtbare, faciliterende en verbindende partner zijn voor alle partijen waarmee we samenwerking aan veiligheid. Dit betekent dat we onze blik verbreden, signaleren wat er in onze omgeving speelt, nieuwe relaties aangaan en bestaande relaties verstevigen. Ophalen én brengen. Dit doen we door ook accountmanagement in te zetten. Iedere gemeente, maar ook partner binnen en buiten Veiligheidsregio IJsselland heeft een eigen accountmanager vanuit de veiligheidsregio. Hiermee zorgen we voor verbinding tussen burgers, bedrijven, gemeenten en de veiligheidsregio, maar ook het netwerk daar omheen.

2.2 Andere ontwikkelingen

2.2.1 Veranderende wet en regelgeving

De Omgevingswet treedt naar verwachting in 2021 in werking. Onze taak verandert hierdoor ook. Waar de gemeenten nu nog een dossier voorleggen aan de brandweer, zal dat in de toekomst diegene die wil bouwen, en namens hem de architect, zijn. De brandweer heeft dan alleen nog een adviesrol op risicovolle dossiers en gaat het proces toetsen en niet (meer) het eindresultaat. De adviesrol bij die risicovolle dossiers, is in een algemene maatregel van bestuur (AMvB) vastgelegd, maar staat ter discussie. De toegevoegde waarde van het brandweeraadvies, de adviesvaardigheid en efficiëntie gaan de komende jaren bepalen wat de rol van de brandweer in de toekomst wordt.

Per 25 mei 2018 geldt de Algemene verordening gegevensbescherming. Vanaf die datum geldt dezelfde privacywetgeving in de gehele Europese Unie. Als veiligheidsregio hebben we ons hierop voorbereid door in 2017 het informatieveiligheidsbeleid vast te stellen. Hierin staat op welke wijze wij invulling geven aan de Algemene verordening gegevensbescherming. Wij doen dit onder andere door het maken van een verwerkingsregister, het aanstellen van een functionaris gegevensbescherming en een procedure voor het voorkomen van datalekken.

De Eerste Kamer stemde 8 november 2016 in met het initiatiefvoorstel Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra). De belangrijkste gevolgen zijn dat de arbeidsrechtelijke (rechts)positie van ambtenaren gelijk wordt aan die van werknemers in het private bedrijfsleven, en dat er een nieuwe (gewijzigde) Ambtenarenwet komt. De beoogde inwerkingtreding van de wet is 1 januari 2020. Deze wet heeft, zoals het er nu naar uitziet, gevolgen voor de status van de brandweervrijwilliger. Dit zou tot een substantiële kostenstijging leiden. Om die reden heeft de minister een jaar uitstel verleend voor alle medewerkers van de veiligheidsregio's. Op landelijk niveau, onder andere in de Brandweerkamer van de VNG, wordt onderzocht hoe met deze materie om te gaan.

2.2.2 Invloed van de gemeenteraden

Een onderwerp waar de laatste jaren veel aandacht voor is, is de invloed van de gemeenteraden op de uitvoering van taken die zij via bijvoorbeeld een gemeenschappelijke regeling op regionale schaal laten uitvoeren. De aandacht is erop gericht om gemeenteraden bij de reguliere momenten van beleidsontwikkeling zodanig mee te nemen dat ze in staat zijn om vanuit de lokale context afwegingen te maken voor vraagstukken met een bovengemeentelijke/regionaal effect. Na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018 levert Veiligheidsregio IJsselland een bijdrage aan het inwerkprogramma voor de nieuwe raadsleden. Van daaruit worden gemeenteraadsleden uitgenodigd mee te werken aan de beleidsagenda 2020-2023 van Veiligheidsregio IJsselland. Ook leggen we het concept van deze beleidsagenda ter consultatie voor aan de gemeenteraden van alle elf gemeenten.

2.2.3 Ontwikkelingen in de samenleving

Vergrijzing en verminderd zelfredzamen

De trend is dat ouderen en mensen met psychische of lichamelijke problemen steeds meer op zichzelf wonen en niet meer in instellingen. Dat vraagt van de veiligheidsregio om een doelgroepgerichte benadering ter voorkoming van branden. Ingezet wordt op het verhogen van het brandveiligheidsbewustzijn. In de wetenschap dat er groepen die verminderd zelfredzaam die kwetsbaar zijn en daarom om andere aandacht vragen.

Nieuwe dreigingen

We zien een toename van nieuwe dreigingen in de samenleving. Deze beperken zich niet tot de eigen regio of de landsgrenzen, maar zijn internationaal. Hierbij kan gedacht worden aan de gevolgen van cybercrime, de klimaatverandering en terrorisme. Het is noodzakelijk deze thema's tastbaar te maken door te concretiseren wat de effecten zijn van dergelijke ontwikkelingen op de veiligheid op de lokale samenleving.

2.3 Opbouw begroting

De programma-indeling van deze begroting kent een nieuwe opzet. De indeling is vereenvoudigd en sluit meer aan bij de belevingswereld van onze grootste opdrachtgever, de gemeenten. Dat maakt dat we slechts twee programma's hebben: crisisbeheersing en brandweezorg. Beide programma's zijn ingedeeld in een deelprogramma 'voorkomen' en een deelprogramma 'bestrijden'. Op die deelprogramma's heeft zo nodig een verfijning plaatsgevonden. De totale indeling is als volgt:

1. Programma Crisisbeheersing
  - a. Voorkomen
    - Algemeen
    - GHOR
  - b. Bestrijden

- Algemeen
  - GHOR
  - Bevolkingszorg
2. Programma Brandweezorg
- a. Voorkomen
  - b. Bestrijden
    - Algemeen
    - Meldkamer

Elk programma beschrijft het beleidskader dat van toepassing is en de van belang zijnde ontwikkelingen en geeft antwoord op de vragen:

- Welk effect bereiken we in 2019?
- Wat gaan we doen om dat effect te bereiken?
- Wat gaat het kosten?

2.3.1 Financiering en verdeelmethodiek

De financiering van de veiligheidsregio bestaat primair uit twee geldstromen. Het grootste deel van de inkomsten (circa 81%) komt uit bijdragen van de elf aangesloten gemeenten. Een kleiner deel (circa 13%) komt uit een rijksbijdrage, de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). Het resterende deel (circa 7%) wordt ingebracht door derden voor diensten die door de veiligheidsregio worden geleverd (o.a. van GGD IJsselland voor de dienstverlening op het gebied van bedrijfsvoering). Veiligheidsregio IJsselland realiseert haar ambities met de financiële middelen die wij ontvangen. In deze begroting worden geen extra middelen gevraagd voor nieuw beleid. Voor nieuw beleid hanteren wij het principe 'nieuw voor oud'.

In 2013 besloot het algemeen bestuur hoe de kosten die de gemeenten betalen, verdeeld worden over de elf gemeenten. In de gekozen methodiek werden de kosten gebaseerd op de historische kosten, de kosten van de gemeenten voor brandweer en rampenbestrijding van voor de regionalisering van de brandweer per 1 januari 2014. Deze methodiek is drie jaar gehanteerd (2014, 2015 en 2016).

Voorafgaand aan de begroting 2017 is de verdeelmethodiek herzien. Door het algemeen bestuur is op 23 maart 2016 namelijk gekozen voor een combinatiemodel voor de verdeling van de kosten. De kosten worden vanaf 2017 voor 75% verdeeld op basis van de historische kosten en voor 25% op basis van een meer geobjectieerde methodiek, te weten het gemeentefonds.

Het jaar 2019 is het derde jaar waarin de herziende verdeelmethodiek wordt toegepast. Bestuurlijk is afgesproken na drie jaar te bezien of het geobjectieerde aandeel van het gemeentefonds in de verdeelmethodiek kan worden vergroot. Dit proces loopt parallel met de voorbereiding van de programmabegroting 2020.

3 Exploitatiebegroting

3.1 Inleiding

In dit deel van de begroting worden de financiële uitkomsten van de (meerjaren)begroting van Veiligheidsregio IJsselland gepresenteerd. In deze programmabegroting 2019 en meerjarenramingen 2020-2022 worden geen extra middelen gevraagd voor nieuw beleid. De in 2014 bestuurlijk vastgestelde bezuinigingsvoorstellen en de nieuwe besparingsvoorstellen als gevolg van efficiëntie- en schaalvoordelen zijn in de primitieve begroting verwerkt.

Voor loon-/sociale lasten is een stijging van 2,4% gehanteerd voor het jaar 2019 en een prijsstijging van 2,10% (inclusief 0,50% nacalculatie). Ook is de onlangs afgesloten nieuwe cao 1 mei 2017 tot 1 januari 2019 structureel verwerkt in deze begroting. Deze ontwikkeling is in de 2e bestuursrapportage 2017 aangekondigd, waarbij is geconstateerd dat er een structureel nadelig financieel effect ontstaat. Bestuurlijk hebben wij afgesproken om nacalculatie toe te passen. Alle genoemde ontwikkelingen hebben een hogere gemeentelijke bijdrage van 1,1 miljoen euro tot gevolg.

Dit is het tweede begrotingsjaar waar de verandering van de BBV-regelgeving (Besluit begroting en verantwoording) is opgenomen. Gemeenten hebben deze al toe moeten passen op de begroting 2017. Voor gemeenschappelijke regelingen zijn de nieuwe richtlijnen vanaf 2018 van kracht. De belangrijkste ontwikkeling hierin is dat overhead niet meer mag worden toegerekend aan de programma's. Dit heeft gevolgen voor de tabel wat gaat het kosten per programma.

De verdeling van de kosten over de verschillende programmaonderdelen wordt afzonderlijk zichtbaar gemaakt in hoofdstuk 4.

3.2 (Meerjaren)begroting 2019-2022

In de begroting worden bijna alle structurele lasten met structurele baten gedekt, met uitzondering van een maatwerkafpraak met de gemeente Olst-Wijhe van 33.419 euro. In deze gemeente worden de eenvoudige taken op het gebied van toezicht en handhaving nog verricht door personeel in loondienst van de veiligheidsregio. Bij de meeste gemeenten werden deze eenvoudige taken al in de afronding van de financiële nulmeting verrekend en door hen zelf uitgevoerd. Mocht de gemeente Olst-Wijhe in de toekomst besluiten om de eenvoudige taken zelf te verrichten, dan dient dit binnen de veiligheidsregio te leiden tot een bezuiniging van 33.419 euro.

Verder worden de gemeente Staphorst en Steenwijkerland voor het laatste jaar met 67.360 euro incidenteel gecompenseerd uit de bestemmingsreserve ontwikkelingen VR.

Hieronder een overzicht van de incidentele baten en lasten in de begroting 2019:

Jaar 2019	Baten	Lasten	Saldo
Maatwerkafpraak Olst Wijhe	€ -33.419	€ -	€ -33.419
Incidentele compensatie gemeente Staphorst en Steenwijkerland	€ -67.360	€ -	€ -67.360
	€ -100.779	€ -	€ -100.779

Het volgend overzicht van de begroting 2019 en meerjarenramingen 2020-2022 is op hoofdlijnen en verdeeld in tien categorieën. Voor de vergelijking is de kolom begroting 2018 opgenomen en zijn de voorlopige rekeningcijfers 2017 toegevoegd. Tussen de cijfers van 2018 en 2019 zijn verschillen te zien. Deze verschillen worden veroorzaakt door: de bezuinigingen naar aanleiding van de regionalisering, indexeringen en interne verschuivingen (bijvoorbeeld kapitaallast kazernes in het jaar van terugkoop gemeente omgezet in een huurlast) en de besparingsvoorstellen als gevolg van efficiëntie- en schaalvoordelen die zijn verwerkt.

In paragraaf 3.3 wordt een toelichting gegeven per categorie.

EXPLOITATIE VEILIGHEIDSRÉGIO IJSSELLAND						
	bedragen x € 1.000					
	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Meerjarenraming		
				2020	2021	2022
Exploitatiekosten						
1. Personeel	-25.810	-24.724	-26.016	-25.962	-25.904	-25.829
2. Huisvesting	-4.734	-4.821	-5.095	-5.089	-5.097	-5.121
3. Brandweermaterieel	-4.782	-4.719	-4.735	-5.111	-5.293	-5.382
4. Opleiden & Oefenen	-2.380	-2.539	-2.587	-2.582	-2.577	-2.577
5. Automatisering & verbindingen	-1.589	-1.881	-1.892	-1.983	-2.002	-2.016
6. Rente	-539	-864	-854	-883	-902	-900
7. Beheerskosten	-1.248	-1.075	-1.099	-1.098	-1.098	-1.098
8. Overige kosten	-3.395	-1.986	-1.924	-1.479	-1.345	-1.345
Totaal exploitatiekosten	-44.477	-42.609	-44.202	-44.187	-44.218	-44.268
Exploitatiebaten						
9a. Diverse opbrengsten	3.810	372	339	327	361	411
9b. Bijdrage GGD	2.418	2.341	2.440	2.437	2.434	2.434
Totaal exploitatiebaten	6.228	2.713	2.779	2.764	2.795	2.845
Algemene dekkingsmiddelen						
10a. Rijksbijdrage V en J: V&J - BDuR	5.744	5.679	5.752	5.752	5.752	5.752
10b. Gemeentelijke bijdragen	33.061	34.217	35.319	35.319	35.319	35.319
Totaal bijdragen	38.805	39.896	41.071	41.071	41.071	41.071
Exploitatieresultaat / Inverdieneffect	556	-	-352	-352	-352	-352

Wij gaan meerjarig (periode 2020 t/m 2022) uit van constante prijzen. De bovenstaande meerjarige fluctuaties vloeien niet voort uit nieuw beleid, maar zijn autonome ontwikkelingen (bezuinigingen/besparingen, verschuiving van kostencategorie en Btw-effect op de investeringen).

In het exploitatieoverzicht is te zien dat er geen structureel sluitende begroting wordt gepresenteerd. In de vergadering van het dagelijks bestuur op 15 maart 2018 is afgesproken om de werkgeverlasten op de toelagen van 352.000 euro binnen de bestaande begroting op te vangen. Hierover is afgesproken dat de veiligheidsregio dit gaat inverdiene en financiële dekking zoekt in de eigen begroting. De hieruit voortvloeiende begrotingswijziging wordt vervolgens verwerkt in de eerste bestuursrapportage 2019.

3.3 Toelichting exploitatiebegroting 2019-2022

Dit deel van de begroting bevat per categorie een korte toelichting op de begrotingscijfers 2019 en indien nodig op de meerjarenramingen. De begrotingscijfers zijn zoveel mogelijk gerubriceerd naar herkenbare categorieën. De toelichting op de exploitatie volgt de nummering van de categorieën uit bovenstaand overzicht.

3.3.1 Toelichting exploitatiekosten

Hieronder staat een toelichting op de verschillende onderdelen van de exploitatiebegroting. De nummering verwijst naar de nummering in het exploitatieoverzicht.

1. Personeel

Het totaal aan geraamde personeelslasten bedraagt ruim 26,02 miljoen euro en bestaat uit: loonkosten beroeps, vrijwilligersvergoeding en overige personeelskosten.

Loonkosten beroeps

Het uitgangspunt voor de raming van deze loonkosten in 2019 is de formatieomvang van 285,33 fte en de kwalitatieve schaalindeling hiervan, hierbij is rekening gehouden met de bezuinigingen. De loonkosten voor 2019 zijn gebaseerd op de werkelijke loonkosten voor 2018 (inclusief de kosten van de 14,4 uren vanuit het Individueel Keuzebudget) en rekening houdend met de indexering van 2,4%, conform de technische uitgangspunten (zie bijlage 1). Deze autonome ontwikkeling betekent voor de gemeentelijke bijdrage een stijging van bijna 280.000 euro.

In de cijfers van de begroting 2018 is nog geen rekening gehouden met de nieuwe cao, aangezien deze tijdens het opstellen nog niet bekend was. Bestuurlijk is afgesproken om nacalculatie toe te passen. Door in de begroting 2019 uit te gaan van de werkelijke loonkosten voor 2018 wordt de laatst bekende cao-ontwikkelingen (3,25%) en sociale lasten (stijging APB premies per 1-1-2018) structureel meegenomen. De huidige cao loopt tot 1 januari 2019.

In de begroting 2018 was 1,5% ruimte om een stijging van de lonen en de sociale lasten op te vangen. Uit analyse van de werkelijke salarissen januari 2018 blijkt dat de totale stijgingen meer zijn, dan financieel beschikbaar is en een nadeel veroorzaakt van 573.000 euro.

Daarnaast is in de 1^e bestuursrapportage 2017 geïnformeerd over de werkgeverlasten van de toelagen. De organisatie betaalt de medewerkers diverse toelagen (afbouw, garantie, beschikbaarheid, onregelmatigheid). Tijdens de analyse van de salarissen in 2017 is ontdekt dat de werkgeverlasten op deze toelagen niet zijn begroot. Dit betreft een structureel nadeel van 352.000 euro. Hierover is afgesproken dat de veiligheidsregio dit gaat inverdiene en financiële dekking gaat zoeken in de eigen begroting.

Vrijwilligersvergoeding

Bij de raming van de vergoeding aan de brandweervrijwilligers (3,96 miljoen euro) is ook rekening gehouden met de loonontwikkelingen en is ruim 67.000 euro hoger dan in 2018 en veroorzaakt ook een hogere gemeentelijke bijdrage.

Overige personeelskosten

Tot slot in de prijsindexering van 2,1% toegepast op de overige personeelskosten (bijvoorbeeld kosten ongevallenverzekering, reiskosten en inhuur derden). Dit veroorzaakt een stijging van 23.000 euro.

Samengevat:

In totaal stijgen de totale personeelskosten met structureel ongeveer 1,3 miljoen euro ten opzichte van begroting 2018. Hier tegenover staat een hogere bijdrage GGD van 96.000 euro (loonkosten bedrijfsvoering) en het inverdieneffect door het opvangen van de werkgeverlasten op de toelagen. Per saldo betekent dit 0,85 miljoen euro een hogere gemeentelijke bijdrage.

Loonindexering 2019 (2,4%)	280.000
Nacalculatie cao- gemeenten en sociale lasten	573.000
Werkgeverslasten toelagen	352.000
Loonindexering vrijwilligersvergoeding	67.000
Prijsindexering overige personeelskosten	25.000
<i>Totale stijging personeelskosten</i>	<u>1.297.000</u>
Verhoging bijdrage GGD	-96.000
Inverdieneffect (opvangen werkgeverslasten toelagen)	<u>-352.000</u>
Stijging van de gemeentelijke bijdrage	849.000

In de meerjarenramingen 2020 t/m 2022 is het uitgangspunt dat de lasten per saldo elk jaar licht afnemen. Dit is conform de afspraken in het Sociaal Plan. Verder is er meerjarig rekening gehouden met de aflopende garanties van het beroepspersoneel.

2. Huisvesting

Voor de 35 brandweerkazernes en -posten in de regio is het uitgangspunt dat deze in eigendom van de gemeenten blijven. Er zijn in 2013 huurcontracten afgesloten met de gemeenten. De huurprijs is gebaseerd op de kosteninventarisatie van de huisvesting in de nulmeting.

De huurprijs, die Veiligheidsregio IJsselland betaalt aan de gemeenten, bestaat uit het deel gemiddelde kapitaallasten van de brandweerpost, het deel van het gemiddelde bedrag voor het groot onderhoud (inclusief

21% btw) en het deel van de verzekeringskosten van de eigenaar. De huurprijs voor 2019 is 2,1% hoger dan de huurprijs van 2018. De werkelijke huurprijs in 2019 kan hoger uitvallen, conform artikel 9.2 van de algemene bepalingen bij de huurovereenkomsten. De lasten voor energie, schoonmaak, belastingen en dagelijks onderhoud worden rechtstreeks door de hurende partij (de veiligheidsregio) voldaan aan externe leveranciers en maken geen deel uit van de huursom.

Tijdens de regionalisering van de brandweer is voor negen brandweerkazernes een uitzondering gemaakt. Deze kazernes zijn tijdelijk in eigendom genomen door Veiligheidsregio IJsselland. Met deze tijdelijke overdracht is vermeden dat de btw-herzieningstermijn op gebouwen jonger dan tien jaar wordt toegepast. Bij de overgang naar huur moest anders in de geldende fiscale regelgeving de gecompenseerde btw naar rato van het aantal verstreken jaren door de betreffende gemeenten worden terugbetaald aan de Belastingdienst. Regio breed zou hier een bedrag van ± drie miljoen euro mee zijn gemoeid.

In 2019 zijn wij nog eigenaar van vijf kazernes. De kapitaallasten (afschrijving en rente) zijn in het jaar van terugkoop door de gemeente omgezet in een huurlast. In bijlage 4 vindt u de specificatie van de nog in eigendom zijnde brandweerkazernes welke op 1-1-2014 zijn overgenomen en tegen welke boekwaarde. Na het verstrijken van de tienjaarstermijn worden de kazernes weer tegen de boekwaarde terug geleverd aan de gemeenten. In de begroting wordt uitgegaan van 3,5% aan rentelasten voor het aantrekken van vreemd vermogen voor de aankoop gedurende de periode van eigendom.

De huisvestingskosten maken onderdeel uit van het programma brandweer en het taakveld crisisbeheersing en brandweer, conform het BBV.

De stijging van de huisvestingskosten ten opzichte van de begroting 2018 wordt veroorzaakt door de toegepaste prijsindexering van 2,1% en doordat de kazernes in Nieuwleusen en Zwartsluis zijn omgezet in een huurlast.

3. Brandweermaterieel

Met ingang van 1-1-2014 heeft de veiligheidsregio de boekwaarde van al het brandweermaterieel overgenomen van de gemeenten, inclusief het beheer en onderhoud. De gemeentelijke bijdragen uit de nulmeting zijn gebaseerd op de gemiddelde kapitaallasten van al het aanwezige brandweermaterieel. Hierdoor heeft de organisatie structureel voldoende middelen om de noodzakelijke vervangingsinvesteringen te doen. Voor het verschil tussen de in een specifiek begrotingsjaar te ramen kapitaallasten en de gemiddelde kapitaallasten wordt een storting in of een onttrekking aan de hiervoor ingestelde egalisatiereserve gedaan. Per saldo wordt in 2019 een storting in de egalisatiereserve geraamd van 572.962 euro.

De kosten voor brandweermaterieel zijn iets gestegen ten opzichte van de begroting 2018, dit wordt veroorzaakt door de prijsindexering van 2,1%.

De jaarlijkse toename van de kosten van het brandweermaterieel wordt veroorzaakt door het btw-effect op de vervangingsinvesteringen, de huidige kapitaallasten voor vervanging zijn nog zonder btw.

De vervangingswaarden zijn niet geïndexeerd met 2,1%. In bijlage 2 staat het overzicht van de vervangingsinvestering voor 2019. Door de teams Beheer & Techniek en Repressie wordt kritisch beoordeeld of de vervanging noodzakelijk is. Bijlage 2 is gebaseerd op gedetailleerde specificaties die bij het vakteam Financiën ter beschikking zijn.

4. Opleiden & oefenen

De kosten voor opleiden & oefenen zijn gestegen ten opzichte van de begroting 2018. Dit wordt veroorzaakt door de prijsindexering van 2,1%.

5. Automatisering & verbindingen

De feitelijke ontwikkeling van de kostenvraag voor ICT in de nieuwe veiligheidsregio krijgt steeds meer vorm. De ICT-kosten zijn in beeld en passen binnen de beschikbare budgetten. De specifieke ICT-kosten zijn begroot onder het desbetreffende proces en vallen daarmee ook onder het desbetreffende taakveld, conform BBV. Alle aanwezige apparatuur is in beeld, waarmee een meerjarig vervangingschema is opgesteld.

6. Rente

Evenals vorig jaar hanteren wij voor huisvesting 3,5% en voor het materieel 2,5%. De veiligheidsregio probeert binnen de geldende regelgeving op dit vlak zoveel mogelijk met kort geld te lenen. Hiermee maken wij optimaal gebruik van de lage rentepercentages, hetgeen incidentele onderuitputting kan opleveren. Deze incidentele onderuitputting gaat deel uitmaken van de tussentijdse bestuursrapportages. Conform BBV worden de rentelasten apart begroot op het taakveld treasury en vanuit dit taakveld weer toegerekend aan de andere taakvelden (overhead en crisisbeheersing en brandweer).

De rentelasten zijn lager ten opzichte van de begroting 2018. Dit wordt veroorzaakt door de omzetting van de rentelasten van de kazernes in Nieuwleusen en Zwartsluit in een huurlast.

Meerjarig zijn de rentelasten van de kazernes in het jaar van terugkoop door de gemeente omgezet in een huurlast (categorie huisvesting), hierdoor ontstaat per jaarschijf een verschil.

7. Beheerskosten

Dit zijn voornamelijk kosten van de bedrijfsvoering. De beheerskosten zijn gestegen ten opzichte van het jaar 2018. Dit wordt veroorzaakt door de toegepaste prijsindexering van 2,1%.

8. Overige

Alle niet onder de voorgaande categorieën onder te brengen posten zijn hier geraamd. Denk hierbij aan bijdrage aan derden, kosten OR en storting reserve. De overige kosten zijn lager ten opzichte van het jaar 2018. Dit wordt veroorzaakt door een lagere storting in de egaliseringsreserve. Meerjarig is ook een daling van de kosten te zien door een lagere storting.

3.3.2 Toelichting exploitatiebaten

9a. Opbrengsten

Voor 2019 zijn de opbrengsten ook met 2,1% geïndexeerd. Ten opzichte van de begroting 2018 zijn de opbrengsten gedaald. Dit wordt veroorzaakt door het niet meer ontvangen van de bijdrage veiligheidsregio Drenthe voor brandweezorg op het grensgebied bij gemeenten De Wolden en Hollandscheveld.

Vennootschapsbelasting

Veiligheidsregio IJsselland heeft een verordening (inclusief tarieventabel) vastgesteld om inkomsten te kunnen heffen. Ons algemene standpunt met betrekking tot de heffing van vennootschapsbelasting en die van onze belastingadviseur is dat VRIJ niet belasting- en aangifteplichtig is. Namelijk met de volgende redenering: voor het overgrote deel van de activiteiten/ inkomsten is er geen sprake van deelname aan het economisch verkeer en dus kan er geen sprake zijn van het drijven van een onderneming. Bij de activiteiten (bijvoorbeeld detachering personeel), waarmee VRIJ wel deelneemt aan het economisch verkeer, wordt niet gestreefd naar winst en worden er geen structurele overschotten gerealiseerd. Wij zijn nog in gesprek met de belastingdienst en onze inspanning is om dit in een vaststellingsovereenkomst met stempel van de belastingdienst te krijgen.

9b. Bijdrage GGD

De gezamenlijke eenheid Bedrijfsvoering maakt deel uit van Veiligheidsregio IJsselland. De begroting is gebaseerd op het financieel kader zoals deze werd uitgewerkt in het vastgestelde organisatie- en formatieplan van de eenheid Bedrijfsvoering. De bijdrage van de GGD in deze eenheid is gebaseerd op het door de GGD ingebrachte financieel kader (44%). De bijdrage van de GGD is gestegen ten opzichte van de begroting 2018. Dit wordt veroorzaakt door de afgesproken indexeringen voor 2019. Meerjarig is een daling van de bijdrage te zien. Dit wordt veroorzaakt door de bezuinigingen.

3.3.3 Toelichting algemene dekkingsmiddelen

10. Algemene dekkingsmiddelen

De dekking voor de exploitatie van de veiligheidsregio valt uiteen in twee posten.

- 10a. Rijksbijdragen van het ministerie van Justitie & Veiligheid (J&V);
- 10b. Bijdragen van de elf gemeenten.

10a. Rijksbijdrage van het ministerie van Justitie & Veiligheid

Van het ministerie van Justitie & Veiligheid wordt een Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) ontvangen. Jaarlijks worden in de maanden juni en december budgetcirculaires BDuR van het ministerie ontvangen. Hierin wordt de bijdrage die de veiligheidsregio ontvangt, bekend gemaakt.

In de begroting 2019 zijn de voorlopig geldende bedragen (5,75 miljoen euro) uit de decembercirculaire 2017 van J&V opgenomen. Dit is tijdens het opstellen van de begroting de laatste bekende circulaire en waarbij wordt aangegeven dat de uitkering meerjarig gelijk blijft. De

BDuR-uitkering is structureel 73.000 euro hoger ten opzichte van de begroting 2018 door structurele bijstelling van de loon en prijscompensatie vanuit het Rijk en zorgt voor een minder hoge stijging van de gemeentelijke bijdrage.

10b. Bijdragen van de elf gemeenten

De basis voor de bijdragen van de gemeenten zijn de uitkomsten van de financiële nulmeting die werden vertaald in de eerdere begroting voor het jaar 2014 (historische kosten). De cijfers van 2019 zijn geïndexeerd voor lonen en prijzen, conform de technische uitgangspunten zoals in bijlage 1 is toegelicht. Verder is rekening gehouden met de incidentele compensatie van de gemeente Steenwijkerland en Staphorst via een onttrekking uit de bestemmingsreserve ontwikkeling VR. Tot slot wordt er vanaf 2018 een bijdrage betaald voor bevolkingszorg, conform bestuurlijke afspraken op basis van de businesscase bevolkingszorg.

Hieronder een opbouw van de gemeentelijke bijdrage:

Bijdrage 2018 excl. maatwerk, compensatie en BV	€ 33.721.923
BIJ: loonindex (2,4%) en prijsindex (2,10%) 2019. Inclusief gevolgen nieuwe cao.	€ 1.451.653
Af: Inverdieneffect 352.000 euro	€ -352.000
Bijdrage 2019 excl. maatwerk, compensatie en BV	€ 34.821.576
Af: incidentele compensatie na deelgemeenten	€ -67.360
BIJ: Bijdrage bevolkingszorg (vanaf 2018)	€ 142.528
BIJ: Maatwerkafspraken 2019	€ 422.621
= Bijdrage 2019 gemeenten	€ 35.319.365
(zie bijlage 5 voor specificatie bijdrage per gemeente)	

De specifieke bijdrage per gemeente is berekend overeenkomstig de besluitvorming over de verdeelmethode op 23 maart 2016. Het algemeen bestuur heeft gekozen voor de variant 75% historisch en 25% gemeentefonds. Voor het opstellen van de begroting 2020 is er een evaluatiemoment en wordt gekeken of er ontwikkelingen zijn die een verhoging van het aandeel van het gemeentefonds mogelijk maken. De gekozen methodiek wordt tijdens de evaluatie in principe niet ter discussie gesteld, de evaluatie richt zich op de mogelijkheden om het aandeel van het gemeentefonds te verhogen. Daarnaast is er voor gekozen om Steenwijkerland en Staphorst de komende drie jaar incidenteel te compenseren voor het nadelige financiële herverdeeffect. Bij de evaluatie over drie jaar wordt opnieuw naar deze compensatie gekeken.

De bijdrage per gemeente staat in bijlage 5. De bijdrage is onderverdeeld in een vast aandeel en een maatwerkdeel. De maatwerkafspraken bestaan uit de FLO- bijdragen van gemeente Zwolle, Deventer en Kampen, alsmede de afspraak met de gemeente Olst-Wijhe op het vlak van de continuering van de advisering van eenvoudige taken op het gebied van toezicht en handhaving. De incidentele compensatie is ook afzonderlijk in beeld gebracht. Tot slot is het inverdieneffect van 352.000 euro apart inzichtelijk gemaakt.

3.3.4 Overzicht baten en lasten

In de onderliggende gedetailleerde ramingen in de begroting worden alle baten en lasten zoveel mogelijk rechtstreeks geraamd en verantwoord bij de twee programma's:

- Crisisbeheersing
- Brandweezorg

Het saldo van de totale exploitatiebegroting over 2019 bedraagt 40,93 miljoen euro. Hiervan kan 32,52 miljoen euro rechtstreeks worden toegerekend aan de programma's en 0,92 miljoen euro aan nog niet voorziene kosten (o.a. de flexibele schil) en 0,35 mln. als inverdieneffect. De ramingen van de ondersteunende diensten (overhead) komen uit op 7,84 miljoen euro. In de eerdere begroting werden deze indirecte kosten toegerekend aan de programma's met een simpele en toegankelijke verdeelsleutel. Door de BBV- wijzigingen is dit niet meer toegestaan. Hierbij een overzicht van baten en lasten per programma en waarbij de overheadkosten apart inzichtelijk zijn gemaakt. In bijlage 3 vindt u een overzicht op hoofdlijnen van de overheadkosten.

Jaar 2019	Baten	Lasten	Saldo
Programma Brandweezorg	€ -309.306	€ 30.342.431	€ 30.033.125
Programma Crisisbeheersing	€ -142.527	€ 2.129.358	€ 1.986.831
Algemene dekkingsmiddelen	€ -40.928.787	€ -	€ -40.928.787
Overige baten en lasten (flexibele schil)	€ -	€ 916.569	€ 916.569
Overhead	€ -2.366.489	€ 10.205.150	€ 7.838.660
Heffing VPB	€ -	€ -	€ -
Bedrag onvoorzien	€ -	€ -	€ -
Saldo van baten en lasten	€ -43.747.109	€ 43.593.507	€ -153.602
Toevoeging aan de reserve programma brandweer	€ -35.302	€ 491.966	€ 456.664
Ottrekking aan de reserves algemene dekkingsmiddelen	€ -67.360	€ 116.298	€ 48.938
Resultaat	€ -43.849.771	€ 44.201.771	€ 352.000

4 Programma Crisisbeheersing

4.1 Deelprogramma Voorkomen

4.1.1 Algemeen

Beleidskader

In de Wet veiligheidsregio's is als taak aan de veiligheidsregio's opgedragen om de rampenbestrijding en de crisisbeheersing te organiseren.

Welk effect heeft ons werk in 2019?

- Rampen en crises worden zoveel mogelijk voorkomen of beperkt.
- Het veiligheidsbewustzijn van inwoners wordt vergroot en versterkt.
- Evenementen in onze regio kunnen veilig plaatsvinden.

Wat gaan we doen om dat effect te bereiken?

- We brengen de risico's in de fysieke leefomgeving in beeld en baseren mede daarop onze operationele plannen, opleidingen en oefeningen.
- We verkleinen de risico's die aan de orde zijn door:
  - zowel intern als extern mee te denken over veiligheidsvraagstukken;
  - te participeren in samenwerkingsverbanden rondom de geprioriteerde risico's;
  - het aan inwoners, bedrijven en instellingen verstrekken van informatie en geven van advies over risicovolle gebeurtenissen en de te treffen veiligheidsmaatregelen.
  - het verstrekken van veiligheidsadviezen aan onze gemeenten in het kader van de evenementenvergunning.

4.1.2 GHOR

Beleidskader

GHOR staat voor geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio. De GHOR maakt deel uit van Veiligheidsregio IJsselland. In de 'warme' situatie is de GHOR belast met coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. In de 'koude situatie' houden medewerkers van het GHOR-bureau zich bezig met opleidingen, trainingen, oefenen, het geven van adviezen op het gebied van risico's en evenementen, het (mee)schrijven aan draaiboeken.

Welk effect heeft ons werk in 2019?

- Inwoners van onze regio die in een instelling voor 24-uurszorg verblijven, en die zichzelf niet zo goed kunnen redden, kunnen er vanuit gaan dat de instelling waar zij verblijven ervoor zorgt dat zij in crisissituaties zo veilig mogelijk zijn.
- De problematiek rond een aantal specifieke groepen mensen (kwetsbare groepen als ouderen) die zichzelf minder goed kunnen redden is verminderd.

Wat gaan we doen om dat effect te bereiken?

- We zorgen voor een sterkere informatiepositie binnen het geneeskundig netwerk, waardoor we continu inspelen op risico's en het netwerk als geheel beter kan anticiperen op mogelijk knelpunten.
- We helpen en stimuleren de partners in het geneeskundig netwerk en de instellingen die 24-uurszorg leveren, om zich door goede calamiteitenplannen en een goede crisisorganisatie voor te bereiden op crisissituaties.
- We zoeken contact met de organisaties die zich bezighouden met de problematiek van specifieke doelgroepen en helpen waar dat zinvol is.
- We zoeken zoveel mogelijk de samenwerking met GHOR'en om ons heen. Daarbij steken we in op een intensievere samenwerking met in ieder geval GHOR Noord- en Oost-Gelderland.
- We houden goed contact met de verschillende gemeenten in ons gebied en we zoeken in overleg continu naar mogelijkheden om elkaar te versterken.

4.2 Deelprogramma Bestrijden

4.2.1 Algemeen

Beleidskader

In het Besluit veiligheidsregio's zijn de basisvereisten voor crisisbeheersing vastgelegd.

Welk effect heeft ons werk in 2019?

- Rampen en crises die de regiogrens overschrijden worden even adequaat bestreden als rampen en crises in de eigen regio.
- Rampen en crises die de landsgrens overschrijden worden even adequaat bestreden als rampen en crises in de eigen regio.
- We versterken onze crisisbeheersing met internationale ontwikkelingen, ervaringen en innovaties.

Wat gaan we doen om dat effect te bereiken?

Om het gewenste effect te hebben doen wij het volgende:

- We werken aan een in crisissomstandigheden goed georganiseerde structuur voor leiding, coördinatie en informatiemanagement en een gecoördineerde regionale incidentbestrijding, zowel operationeel als bestuurlijk, door:
  - in een crisisplan uit te werken hoe deze structuur eruit ziet en dit crisisplan actueel te houden;
  - de juiste mensen te selecteren voor de functies van Leider CoPI, Operationeel leider en Informatiemanager (CoPI, ROT, BT)¹;
  - afspraken te maken over de manier van werken in en tussen de crisisteams.
  - deze mensen en crisisteams op te leiden, te trainen en te laten oefenen en te faciliteren in de juiste middelen;
  - bedrijven en instellingen te helpen om hun eigen crisisorganisatie zo goed mogelijk in te richten.
- We zorgen ervoor dat we de crisisteams voorbereiden op de risico's die we van tevoren kunnen bedenken, waaronder de operationele voorbereiding op risicovolle evenementen.
- We evalueren en leren van oefeningen en inzetten en meten het presterend vermogen van de crisisorganisatie.
- We monitoren de kwaliteit van onze crisisorganisatie permanent, door tijdens oefeningen en inzetten de operationele prestaties te meten en daar waar nodig bij te sturen.
- We leveren input aan de vorming van de landelijke meldkamerorganisatie, zodat deze zo goed mogelijk kan functioneren.
- We werken nauw samen met de veiligheidsregio's Drenthe, Flevoland, Noord- en Oost Gelderland, Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid.
- We leveren een bijdrage aan de landsgrensoverschrijdende samenwerking met Duitsland, samen met de veiligheidsregio's Twente, Drenthe en Groningen.
- We werken internationaal samen in een EU-subsidie programma. In 2019 organiseren we een internationale hoogwater-oefening in het kader van dit project.

---

¹ CoPI = Commando Plaats Incident, ROT = Regionaal Operationeel Team, BT = Beleidsteam.

4.2.2 GHOR

Beleidskader

Zie 4.1.2.

Welk effect heeft ons werk in 2019?

Met het programma GHOR willen we de volgende effecten hebben:

- Mensen in onze regio kunnen ook op momenten van crisis rekenen op zo goed mogelijke geneeskundige hulpverlening.
- Mensen hebben meer kans om een levensbedreigend medisch noodgeval te overleven. Denk daarbij aan een hartstilstand of een grote bloeding.

Wat gaan we doen om dat effect te bereiken?

- We werken aan een in crisismoments goed georganiseerde structuur voor leiding, coördinatie en informatiemanagement binnen het geneeskundige netwerk – dit doen wij door:
  - de juiste mensen te selecteren voor functies in onze eigen crisisorganisatie;
  - deze mensen op te leiden, te trainen en te laten oefenen;
  - zorginstellingen te helpen om hun crisisorganisatie zo goed mogelijk in te richten.
- We zorgen ervoor dat we onze eigen crisisorganisatie voorbereiden op de risico's die we van tevoren kunnen bedenken.
- Zoveel mogelijk mensen in onze regio leren hoe zij levensreddend moeten handelen. Om dat te bereiken maken we gebruik van organisaties die hier expertise in hebben.
- Onze input aan de vorming van de Landelijke Meldkamerorganisatie en het zorgcoördinatiecentrum draagt bij aan een goed functionerende meldkamerorganisatie.

4.2.3 Bevolkingszorg

Beleidskader

Door de colleges van B&W is een regionaal team Bevolkingszorg aangewezen met vijf concrete bevolkingszorgtaken:

1. het geven van voorlichting aan de bevolking;
2. het voorzien in opvang en verzorging van de bevolking;
3. het verzorgen van nazorg voor de bevolking;
4. het registreren van slachtoffers;
5. het registreren van schadegevallen.

Deze taken zijn naar drie hoofdtaken ingedeeld: crisiscommunicatie, acute bevolkingszorg en herstelzorg (nafase).

De elf gemeenten in Veiligheidsregio IJsselland vervullen deze taken op het gebied van bevolkingszorg in een regionaal verband. De gemeenten dragen zorg voor de financiering en leveren met elkaar de mensen, die samen het regionale team vormen. Leden van het team nemen vrijwillig deel en zijn geselecteerd op hun enthousiasme, beschikbaarheid op bijzondere tijden en

bekwaamheid. Daarnaast nemen gemeenten de verantwoordelijkheid om enkele lokale taken zelf te organiseren.

Dit zorgt er voor dat de gemeentelijke taken op het gebied van crisisbeheersing adequaat in regionaal verband kunnen worden uitgevoerd. Als uitgangspunten gelden daarbij:

- crisistaken worden uitgevoerd door specialisten of ze passen bij dagelijkse werkzaamheden: Een kleine crisis kern stuurt aan, regionaal wat moet, lokaal wat kan;
- crisisspecialisten beschikken over specifieke kwaliteiten en krijgen tijd om deze te onderhouden: de juiste man/vrouw op de juiste plek ondersteunt door de eigen hoofdwerkgever;
- het aantal crisisspecialisten staat in verhouding met de aard en omvang van de klus en de inzetfrequentie: we kiezen kwaliteit boven kwantiteit;
- de voorbereiding op de crisistaken sluit aan bij de praktijk: We kiezen voor een realistische, maar ook efficiënte voorbereiding op taken.

Onze bevolkingszorg is zo ingericht dat zoveel mogelijk vorm en inhoud gegeven kan worden aan de uitgangspunten en de prestatie-eisen van het door het Veiligheidsberaad vastgestelde rapport 'Bevolkingszorg op orde 2.0, eigentijdse Bevolkingszorg, volgens afspraak'.

Welk effect heeft ons werk in 2019?

- Bevolkingszorg functioneert als een team bij het voorbereiden op en het bestrijden van rampen en crises en de gevolgen daarvan voor mens, dier en milieu.
- Medewerkers van het team Bevolkingszorg zijn betrouwbaar en op hun taak toegerust. Hiertoe bevorderen we dat de functionarissen van het team Bevolkingszorg:
  - enthousiast zijn en zich vóór de crisis inspannen om tijdens de crisis te weten wat ze moeten doen;
  - competent zijn;
  - opgeleid, getraind en geoefend zijn;
  - informatiegestuurd optreden;
  - gefaciliteerd worden in de uitvoering van hun taken.
- Inwoners, bedrijven, instellingen, bestuurders en gemeenteambtenaren zijn tevreden over de wijze waarop de processen crisiscommunicatie en nazorg zijn georganiseerd.

Wat gaan we doen om dat effect te bereiken?

- In samenspraak met de gemeenten selecteren van de functionarissen van het team Bevolkingszorg. De daadwerkelijke aanname gebeurt door de gemeente waar de functionaris werkt.
- We bieden opleidingen, trainingen, oefeningen, middelen, toegang tot informatie(systemen), werkinstructies, informatiekaarten en dergelijke aan, om de leden van het team Bevolkingszorg toe te rusten op hun taak.
- We werken de processen crisiscommunicatie en nazorg nader uit en bieden specifieke opleidingen, trainingen en oefeningen aan om deze processen robuust te organiseren.

Wat gaat het programma Crisisbeheersing kosten?

Programma CRISISBEHEERSING	Rekening 2017	begroting 2018	begroting 2019	meerjarenramingen x € 1.000		
				2020	2021	2022
Exploitatielasten:						
<i>Crisisbeheersing</i>	€ 894.055	€ 717.598	€ 666.078	€ 665	€ 663	€ 663
<i>GHOR</i>	€ 1.127.101	€ 1.006.566	€ 1.048.910	€ 1.049	€ 1.048	€ 1.048
<i>Bevolkingszorg</i>	€ 247.619	€ 325.214	€ 414.370	€ 414	€ 414	€ 414
Exploitiatiebaten:						
<i>Crisisbeheersing</i>	€ -41.120	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
<i>GHOR</i>	€ -40.962	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
<i>Bevolkingszorg</i>	€ -139.596	€ -139.596	€ -142.527	€ -142	€ -142	€ -142
Kostenaandeel ondersteuning (indirecte kosten)	€ 484.921		€ -	€ -	€ -	€ -
Geraamde saldo baten en lasten	€ 2.532.018	€ 1.909.782	€ 1.986.831	€ 1.986	€ 1.983	€ 1.983
Onttrekking reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Storting reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Geraamd resultaat	€ 2.532.018	€ 1.909.782	€ 1.986.831	€ 1.986	€ 1.983	€ 1.983

5 Programma Brandweezorg

Ontwikkelingen

De volgende ontwikkelingen zijn aan de orde:

- De omgevingswetgeving is volop in beweging. Dit heeft impact op het werk van de brandweer. Zie hiertoe de paragraaf ‘wettelijke ontwikkelingen’ in de inleiding.
- Sinds *Brandweer over morgen* besteden we veel meer aandacht aan het voorkomen van incidenten door het vergroten van het (brand)veiligheidsbewustzijn en het verhogen van de zelfredzaamheid van burgers en bedrijven.
- In de regio’s is de afgelopen jaren ervaring opgedaan met het landelijk kader Uitrust op Maat. Normaalgesproken is een brandweervoertuig bemenst met zes personen. Uitrust op maat richt zich op situaties waarbij met minder mensen kan worden uitgerukt. De resultaten van de landelijke evaluatie in 2018 worden gebruikt om in 2019 de mogelijkheden te verkennen om wat dit betreft maatwerk toe te passen op andere vormen van hulpverlening, zoals hulpverlening bij verkeersongevallen.
- Heroverweging Visie op vrijwilligheid: we willen nu en straks de juiste mensen, met de juiste middelen, op de juiste plek beschikbaar hebben om een vitale brandweerorganisatie te zijn. De organisatie bestaat voor een groot deel, circa 75%, uit vrijwilligers (die trouwens wel een vergoeding krijgen voor de tijd die zij kwijt zijn aan oefenen en inzetten). Vrijwilligheid staat echter steeds meer onder druk. De nieuwe generatie zet zich graag in voor maatschappelijke thema’s als veiligheid, maar wil zich niet te lang vastleggen. In 2018 wordt de landelijke Visie op vrijwilligheid heroverwogen.
- Extreem en grof geweld, waaronder terreur (hierna: extreem geweld) zijn onderwerpen die het nieuws veelvuldig bereiken. Bij extreem geweld zullen politie, ambulance, brandweer en partners moeten samenwerken om slachtoffers te redden en de gevolgen van het extreem geweld zoveel als mogelijk te beperken.

5.1 Deelprogramma Voorkomen

Beleidskader

In artikel 3 van de Wet veiligheidsregio’s staat dat tot de brandweezorg ook behoort:

- het voorkomen van brand;
- het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand;
- het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand.

Welk effect heeft ons werk in 2019?

- Na inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2021 zijn wij een brandweerorganisatie, die proactief bijdraagt aan een integrale en samenhangende benadering van risico’s door het bevoegd gezag, met als resultaat een veiliger en gezondere fysieke leefomgeving. We richten ons hierbij onder andere op preventieve maatregelen om een brand te bestrijden als die zich voordoet en op vluchtmogelijkheden.

- Het brandveiligheidsbewustzijn en de zelfredzaamheid van burgers en bedrijven is vergroot, zodat we als samenleving vaker incidenten voorkomen en weten 'wat te doen' als het toch mis gaat.

Wat gaan we doen om dat effect te bereiken?

- We maken afspraken met gemeenten over de wijze waarop de veiligheidsregio participeert in het tot stand komen van omgevingsvisies, -plannen en -vergunningen en voeren deze afspraken uit.
- We voeren adviesgesprekken met bedrijven en inwoners waarin regels én risico's worden behandeld.
- We richten ons met de aanpak Brandveilig leven op zorgvuldig gekozen risico- en kansgroepen, zoals verminderd zelfredzame ouderen en leerlingen. In 2019 voeren we daartoe een scholingscampagne uit bij 20% van de basisscholen in de regio. Voor de aanpak Brandveilig Leven werken we intensief en professioneel samen met beïnvloeders in dat specifieke veld. In 2019 maken we afspraken met minimaal vijf organisaties die invloed hebben op onze doelgroepen verminderd zelfredzame ouderen en leerlingen.

5.2 Deelprogramma Bestrijden

5.2.1 Algemeen

Beleidskader

De Wet veiligheidsregio's omschrijft de taken van de brandweer en geeft in nadere regels vereisten voor de kwaliteit en kwantiteit van de organisatie en de uitvoering. Veiligheidsregio IJsselland heeft structuren en kaders daarvoor onder andere vastgelegd in het Organisatieplan, het brandrisicoprofiel en in het dekkingsplan. Het vastgestelde brandrisicoprofiel geeft die locaties in de regio aan waar een hoge mate van brandrisico aanwezig is. Het dekkingsplan geeft aan hoe snel de brandweer op een bepaalde locatie aanwezig kan zijn. In 2018 wordt het huidige dekkingsplan herzien. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het landelijke kader RemBrand. Eind 2018 wordt het vernieuwde dekkingsplan ter besluitvorming voorgelegd aan het bestuur.

Welk effect heeft ons werk in 2019?

- Branden en ongevallen (op de weg, het spoor, het water en bij bedrijven) worden zo goed mogelijk bestreden.

Wat gaan we doen om dat effect te bereiken?

- We zorgen voor operationele brandweerposten: bemenst en voorzien van adequaat materieel en informatie;
- We zorgen voor operationeel leidinggevende (piket)functionarissen: getraind en voorzien van informatie.
- We zorgen ervoor dat we in 90% van de incidenten voldoen aan de opkomsttijden in het in 2018 geactualiseerde dekkingsplan.

- Actuele brandrisico's zijn inzichtelijk met behulp van een (digitaal) dynamisch brandrisicoprofiel, waarop snel geanticipeerd kan worden.
- We nemen de inzichten uit de evaluatie van het landelijke kader 'Uitruk op Maat' mee in het programma toekomstbestendige brandweer.
- Er wordt een regionale visie op vrijwilligers opgesteld aan de hand van de landelijke heroverwegingen op dit vlak.
- De brandweer is voorbereid op het optreden bij extreem geweld. Hiervoor is personeel getraind en is noodzakelijk materieel aangeschaft.

5.2.2 Meldkamer

Zie de paragraaf 'Samenwerking' in de inleiding.

Welk effect heeft ons werk in 2019?

- De burger ontvangt de snelst mogelijke brandweerhulp;
- Het aantal nodeloze brandmeldingen is verminderd;
- Het project dat in 2020 leidt tot de samenvoeging van de meldkamers in Oost-Nederland is afgerond.

Wat gaan we doen om dat effect te bereiken?

- We bekostigen voor ons deel het gebouw, de ICT en de (opgeleide en getrainde) brandweercentralisten;
- We monitoren de uitruktijden van de brandweerposten en passen de alarmering van posten aan als de burger daarmee snellere brandweerbijstand ontvangt;
- Bij een automatische alarmering wordt bij daarvoor van te voren bepaalde abonnees eerst de melding geïntegreerd door middel van contrabellen. Daarnaast wordt een aantal nevenwerkzaamheden voor het Openbaar brandmeldsysteem uitgevoerd door centralisten. Dit bestaat onder meer uit het acteren op storingen en het behandelen van verzoeken tot testen van een installatie.

- In fase 4 van de samenvoeging van de meldkamers (2019) vindt implementatie plaats van maatregelen die noodzakelijk zijn voor de overgang. Harmonisatiemaatregelen worden, bij voorkeur, zo veel mogelijk al in de huidige meldkamers ingevoerd.

Wat gaat het programma Brandweezorg kosten?

Programma BRANDWEERZORG	Rekening 2017	begroting 2018	begroting 2019	meerjarenramingen x € 1.000		
				2020	2021	2022
Exploitatielasten programma (directe kosten)						
<i>Brandweer</i>	€ 26.254.260	€ 28.241.687	€ 29.297.410	€ 29.688	€ 29.920	€ 30.072
<i>Meldkamer</i>	€ 1.015.537	€ 920.392	€ 966.992	€ 967	€ 967	€ 967
<i>Strategie & beleid</i>	€ 12.459	€ 69.785	€ 78.029	€ 78	€ 78	€ 78
Exploitiatiebaten programma (directe baten)						
<i>Brandweer</i>	€ -1.098.961	€ -321.020	€ -289.306	€ -289	€ -289	€ -289
<i>Meldkamer</i>	€ -243.884	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
<i>Strategie & beleid</i>	€ -20.000	€ -20.150	€ -20.000	€ -20	€ -20	€ -20
Kostenaandeel ondersteuning (indirecte kosten)	€ 10.943.402		€ -	€ -	€ -	€ -
Eenmalige kosten visie bluswater		€ 900.000				
Geraamde saldo baten en lasten	€ 36.862.813	€ 29.790.694	€ 30.033.125	€ 30.424	€ 30.656	€ 30.808
Onttrekking reserves	€ -1.279.673	€ -935.699	€ -35.302	€ -23	€ -44	€ -84
Storting reserves	€ 645.846	€ 598.688	€ 491.966	€ 122	€ -	€ -
Geraamd resultaat	€ 36.228.986	€ 29.453.683	€ 30.489.789	€ 30.523	€ 30.612	€ 30.724

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2017	begroting 2018	begroting 2019	meerjarenramingen x € 1.000		
				2020	2021	2022
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Exploitiatiebaten programma (directe baten)	€ -38.488.293	€ -39.756.134	€ -40.928.787	€ -40.996	€ -40.996	€ -40.996
Kostenaandeel ondersteuning en directie (indirecte kosten)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Inverdieneffect			€ -352.000	€ -352	€ -352	€ -352
Geraamde saldo baten en lasten	€ -38.488.293	€ -39.756.134	€ -41.280.787	€ -41.348	€ -41.348	€ -41.348
Onttrekking reserves	€ -929.024	€ -67.360	€ -67.360	€ -	€ -14	€ -24
Storting reserves	€ 100.763	€ 90.428	€ 116.298	€ 11	€ -	€ -
Geraamd resultaat	€ -39.316.554	€ -39.733.066	€ -41.231.849	€ -41.337	€ -41.362	€ -41.372

6 Verplichte paragrafen

6.1 Paragraaf risico's en weerstandsvermogen

Veiligheidsregio IJsselland kenmerkt zich door risicomanagement in het primaire proces. Aan het managen van de veiligheidsrisico's van burgers ontleent de organisatie immers haar bestaansrecht. Toch heeft de veiligheidsregio meer risico's te managen, vooral ten aanzien van de bedrijfsvoering (bijv. ICT, HR, juridisch, kwaliteit, fraude). Deze risico's moeten minstens zo goed gemanaged worden om het primaire proces te laten functioneren. De risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering van Veiligheidsregio IJsselland zijn de afgelopen maanden in kaart gebracht. Door inzicht in de risico's wordt onze organisatie in staat gesteld om op een verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de huidige risico's en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen in verhouding staan tot de vermogenspositie van onze organisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is het weerstandsvermogen berekend.

Risicoprofiel

Er is een risicoprofiel opgesteld om de risico's van onze organisatie in kaart te brengen. Uit de inventarisatie zijn vanuit de verschillende teams risico's in beeld gebracht met een mogelijk financieel gevolg, die van belang zijn voor de programmabegroting 2019 en volgende jaren. In het navolgende overzicht zijn de tien risico's gepresenteerd met de meeste invloed op de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit.

Nr	Risico gebeurtenis	Kans	Maximaal financieel gevolg
1	Grootschalige/langdurige inzet waarvan de kosten boven het hiervoor geraamde bedrag komen en geen compensatie plaatsvindt.	10%	€ 1.500.000
2	Rente wordt hoger dan waarmee we in de begroting rekening hebben gehouden.	30%	€ 500.000
3	Fiscale controle van de Belastingdienst (boete).	30%	€ 500.000
4	Bericht stijging van pensioenpremie nadat begroting is vastgesteld.	50%	€ 190.000
5	Datalek van geregistreerde gegevens (privacygevoelig of vertrouwelijk).	50%	€ 250.000
6	Reserve transitie meldkamer blijkt onvoldoende om de hogere kosten die daaruit voortvloeien te kunnen opvangen.	50%	€ 250.000
7	Het Veiligheidsberaad neemt besluiten met financiële en personele gevolgen voor Veiligheidsregio IJsselland.	70%	€ 100.000
8	Minder aanbieders voor oefentrajecten op de markt waardoor inschrijvingen bij aanbestedingen hoger uitvallen dan verwacht.		
9	Wijzigingen in beleid of financiering van de Rijksoverheid.	50%	€ 100.000
10	Complexiteit Europese aanbestedingen.	50%	€ 100.000

Weerstandsvermogen

Op basis van alle risico's met bijbehorende inschatting is een analyse gemaakt van de benodigde weerstandsvermogen voor Veiligheidsregio IJsselland. Met behulp van een zogenaamde Monte-Carlo (MC)-simulatie is het verband tussen risico en aan te houden weerstandsvermogen bepaald. In een MC-simulatie wordt het gedrag van de risico's over een groot aantal jaren nagebootst. Aan de hand van een dergelijke simulatie ontstaat een beeld van de financiële gevolgen van risico's alsof men 100.000 jaar onder exact dezelfde omstandigheden zou functioneren. Dit biedt de mogelijkheid een statistische analyse uit te voeren op 100.000 schattingen van de totale schadelast van het risicoprofiel. In de eerste plaats leidt dit tot uitspraken over met welke mate van zekerheid de beschikbare weerstandsvermogen, gegeven het huidige risicoprofiel, voldoende is om de risico's op te vangen. Daarnaast geeft deze analyse antwoord op de vraag welke risico's het meest bepalend zijn in de bepaling van de aan te houden risicovoorziening. Het terugdringen van deze risico's heeft het grootste effect. Deze analyse geeft het volgende beeld:

Zekerheids- percentage	Overschrijdings- kans	Bedrag (in € mln.)
25%	75%	0,44
50%	50%	0,63
75%	25%	0,88
80%	20%	0,95
90%	10%	1,18
95%	5%	1,46
99%	1%	2,06

Daarbij is de overschrijdingskans + zekerheidspercentage altijd 100%. 75% zekerheid dat het bijbehorende bedrag voldoende is om de risico's op te vangen betekent automatisch een kans van 25% dat dit bedrag niet voldoende is. Deze tabel geeft de relatie tussen betrouwbaarheid en aan te houden weerstandsvermogen aan.

Veiligheidsregio IJsselland heeft op dit moment een weerstandsvermogen van één miljoen euro. Het algemeen bestuur heeft in het voorjaar van 2017 besloten om vooralsnog met de huidige beschikbare reserve/weerstandscapaciteit van 1,0 miljoen euro te volstaan in plaats van de berekende 1,18 miljoen euro en aan de hand van ervaringen met risicomanagement de komende jaren pas definitieve uitspraken te doen over de eventuele aanpassing van de hoogte van de aan te houden reserve/weerstandscapaciteit.

Financiële kengetallen

In 2014 heeft een adviescommissie, een rapport uitgebracht over de vernieuwing van het BBV. Uit dit rapport kwam naar voren dat er diverse ontwikkelingen zijn die vragen om vernieuwing van regels met betrekking tot de begroting en verantwoording van openbare lichamen. Het ministerie van BZK onderschreef deze signalen en oplossingsrichting. De adviezen van de commissie vormden de aanleiding voor wijziging van het BBV. Eén van de wijzigingen betreft het verplicht opnemen van

een uniforme basisset financiële kengetallen door gemeenten en provincies en gemeenschappelijke regelingen. Hieronder een overzicht van de kengetallen, die voor Veiligheidsregio IJsselland van toepassing zijn.

Kengetallen 2019	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Netto schuldquote	59%	71%	64%
Solvabiliteitsratio	10%	10%	11%
Structurele exploitatieruimte	-1,2%	0%	0%

Netto schuldquote

Het kengetal netto schuldquote ook wel bekend als de netto-schuld als aandeel van de inkomsten, zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeenschappelijke regeling. De netto schuldquote geeft aan of de gemeenschappelijke regeling investeringsruimte heeft of juist op zijn tellen moet passen. Daarnaast zegt het kengetal ook wat over de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. In de VNG- uitgave 'Houdbare Gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (100%) dit als voldoende kan worden bestempeld, dit is met 64% het geval bij Veiligheidsregio IJsselland.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee de bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, hoe gezonder de gemeenschappelijke regeling. Wanneer wij het solvabiliteitspercentage afzetten tegen vergelijkbare veiligheidsregio's kan worden gesteld dat Veiligheidsregio IJsselland met 11% een laag solvabiliteitspercentage heeft.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de gemeentelijke bijdrage en BDuR-uitkering. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Het percentage voor Veiligheidsregio IJsselland ligt iets onder 0%, want de structurele lasten worden voor een klein deel gedekt door incidentele bijdrage (maatwerkafpraak gemeente Olst-Wijhe). Voor een mogelijke structurele tegenvaller in de toekomst zullen wij de deelnemende gemeente een voorstel doen hoe deze financieel te dekken.

6.2 Paragraaf bedrijfsvoering

Beleidskader

In de dienstverleningsovereenkomst (DVO) zijn de taken en verantwoordelijkheden van de eenheid Bedrijfsvoering vastgelegd, en is de kwaliteit van de dienstverlening gedefinieerd. In de DVO wordt ook de nieuwe ontwikkelopgave voor 2019 uitgewerkt. Hoewel formeel bedoeld voor de GGD, is de DVO ook van toepassing op de veiligheidsregio.

Wat willen we bereiken?

Facilitaire zaken

Het team Facilitaire zaken richt zich in 2019 op het efficiënt en effectief uitbesteden van het onderhoud van de gebouwen en diensten. Daar waar mogelijk wordt aansluiting gezocht met andere teams binnen de veiligheidsregio. Daarnaast gaat het team Facilitaire zaken, in samenspraak met de gemeenten, in 2019 een start maken met het onderzoeken van verduurzaming van het gebruik van de gebouwen om op die manier een bijdrage te leveren aan het klimaatakkoord van Parijs, waarbij is afgesproken dat alle overheidsgebouwen uiteindelijk CO₂-neutraal worden. Recentelijk is de Europese aanbesteding Elektriciteit afgerond, met als resultaat dat met ingang van 1 januari 2019 is voorzien in duurzame energie (biomassa).

HRM

Duurzame inzetbaarheid blijft in 2019 het speerpunt van het team HRM. Duurzame inzetbaarheid wordt steeds belangrijker in een complexere wordende omgeving waarvan we een groter beroep doen op de wendbaarheid van onze medewerkers. Het vergroten van het persoonlijk leiderschap en het blijvend leren en ontwikkelen zijn essentiële componenten die centraal staan in ons beleid voor 2019. Het reeds ingezette leiderschapsontraject krijgt een vervolg in 2019, omdat onze leidinggevenden ook een belangrijke actor zijn in het wendbaar maken en houden van onze medewerkers.

Informatie en automatisering (I&A)

Het veilig stellen van de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van digitale en niet-digitale informatie blijft in 2019 een speerpunt. Dit betekent het verder uitrollen van de maatregelen die het dagelijks bestuur eind 2017 vaststelde. In 2019 houdt I&A zich met name bezig met het vernieuwen van de bestaande ICT-voorzieningen op de diverse posten. Werkplek- en netwerkhardware worden vernieuwd. Ook de dataverbindingen worden opnieuw aanbesteed met aandacht voor de groeiende behoefte aan bandbreedte. De producten en diensten catalogus I&A wordt opnieuw tegen het licht gehouden om te bezien of de faciliteiten nog passen bij de werkstijlen van de medewerkers. Dit geldt ook voor de audiovisuele middelen op de diverse posten.

Financiën

Het in 2018 in productie genomen nieuwe financieel systeem zal verder worden uitgebouwd en toegankelijk gemaakt ter versterking van integraal management. Deze ontwikkeling is gericht op het mogelijk maken van integrale sturing aan de voorkant van het beleidsproces en op het laagste niveau van de organisatie. Onderliggend zal gelet op rechtmatigheid aanpassingen in de interne regelgeving vorm gegeven worden en werkprocessen worden herijkt. Daarnaast zal het financieel beleid worden geactualiseerd als gevolg van veranderende wet- en regelgeving.

Verplichte indicatoren

Wij zijn vanaf de begroting 2018 verplicht de onderstaande beleidsindicatoren op te nemen. In het kader van de wens om tot meer vergelijkbare resultaten te komen moet een basisset van beleidsindicatoren worden gehanteerd die bij ministeriële regeling vastgesteld is.

Taakveld	Naam	Eenheid	Indicator
0. bestuur en ondersteuning	Formatie	FTE per 1.000 inwoners	0,55
0. bestuur en ondersteuning	Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	Bij jaarrekening
0. bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 39,72
0. bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2%
0. bestuur en ondersteuning	Overhead	% van de totale lasten	18%

Financieel kader

Het beschikbare financieel kader voor de eenheid Bedrijfsvoering is gebaseerd op de beschikbare middelen uit de oorspronkelijke begrotingen van Veiligheidsregio IJsselland en GGD. Inmiddels is dit financieel kader in drie bezuinigingsstappen bijgesteld. Voor de taken waarbij sprake is van samenwerking met betrekking tot de bedrijfsvoering tussen GGD en veiligheidsregio, is een overeenkomst 'kosten voor gemene rekening' gesloten. Kern van de 'gemene rekening' is dat geen BTW verrekend hoeft te worden en dat de financiële risico's, op basis van de gehanteerde verdeelsleutel, gedeeld worden over de deelnemende partijen. De verdeelsleutel tussen Veiligheidsregio IJsselland en GGD is bij aanvang van de regionalisering vastgesteld op 56 om 44 procent. Aanpassing van deze verdeelsleutel is niet wenselijk, want dit leidt tot een belastingheffing. De financiële bijdrage 2019 van de GGD is 2.363.375 euro, dit is een stijging van 96.900 euro. De stijging wordt veroorzaakt door de toegepaste loon- en prijsindexeringen.

De kosten van bedrijfsvoering maken onderdeel uit van de overheadkosten.

6.3 Paragraaf verbonden partijen

In deze paragraaf geven wij inzicht in 'derde rechtspersonen' waarmee Veiligheidsregio IJsselland een bestuurlijke en financiële band heeft. Deze band is er door participatie in een vennootschap of deelneming in een stichting. Met een bestuurlijk belang bedoelen we een zetel in het bestuur van een deelneming of stemrecht. Met een financieel belang bedoelen wij dat Veiligheidsregio IJsselland middelen ter beschikking heeft gesteld en die zal verliezen bij faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op Veiligheidsregio IJsselland kunnen worden verhaald. Van een financieel belang is ook sprake als Veiligheidsregio IJsselland bij liquidatie van een derde rechtspersoon middelen uitgekeerd kan krijgen.

Meldkamer Oost Nederland

Doelstelling

Het bestuur van Veiligheidsregio IJsselland heeft volgens artikel 35 van de Wet veiligheidsregio's de beschikking over een gemeenschappelijke meldkamer, die is ingesteld en in stand wordt gehouden door het bestuur voor de brandweertaak, de geneeskundige hulpverlening, het ambulancevervoer en de politietaak. Met dien verstande dat de nationale politie zorg draagt voor het in stand houden van de meldkamer politie, als onderdeel van de meldkamer en de vergunninghouder van de ambulancezorg voor de ambulancezorg.

Per 1 oktober 2010 is de gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland van kracht. De meldkamer is gevestigd in Apeldoorn en het bestuur van de gemeenschappelijke regeling is gevestigd in Zwolle.

Bestuurlijk en financieel belang

Het bestuur van Veiligheidsregio IJsselland is verantwoordelijk voor de multidisciplinaire meldkamer en de alarmcentrale van de brandweer. Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland voert het beheer van de meldkamerfaciliteiten. De kosten voor de exploitatie worden op basis van een begroting (en nacalculatie) gedeclareerd bij Veiligheidsregio IJsselland.

Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering

Beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de leden in het bestuur.

Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (Stichting BOGO)

Doelstelling

Het bevorderen van de opleiding, oefening en training van brandweermedewerkers. Hieronder vallen geen commerciële en marktgerichte activiteiten. Stichting BOGO is gevestigd te Zwolle.

Bestuurlijk en financieel belang

Het algemeen bestuur van de stichting bestaat uit zestien leden. Het stichtingsbestuur benoemt de bestuursleden. Veiligheidsregio IJsselland heeft twee leden in het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur bestaat uit zes leden van het algemeen bestuur. Na liquidatie van de stichting komt het aanwezig batig saldo ter beschikking van de deelnemende samenwerkingsverbanden.

Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering

Beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de twee leden in het algemeen bestuur en de bestuurlijke afvaardiging in het dagelijks bestuur.

6.4 Paragraaf financiering

Inleiding

De Wet financiering decentrale overheden (FIDO) bepaalt dat een financieringsparagraaf in de begroting wordt opgenomen. Ook is vastgelegd welke informatie de financieringsparagraaf dient te bevatten. Dit zijn de:

- kasgeldlimiet;
- renterisiconorm;
- liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte;
- rentevisie;
- rentekosten en renteopbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie.

Treasurystatuut

Veiligheidsregio IJsselland heeft in december 2013 een treasurystatuut vastgelegd. In dit treasurystatuut is een aantal zaken gedetailleerd uitgewerkt voor (rente)risicobeheer, koersrisicobeheer en kredietrisicobeheer. Hiervoor is een door gemeenten en andere veiligheidsregio's gehanteerd format gebruikt. Enkele belangrijke zaken die zijn vastgelegd betreffen: het gebruik van derivaten die niet meer zijn toegestaan, de verantwoordelijkheden en de bevoegdheden van de verschillende functies.

Het kabinet heeft besloten dat alle decentrale overheden vanaf 1 januari 2014 gaan schatkistbankieren, waaronder ook de gemeenschappelijke regelingen. Dit geldt ook voor de veiligheidsregio.

Berekening kasgeldlimiet 2019

De kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt 8,2%. Het gaat bij de kasgeldlimiet om het beperken van renterisico's op de korte schuld (korter dan 1 jaar). Korte schuld is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven. Daarom wordt de kasgeldlimiet gekoppeld aan het begrotingstotaal, dat wil zeggen de totale lasten van de begroting inclusief tegelijkertijd met de begroting vastgestelde begrotingswijzigingen. In de praktijk is dat de begroting zoals die naar de toezichthouder wordt gezonden. Als, naar het oordeel van de toezichthouder, de begroting doelbewust is opgeblazen, dan kan de toezichthouder maatregelen nemen om het totaal te corrigeren.

De kasgeldlimiet voor Veiligheidsregio IJsselland bedraagt $0,082 * € 44,2 \text{ miljoen} = € 3,6 \text{ miljoen}$. Tot aan deze limiet kan kort (looptijd < 1 jaar) worden geleend.

De informatie over de kasgeldlimiet staat in de begroting en het jaarverslag. De verplichte kwartaalopgaven komen daarmee te vervallen. Voor de interne bedrijfsvoering blijven de kwartaalrapportages van belang om overschrijdingen tijdig te signaleren. Als meer dan twee achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet de toezichthouder

(provincie) hiervan op de hoogte worden gesteld. Er wordt dan een plan opgesteld, waarin staat hoe in de toekomst aan de kasgeldlimiet voldaan wordt.

Renterisiconorm

Door berekening van de renterisiconorm verkrijgen wij inzicht in de omvang van de schuld waarover in enig jaar renterisico's worden gelopen. De renterisiconorm is gebaseerd op het begrotingstotaal. Het Rijk heeft regels gesteld hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal dienen te beheren. Die regels staan in de Wet financiering decentrale overheden (FIDO). Hoeveel geld gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen mogen lenen (herfinancieren), is afhankelijk van de hoogte van de begroting. De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel geld geleend mag worden voor een periode van maximaal één jaar. De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend (herfinanciering) mag worden voor een periode langer dan één jaar.

Door de samenhang tussen beide normen, zijn gemeenten en gemeentelijke samenwerkingsverbanden gedwongen naar een evenwichtige opbouw van hun leningenportefeuille te zoeken. De doelstelling achter deze renterisiconorm is dat we de leningenportefeuille zo moeten spreiden, dat de te lopen renterisico's gelijkmatig over de jaren worden gespreid. Om dat te kunnen realiseren, stellen wij een goede meerjarige liquiditeitsprognose op en actualiseren wij deze periodiek.

De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal. De jaarlijkse aflossing mag maximaal 20% van het begrotingstotaal zijn. Voor Veiligheidsregio IJsselland gaat het om € 8,84 miljoen. Praktisch betekent dit dat de veiligheidsregio veel vrijheid heeft in het aantrekken van leningen met een looptijd langer dan één jaar en dat wij langlopende leningen moeten splitsen in verschillende looptijden.

Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

Door de toename van materieel en kapitaalgoederen en de tijdelijke overname van een deel van de brandweerkazernes en -posten heeft Veiligheidsregio IJsselland een financieringsbehoefte. Dit leidt tot omvangrijke uitgaande kasstromen waardoor het aantrekken van leningen noodzakelijk was en is.

Voor de tijdelijke overname van de brandweerkazernes is per 1 januari 2014 in totaal € 28,9 miljoen geleend van verschillende gemeenten. Bij het aantrekken van deze leningen voor de huisvesting is de looptijd van de lening per gebouw aangesloten op de resterende herzieningstermijn (herzieningstermijn is maximaal tien jaar).

Afgelopen jaren zijn er vier langlopende leningen komen te vervallen. De kazernes in Kampen, Zwolle, Nieuwleusen en Zwartsluis zijn weer overgedragen aan de gemeenten.

Voor investering in het materieel is in 2015, 2016 en 2017 een langlopende lening aangetrokken. In 2015 is € 7 miljoen aangetrokken voor 20 jaar tegen 1,05%, in 2016 € 5 miljoen voor twintig jaar tegen 1,65% en in 2017 € 6 miljoen voor 20 jaar tegen 1,79%. Wij denken in 2020 weer een langlopende lening te moeten afsluiten. Bij het aantrekken is/wordt met de kasgeldlimiet en de

renterisiconorm rekening gehouden. De organisatie probeert zoveel mogelijk met kort geld te financieren. Door adequaat de renteontwikkelingen te blijven volgen kan optimaal gebruik worden gemaakt van de huidige lage rentepercentages.

Rentevisie

Ook in de begroting 2019 gaan wij uit van 2,5% rente voor bestaand en nieuw aan te trekken materieel en 3,5% voor het tijdelijk overnemen van een aantal gebouwen. Wanneer tegen lagere percentages leningen aangetrokken kunnen worden dan begroot, zal dit tot lagere rentelasten leiden voor Veiligheidsregio IJsselland.

Voor de incidentele voordelen, als deze zich voordoen, worden via de tussentijdse bestuursrapportages voorstellen gedaan over de verwerking van deze voordelen.

Over de reserves en voorzieningen wordt geen rente berekend. Voor het meerjarenperspectief hanteren wij dezelfde rentepercentages.

Renteschema

a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering		€ 853.922
b. De externe rentebaten		-/- € -
Totaal door te rekenen externe rente		€ 853.922
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend.	-/- € -	-
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- € -	-
		-/- € -
Saldo door te rekenen externe rente		€ 853.922
d1. Rente over eigen vermogen		€ -
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)		€ -
De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente		€ 853.922
e. De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	-/-	€ 853.922
f. Renteresultaat op het taakveld treasury		€ -

Rentekosten en opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie

De opbrengst uit de financieringsfunctie is de creditrente in rekeningcourant (schatkistbankieren). Op begrotingsbasis beschouwen we de ontvangen rente (geringe) als incidentele inkomsten.

Financieringsportefeuille

Ten tijde van het opstellen van deze begroting is de gehele leningenportefeuille nog niet bekend. Voor het tijdelijk overnemen van gebouwen is de financiering aangetrokken via de betreffende gemeenten en is de lening gelijk aan de boekwaarde van de kazerne. In 2015 t/m 2017 zijn drie langlopende leningen aangetrokken (totaal € 18 miljoen voor 20 jaren). Voor de financiering van de vervangingsinvesteringen verwachten wij in 2019 geen langlopende lening aan te trekken. Vanaf 2020 zullen de nieuwe tankautospuiten geleverd worden en is de verwachting dat een langlopende lening noodzakelijk is.

6.5 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Met uitzondering van de gebouwen die jonger zijn dan 10 jaar wordt de huisvesting gehuurd van de elf gemeenten. De huurprijs wordt gebaseerd op de kostprijs voor de gemeenten. Op basis van de begrotingen van de gemeenten zijn de volledige huisvestingskosten in beeld gebracht inclusief de kosten voor groot onderhoud.

Het groot onderhoud voor alle brandweerkazernes wordt uitgevoerd door de gemeentelijke vastgoedonderdelen. De kosten van dit groot onderhoud zijn in de nulmeting in beeld gebracht en maken naast de gemiddelde kapitaallasten deel uit van de huurprijzen. Bij de nog zeven brandweerkazernes die vanaf 2014 in eigendom zijn van Veiligheidsregio IJsselland wordt het gemiddelde bedrag van het meerjarig groot onderhoudsplan gehanteerd als vergoeding aan de gemeente.

Binnen Veiligheidsregio IJsselland is het team Beheer & Techniek belast met het beheer en het onderhoud van al het rijdend materieel en de bijbehorende materialen. In de nog jonge organisatie wordt continu gewerkt aan efficiencyverbeteringen op dit gebied, waarbij telkenmale de balans moet worden gezocht tussen betrokkenheid van vrijwilligers in brandweerkazernes en de nodige zakelijkheid vanuit de organisatie. Vanaf het tweede kwartaal 2018 wordt gewerkt met een meerjaren-onderhoudsplanning van al het materieel.

6.6 Paragraaf bezuinigingen & efficiency- en schaalvoordelen

In 2013 is het financieel kader van de nieuwe veiligheidsregio (na regionalisering van de gemeentelijke brandweer) bepaald. Bij de bestuurlijke afronding hiervan is besloten dat de nieuwe organisatie zelf de nadelige effecten van de btw-compensatie en de kosten van uitvoering van het sociaal plan op diende te vangen. Daarnaast is besloten om vanaf 2015 aanvullend een taakstelling op te nemen. Deze aanvullende taakstelling van € 330.000 per jaar leidt tot een verlaging van de gemeentelijke bijdragen aan de veiligheidsregio.

Omvang taakstelling 2014	2019	2020	2021	2022	2024
a. nadelig BTW-effect	423.000	498.000	573.000	648.000	798.000
b. effecten (aflopend) sociaal plan	50.000	40.000	30.000	20.000	0
c. extra taakstelling	330.000	330.000	330.000	330.000	330.000
totaal	803.000	868.000	933.000	998.000	1.128.000

In het meerjarenbeeld loopt de in te vullen taakstelling nog met € 130.000 op van € 998.000 in 2022 naar € 1.128.000 in 2024 (vanwege een nog oplopend btw-nadeel met 2 jaar x € 75.000 = € 150.000 met daartegenover een geraamde afloop van de extra kosten van het sociaal plan met 2 jaar x - € 10.000 = - € 20.000).

In de vergadering van het algemeen bestuur van december 2014 is vastgesteld op welke manier aan deze taakstelling wordt voldaan. Deze bezuinigingen, die met name gericht zijn op efficiencyverbetering. Het dienstverleningsniveau van de veiligheidsregio blijft in stand na deze bezuinigingen. Het totaal aan vastgestelde bezuinigingen is hoger dan de taakstelling. Het voordeel in 2019 is gebruikt ter dekking van de extra kosten van de nieuwe ontwikkelingen vanaf 2018.

Hieronder is dit in een overzicht weergegeven.

	2019	2020	2021	2022
Bezuinigingstaakstelling 2014	€ 803.000	€ 868.000	€ 933.000	€ 933.000
Bezuinigingsvoorstellen	€ 836.000	€ 868.000	€ 933.000	€ 933.000
Verschil	€ -33.000	€ 0	€ 0	€ 0

Efficiency- en schaalvoordelen

Naast de herijking van de verdeelsystematiek is parallel binnen Veiligheidsregio IJsselland ook een analyse gemaakt van mogelijke structurele efficiency- en schaalvoordelen en besparingen op basis van de jaarrekeningen 2014 en 2015, conform bestuurlijke afspraak.

In totaal is een nettobedrag van 1 miljoen euro aan besparingen door de veiligheidsregio in beeld gebracht. De besparingsvoorstellen betreffen vooral schaal- en efficiëntievoordelen. De voorstellen grijpen niet diep in op het dienstverleningsniveau en de vrijwilligersorganisatie binnen de veiligheidsregio. De gevolgen van deze besparingen zijn verwerkt in de gemeentelijke bijdrage vanaf 2017.

Inverdieneffect begroting 2019

Tevens kwamen wij er, tijdens een vorig jaar uitgevoerde analyse van de salarissen, achter dat de werkgeverslasten op diverse toelagen (afbouw, garantie, beschikbaarheid, onregelmatigheid) niet verwerkt zijn in de begroting. Dit is in de eerste bestuursrapportage 2017 reeds gemeld, waarbij is aangegeven dat dit structureel in de begroting van 2019 verwerkt zou gaan worden. Het gaat om een bedrag van 352.000 euro. Hierover is afgesproken dat de veiligheidsregio dit gaat verdienen en financiële dekking gaat zoeken in de eigen begroting. De hieruit voortvloeiende begrotingswijziging wordt vervolgens verwerkt in de eerste bestuursrapportage 2019.

Bezuinigingen voormalige gemeentelijke brandweerbegrotingen

In het kader van de bezuinigingen is het voor een volledig beeld goed om op deze plaats even terug te blikken op twee aspecten die bij de afronding van de financiële nulmeting en het financiële kader eveneens aandacht verdienen. Dit schept een totaal beeld van de efficiëncyslagen die er al zijn gemaakt.

1. Al verwerkte bezuinigingen bij de elf brandweerkorpsen in de begrotingen 2012 en 2013.

a. Bezuinigingen in brandweerbegroting 2012	€ 700.000
b. Geplande bezuinigingen brandweerbegroting 2013 e.v.	€ 850.000
Totaal ingevulde/geplande bezuinigingen op brandweertaak door gemeenten voor 1-1-2014 *)	€ 1.550.000

*) leidt tot een lager instapbudget voor gemeenten

2. Afspraken financiële nulmeting omtrent inrichting nieuwe organisatie

a. Versoering inrichting overhead VRJ t.o.v. toegerekende overhead gemeenten aan brandweerbegroting	€ 775.000
b. Zichtbaar maken opbrengst restwaarde brandweervoertuigen	€ 85.000
Totaal afspraken inrichtingskader (lastenverlaging t.o.v. situatie met 11 korpsen) *)	€ 860.000

*) verwerkt in meerjarenbegroting 2014-2017, leidt tot lagere bijdrage t.o.v. situatie voor 1-1-2014

Samengevat

Samenvattend een totaalbeeld van gerealiseerde en geplande kostenverlaging op het brandweerbudget met ± € 4,89 miljoen. Dit bedrag komt neer op kostenreductie van 13,8% van de huidige totale gemeentelijke bijdrage.

7 Formatieplan 2019

Het vastgestelde formatieplan (inclusief de herziening in najaar 2016 en bezuiniging) komt neer op 285,33 fte formatieplaatsen. Het onderstaande overzicht geeft een beeld van de hoofdindeling en omvang van de hoofdprocessen en ondersteunende diensten in de organisatie. De formatie is inclusief de gezamenlijke bedrijfsvoering Veiligheidsregio/GGD. De brandweervrijwilligers in IJsselland (circa 800) maken geen deel uit van het formatieplan, de (brandweer)formatie betreft uitsluitend de beroepsbrandweer. Hetgeen onverlet laat, dat ook vrijwilligers een substantieel aandeel leveren in de arbeidsuren van diverse brandweerprocessen.

Formatieplan 2019 (totaal 285,33 fte*)			
Directie	4,93	Staf & Beleid	14,11
Brandweer		GHOR	8,94
Brandweezorg	92,14		
Incidentenbestrijding	17,76	Overig (flexibele schil)	10,00
Risicobeheersing	28,50		
Vakbekwaamheid	17,00	Bedrijfsvoering	
Beheer & Techniek	18,94	HRM	14,50
	174,34	Financiën	13,00
		ICT	14,00
Meldkamer (centralisten)	7,60	Facilitaire zaken	16,50
			58,00
Veiligheidsbureau	7,41		

*) - alle onderdelen incl. leiding en secretariële ondersteuning)

- in fte's (1,0 fte = 36,00 uur per week)

In de begroting wordt volstaan met een weergave op hoofdlijnen van de formatie. De organisatieontwikkeling naar aanleiding van de zelfevaluatie is verwerkt in bovenstaand overzicht.

8 Balans 2019 – 2022

8.1 Algemeen

In dit hoofdstuk is de geprognoteerde balans tot en met 2022 opgenomen. De meerjarenbalans is een samenstelling van de balansgegevens van Veiligheidsregio IJsselland. Het jaar 2017 heeft als basis gediend en vervolgens is met de beschikbare gegevens een raming gemaakt voor de jaren daaropvolgend.

BALANS VEILIGHEIDSREGIO IJSSELLAND						
bedragen x € 1.000						
Activa	Werkelijk 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Meerjarenraming		
				2020	2021	2022
VASTE ACTIVA						
Materiële vaste activa Huisvesting (kazernes)	10.123	8.148	7.405	7.177	6.478	461
Overige materiële vaste activa	19.231	25.405	24.974	26.078	26.958	27.223
Financiële vaste activa	26	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	29.380	33.553	32.379	33.255	33.436	27.684
VLOTTENDE ACTIVA						
Vorderingen en overlopende activa	2.044	656	2.925	2.925	2.925	2.925
Uitzettingen in Rijks schatkist	5.082	0	0	0	0	0
Liquide middelen	395	125	125	125	125	125
Totaal vlottende activa	7.521	781	3.050	3.050	3.050	3.050
TOTAAL ACTIVA	36.901	34.334	35.429	36.305	36.486	30.734
Passiva	Werkelijk 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Meerjarenraming		
				2020	2021	2022
EIGEN VERMOGEN						
Algemene reserve	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Bestemmingsreserve ontwikkeling Veiligheidsregio	344	200	200	133	66	0
Bestemmingsreserve transitie meldkamers	450	450	450	450	450	0
Bestemmingsreserve egalisatie kapitaallasten	1.131	1.785	2.358	2.468	2.411	2.303
Bestemmingsreserve egalisatie opleiden en oefenen	100	0	0	0	0	0
Nog te bestemmen resultaat boekjaar	555	0	0	0	0	0
Totaal eigen vermogen	3.580	3.435	4.008	4.051	3.927	3.303
VOORZIENINGEN	0	0	0	0	0	0
LANGLOPENDE SCHULDEN	28.265	24.614	25.595	25.391	25.186	19.081
KORTLOPENDE SCHULDEN						
Kasgeldlening financiering materiële activa	0	3.500	1.076	2.113	2.623	3.600
Liquide middelen	0	0	0	0	0	0
Schulden en overlopende passiva	5.056	2.785	4.750	4.750	4.750	4.750
Totaal kortlopende schulden	5.056	6.285	5.826	6.863	7.373	8.350
TOTAAL PASSIVA	36.901	34.334	35.429	36.305	36.486	30.734

8.2 Waarderingsgrondslagen

Materiële vaste activa

Bij de bepaling van de waarderingsgrondslagen van de huisvesting en het brandweermaterieel is uitgegaan van de historische verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen. Afschrijving op de materiële vaste activa vindt plaats volgens de lineaire methode met inachtneming van de verwachte levensduur, zoals vastgelegd in een bijlage bij de financiële uitgangspunten. Het grensbedrag waarboven investeringen worden geactiveerd bedraagt € 5.000.

Vlottende activa

De vlottende activa bestaan uit vorderingen, transitoria en liquide middelen. Deze worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

De algemene reserve en de bestemmingsreserves zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Langlopende schulden

Ter financiering van de overname van de boekwaardes van negen brandweerpanden en van het brandweermaterieel van de gemeentes moeten door Veiligheidsregio IJsselland leningen worden aangetrokken. De waardering hiervan is tegen de nominale waarde minus aflossingen.

Kortlopende schulden

De waardering van de kortlopende schulden is tegen de nominale waarde.

8.3 Toelichting activa

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa huisvesting

Circa 23% (in 2018: 24%) van de materiële vaste activa wordt gevormd door de huisvesting. Hierbij gaat het per 31-12-2019 nog om vijf brandweerpanden, die tijdelijk in eigendom zijn genomen om de btw-herziening van enkele miljoenen euro's te voorkomen. Door de verkoop van de kazernes zit hier een afloop in.

Materiële vaste activa brandweermaterieel

De materiële vaste activa bestaat uit de overgenomen boekwaarde zoals was opgenomen in de activa van de elf gemeenten (staat C) plus oude veiligheidsregio en de boekwaarde van de bedrijfsvoering activa van de GGD. De totale omvang van al het (brandweer)materieel bedraagt ultimo 2019 25 miljoen euro.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen en overlopende activa

Hierbij gaat het om vorderingen op publiek- en privaatrechtelijke lichamen, vooruitbetaalde bedragen en overige vorderingen. Het ultimo 2019 in de meerjarenbalans opgenomen bedrag van

2,9 miljoen euro is gebaseerd op het gemiddelde van de historische gegevens van de laatste jaren. Voor de jaren na 2019 wordt ervan uitgegaan, dat de omvang hiervan ongewijzigd zal blijven.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen vormt de sluitpost van de geprognoseerde balans. Het betreft de optelsom van het ultimo 2019 verwachte tegoed op de bankrekening en het op dat tijdstip in de organisatie aanwezige kasgeld.

8.4 Toelichting passiva

EIGEN VERMOGEN

Algemene reserve

Voor de organisatie heeft het eigen vermogen enerzijds een 'financieringsfunctie' van de materiële vaste activa en anderzijds een 'bufferfunctie' voor incidentele tekorten en bedrijfsrisico's. De algemene reserve is het deel van het vermogen, waarop geen specifiek door het algemeen bestuur aangegeven bestemming rust en is 1 miljoen euro. Uit de inventarisatie van de aanwezige risico's blijkt dit voldoende zekerheid te bieden om grotendeels de risico's op te vangen. Hiermee wordt voldaan aan de opmerking van diverse gemeenten dat het weerstandsvermogen te laag is. Verder wordt voorgesteld de incidentele compensatie van 67.360 euro van Steenwijkerland en Staphorst via een onttrekking uit de bestemmingsreserve ontwikkelingen VR te doen. Voor een toelichting op de uitgangspunten voor de bepaling van de omvang van de algemene reserve wordt verwezen naar de paragraaf risico's en weerstandsvermogen.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden gevormd om aan reeds aangegane en toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen. Het totaal van de bestemmingsreserves per 31 december 2019 zal naar verwachting 3 miljoen euro bedragen.

Voor de bestemmingsreserve 'Ontwikkeling veiligheidsregio' is uitgegaan van de verwachte stand per 31 december 2017. Rekening houdende met alle (verwachte) onttrekkingen, die zijn vermeld in de begroting of wijzigingen over 2018, resulteert dit in een reserve van € 200.000 op 31 december 2019.

Eind 2012 is van het Rijk een incidentele bijdrage ontvangen van € 400.000. Hiervan is door het algemeen bestuur besloten dat deze middelen worden ingezet ter dekking van de kosten die de transitie van de meldkamers met zich meebrengt. In de begroting is dit vertaald door hiervoor een afzonderlijke 'bestemmingsreserve transitie meldkamers' te benoemen. Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2015 is besloten om € 50.000 extra te storten in deze reserve, waarmee het totaal op € 450.000 zal komen. Hoe dit in verhouding staat tot de in de toekomst daadwerkelijke frictiekosten is op dit moment nog niet bekend en vormt hiermee een risico. Aangezien het tijdstip en de wijze waarop voornoemd bedrag besteed wordt nog onbekend is, is dit bedrag meerjarig tot en met 2021 als reservering blijven staan.

Met ingang van 2014 is een egaliseringsreserve gevormd voor de kapitaallasten. In de begroting (en dus ook in de gemeentelijke bijdrage) wordt rekening gehouden met de gemiddelde kapitaallasten.

De werkelijke kapitaallasten fluctueren echter jaarlijks. Deze jaarlijkse fluctuaties worden gedempt via deze egalisatiereserve. Het saldo van deze reserve loopt de komende jaren eerst op, maar neemt op termijn weer af. Ultimo 2019 is de geraamde 'bestemmingsreserve egalisatie kapitaallasten' 2,36 miljoen euro.

Langlopende schulden

De overname/ investeringen van het (brandweer)materieel maakt het voor Veiligheidsregio IJsselland noodzakelijk leningen af te sluiten.

Een gedeelte (3,6 miljoen euro) kan tijdelijk volgens de geldende kasgeldlimiet worden gefinancierd met kortlopende leningen. Voor het resterende deel zullen langlopende leningen moeten worden afgesloten. Om te voldoen aan de regels omtrent de kasgeldlimiet hebben wij in 2015, 2016 en 2017 langlopende leningen afgesloten (totaal € 18 miljoen). Bij het aantrekken is met de kasgeldlimiet en de renterisiconorm rekening gehouden.

Voor de tijdelijke overname van de negen brandweerkazernes is per 1 januari 2014 in totaal € 28,9 miljoen geleend van de betreffende gemeenten. Bij het aantrekken van deze leningen voor de huisvesting is de looptijd van de lening per kazerne afgestemd op de resterende herzieningstermijn (herzieningstermijn is maximaal tien jaar). In de meerjarenraming is rekening gehouden met de aflossing van deze leningen. Eind 2019 wordt er nog een bedrag van 7,6 miljoen euro geleend bij gemeenten.

Kortlopende schulden

Zoals hiervoor bij langlopende schulden is vermeld, wordt overeenkomstig de kasgeldlimiet, een deel van de materiële vaste activa gefinancierd met kortlopende leningen (max. 3,6 miljoen euro). In deze meerjarenbalans is ervan uitgegaan dat er binnen de kasgeldlimiet wordt gebleven de komende jaren tot en met 2022. Daarnaast zijn er overige kortlopende schulden. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan verschuldigde bedragen aan crediteuren, transitoria en overige overlopende posten, die zich per balansdatum voordoen. Deze laatste categorie kortlopende schulden zijn bepaald op basis van het gemiddelde van de laatste jaren.

Bijlage 1 Technische uitgangspunten begroting

Bij het opstellen van de begroting 2019 worden financiële kaders gehanteerd voor het indexeren van prijzen en lonen. De voorgestelde percentages zijn een uitwerking van het AB-besluit op 11 mei 2016, waar zij kaders en spelregels voor indexering ter voorbereiding en opstellen van de begroting Veiligheidsregio IJsselland hebben vastgesteld.

Diensten van derden en materiële kosten (bestaand beleid)

Voor de prijzen betekent dit een stijging van 1,60% ten opzichte van het jaar 2018. Bestuurlijk hebben wij afgesproken om jaarlijks de toegepaste indexeringen te monitoren, zodat wij zo dicht mogelijk bij de werkelijkheid komen. In onderstaande tabel is te zien dat wij in de begroting 2017 een prijsindexering van 0,50% hebben toegepast, maar de werkelijke indexering over het jaar 2017 is 1%. Dit betekent dat er nog 0,50% structurele tekort zit (nacalculatie) in de begroting. Voorgesteld wordt dit structurele tekort te corrigeren door de verwachte stijging van 1,60% met 0,50% op te hogen. Voor 2019 zullen de prijzen dan met **2,10%** stijgen (1,60% + 0,50%). Hetzelfde percentage wordt ook gehanteerd voor de inkomsten.

Begroting	Begroot	Werkelijk	Ruimte
2017	0,50%	1%*	-0,50%
2018	0,90%	Nog niet bekend	Nog niet bekend

* Op basis van de decemberraming van het centraal planbureau (prijsindex BBP)

Personeelslasten (bestaand beleid)

Voor de lonen betekent dit een stijging van **2,4%**. Deze raming betreft het jaar 2018 en deze wordt voor het jaar 2019 geëxtrapoleerd. Dit betekent voor de begroting 2019 dat de werkelijke loonkosten van de maand januari 2018 worden verhoogd met 2,4%. In de werkelijke loonkosten zijn dus de laatste cao-ontwikkelingen en sociale lasten meegenomen (nacalculatie). Mocht in het jaar 2019 blijken dat wij de 2,4% niet nodig hebben dan geven wij dit eenmalig, via de tussentijdse rapportages 2019, terug aan de deelnemende gemeenten en structureel via de begroting 2020 door weer uit te gaan van de werkelijke loonkosten op dat moment.

Nieuw beleid/ontwikkelingen

De ambities van Veiligheidsregio IJsselland voor de middellange termijn zijn beschreven in het Beleidsplan 2015 t/m 2018, die volgens bestuursbesluit met één jaar is verlengd. In 2018 gaan wij met de gemeenteraden in gesprek over de speerpunten van het nieuwe meerjarenbeleidsplan. De ambities worden per jaar vertaald in de begroting. Indien Veiligheidsregio IJsselland een nieuwe ontwikkeling voorziet, dan is het uitgangspunt 'nieuw voor oud' van toepassing. Effecten van beleidsintensiveringen en/of nieuwe ontwikkelingen worden opgevangen binnen het bestaande financiële kader. Voor 2019 zien wij de volgende beleidsontwikkelingen op ons afkomen.

Bestemmingsreserve duurzame inzetbaarheid

Mede door het opschuiven van de AOW-gerechtigde leeftijd is duurzame inzetbaarheid van medewerkers een belangrijk thema, ook binnen Veiligheidsregio IJsselland. Veiligheidsregio IJsselland zou graag willen voorkomen dat de inzetbaarheid van de medewerkers (op lange termijn) afneemt en wil streven naar een goede en gezonde inzet van haar medewerkers. Wij bereiden ons

hier beleidsmatig op voor door middel van de HRM visie die in 2016 is opgesteld en besproken in het technisch beraad GO. In de visie is duurzame inzetbaarheid opgenomen als alternatief voor het zogenaamde generatiepact, waarbij zoveel mogelijk rekening gehouden wordt met de specifieke omstandigheden en wensen van medewerkers in de verschillende fasen van hun leven en loopbaan. Wij zouden graag met het bestuur van gedachten willen wisselen over het idee om middelen beschikbaar te stellen door een bestemmingsreserve voor de duurzame inzetbaarheid te vormen.

Bijlage 2 Investerings 2019

Categorie	Investeringsbedrag
BEDRIJFSGEBOUWEN	€ 134.494
GROND EN TERREINEN	€ -
VERVOERSMIDDELEN	€ 3.365.925
MACHINES, APPARATEN EN INSTALLATIES	€ -
ICT	€ 774.110
BRANDVEILIGHEIDSVZ.	€ 1.331.001
OEFENEN	€ 14.000
JEUGDBRANDWEER	€ 7.500
	€ 5.627.031

Bijlage 3 Overzicht taakvelden en overhead

Hieronder een overzicht van de taakvelden:

Jaar 2019	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	€ -20.000	€ 78.029	€ 58.029
0.4 Overhead	€ -2.366.489	€ 10.205.150	€ 7.838.660
0.5 Treasury	€ -	€ -	€ -
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 916.569	€ 916.569
0.9 Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -
0.10 Mutaties reserves	€ -102.662	€ 608.264	€ 505.602
0.11 Resultaat van de rekening baten en lasten	€ -	€ -	€ -
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	€ -41.360.620	€ 32.026.045	€ -9.334.575
2.1 Verkeer en vervoer	€ -	€ 367.715	€ 367.715
8.3 Wonen en bouwen	€ -	€ -	€ -
	€ -43.849.771	€ 44.201.771	€ 352.000

Hieronder een overzicht van de overheadkosten:

Jaar 2019	Baten	Lasten	Saldo
Bedrijfsvoering	€ -2.366.489	€ 7.375.470	€ 5.008.981
Directie	€ -	€ 617.630	€ 617.630
Staf & beleid	€ -	€ 923.839	€ 923.839
Managers	€ -	€ 682.866	€ 682.866
Management ondersteuning	€ -	€ 605.344	€ 605.344
	€ -2.366.489	€ 10.205.150	€ 7.838.660

Bijlage 4 Brandweerkazernes in eigendom (i.v.m. btw-herziening)

Veiligheidsregio IJsselland

Brandweershuisvesting (tijdelijke overname i.v.m. btw-herziening)

nr.	omschrijving activa huisvesting	afschrijvings- termijn (in jaren)	investeringsjaar	Aankoopbedrag (boekwaarde 1-1-2014)	In eigendom tot
1	Wesepe, Eikenweg 3				
	Grondkosten nieuwbouw kazerne Wesepe 2008	n.v.t.	2008	€ 74.899	31-12-2019
	Bouwkosten nieuwbouw kazerne Wesepe 2008	40	2008	€ 508.929	
			€ 583.828		
2	Welsum, nieuwbouw 2013				
	Grondkosten nieuwbouw kazerne Welsum	n.v.t.	2013	€ 50.000	31-12-2023
	Bouwkosten nieuwbouw kazerne Welsum	40	2013	€ 530.000	
			€ 580.000		
3	Ommen, Schurinkstraat 44a (DOEK) (45% Brandweer)			45%	
	Grondkosten Rotbrinkweg (€ 972.000 x 45%)	n.v.t.	2012	€ 437.400	31-12-2022
	Bouwkosten Rotbrinkweg (incl. pol. deel)	40	2012	€ 2.577.217	
			€ 3.014.617		
4	Heeten, IJzerweg 23				
	Grond brandweerkazerne Heeten	n.v.t.	2011	€ 100.701	31-12-2021
	Aanpassing brandweerkazerne Heeten	20	2011	€ 5.088	
	Nieuwbouw brandweerkazerne Heeten; gebouw	40	2011	€ 422.952	
	Nieuwbouw brandweerkazerne Heeten; inricht terrein	30	2011	€ 47.342	
	Nieuwbouw brandweerkazerne Heeten; interieur	10	2011	€ 8.280	
			€ 584.363		
5	Zwolle, Middelweg 235				
	Grondkosten Middelweg	n.v.t.	2013	€ 417.600	31-12-2022
	Nieuwbouw brandweerkazerne Middelweg (bouwkundig)	40	2013	€ 2.858.400	
	Nieuwbouw brandweerkazerne Middelweg (technisch)	20	2013	€ 1.027.608	
	Nieuwbouw brandweerkazerne Middelweg (inrichting)	25	2013	€ 290.000	
			€ 4.593.608		
	totalen			€ 9.356.416	

Bijlage 5 Overzicht bijdrage per gemeente 2019

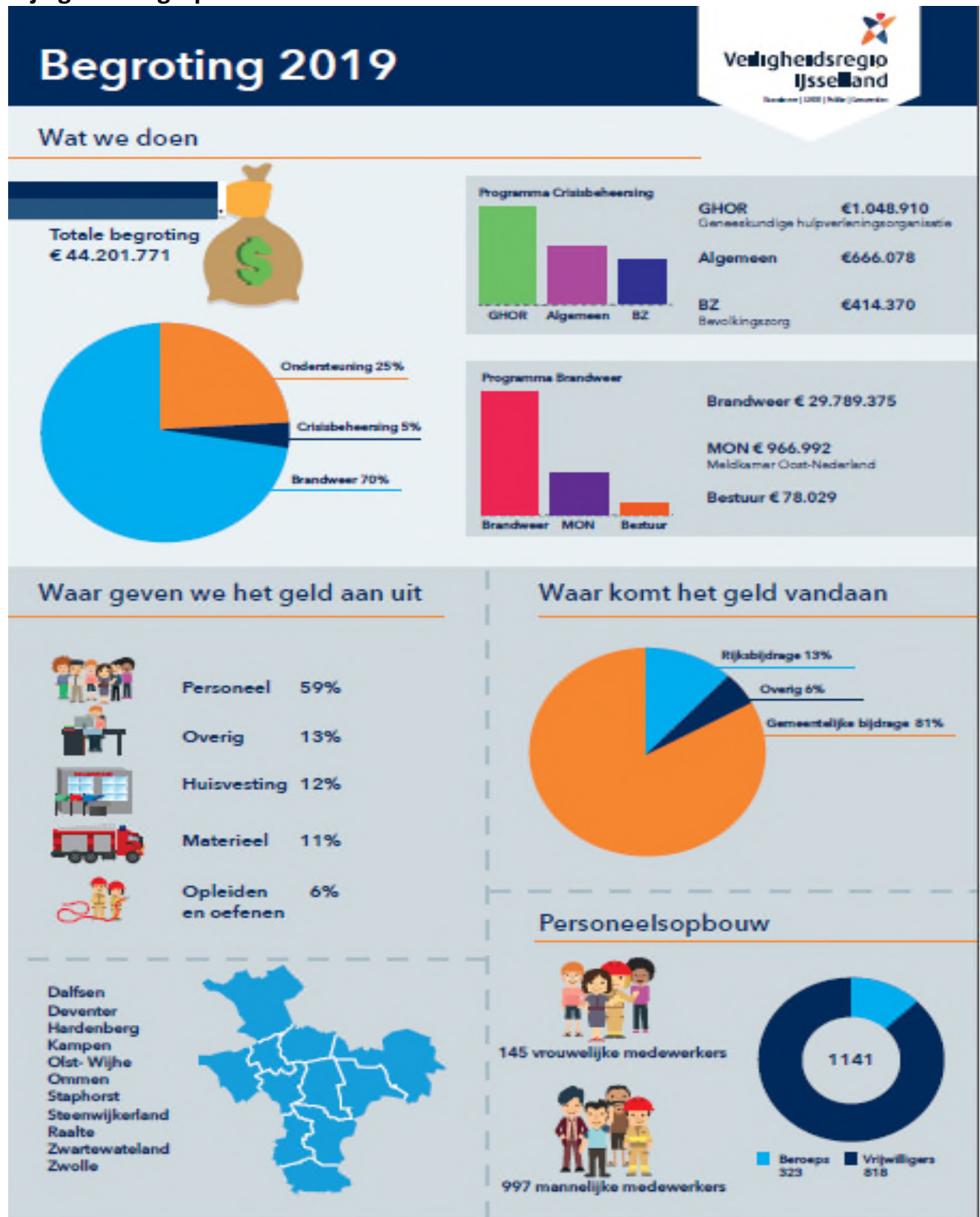
	Gemeente	Percentage na de herijking	Bijdrage in begroting 2018 (exclusief maatwerk, compensatie en BV)	Maatwerk afspraak (incl. FLO bijdragen)	*) Incidentele compensatie via onttrekking reserve	Indexering 2019	Bijdrage bevolkingszorg (obv het inwoneraantal)	Totale bijdrage in begroting 2019
1	Dalfsen	5,11%	€ 1.722.407	€ -	€ -	€ 56.167	€ 7.690	€ 1.786.263
2	Deventer	18,96%	€ 6.394.319	€ 213.433	€ -	€ 208.515	€ 27.111	€ 6.843.378
3	Hardenberg	11,04%	€ 3.722.927	€ -	€ -	€ 121.403	€ 16.481	€ 3.860.811
4	Kampen	8,22%	€ 2.770.269	€ 8.169	€ -	€ 90.337	€ 14.496	€ 2.883.270
5	Olst-Wijhe	4,09%	€ 1.378.166	€ 33.419	€ -	€ 44.941	€ 4.906	€ 1.461.432
6	Ommen	3,89%	€ 1.310.581	€ -	€ -	€ 42.737	€ 4.792	€ 1.358.110
7	Raalte	6,65%	€ 2.241.265	€ -	€ -	€ 73.086	€ 10.114	€ 2.324.466
8	Staphorst	2,73%	€ 921.644	€ -	€ -2.658	€ 30.054	€ 4.572	€ 953.612
9	Steenwijkerland	8,46%	€ 2.851.642	€ -	€ -64.702	€ 92.990	€ 11.914	€ 2.891.845
10	Zwartewaterland	4,67%	€ 1.574.649	€ -	€ -	€ 51.348	€ 6.115	€ 1.632.113
11	Zwolle	26,20%	€ 8.834.053	€ 167.600	€ -	€ 288.073	€ 34.338	€ 9.324.064
	Totaal	100,00%	€ 33.721.923	€ 422.621	€ -67.360	€ 1.099.653	€ 142.528	€ 35.319.365

*) Bij de bestuurlijke besluitvorming in 2016 is besloten om Steenwijkerland en Staphorst incidenteel te compenseren tot en met 2019.

Deze compensatie vindt plaats uit de reserve van Veiligheidsregio IJsselland.

Bijlage 6 Infographic

Agendapunt - informatie

aan	Algemeen Bestuur
datum	20 juni 2018
agendapunt	7
onderwerp	Eerste bestuursrapportage 2018
proceseigenaar	H. Schreuders
portefeuillehouder	H.J. Meijer

Kennis te nemen van:

het concept van de eerste bestuursrapportage 2018, die door het dagelijks bestuur voor 15 juni 2018 voor zienswijze is aangeboden aan de elf gemeenteraden.

Samenvatting / Toelichting

In de Financiële verordening Veiligheidsregio IJsselland staat dat het dagelijks bestuur het algemeen bestuur door middel van tussentijdse rapportages informeert over de realisatie van de programmabegroting. Deze eerste bestuursrapportage gaat over de maanden januari t/m april 2018. De rapportage gaat in op de afwijkingen in de lasten en baten van de begroting (begrotingswijzigingen) en de stand van zaken van de te behalen resultaten en daaraan gerelateerde actiepunten. Beoogd wordt met deze informatie te sturen nu het nog kan. Er is ook een begrotingswijziging aan gekoppeld. Conform artikel 35, lid 5, van de Wet gemeenschappelijke regeling kunnen deze pas worden doorgevoerd, als de gemeenteraden hier hun toestemming voor gegeven hebben. Voor de inhoud van de begrotingswijzigingen verwijs ik u naar de aanbiedingsbrief voor de gemeenten.

Het overall beeld van de behaalde resultaten in de maanden januari t/m april is positief. Op basis van de eerste vier maanden is het eindsaldo op basis van nu beschikbare informatie geprognoseerd op een positief saldo van 108.000 euro. Sturen op de beïnvloedbare afwijkingen is een managementverantwoordelijkheid. De focus ligt het hele jaar op het behouden van een sluitende begroting.

Vervolg

De gemeenteraden hebben tot 15 september de tijd om een zienswijze in te dienen. Daarna kan de rapportage pas vastgesteld worden door het algemeen bestuur. De planning is om dat in de vergadering van 3 oktober te doen. Eventuele zienswijzen maken onderdeel uit van de besluitvorming in de vergadering van het algemeen bestuur op 3 oktober.

Aan de raden van de gemeenten aangesloten bij
Veiligheidsregio IJsselland

datum 4 juni 2018

kenmerk V18.002584

onderdeel Staf en financiën

informant Marjolein Fransen

doorkiesnummer 088-9117362

onderwerp Eerste bestuursrapportage 2018

Geacht gemeenteraadslid,

Hierbij ontvangt u de eerste bestuursrapportage van Veiligheidsregio IJsselland. Deze rapportage is gerelateerd aan de begroting van het lopende jaar 2018. In de bestuursrapportage is weergegeven hoe beleidsmatig en financieel gezien de uitvoering van de begroting verloopt en waar afwijkingen aan de orde zijn. Financieel gezien zijn in deze bestuursrapportage begrotingswijzigingen verwerkt die, conform de Wet gemeenschappelijke regelingen, ter goedkeuring aangeboden dienen te worden aan de gemeenteraden. Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen krijgt u bij een begrotingswijziging de mogelijkheid om hierop een zienswijze in te dienen.

Begrotingswijzigingen

In hoofdstuk 3 van de eerste bestuursrapportage wordt ingegaan op de begrotingswijzigingen die aan de orde zijn. Daarnaast staat in hoofdstuk 2 bij ieder programma een paragraaf 'wat gaat het kosten?' met een tabel waarin de wijzigingen verwerkt zijn.

Op basis van de eerste drie maanden is het eindsaldo op basis van nu beschikbare informatie geprognostiseerd op een positief saldo van 108.000 euro. Sturen op de beïnvloedbare afwijkingen is een managementverantwoordelijkheid. De focus ligt het hele jaar op het behouden van een sluitende begroting. Voor de bestuurlijk inhoudelijke toelichtingen van de afwijkingen wordt verwezen naar paragraaf 3.2 van de rapportage.

Adresgegevens

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

Contactgegevens

T 088 - 119 70 00

E info@vrijsselland.nl

I www.vrijsselland.nl

@VRIJsselland

Veiligheid: voor elkaar

Afwijking	Toelichting	Bedrag	
Autonome ontwikkelingen	De werkelijke loonkosten zijn meer gestegen dan de beschikbare 1,5% ruimte in de begroting door o.a. de nieuwe cao. Conform afspraak in het dagelijks bestuur op 15 maart jl. is ook het nadeel van de werkgeverslaten op de toelagen verwerkt in de bestuursrapportage door dit binnen de bestaande budgetten op te vangen (totaal 352.000 euro). De autonome ontwikkelingen veroorzaken een totaal nadeel van 925.000 euro.	925.000	Nadeel
Vrijwilligersvergoeding	De kostenbeheersing op basis van interne en externe analyse is inmiddels ingezet, maar zullen in 2018 nog niet volledig leiden tot een resultaat binnen het beschikbare budget. Op basis van het kosteninzicht van het eerste kwartaal en de analyse van de verdere prognose wordt voor 2018 een overschrijding van de vrijwilligerskosten verwacht van 250.000 euro. Direct aanwijsbare aanleidingen voor deze prognose zijn de kosten van de storm in januari, de kosten van kazernering in Deventer en Zwolle en de uurvergoedingen van de extra opleidingen, die in 2018 aan de orde zijn.	250.000	Nadeel
Extra opleidingskosten	Bij bestemming het jaarrekeningresultaat 2017 wordt het algemeen bestuur voorgesteld om eenmalig 172.000 euro opleidingsgelden brandweer over te hevelen naar 2018, want in 2017 konden enkele opleidingen niet gedaan worden in afwachting van verschillende ontwikkelingen.	172.000	Nadeel
	Totaal aan negatieve afwijkingen	1.347.000	

Afwijking	Toelichting	Bedrag	
Bestemming jaarrekeningresultaat	Het algemeen bestuur is bij bestemming van het jaarrekeningresultaat 2017 voorgesteld om het resterende opleidingsbudget van 172.000 euro over te hevelen naar 2018. Ook is voorgesteld om het restant van 383.000 euro (afgerond op duizendtal) te gebruiken om de autonome ontwikkelingen (zoals hierboven bij cao gemeenten is toegelicht) op te vangen.	-555.000	Voordeel
Afschrijvingslast investeringen	Door uitstel van de vervangingsinvesteringen schuift de afschrijvingslast op.	-205.000	Voordeel
Rente op investeringen	Door lage rentepercentages en uitstel van de vervangingsinvesteringen.	-295.000	Voordeel
Onderhoudskosten brandkranen	Een derde van de brandkranen (+/- 6.800) is eind 2017 afgestoten en zorgt voor structureel lagere onderhoudskosten.	-125.000	Voordeel
Hogere bijdrage GGD	De autonome ontwikkelingen voor het bedrijfsvoering personeel zorgen vooralsnog voor een stijging van de bijdrage GGD in de kosten gemene rekening.	-64.000	Voordeel
Hogere BDuR-uitkering	Werkelijke uitkering is hoger dan begroot door een looncompensatie en mutaties in verdeelmaatstaven.	-61.000	Voordeel
Inkomsten openbaar meldsysteem	Het contract met Siemens is verlengd tot samenvoeging van de meldkamers	-150.000	Voordeel
	Totaal aan positieve afwijkingen	-1.455.000	

Procedure

We horen graag of u uw goedkeuring geeft om de begrotingswijzigingen door te voeren. U kunt gebruik maken van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. Kunt u uw reactie voor 15 september mailen aan bestuurssecretariaat@vrijsselland.nl? We hebben het voornemen om de eerste bestuursrapportage op 3 oktober te laten vaststellen door het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland. Uw reactie nemen wij mee tijdens de bespreking van dit onderwerp.

Tot slot

Wij hopen u op deze manier voldoende geïnformeerd te hebben. Indien u nog vragen heeft over deze brief kunt u contact opnemen met Marc Kool (088-1197411, m.kool@vrijsselland.nl) of Marjolein Fransen (088-1197362, m.fransen@vrijsselland.nl).

Het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio IJsselland

Drs. H.J. Meijer
voorzitter

Drs. A.H. Schreuders
secretaris

bijlagen: Eerste bestuursrapportage 2018

Veiligheidsregio IJsselland

Brandweer | GHOR | Gemeenten | Politie

Eerste bestuursrapportage 2018

Veiligheid: voor elkaar

Concept, 4 juni 2018

Documentgegevens

Verspreiding

Nr.	Datum	Verspreid aan
0.1	1 mei 2018	Managementteam, Bea Stegeman, Jaap Wolf, Robert Jan Maaskant, Carla Grummel, Robert Steenbergen, Theo van Leussen, Hubert Weitenberg, Gerben Willighagen, Marcel Kluin, Norbert Bosman.

Aanlevering voor overleggen

Nr.	Aanlevering	Bespreking	Overleg
0.2	17 mei 2018	22 mei 2018	Managementteam
0.3	24 mei 2018	31 mei 2018	Dagelijks bestuur
0.4	14 juni 2018		Gemeenten
			Veiligheidskring
		3 oktober 2018	Algemeen bestuur

Documentbeheer/ eigenaar	Marc Kool en Marjolein Fransen
Projectleiders	Marc Kool en Marjolein Fransen
Vastgesteld door	Algemeen Bestuur
Datum vaststelling	3 oktober 2018
Digitale vindplaats	MyCorsalID: V18.003746

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Beleidsmatige stand van zaken programma's	5
2.1	Inleiding	5
2.2	Programma Strategie & Beleid	5
2.3	Programma Brandweer	7
2.4	Programma Crisisbeheersing	12
2.5	Programma GHOR	15
2.6	Programma Bevolkingszorg	18
2.7	Programma Meldkamer	20
3	Financiële stand van zaken	22
3.1	Financiële wijzigingen	22
3.2	Toelichting incidentele afwijkingen	23
4	Bedrijfsvoering	26
Bijlagen		28

1 Inleiding

In de Financiële verordening Veiligheidsregio IJsselland staat dat het dagelijks bestuur het algemeen bestuur informeert door middel van tussentijdse rapportages over de realisatie van de programmabegroting. Deze eerste bestuursrapportage betreft de eerste rapportage over de maanden januari t/m april 2018. Deze rapportage dient voor 15 juni door het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur aangeboden te worden. De inrichting van de tussentijdse rapportages moet aansluiten bij de indelingsystematiek van de programmabegroting. De rapportages gaan in op afwijkingen in de lasten en baten (begrotingswijzigingen) en de geleverde prestaties.

In het volgende hoofdstuk gaan wij in op de beleidsmatige stand van zaken van de uitvoering van de programmabegroting. In hoofdstuk 3 volgt de financiële stand van zaken van de programmabegroting. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de bedrijfsvoering. Als bijlage zijn twee verplichte overzichten toegevoegd, namelijk het aangepaste overzicht taakvelden en baten en lasten.

In artikel 35, lid 5, van de Wet gemeenschappelijke regeling staat dat het dagelijks bestuur begrotingswijzigingen acht weken voordat zij door het algemeen bestuur worden vastgesteld, toezendt aan de raden van de deelnemende gemeenten. De raden kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de wijziging naar voren brengen. Deze wijzigingen staan in paragraaf 3.1.

2 Beleidsmatige stand van zaken programma's

2.1 Inleiding

De inrichting van deze eerste bestuursrapportage dient, conform de financiële verordening, aan te sluiten op de indelingsystematiek van de programmabegroting. De rapportage moet onder andere ingaan op afwijkingen in de geleverde prestaties. In dit hoofdstuk gaan we hierop in. In de begroting 2018 staan per programma de te behalen resultaten (wat willen we bereiken?) en de daaraan verbonden actiepunten (wat doen we daarvoor?). Deze komen in dit hoofdstuk in tabelvorm terug. Door middel van smileys is weergegeven wat de stand van zaken is. Een groene smiley geeft aan dat de uitvoering op schema ligt, een oranje smiley dat de uitvoering aandacht verdient en een rode smiley dat de prestatie naar verwachting niet gehaald wordt. Een oranje of rode smiley is voorzien van een toelichting in het opmerkingenveld.

2.2 Programma Strategie & Beleid

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
1.	Strategische koers en ambitie voor de periode 2019 tot 2022.	We werken samen met de gemeenten en andere samenwerkingspartners een nieuw beleidsplan 2019-2022 uit en laten dit vaststellen door het algemeen bestuur.		In 2017 heeft het AB besloten om de looptijd van het nieuwe beleidsplan een jaar later te laten ingaan om nieuwe gemeenteraden vroegtijdig en actief

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
				te betrekken bij de beleidsontwikkeling en om een betere koppeling te maken tussen beleid en begroting. De looptijd is nu dus 2020 t/m 2023.

Wat gaat het kosten?

Programma STRATEGIE & BELEID	Begroting 2018	Incidentele begrotingswijz. 1e bestuursrapp.		Begroting 2018 na 1e bestuursrapp.
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 69.785	€ 106.650	N	€ 176.435
Exploitatiebaten programma (directe baten)	€ -20.150			€ -20.150
Geraamde saldo baten en lasten	€ 49.635	€ 106.650	N	€ 156.285
Onttrekking reserves				
Storting reserves				
Geraamd resultaat	€ 49.635	€ 106.650	N	€ 156.285

V voordeel
N nadeel

2.3 Programma Brandweer

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
1.	<p>We beperken en voorkomen brand en ongevallen bij brand bij burgers, bedrijven en instellingen.</p> <p>We zorgen ervoor dat de zelfredzaamheid van burgers en bedrijven wordt vergroot.</p>	<p>We geven invulling aan de rol van bevoegd gezag ten aanzien van BRZO-bedrijven en vervullen de wettelijke taak van adviseur externe veiligheid;</p> <p>We maken per aangesloten gemeente heldere afspraken over de te leveren inspanning op het gebied van advisering en toezicht en komen deze na;</p> <p>We geven invulling aan het kennispunt brandveiligheid binnen de RUD;</p> <p>We maken, samen met de posten, burgers, bedrijven en instellingen bewust van veilige en onveilige situaties (brandveilig leven).</p>		
2.	<p>Alle repressieve brandweermedewerkers zijn opgeleid, conform het Besluit veiligheidsregio's.</p>	<p>We stellen het Meerjaren Opleidingsplan bij, onder andere op basis van de vanuit repressie gewenste behoefte.</p>		<p>Voor 2018 is de gewenste opleidingsbehoefte in beeld gebracht. Het meerjaren opleidingsplan is in ontwikkeling en eind van het jaar gereed.</p>

3.	Alle repressieve brandweerm medewerkers oefenen, volgens de Leidraad Oefenen en zijn hiermee maximaal toegerust op hun taak.	We maken voor iedere functie een oefenprofiel op basis van de Branchestandaarden. Het oefenprogramma sluit hier op aan en bevat tevens ruimte om lokale risico's te beoefenen. Dit programma is afgestemd met multidisciplinaire partners. Het oefenprogramma wordt jaarlijks geactualiseerd.		
4.	De brandweer voldoet wat betreft de basis brandweezorg aan de opkomsttijden zoals die zijn gesteld in het bestuurlijk vastgestelde dekkingsplan.	<p>Organiseren van de basisbrandweezorg binnen de vastgestelde normen.</p> <p>In het dekkingsplan zijn de risicolocaties vermeld, inclusief de voorgenomen risico-reducerende maatregelen zoals voorlichtingsacties. Die gaan we samen met de lokale ploegen uitvoeren.</p> <p>Jaarlijks rapporteren we over de opkomsttijden en de risicomatregelen. We ontwikkelen een dynamisch dekkingsplan waarbij ten alle tijde in een digitale geografische omgeving bekeken kan worden hoe het staat met de opkomsttijden, afgezet tegen het (brand)risicoprofiel.</p> <p>Het proces Repressie voert na een woningbrand een klanttevredenheidsonderzoeken uit bij de bewoners. Hierover wordt gerapporteerd.</p>	 	<p>Van jan t/m april is in circa 80% van de uitrukken voldaan aan de normtijden uit het dekkingsplan.</p> <p>De meeste overschrijdingen van de normtijd zijn onder de 2 minuten.</p> <p>Nodeloze uitrukken hebben doorgaans een positief effect op de opkomstprestaties vanwege een relatief snelle responstijd. Nu dit aantal meldingen door actief beleid afneemt, ontstaat een reëler beeld van de opkomstcijfers van alle overige brandmeldingen.</p> <p>Daarnaast zorgt het nabellen bij automatische meldingen tot langere opkomsttijden, omdat het brandweervoertuig maximaal 2 min. op de uitslag hiervan wacht.</p>

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
5.	De brandweer draagt zorg voor het uitvoeren van specialistische taken zoals optreden bij waterongevallen, verkeersongevallen, natuurbranden en ongevallen met gevaarlijke stoffen.	We hebben operationele eenheden waterongevallenbestrijding (waaronder duikers), eenheden t.b.v. ongevallenbestrijding gevaarlijke stoffen (waaronder gaspakdragers) en eenheden t.b.v. technische hulpverlening en natuurbrandenbestrijding. We werken met andere regio's samen op het gebied van de inzet van gaspakkenteams.		
6.	We realiseren maatwerk in de uitruk/ inzet conform dekkingsplan. We rukken vraaggestuurd uit (niet te veel, niet te weinig personeel en materieel aanwezig bij een incident).	Daar waar we nu al uitrukken met vier mensen op een brandweervoertuig (Giethoorn, Oldemarkt en Zwolle) brengen we deze werkwijze in lijn met de visie Uitruk op Maat.		De toetsing aan de risico-inventarisatie en -evaluatie moet nog plaatsvinden. Dat zal dit jaar gebeuren.
7.	Het aantal nodeloze meldingen wordt over een periode van drie jaar (2017 – 2020) jaarlijks met 10% verminderd.	We dringen het aantal nodeloze meldingen structureel terug door het verificatieproces op automatische meldingen te bevorderen en de notoire veroorzakers van nodeloze alarmeringen te bezoeken en met hen afspraken te maken over de oorzaken en oplossingen van nodeloze meldingen.		We liggen dit jaar goed op koers, doordat de meldkamer bij meer automatische meldingen eerst de veroorzaker belt, voordat de brandweer uitrukt (wachtijd maximaal 2 minuten).

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
8.	We zorgen ervoor dat relevante informatie uit vergunningen en het toezicht beschikbaar is t.b.v. een effectieve incidentbestrijding.	Er is afgesproken van welke objecten we informatie op het brandweervoertuig willen hebben. We werken nu aan (een inventarisatie van) de hiervoor benodigde capaciteit.		
9.	We hebben aandacht voor de gezondheidsrisico's voor brandweerhulpverleners bij specifieke locaties en omstandigheden.	Ter voorkoming van beroepsziekten (kanker). We oefenen de repressieve medewerkers structureel op het gebied van arbeidshygiëne.		
10.	We leren van evaluaties van incidenten en oefeningen door de inzet van een actief leeragentschap.	We nemen 'lessons learned' uit evaluaties in het oefenprogramma op. De uitkomsten van evaluaties zijn standaard onderdeel van het oefenprogramma en zijn mede bepalend voor de inhoudelijke invulling van oefeningen. De uitkomsten van evaluaties worden anders gepresenteerd (bijv. door filmpjes en Infographics) en het accent ligt meer op individuele coaching van medewerkers.		
11.	We zorgen ervoor dat het materieel en materiaal voor de operationele processen veilig, betrouwbaar, geschikt en	We verwerven nieuw materieel/materiaal op basis van ontwikkelingen in en uitkomsten van het repressief dekkingsplan. Een belangrijke aanbesteding die in 2018 wordt afgerond is de		

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
	beschikbaar is.	aanbesteding van 23 tankautospuitten en het redgereedschap. We onderhouden en beheren het materieel/ materiaal, conform het materieelplan.		

Wat gaat het kosten?

Programma BRANDWEER	Begroting 2018	Incidentele begrotingswijz. 1e bestuursrapp.		Begroting 2018 na 1e bestuursrapp.
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 28.241.687	€ 601.724	N	€ 28.843.411
Exploitiatiebaten programma (directe baten)	€ -321.020			€ -321.020
Eenmalige kosten visie bluswater	€ 900.000	€ -900.000	V	
Geraamde saldo baten en lasten	€ 28.820.667	€ -298.276	V	€ 28.522.391
Onttrekking reserves	€ -935.699	€ 728.000	N	€ -207.699
Storting reserves	€ 598.688			€ 598.688
Geraamd resultaat	€ 28.483.656	€ 429.724	N	€ 28.913.380

V voordeel

N nadeel

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2018	Incidentele begrotingswijz. 1e bestuursrapp.		Begroting 2018 na 1e bestuursrapp.
Exploitatielasten programma (directe kosten)				
Exploitiatiebaten programma (directe baten)	€ -39.756.134	€ -61.440	V	€ -39.817.574
Geraamde saldo baten en lasten	€ -39.756.134	€ -61.440	V	€ -39.817.574
Onttrekking reserves	€ -67.360	€ -383.000	V	€ -450.360
Storting reserves	€ 90.428			€ 90.428
Geraamd resultaat	€ -39.733.066	€ -444.440	V	€ -40.177.506

V voordeel
N nadeel

2.4 Programma Crisisbeheersing

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
1.	Wij zorgen, in samenwerking met de hulpdiensten en crisispartners, voor een betrouwbare, op zijn taak toegeruste crisisorganisatie. Hiertoe bevorderen we dat de crisisfunctionarissen: <ul style="list-style-type: none"> • Competent zijn; • opgeleid, getraind en geoefend zijn, conform het 	<ul style="list-style-type: none"> • We werven en selecteren nieuwe functionarissen volgens de PROF. • We voeren een 18-maandelijks programma multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (moto) uit dat gericht is op ons risicoprofiel en een uitwerking is van het oefenbeleidsplan. • We bevorderen het informatiegestuurd optreden tijdens de activiteiten van het moto-programma. 		In aanvulling op de PROF wordt een strategische personeelsplanning opgesteld. Deze is naar verwachting in het vierde kwartaal gereed.

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
	<p>risicoprofiel;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informatiegestuurd optreden; <p>in crisisruimten werken, die voldoen aan de eisen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • We evalueren inzetten en oefeningen op basis van het evaluatiebeleid. • We beheren crisisruimten zodanig dat zij 24/7 operationeel beschikbaar zijn voor de crisisteams. <p>We werken de mogelijkheden voor een bredere inzet van (mechanismen in) de crisisorganisatie, nader uit.</p>		
2.	<p>Aan de hand van het nieuwe risicoprofiel, leveren we een bijdrage aan het risicogericht werken in onze regio, door te participeren in samenwerkingsverbanden rondom de geprioriteerde risico's en mogelijk maatwerk te leveren op lokale risico's. Doel van een samenwerkingsverband is om te werken aan een gezamenlijke aanpak die bijdraagt aan het voorkomen, beperken en bestrijden van het specifieke risico.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • We nemen deel aan de volgende samenwerkingsverbanden: <ol style="list-style-type: none"> 1. Overstromingen/hogwater (regionaal programma IJssel-Vecht delta); 2. Uitval nutsvoorziening (landelijk project continuïteit van de samenleving); 3. Evenementenveiligheid (regionaal netwerk LiveEvents); 4. Nucleaire veiligheid en stralingsbescherming (samenwerking met defensie en VR Twente); • We voeren de samenwerkingsafspraken met onze convenantpartners uit, zoals deze zijn vastgelegd in de afsprakenlijsten. <p>We stimuleren de lokale verbondenheid en bieden maatwerk om veiligheid te stimuleren</p>		<p>We nemen inmiddels ook deel aan InPrep: een internationaal onderzoeksprogramma gericht op landsgrensoverschrijdende crisisbeheersing.</p> <p>Om structureel invulling te geven aan de samenwerking met gemeenten en partners zijn accountmanagers geïntroduceerd.</p>

Wat gaat het kosten?

Programma CRISISBEHEERSING	Begroting 2018	Incidentele begrotingswijz. 1e bestuursrapp.		Begroting 2018 na 1e bestuursrapp.
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 717.598	€ 1.927	N	€ 719.525
Exploitiatiebaten programma (directe baten)				
IN PREP subsidie (incidenteel directe kosten)		€ 164.667	N	€ 164.667
IN PREP subsidie (incidenteel directe baten)		€ -164.667	V	€ -164.667
Geraamde saldo baten en lasten	€ 717.598	€ 1.927	N	€ 719.525
Onttrekking reserves				
Storting reserves				
Geraamd resultaat	€ 717.598	€ 1.927	N	€ 719.525

V voordeel

N nadeel

2.5 Programma GHOR

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
1.	<p>Een goede professionele geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, rampen en crises (GHOR).</p> <p>De organisatie voor de (operationele) GHOR voldoet aan één normenset. Deze in 2015 i.s.m. de actoren overeengekomen set geldt als toetsingsinstrument voor de corebusiness van de GHOR.</p>	<p>We meten de prestaties en rapporteren hierover in managementrapportages.</p> <p>De voorbereiding op het gebied van de continuïteit van zorg bij de care-instellingen vraagt extra aandacht. Het landelijk rapport Aristoteles benoemt één indicator waarover aan het bestuur moet worden gerapporteerd:</p> <p>100% van de GHOR-functionarissen is opgeleid, getraind en geoefend overeenkomstig de gestelde eisen in het Jaarplan GHOR-OTO.</p> <p>Daarnaast wordt in dit kader invulling gegeven aan de reguliere taken van het GHOR-bureau zoals onder andere de GHOR-inbreng in de Meldkamer Oost Nederland, advisering gemeenten, opleidingen en oefeningen, planvorming en informatievoorziening.</p>		
2.	<p>Goede bovenregionale samenwerking.</p> <p>Er is sprake van aantoonbare bovenregionale samenwerking op het gebied van de operationele (warme) en GHOR-bureau (koude)</p>	<p>We rapporteren met een heldere opsomming van de concrete ontwikkelingen, vooral ten aanzien van de samenwerking (zo wel warm/operationeel als koud/GHOR-bureau) met de GHOR van de VNOG</p>		

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
	<p>organisatie. Dit in het kader van de unité de doctrine (Veiligheidsberaad 2013), de LMO-ontwikkelingen en de efficiencybehoefte.</p>			
3.	Zelfredzamere burgers.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inventarisatie van koepels¹ van verminderd zelfredzamen; 2. Implementatie van de vraag van de koepels; 3. Evaluatie van de invulling door het Nederlandse Rode Kruis op het gebied van workshops Eerste Hulp Aan Kinderen en reanimatie; 4. Implementatie workshop levensreddende handelingen. 		<p>Punt 3: Uit de evaluatie is gebleken dat deze constructie wederzijds goed bevalt. Wel moet het Rode Kruis een oplossing vinden voor het feit dat zij in zekere zin haar eigen concurrent is door deze workshops tegen een gereduceerd tarief aan te bieden. In de eerste 4 maanden van 2018 heeft het Rode Kruis aangeboden: 13 workshops eerste hulp aan baby's en kinderen</p>

¹ Organisaties die betrokken zijn bij niet zelfredzame mensen

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
				<p>en 19 reanimatie-cursussen.</p> <p>Punt 4: er zijn 14 workshops levensreddend handelen aangeboden (totaal 489 deelnemers).</p>

Wat gaat het kosten?

Programma GHOR	Begroting 2018	Incidentele begrotingswijz. 1e bestuursrapp.		Begroting 2018 na 1e bestuursrapp.
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 1.006.566	€ 22.629	N	€ 1.029.195
Exploitiatiebaten programma (directe baten)				
Geraamde saldo baten en lasten	€ 1.006.566	€ 22.629	N	€ 1.029.195
Onttrekking reserves				
Storting reserves				
Geraamd resultaat	€ 1.006.566	€ 22.629	N	€ 1.029.195

V voordeel
N nadeel

2.6 Programma Bevolkingszorg

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
1.	Bevolkingszorg functioneert als een team bij het voorkomen van, het voorbereiden op en het bestrijden van rampen en crises en de gevolgen daarvan voor mens, dier en milieu.	<p>Crisisfunctionarissen halen normtijden van 100%.</p> <p>Crisisfunctionarissen worden voorzien van de middelen, die nodig zijn voor het goed uitvoeren van hun functies.</p> <p>Alle relevante documenten en informatie is actueel en digitaal toegankelijk.</p>		Naar aanleiding van incidentervaringen van 2017 zijn de functies teamleider analyse & advies en pers- en publieksvoorlichting vervangen door de functie specialist crisiscommunicatie. Hierdoor is de (vrije instroom-)pool van communicatieprofessionals groter en is de verwachting dat dit een positief effect heeft op de opkomst van deze functiegroep.
2.	<p>Medewerkers van het team Bevolkingszorg vormen een betrouwbaar, op hun taak toegerust team.</p> <p>Hiertoe bevorderen we dat de functionarissen van het team</p>	<p>Functionarissen bevolkingszorg zijn opgeleid en geoefend volgens het monodisciplinair meerjarenplan opleiden, trainen en oefenen (OTO-plan). Deelname is minstens 90%.</p> <p>Functionarissen bevolkingszorg zijn, waar daartoe aangewezen, opgeleid en geoefend</p>		Door de start met het team bevolkingszorg nieuwe stijl, zijn een aantal plekken opnieuw ingevuld en daardoor is het team nog relatief onervaren. Het is belangrijk dat het team

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
	Bevolkingszorg: <ul style="list-style-type: none"> – competent zijn; – opgeleid, getraind en geoefend zijn; – informatiegestuurd optreden; – gefaciliteerd worden in de uitvoering van hun taken. 	volgens het multidisciplinair meerjaren OTO-plan. Sleutelfunctionarissen worden getraind in het automatiseringssysteem LCMS. Nieuwe medewerkers worden binnen drie maanden opgeleid. Er worden oefeningen georganiseerd met relevante partners (25% van de oefeningen).		nog meer ervaring opdoet, onder andere in oefeningen. Het aantal actiecentra-oefeningen is verdubbeld (van 3/jaar naar 6/ jaar).

Wat gaat het kosten?

Programma BEVOLKINGSZORG	Begroting 2018	Incidentele begrotingswijz. 1e bestuursrapp.		Begroting 2018 na 1e bestuursrapp.
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 325.214	€ 89.499	N	€ 414.713
Exploitiatiebaten programma (directe baten)	€ -139.596			€ -139.596
Geraamde saldo baten en lasten	€ 185.618	€ 89.499	N	€ 275.117
Onttrekking reserves				
Storting reserves				
Geraamd resultaat	€ 185.618	€ 89.499	N	€ 275.117

V voordeel

N nadeel

2.7 Programma Meldkamer

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
1.	Alarmeren van die eenheden die het snelst ter plekke kunnen zijn.	<p>Brandweer werkt aan een dynamisch dekingsplan waar de inzet en kwaliteit van de meldkamers een integraal onderdeel van uitmaken.</p> <p>Multidisciplinair is de opschaling en de rolname van de calamiteitencoördinator (caco) een belangrijk aandachtspunt.</p>	 	Punt 2: de afgelopen periode kon niet altijd op de CaCo gerekend worden. Na aanvullend onderzoek blijken daar verschillende oorzaken aan ten grondslag te liggen. Mogelijke oplossingen zijn frequent onderwerp van gesprek in de directie MON en het bestuur MON.
2.	Terugdringen van het aantal nodeloze meldingen.	<p>Bij een automatische alarmering wordt bij daarvoor van te voren bepaalde abonnees eerst de melding geïnterpreteerd door middel van contrabellen.</p> <p>Daarnaast wordt een aantal nevenwerkzaamheden voor het Openbaar brandmeldsysteem uitgevoerd door centralisten. Dit bestaat onder meer uit het acteren op storingen en het behandelen van verzoeken tot testen van een installatie.</p>	 	

Wat gaat het kosten?

Programma MELDKAMER	Begroting 2018	Incidentele begrotingswijz. 1e bestuursrapp.		Begroting 2018 na 1e bestuursrapp.
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 920.392	€ 53.579	N	€ 973.971
Exploitiatiebaten programma (directe baten)		€ -175.000	V	€ -175.000
Project Landelijke Meldkamer Organisatie (Incidenteel)	pm	pm		pm
Geraamde saldo baten en lasten	€ 920.392	€ -121.421	V	€ 798.971
Onttrekking reserves				
Storting reserves				
Geraamd resultaat	€ 920.392	€ -121.421	V	€ 798.971

V voordeel

N nadeel

3 Financiële stand van zaken

3.1 Financiële wijzigingen

In deze eerste bestuursrapportage geven wij een doorkijk voor de rest van het jaar. Wij hebben geprobeerd om een zo zorgvuldig mogelijke prognose te maken. Op basis van de eerste drie maanden is het eindsaldo op basis van nu beschikbare informatie geprognostiseerd op een positief saldo van 108.000 euro. Sturen op de beïnvloedbare afwijkingen is een managementverantwoordelijkheid. De focus ligt het hele jaar op het behouden van een sluitende begroting. Verder verwachten we een incidentele onderuitputting op de loonsom vanwege het feit dat we constateren dat het moeite kost om openstaande vacatures in te vullen. De effecten daarvan zijn op dit moment nog niet in beeld.

De incidentele financiële afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2018 zijn hieronder weergegeven en toegelicht. Bij de toelichting is, waar mogelijk, aangegeven of het structurele of incidentele afwijkingen betreft. De afwijkingen zijn de totalen van alle programma's samen.

Kostencategorieën	Incidentele afwijking
Personeelskosten	n € 1.175.000
Huisvestingskosten	€ -
Brandweermaterieel	v € -330.000
Opleiden & Oefenen	n € 172.000
Automatisering & verbindingen	€ -
Rente	v € -295.000
Beheerskosten	€ -
Overige kosten	€ -
Inkomsten	v € -830.000
Totaal	v € -108.000

v voordeel

n nadeel

Op basis van de gemaakte prognoses worden de budgetten 2018 incidenteel aangepast. In hoofdstuk 2 is per programma aangegeven wat de gevolgen zijn. Er is per programma een geactualiseerde tabel *wat gaat het kosten?* toegevoegd. In artikel 35, lid 5, van de Wet gemeenschappelijke regeling staat: *Het dagelijks bestuur zendt de wijzigingen van de begroting acht weken voordat zij door het algemeen bestuur wordt vastgesteld, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten. De raden kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de wijziging naar voren brengen.* Het gaat wat dit betreft dus om bovenstaande wijzigingen. In de gemeenschappelijke regeling kan worden bepaald ten aanzien van welke categorieën

begrotingswijzigingen hiervan kan worden afgeweken. Hierover gaan wij met de gemeenten in gesprek.

De financiële afwijkingen worden incidenteel via een begrotingswijziging verwerkt in de begroting van 2018. Dit betekent een incidentele bijstelling van de budgetten in 2018, zodat wij bij de jaarrekening 2018 minder hoeven toe te lichten.

3.2 Toelichting incidentele afwijkingen

Personeelskosten

Autonome ontwikkelingen

In de cijfers van de begroting 2018 is nog geen rekening gehouden met de nieuwe cao, aangezien deze tijdens het opstellen nog niet bekend was. Bestuurlijk is afgesproken om nacalculatie toe te passen. In de begroting 2018 was 1,5% ruimte om een stijging van de lonen en de sociale lasten op te vangen. Uit de analyse van de werkelijke salarissen in 2018 blijkt dat de totale stijgingen hoger zijn, dan financieel beschikbaar is. Conform afspraak in het dagelijks bestuur op 15 maart jl. is ook het nadeel van de werkgeverslasten op de toelagen verwerkt in de bestuursrapportage door dit binnen de bestaande budgetten op te vangen (totaal 352.000 euro). De autonome ontwikkelingen veroorzaken een totaal nadeel van 925.000 euro.

Vrijwilligersvergoeding

In 2016 en 2017 is er sprake geweest van budgetoverschrijdingen op de vrijwilligersvergoedingen. Aan de hand van een interne analyse van de kostenontwikkeling over de jaren 2015 t/m 2017 is inzicht ontstaan waar kostenbeheersing mogelijk is en waar sprake is van dreigende structurele overschrijdingen. Daarnaast gaven de overschrijdingen aanleiding tot een extern onderzoek, dat begin dit jaar is opgeleverd. Deze rapportage is afgelopen voorjaar ter informatie voorgelegd aan het bestuur. Deze externe rapportage bevat aanbevelingen om tot kostenbeheersing te komen, die inmiddels opgepakt en/of uitgewerkt worden.

De kostenbeheersing op basis van interne en externe analyse is inmiddels ingezet, maar zullen in 2018 nog niet volledig leiden tot een resultaat binnen het beschikbare budget. Op basis van het kosteninzicht van het eerste kwartaal en de analyse van de verdere prognose wordt voor 2018 een overschrijding van de vrijwilligerskosten verwacht van 250.000 euro. Direct aanwijsbare aanleidingen voor deze prognose zijn de kosten van de storm in januari, de kosten van kazernering in Deventer en Zwolle en de uurvergoedingen van de extra opleidingen, die in 2018 aan de orde zijn.

Overige gevolgen loonkosten

De gevolgen van het nieuwe organisatieplan, naar aanleiding van de zelfevaluatie en de bestuurlijke afspraken in 2017 (kleiner MT, vervallen clustercommandanten en invoer programmamanagement), waren nog niet verwerkt in de begroting 2018. Ook is er organisatiebreed gekeken naar de inzet van de beschikbare loonkosten. Deze twee ontwikkelingen hebben enkele verschuivingen binnen en buiten de programma's tot gevolg, maar blijven binnen de totale beschikbare loonkosten en zijn daarmee budgettair neutraal.

Huisvestingskosten

In deze kostencategorie worden geen afwijkingen voorzien ten opzichte van de begroting.

Brandweermaterieel

Afschrijvingslast vervangingsinvesteringen

In de begroting 2018 is uitgegaan van de investeringen die in 2017 waren gepland. Door het doorlopen van lange aanbestedingsprocedures, enige terughoudendheid (in afwachting van regionaal beleid) en lange levertijden hebben in 2017 niet alle vervangingen plaatsgevonden. Een aantal leveringen (o.a. tankautospuitten inclusief bekapping, voertuigen, toegangsbeheer en enkele ICT-licenties) worden in 2018 of later geleverd. De uitstel van deze investeringen geeft voor 2018 een incidenteel voordeel van 205.000 euro op de afschrijvingslasten. De achterlopende planning van de investering wordt steeds meer ingelopen door zoveel mogelijk realistisch, en niet optimistisch te plannen. Dit gebeurt onder andere door een projectleider te koppelen aan een investeringskrediet en de voortgang in de loop van het jaar strakker te bewaken en meerjarige investeringsplannen te maken.

Onderhoudskosten brandkranen

Jaarlijks wordt Vitens betaald voor het onderhoud van de brandkranen. Een derde van de brandkranen (+/- 6.800) is eind 2017 afgestoten en zorgt voor structureel lagere onderhoudskosten. Bestuurlijk is, met de vaststelling van de Visie op bluswater, afgesproken dit voordeel in te zetten voor de dekking van de kapitaallasten van het peloton groot watertransport, die in 2019 wordt geleverd. In ons afschrijvingsbeleid staat dat de afschrijving het jaar na levering start en dat is in dit geval het jaar 2020. Dit betekent voor het jaar 2018 en 2019 een eenmalig voordeel van 125.000 euro.

Opleiden & oefenen

Bij bestemming het jaarrekeningresultaat 2017 wordt het algemeen bestuur voorgesteld om eenmalig 172.000 euro opleidingsgelden over te hevelen naar 2018, want in 2017 konden enkele opleidingen niet gedaan worden in afwachting van verschillende ontwikkelingen. Bijvoorbeeld omdat nieuwe aanstellingen van beroepskrachten, met name in Deventer, nog afgerond moesten worden, voordat een volledige opleidingsgroep beschikbaar was. De rijopleidingen zijn uitgesteld, omdat er landelijk een nieuwe opleiding komt en ook een nieuwe bijscholing. Deze start in 2018 in Oost5-verband. De gaspakkenopleidingen zijn uitgesteld tot de nieuwe visie op incidentenbestrijding gevaarlijke stoffen in 2018 is ingevoerd.

Automatisering & verbindingen

In deze kostencategorie worden geen afwijkingen voorzien ten opzichte van de begroting.

Rente

Er wordt geprobeerd zoveel mogelijk met 'kortgeld' te financieren, waarbij conform het vastgestelde treasurystatuut wordt voldaan aan de kasgeldlimiet. Leningen kennen op dit moment een erg laag

rentepercentage en zijn dus financieel gunstig. In combinatie met de achterblijvende investeringen uit 2017 ontstaat er een eenmalig rentevoordeel van 260.000 euro.

Voor de huisvesting is in de begroting 2018 uitgegaan van een rentepercentage van 3,5% (conform vastgestelde financiële uitgangspunten en kaders). De werkelijke rentepercentages zijn, afhankelijk van de looptijd van de lening, lager. Dit is een incidenteel voordeel (35.000 euro), zolang de kazernes eigendom zijn van Veiligheidsregio IJsselland. In 2018 worden er twee kazernes overgedragen, namelijk kazerne in Nieuwleusen en Zwartsluis. Bij de overdracht worden de kazernes terug gehuurd van de gemeente en worden de kapitaallasten omgezet in een huurlast. Vandaar dat dit voordeel geen structureel karakter heeft.

Beheerskosten

In deze kostencategorie worden geen afwijkingen voorzien ten opzichte van de begroting.

Overige kosten

In deze kostencategorie worden geen afwijkingen voorzien ten opzichte van de begroting.

Inkomsten

Brede doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR)

De definitieve BDuR-uitkering voor het jaar 2018 is hoger dan de in de begroting 2018 geraamde BDuR- uitkering. Het positieve verschil wordt veroorzaakt door een looncompensatie en door mutaties in de gehanteerde verdeelmaatstaven. Dit voordeel van 61.000 euro zou onderdeel worden van de bestuursrapportage in 2018 en structureel is dit meegenomen in de programmabegroting 2019 en verder.

Hogere bijdrage GGD

De gevolgen van de nieuwe cao gemeenten en de werkgeverslasten op de toelagen van de medewerkers bedrijfsvoering hebben invloed op de bijdrage van de GGD in de kosten gemene rekening. De hogere loonkosten zorgen voornamelijk voor een stijging van de bijdrage GGD met 64.000 euro.

Inkomsten openbaar meldsysteem

Vanaf de begroting 2018 is rekening gehouden met het vervallen van de inkomsten voor het openbaar meldsysteem (OMS). Een aantal bedrijven en instellingen is, op grond van het Bouwbesluit, verplicht om een automatische doormelding naar de meldkamer te realiseren in geval van activering van rookmelders, sprinklerinstallaties en dergelijke. Veiligheidsregio IJsselland heeft een contract met Siemens afgesloten voor het realiseren en onderhouden van deze doormeldingen. De bedrijven en instellingen betalen Siemens hiervoor en Siemens draagt een deel van deze abonnegelden af aan Veiligheidsregio IJsselland. Diverse ontwikkelingen maken op termijn een andere inrichting van het OMS-stelsel noodzakelijk, mede gezien de samenvoegingen van regionale meldkamers naar uiteindelijk tien meldkamers. Vanwege de overdracht van de OMS-meldingen op termijn naar het landelijke Meldkamer Dienstencentrum (MDC), loopt Veiligheidsregio IJsselland inkomsten mis. Het contract met Siemens, dat eind 2017 was verlopen, is verlengd tot de

samenvoeging in 2020. Een klein deel is noodzakelijk voor inhuurcapaciteit (projectleider rode kolom) samenvoeging van de meldkamers. Dit geeft voor het jaar 2018 en 2019 per saldo een eenmalig voordeel van 150.000 euro.

Onttrekking reserves

Het algemeen bestuur is bij bestemming van het jaarrekeningresultaat 2017 voorgesteld om het resterende opleidingsbudget van 172.000 euro over te hevelen naar 2018. Ook is voorgesteld om het restant van 383.000 euro (afgerond op duizendtal) te gebruiken om de autonome ontwikkelingen (zoals hierboven bij cao gemeenten is toegelicht) op te vangen. Om een compleet beeld te geven van de financiële verwachtingen in 2018 zijn deze onttrekkingen uit de reserve meegenomen in deze bestuursrapportage. De gemeenteraden hebben nog de mogelijkheid om een zienswijze te geven op deze bestemming van het jaarrekeningresultaat.

4 Bedrijfsvoering

HRM en Financiën

Begin 2018 zijn een nieuw financieel en een nieuw personeelssysteem in gebruik genomen. De implementatie van beide systemen is inmiddels afgerond.

Alle leidinggevenden nemen deel aan een leiderschapsontwikkeltraject. In samenwerking met trainingsbureau ELLLA is dit programma uitgewerkt. De kick-off van dit traject vindt op 5 juni plaats. Tegelijkertijd aan het leiderschapsontwikkeltraject wordt de VR-Academy geïmplementeerd. Dit is een platform dat aan alle medewerker opleidingen biedt in het kader van persoonlijke ontwikkeling. Het opleidingsaanbod van de Talentenregio en Meester in je werk (A+O Fonds) wordt hier tevens in meegenomen.

Het akkoord omtrent de reparatie van het FLO-overgangsrecht heeft ertoe geleid dat de datum waarop medewerkers uit kunnen treden, is verhoogd met twee jaar (met ingang van 1 januari 2018). Dit ter reparatie van het ontstane AOW-gat van twee jaar extra. Een wijziging in de berekening van de uitkering biedt inkomenszekerheid voor de uittreeders (75% netto garantie). Voor medewerkers die voor 29 oktober 2016 inactief waren, zijn afspraken gemaakt over compensatie van het AOW-gat. De uitvoering hiervan volgt in de loop van 2018. De AOW-compensatie raakt ook een aantal ex-medewerkers van de latende organisaties die het FLO overgangsrecht voorheen uitvoerden. Er is nauw contact met deze drie gemeenten (Deventer, Kampen en Zwolle) over de individuele gevolgen en uitwerking van deze regeling.

De inwerkingtreding van de Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren (Wnra) per 1 januari 2020 heeft grote gevolgen voor met name de rechtspositie van de circa achthonderd brandweervrijwilligers bij Veiligheidsregio IJsselland. Dit kan namelijk betekenen dat de vrijwilligers onder een cao gaan vallen. Aangezien er dan werkgeverslasten betaald moeten gaan worden, kan dit grote financiële gevolgen voor de veiligheidsregio's hebben. De meeste vrijwilligers zullen dan bovendien twee werkgevers krijgen. De veiligheidsregio's hebben een jaar uitstel gekregen (tot 1 januari 2021) om zich hierop voor te bereiden. De landsadvocaat van Pels Rijcken doet momenteel onderzoek. De uitkomsten daarvan worden in eerste instantie afgewacht. De veiligheidsregio's

moeten onder andere bekijken wat in het tussenjaar gedaan wordt met de rechtspositie van de werknemers.

De jaarstukken 2017 zijn met een goedkeurende accountantsverklaring voor getrouwheid en rechtmatigheid afgerond en voorgelegd aan de gemeenten. De programmabegroting 2019 en de meerjarenramingen 2020-2022 zijn gereed gekomen en, ter besluitvorming, in procedure gebracht.

Over 2016 moet door overheidsondernemingen voor het eerst aangifte vennootschapsbelasting gedaan worden. Veiligheidsregio IJsselland heeft de aangifte onlangs gedaan.

Informatisering en automatisering (I&A) en Facilitaire Zaken

De informatiebeveiliging is op het niveau van de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG) gebracht. Daarnaast zijn aanvullende werkzaamheden verricht om te voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Het team I&A is, in samenwerking met Facilitaire Zaken en het team Beheer & Techniek, een pilot gestart voor de implementatie van een nieuwe beheerapplicatie. De pilot is gericht op het voorraadbeheer van al het materieel.

Het project 'Toegang beheer kazernes' is afgerond. Alle kazernes zijn voorzien van een generiek toegangssysteem.

Binnen het project 'Digitaal archief' wordt de laatste hand gelegd aan het vervangingsbesluit, dat later in het jaar aan het bestuur wordt aangeboden.

Facilitaire Zaken is, samen met het team Beheer & Techniek, het project 'Schoon werken' gestart. Dit project is gericht op het bieden van optimale bescherming aan het brandweerpersoneel bij blootstelling aan werkgerelateerde risico's.

Financieel kader

Voor Bedrijfsvoering is ook een zo zorgvuldig mogelijke prognose gemaakt voor de rest van het jaar. Het beeld is dat bedrijfsvoering in 2018 binnen de beschikbare middelen blijft.

Bijlagen

Het saldo van de baten en lasten is niet veranderd, alleen is er sprake van mutaties in de verschillende programma's. Hieronder een gewijzigd overzicht baten en lasten:

Jaar 2018	Baten	Lasten	Saldo
Programma Strategie & Beleid	€ -20.150	€ 176.435	€ 156.285
Programma Brandweer	€ -321.020	€ 28.843.411	€ 28.522.391
Programma Crisisbeheersing	€ -	€ 719.525	€ 719.525
Programma GHOR	€ -	€ 1.029.195	€ 1.029.195
Programma Bevolkingszorg	€ -139.596	€ 414.713	€ 275.117
Programma Meldkamer	€ -175.000	€ 973.971	€ 798.971
Algemene dekkingsmiddelen	€ -39.817.574	€ -	€ -39.817.574
Overige baten en lasten (flexibele schil)	€ -	€ 494.560	€ 494.560
Overhead	€ -2.426.254	€ 10.108.728	€ 7.682.474
Heffing VPB	€ -	€ -	€ -
Bedrag onvoorzien	€ -	€ -	€ -
Saldo van baten en lasten	€ -42.899.594	€ 42.760.537	€ -139.057
Toevoeging aan de reserve programma brandweer	€ -	€ 689.116	€ 689.116
Onttrekking aan de reserves algemene dekkingsmiddelen	€ -658.059	€ -	€ -658.059
Resultaat	€ -43.557.653	€ 43.449.653	€ -108.000

Het saldo van alle taakvelden blijft nihil. Alleen zijn er mutaties in de verschillende taakvelden. Hieronder een gewijzigd overzicht taakvelden:

Jaar 2018	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	€ -20.150	€ 176.435	€ 156.285
0.4 Overhead	€ -2.426.254	€ 10.108.728	€ 7.682.474
0.5 Treasury	€ -	€ -	€ -
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 494.560	€ 494.560
0.9 Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -
0.10 Mutaties reserves	€ -658.059	€ 689.116	€ 31.057
0.11 Resultaat van de rekening baten en lasten	€ -	€ -	€ -
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	€ -40.453.190	€ 31.747.314	€ -8.705.876
2.1 Verkeer en vervoer	€ -	€ 233.500	€ 233.500
8.3 Wonen en bouwen	€ -	€ -	€ -
Resultaat	€ -43.557.653	€ 43.449.653	€ -108.000

Een gewijzigde specificatie van het taakveld overhead (0.4):

Jaar 2018	Baten	Lasten	Saldo
Bedrijfsvoering	€ -2.334.254	€ 7.270.793	€ 4.936.539
Directie	€ -	€ 547.903	€ 547.903
Bestuur, beleid en communicatie	€ -92.000	€ 1.037.535	€ 945.535
Managers	€ -	€ 659.086	€ 659.086
Management ondersteuning	€ -	€ 593.411	€ 593.411
	€ -2.426.254	€ 10.108.728	€ 7.682.474

Agendapunt – informatief

aan Algemeen bestuur

datum 20 juni 2018

agendapunt 8

onderwerp Invoering Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

proceseigenaar H. Schreuders

portefeuillehouder A.P. Heidema

Kennis te nemen van

Het besluit van het dagelijks bestuur op 31 mei 2018 om:

1. te constateren dat Veiligheidsregio IJsselland op schema ligt met de activiteiten ter invoering van de algemene verordening gegevensbescherming (bijlage 1).
2. het Privacyreglement 2014 in te trekken en in plaats daarvan een bestuurlijke verklaring en kaders vast te stellen voor de bescherming van persoonsgegevens door Veiligheidsregio IJsselland (bijlage 2).
3. de commandant brandweer/directeur veiligheidsregio te mandateren om, samen met het managementteam en na raadpleging van de OR, de noodzakelijke besluiten te nemen ter realisering van de bestuurlijke kaders en ook zodanig dat VRIJ aantoonbaar zal voldoen aan de AVG (zie bij argument 5).
4. deze mandatering bij de eerstvolgende wijziging te verwerken in het Delegatie- en mandaatbesluit.
5. de inhoudelijke voorstellen over bescherming van persoonsgegevens ter instemming voor te leggen aan de ondernemingsraad.

Aanleiding

Op 25 mei 2018 treden de (Europese) Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Nederlandse uitvoeringwet in werking. Deze vervangen de Wet bescherming persoonsgegevens. In het belang van (betere) bescherming van persoonsgegevens bevat de AVG bestaande en nieuwe rechten voor inwoners (zoals het recht op vergetelheid). Voor organisaties legt de AVG vooral nadruk op de verantwoordingsplicht om aan te tonen dat hun verwerkingen van persoonsgegevens voldoen aan de regels van de AVG.

Gevolg van de AVG is o.a. dat het geldende privacyreglement VRIJ vervangen moet worden. Het dagelijks bestuur stelde dit vast op 27 maart 2014, met instemming van de ondernemingsraad, om de bescherming van persoonsgegevens van een basisniveau te voorzien.

Een gezamenlijke werkgroep van VRIJ en GGDII bracht in beeld wat beide organisaties moeten doen ter invoering van de AVG. Dit voorstel beoogt instemming met hoofdpunten om de bescherming van persoonsgegevens te verhogen en om uitvoering te geven aan de AVG.

Beoogd effect

Verbetering en actualisering van de (kaders voor) bescherming van persoonsgegevens, ook in die zin dat we aantoonbaar voldoen aan de AVG.

Argumenten

1. De gezamenlijke werkgroep van VRIJ en GGDII heeft de meeste activiteiten ter invoering van de AVG voorbereid en afgerond in de vorm van vast te stellen voorstellen/documenten. Een klein deel zit nog in de pijplijn en zal vóór 25 mei worden vastgesteld. Bijlage 1 geeft een overzicht van de activiteiten en hun voortgang (stand medio mei). De interne communicatie over de AVG is gestart en zal enige tijd doorgaan om bewustwording te laten groeien over zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens.
2. Het Privacyreglement kwam in 2014 mede op verzoek van de OR tot stand. VRIJ stond toen aan de vooravond van invoering van diverse systemen die gebruik maken van persoonsgegevens. In termen van kernwaarden zegt het reglement: we willen veilig, professioneel en betrouwbaar omgaan met persoonsgegevens. Het reglement werkt dit uit in de vorm van (spel)regels, voor bestuur/leiding en voor (nieuwe) medewerkers.
3. De AVG introduceert een breder basisniveau voor bescherming van persoonsgegevens. Nieuwe elementen zijn voor VRIJ zijn: opstellen van een privacyverklaring, registreren/melden van datalekken, introduceren van de functionaris gegevensbescherming, op orde maken van de beveiliging, aanvullen van de rechten voor inwoners wat betreft persoonsgegevens. Gevolg is dat het geldende privacyreglement vervangen moet worden.
4. Voorgesteld wordt dat te doen in de vorm van een bestuurlijke verklaring en kaders voor de bescherming van persoonsgegevens door Veiligheidsregio IJsselland (bijlage 2). Daarin staat aan welke principes Veiligheidsregio IJsselland zich houdt op dit gebied. De invulling van die principes kan op deze manier tot een verantwoordelijkheid van directeur en managementteam worden gemaakt, na advies/instemming van de ondernemingsraad.
5. De AVG maakt, nu en later, uitvoeringsbesluiten nodig. Bijvoorbeeld over de rol van functionaris gegevensbescherming, beschrijving van persoonsregistraties, melding/registratie van datalekken, verwerkersovereenkomst met derden. Zo nodig kan een reglement worden opgesteld voor inwoners/medewerkers om eigen persoonsgegevens in te zien/te wijzigen.
6. Voorgesteld de noodzakelijke uitvoeringsbesluiten te mandateren aan de commandant brandweer/directeur veiligheidsregio, samen met het managementteam en na raadpleging van de OR. Dit mandaat wordt bij de eerstvolgende aanpassing verwerkt in het Delegatie- en mandaatbesluit.
7. De directeuren en managementteams van VRIJ en GGDII willen de samenwerking op dit terrein voortzetten. Belangrijk element daarin is (de ondersteuning van) de functionaris gegevensbescherming. Beide regio's moeten volgens de AVG zo'n functionaris hebben om bestuur en leiding bij te staan met het oog op de verantwoordelijkheid voor naleving van de AVG. De wet noemt de taken van deze functionaris en geeft regels over positie en faciliteiten. De insteek is

dat de functionaris zich bezig houdt met de wettelijke taken en dat de inhoudelijke verantwoordelijkheid bij elk van de organisaties ligt.

8. Gekozen wordt voor een gezamenlijke functionaris gegevensbescherming (in dienst bij VRIJ) en een waarnemend functionaris gegevensbescherming (in dienst bij GGDIJ). Dit houdt verband met de deskundigheden op verschillende gebieden, die van deze functionaris worden verwacht (zoals juridische kennis, bekendheid met werkprocessen in de organisatie(s) en kennis op het gebied van informatiebeveiliging). De ondersteuning krijgt handen en voeten in de vorm van een gezamenlijke werkgroep gegevensbescherming. De werkgroep komt met een voorstel om deze samenwerking na 1 jaar te evalueren.
9. De ondernemingsraad heeft instemmingsrecht voor regelingen op het gebied van bescherming van persoonsgegevens.

Financiële aspecten

De inzet van de leden van de werkgroep zal voor eigen rekening van beide organisaties zijn. De inzet van medewerkers binnen VRIJ die vanuit de onderdelen van bedrijfsvoering hun werkzaamheden verrichten valt binnen de DVO tussen GGDIJ en VRIJ en de constructie van de gemene rekening. Dit geldt ook voor de functionaris gegevensbescherming.

Risico

Er worden impactanalyses uitgevoerd voor Veiligheidspaspoort en het HRM-systeem om te achterhalen of er aanvullende maatregelen getroffen moeten worden om de privacy te waarborgen. Eind mei moet bekend of dat zo is en wat eventuele extra kosten zijn.

Vervolg

1. Voorstellen ter instemming voorleggen aan de OR.
2. Communicatie naar medewerkers, inwoners en verwerkers.
3. Instellen werkgroep en informeren leden/functionaris voor gegevensbescherming
4. Aanstelling van de Functionaris Gegevensbescherming doorgeven aan Autoriteit Persoonsgegevens.
5. Beschrijving/overzicht van persoonsregistraties
6. Afronden model voor een nieuwe verwerkersovereenkomst.
7. Afronden aanpassing procedure meldplicht datalekken
8. Eventueel samenstellen reglement voor raadpleging van eigen persoonsgegevens door inwoners/medewerkers.

Bijlagen:

1. Overzicht voortgang activiteiten bescherming persoonsgegevens en AVG.
2. Bestuurlijke verklaring en kaders voor de bescherming van persoonsgegevens.

Bijlage 1 Voortgang activiteiten bescherming persoonsgegevens en AVG

<i>Register van verwerkingsactiviteiten inrichten en bijhouden</i>	
Inrichten register en actualiseren beschrijvingen 95% gereed	Afgerond, paar kleine restpunten
Uitvoeren van PIA op kritische applicaties, de kritische applicaties komen naar voren bij het inrichten van het register van verwerkingen <ul style="list-style-type: none"> PIA voor Veiligheidspaspoort is uitgevoerd PIA voor het personeelssysteem is gestart	Eind mei afronden en acties inplannen
De meest kritische applicaties zullen we extra maatregelen voor moeten treffen n.a.v. de Privacy Impact Analyse VP/personeelssysteem	Eind mei 2018
<i>Aanpassen bestaande documenten aan nieuwe regelgeving</i>	
Intrekken privacyregeling na instemming	nvt
Voldoen de inkoopvoorwaarden nog aan AVG, ja	afgerond
Procedure melden van datalekken voldoet deze aan de AVG	Versie 0.1 gereed
Voldoet de verwerkersovereenkomst aan de AVG	Versie 0.1 gereed
<i>Communicatie</i>	
Verhaal over AVG en verwerkingsregister en de rol van de Functionaris Gegevensbescherming uitleggen op Intranet	Halverwege mei
Communicatieplan	Gereed
<i>Functionaris gegevensbescherming</i>	
Aanstelling / aanwijzing per 25 mei 2018 voorbereiden <ul style="list-style-type: none"> Informatieve notitie naar MT: mei 2018 Instemmingsrecht van de OR format zij krijgen aanvullende informatie op het stuk naar het MT Aanmelden bij Autoriteit persoonsgegevens	Eind Mei 2018
Protocol voor de inschakeling van de FG/ inrichting van die rol	Halverwege mei
Instellen werkgroep Gegevensbescherming	Onderdeel van MT stuk
Werkgroep instellen voor AVG en later 32 maatregelen	
Werkgroep IB instellen: FG/ ICT, Juridisch,	Vanaf Mei
<i>Meldkamer</i>	
Meldkamer brandweer en de VR. Hoe liggen de verantwoordelijkheden en wie doet wat -> Er is een verwerkersovereenkomst nodig tussen de Meldkamers en mono kolommen. Dit wordt verder uitgezocht door een extern bureau.	lopend

Bijlage 2 Veiligheidsregio IJsselland – Bestuurlijke verklaring en kaders voor de bescherming van persoonsgegevens

Het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio IJsselland:

- Stelt vast dat binnen Veiligheidsregio IJsselland wordt gewerkt met persoonsgegevens van medewerkers, gemeenten, (keten)partners en inwoners/burgers. Persoonsgegevens worden in hoofdzaak gebruikt voor het goed uitvoeren van de wettelijke taken. Inwoners, medewerkers en andere personen moeten erop kunnen vertrouwen dat Veiligheidsregio IJsselland zorgvuldig en veilig met de persoonsgegevens omgaat. In deze tijd gaat ook Veiligheidsregio IJsselland mee met nieuwe ontwikkelingen. Nieuwe technologische ontwikkelingen, innovatieve voorzieningen, globalisering en een steeds meer digitale overheid stellen andere eisen aan de bescherming van gegevens en privacy. Veiligheidsregio IJsselland is zich hier van bewust en zorgt dat de bescherming van persoonsgegevens gewaarborgd blijft, onder andere door maatregelen op het gebied van informatiebeveiliging, dataminimalisatie, transparantie en gebruikerscontrole. Bestuur en management spelen een cruciale rol bij de bescherming van persoonsgegevens.
- geeft met deze verklaring en kaders een duidelijke richting aan de bescherming en laat zien dat zij de bescherming wil waarborgen en handhaven. Deze verklaring en kaders zijn van toepassing op de gehele organisatie, alle processen, onderdelen, objecten en gegevensverzamelingen. Deze verklaring en kaders van Veiligheidsregio IJsselland zijn in lijn met de relevante nationale en Europese wet- en regelgeving.

Wettelijke kaders voor de omgang met gegevens

Veiligheidsregio IJsselland hanteert de volgende wettelijke kaders:

- Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).
- Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Uitgangspunten

Veiligheidsregio IJsselland gaat op een veilige, professionele en betrouwbare manier om met persoonsgegevens en respecteert de privacy van betrokkenen. Veiligheidsregio IJsselland houdt zich hierbij aan de volgende uitgangspunten:

Rechtmatigheid, behoorlijkheid, transparantie

Persoonsgegevens worden in overeenstemming met de wet en op behoorlijke en zorgvuldige wijze verwerkt.

Grondslag en doelbinding

Veiligheidsregio IJsselland zorgt ervoor dat persoonsgegevens alleen voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doelen worden verzameld en verwerkt. Persoonsgegevens worden alleen met een rechtvaardige grondslag verwerkt.

Dataminimalisatie

Veiligheidsregio IJsselland verwerkt alleen de persoonsgegevens die minimaal noodzakelijk zijn voor het vooraf bepaalde doel. Veiligheidsregio IJsselland streeft naar minimale gegevensverwerking. Waar mogelijk worden minder of geen persoonsgegevens verwerkt.

Bewaartermijn

Persoonsgegevens worden niet langer bewaard dan nodig is. Het bewaren van persoonsgegevens kan nodig zijn om wettelijke taken goed uit te kunnen oefenen of om wettelijke verplichtingen te kunnen naleven.

Integriteit en vertrouwelijkheid

Veiligheidsregio IJsselland gaat zorgvuldig om met persoonsgegevens en behandelt deze vertrouwelijk. Zo worden persoonsgegevens alleen verwerkt door personen met een geheimhoudingsplicht en voor het doel waarvoor deze gegevens zijn verzameld. Daarbij zorgt Veiligheidsregio IJsselland voor passende beveiliging van persoonsgegevens. Deze beveiliging is vastgelegd in het informatiebeveiligingsbeleid.

Delen met derden

In het geval van samenwerking met externe partijen, waarbij sprake is van gegevensverwerking van persoonsgegevens, maakt Veiligheidsregio IJsselland afspraken over de eisen waar gegevensuitwisseling aan moet voldoen. Deze afspraken voldoen aan de wet. Veiligheidsregio IJsselland controleert deze afspraken.

Subsidiariteit

Voor het bereiken van het doel waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt, wordt inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de betrokken burger zoveel mogelijk beperkt.

Proportionaliteit

De inbreuk op de belangen van de betrokkene mag niet onevenredig zijn in verhouding tot en met de verwerking te dienen doel.

Rechten van betrokkenen

Veiligheidsregio IJsselland honoreert de rechten van betrokkenen.

Deze kaders voor bescherming van persoonsgegevens treden in werking na vaststelling door het dagelijks bestuur. Ze worden 1 keer per 4 jaren geëvalueerd en indien nodig herzien. De kaders en aanpassingen worden aangekondigd en gepubliceerd op de website en het intranet van Veiligheidsregio IJsselland.

Aldus vastgesteld door het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio IJsselland op 31 mei 2018.

Agendapunt - informatief

aan	Algemeen bestuur
datum	20 juni 2018
agendapunt	9
onderwerp	Consultaties LMO
proceseigenaar	Henk Schreuders
portefeuillehouder	Andries Heidema

Kennis te nemen van

1. De brief aan de Minister van Justitie en Veiligheid (bijlage 1) met een reactie op het conceptvoorstel Wijzigingswet meldkamers: belangrijk reactiepunten daarin zijn:
  - a. de governance niet afhankelijk laten zijn van op te stellen convenanten, maar een duidelijke grondslag voor de governance structuur, ook voor de regio's, opnemen in het wetsvoorstel.
  - b. Mogelijkheid opnemen voor de veiligheidsregio's - om recht te doen aan hun (wettelijke) gezagsverantwoordelijkheid – om voorstellen in te brengen wat betreft de hoofdlijnen van beleid en beheer (art. 23a Politiewet), de nadere regels (art. 23 Politiewet) en de inhoud van hun meldkamerfunctie (artikel 25a Politiewet).
  - c. duidelijke bepalingen opnemen over de invloed die (het bestuur van de) Veiligheidsregio heeft bij multidisciplinaire vraagstukken dan wel conflicterende belangen aangaande de meldkamerprocessen.
  - d. mogelijk maken dat regionale niet politie-gerelateerde (innovatieve) ICT-ontwikkelingen m.b.t. het meldkamerdomein door ICT-beheer van de politieorganisatie ondersteund en beheerd worden.
  - e. duidelijkheid geven over de wijze waarop de veiligheidsregio kan sturen op de nadere eisen ten aanzien van de meldkamerfunctie.
2. De brief aan het Veiligheidsberaad met een reactie op het Uitwerkingskader Meldkamer: de brief op bijlage 2 bevat instemming met het uitwerkingskader in het vertrouwen dat de minister aanvullende duidelijkheid zal geven dat:
  - a. ook kaders worden opgenomen voor inhoud en kwaliteit van het beheer.
  - b. alle beheerskosten voor de meldkamerfunctie van de veiligheidsregio's worden gedekt uit de bedragen die daarvoor uit de Bdur worden uitgenomen.
3. Het samenvattend overzicht (bijlage 3) van geldende afspraken over de meldkamers.

Inleiding

De Minister van Justitie en Veiligheid heeft op 14 maart jl. het conceptvoorstel Wijzigingswet meldkamers (en memorie van toelichting) in consultatie gebracht. Alle ondertekenaars van het Transitieakkoord kregen gelegenheid om een reactie in te brengen. Deze reactie moest uiterlijk op 11 mei 2018 worden ingediend. In het geval op deze dag geen reactie is ontvangen zou het ministerie ervan uitgaan dat de veiligheidsregio geen prijs stelt op advisering over het voorstel.

Op 3 april 2018 legde de voorzitter van het veiligheidsberaad het uitwerkingskader meldkamer voor aan de veiligheidsregio's. De voorzitter vroeg om voor 1 mei 2018 te mogen vernemen of de inhoud kan rekenen op de instemming van elke veiligheidsregio.

Omdat beide reactietermijnen tussen 2 bijeenkomsten van het dagelijks bestuur liggen zijn de brieven na bespreking met de heer Heidema als portefeuillehouder meldkamer verzonden. De reacties liggen in lijn met de standpunten die het DB tot nu toe heeft ingenomen op dit dossier. Daarom bestond er geen aanleiding voorafgaand aan het indienen van de reacties een DB-besluit te nemen.

Hoofdpijnen

Het wetsvoorstel voorziet de nieuwe inrichting van het meldkamerdomein van een wettelijke basis. Het omvat primair een wijziging van de Politiewet 2012, maar ook de Wet veiligheidsregio's en de Tijdelijke Wet ambulancezorg behoeven aanpassing.

Het uitwerkingskader bevat afspraken over de governance van de meldkamers, de werkwijze bij meldingen van burgers en de financiële kaders voor het landelijk beheer van de meldkamer.

Beoogd effect

Versterking van de (wettelijke) gezagsverantwoordelijkheid van de besturen van veiligheidsregio's in het wetsvoorstel en meer duidelijkheid over (financiële effecten van) het beheer van meldkamers.

Argumenten

1. De kern van de inbreng op het conceptwetsvoorstel (bijlage 1) is dat de veiligheidsregio's onder de nieuwe meldkamerstructuur echt recht kunnen doen aan hun (wettelijke) gezagsverantwoordelijkheid. Deze verantwoordelijkheid betreft de meldkamer brandweer en de alarmering bij rampen en crisis. Van belang is dat zij ook invloed hebben bij multidisciplinaire vraagstukken dan wel conflicterende belangen aangaande hun meldkamerprocessen.
2. De brief met reactiepunten op het conceptwetsvoorstel is landelijk voorbereid door het IFV. In de brief zijn de punten verwerkt die de bestuurlijk-juridisch adviseurs van de veiligheidsregio's in Oost5 gezamenlijk naar voren brachten.
3. Met het uitwerkingskader meldkamer beoogt de minister onder meer duidelijkheid te geven over de financiële gevolgen van het beheer van de samengevoegde meldkamers. Hij wil daarvoor gezamenlijk definitieve financiële afspraken vaststellen. In onze reactie op dit uitwerkingskader (bijlage 2) noemen we 2 onderwerpen om die duidelijkheid te vergroten, namelijk 1) kaders voor de inhoud en kwaliteit van het beheer van de meldkamers en 2) dekking van alle beheerskosten voor de meldkamerfunctie van de veiligheidsregio's uit de bedragen die uit de BDuR worden genomen.
4. Tijdens de vergadering van 26 maart 2018 heeft het Veiligheidsberaad zich positief uitgelaten over de hoofdlijnen van het Uitwerkingskader Meldkamer. In deze bijeenkomst zijn ook afspraken gemaakt over gedeeltelijke compensatie van het nadeel van VR Zeeland.
5. Op verzoek van het Veiligheidsberaad heeft het ministerie van JenV ter informatie een wijzigingsdocument opgesteld, waarin overzichtelijk de geldende afspraken over de meldkamers (uit het Transitie-akkoord, de notitie heroriëntatie en het uitwerkingskader) zijn weergegeven.

Middelen

kenmerk
vervolgblad **3 van 3**

De financiële onderdelen van het uitwerkingskader en de afspraken over gedeeltelijke compensatie van VR Zeeland zijn na de laatste discussie in het veiligheidsberaad in de optelsom voor IJsselland becijferd op een bedrag van € 211.000 (= € 207.000 uitname BDuR vanaf 2020/2021 volgens verdeelsleutel J&V + € 4.000 compensatie aan VR Zeeland).

De veiligheidsregio's dragen daarnaast nog personele kosten om hun meldkamerfunctie uit te voeren en eventuele kosten voor maatwerkafspraken met de politie over het beheer van specifieke lokale voorzieningen, indien deze aanvullende wensen niet passen binnen het budgettaire kader van de beheerkosten.

Bijlagen

1. Brief VRIJ aan minister over conceptvoorstel Wijzigingswet meldkamers.
2. Brief VRIJ aan voorzitter veiligheidsberaad over uitwerkingskader meldkamers.
3. Samenvattend overzicht JenV van geldende afspraken over de meldkamers.

Minister van Justitie en Veiligheid
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

datum 16 mei 2018

kenmerk V18.002052

onderdeel Bestuur, Beleid en Communicatie

informant J.W. Pieneman

doorkiesnummer 088-1197404

onderwerp Consultatie Wijzigingswet meldkamers

Excellentie,

Op 14 maart (uw brief met kenmerk 2223974) ontvingen wij ter consultatie het conceptvoorstel Wijzigingswet meldkamers met de daarbij behorende memorie van toelichting. In dit wetsvoorstel wordt de wettelijke basis gelegd voor een nieuwe inrichting van de meldkamers van de hulpdiensten, door wijziging van de Politiewet 2012, de Wet veiligheidsregio's en de Tijdelijke wet ambulancezorg. Het conceptvoorstel Wijzigingswet meldkamers moet het mogelijk maken de thans aan de besturen van de veiligheidsregio's opgedragen verantwoordelijkheid om te voorzien in de (gemeenschappelijke) meldkamer over te dragen aan de politie.

Hierna vatten wij eerst de belangrijkste opmerkingen over het conceptvoorstel samen. Daarna gaan wij uitvoeriger op deze opmerkingen in en lichten wij ze toe.

Hoofdpunten

Governance

De inrichting van de governance op landelijk niveau voldoet als kader om verder uit te werken. De governance op gebiedsniveau is in het wetsvoorstel echter zeer beperkt uitgewerkt en daardoor nog onvoldoende helder.

Ons advies is: laat de governance niet afhankelijk zijn van later op te stellen convenanten per kolom, maar geef een duidelijk beeld voor de governance ten behoeve van alle partijen. Daarom is het verzoek om met name ook op het niveau van de tien gebieden een grondslag voor de governance op te nemen in het wetsvoorstel.

Om recht te doen aan de (wettelijke) gezagsverantwoordelijkheid van de veiligheidsregio's is het nodig dat de regio's de mogelijkheid krijgen om daarvoor voorstellen in te brengen wat betreft de hoofdlijnen van beleid en beheer (artikel 23a Politiewet), de nadere regels (artikel 23 Politiewet) en de inhoud van hun meldkamerfunctie (artikel 25a Politiewet).

Adresgegevens

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

Contactgegevens

T 088 - 119 70 00

E info@vrijsselland.nl

I www.vrijsselland.nl

@VRIJsselland

Veiligheid: voor elkaar

Meldkamerfunctie

De meldkamerfuncties van de betrokken meldkamerpartijen zijn niet gelijkwaardig beschreven. In de Tijdelijke Wet Ambulancevoorziening zijn de verantwoordelijkheden belegd op medewerkersniveau. Dit is niet het juiste aggregatieniveau en kan in de toekomst mogelijke doorontwikkeling van de meldkamer blokkeren.

Aannemen / ontvangen

De afbakening tussen 'aannemen' en 'ontvangen' is niet helder. Neem een definitie van 'aannemen' op, opdat duidelijkheid ontstaat over de onderlinge verhouding ten opzichte van 'ontvangen'.

Beheer

Beheer is in het wetsontwerp niet gedefinieerd en daarom is niet voldoende duidelijk wat daaronder valt. De gehanteerde definitie in de memorie van toelichting wijkt af van de definitie die is gehanteerd in het Transitieakkoord. Het is van belang een eenduidige definitie van beheer wordt gehanteerd.

Het is daarbij van belang dat de door de politie beheerde ICT-systemen voldoende zijn toegerust om innovatieve, niet politie gerelateerde ICT-ontwikkelingen binnen het meldkamerdomein te kunnen implementeren en te kunnen ondersteunen.

Uitwerking en toelichting

Governance

De inrichting van de governance op landelijk niveau is duidelijk, maar de governance op gebiedsniveau is in het wetsvoorstel zeer beperkt uitgewerkt en daardoor onvoldoende helder. Benadrukt wordt dat de Nationale Politie zich, vanuit één nationale governance, op een 10-gebieden governance zal moeten richten, terwijl de 25 veiligheidsregio's zich naast een 380-gemeenten governance zich eveneens moeten richten op een 10-gebieden governance voor de meldkamers.

Voor de veiligheidsregio's en de regionale ambulancevoorziening is slechts in het kader van de eigen meldkamerfunctie een convenantplicht opgelegd. Er is geen bepaling ten behoeve van de *over all* aansturing in het meldkamergebied. Een sturende bepaling met dat doel (in de vorm van een 'kapstok' casu quo 'haakje' in de wetgeving) is gewenst. *Het is daarbij aan te raden om de governance in deze niet afhankelijk te laten zijn van later op te stellen convenanten, maar de basis voor een duidelijke governancestructuur op te nemen in het voorliggende wetsvoorstel.* Dit geldt vooral op het niveau van de tien meldkamergebieden ten opzichte van het niveau van de 25 gebieden van de veiligheidsregio's en Regionale Ambulancevoorzieningen. Daarmee wordt geborgd dat de (uitvoerings)problemen op de juiste plek worden geadresseerd en opgelost. Dit is een voorwaarde voor het succes van slagen van de LMO.

Om recht te doen aan de (wettelijke) gezagsverantwoordelijkheid van de veiligheidsregio's is het nodig dat de regio's de mogelijkheid krijgen om daarvoor voorstellen in te brengen wat betreft de

hoofdpijnen van beleid en beheer (artikel 23a Politiewet), de nadere regels (artikel 23 Politiewet) en de inhoud van hun meldkamerfunctie (artikel 25a Politiewet).

Artikel 23a Politiewet 2012

In dit artikel wordt gesproken over hoofdpijnen van beleid en beheer met betrekking tot de meldkamers. *Niet helder is wat de reikwijdte van deze hoofdpijnen is.* Het artikel heeft door de frase “met betrekking tot de meldkamer” zowel betrekking op ‘meldkamer’ (lid 1) als de ‘meldkamerfunctie’ (lid 2).

Artikel 35 lid 3 en lid 4 Wet veiligheidsregio’s

In dit artikel worden de besturen van veiligheidsregio’s die samen de meldkamerfunctie in een meldkamer verzorgen, opgedragen over de uitvoering van de meldkamerfunctie een convenant te sluiten. Dit betekent dat dit een ‘monodisciplinair’ convenant is, dat niet ziet op de samenwerking met de andere partijen op de meldkamer. *Een bepaling over de samenwerking op de meldkamers op gebiedsniveau is echter noodzakelijk. De convenantplicht lijkt niet de daartoe meest geijkte vorm.* Indien de niettemin voor de vorm van een convenant wordt gekozen, dan zou dit convenant moeten worden uitgebreid met de andere partijen die belast zijn met het uitvoeren van de meldkamerfunctie op de meldkamer, opdat het multidisciplinair wordt. Tevens is aan te bevelen het convenant betrekking te laten hebben op de afstemming van het beheer van de meldkamer door de politie, de afstemming van de verschillende meldkamerfuncties in het algemeen, en met betrekking tot de multidisciplinaire samenwerking bij de rampenbestrijding, crisisbeheersing en opschaling in het bijzonder.

De eisen die de veiligheidsregio kan opleggen aan de Regionale Ambulancevoorziening in het kader van de uitvoering van de meldkamerfunctie op grond van het vierde lid van artikel 35 Wvr zijn een aanpassing van de reeds bestaande bevoegdheid. Het is goed te constateren dat deze bevoegdheid aangepast in stand is gelaten.

Meldkamerfunctie

De meldkamerfuncties van de betrokken meldkamerpartijen zijn niet gelijkwaardig beschreven. De meldkamerfuncties van de veiligheidsregio (brandweer en ‘multi-meldkamerfunctie’) en de ambulancezorg staan beschreven. De beschrijving van de meldkamerfuncties van de politie en de KMAR ontbreken echter.

Artikel 25a Politiewet 2012

De meldkamerfunctie van de veiligheidsregio wordt beschreven in artikel 35 Wet veiligheidsregio en dient daar in ieder geval volledig te zijn. In artikel 25a kan ook een bepaling worden opgenomen die daarnaar verwijst, zodat de herhaling van de grondslag (bedoeld in artikel 1 Wet veiligheidsregio) van de geneeskundige hulpverlening niet meer hoeft te worden herhaald.

Artikel 25b lid 1 Politiewet 2012

Bij de definiëring van de meldkamerfunctie is de geneeskundige hulpverlening verdwenen ten opzichte van de huidige wettekst in de Wet Veiligheidsregio. De geneeskundige hulpverlening wordt in artikel 25a lid 6 Politiewet en bij de beschrijving van de meldkamerfunctie in het nieuwe artikel 35 lid 1 van de Wet veiligheidsregio’s genoemd. Dit suggereert een verandering in de posi-

tie van de geneeskundige hulpverlening, bedoeld in artikel 1 Wet veiligheidsregio. Dat is niet conform het transitie-akkoord en de aanvullingen daarop, en dus ongewenst. De definitie van de geneeskundige hulpverlening is opgenomen in artikel 1 Wet veiligheidsregio. In die zin is artikel 25a lid 6 juist geformuleerd. *In de definitie van meldkamerfunctie in artikel 25b lid 1 dient de geneeskundige hulpverlening (bedoeld in artikel 1 Wet veiligheidsregio) te worden toegevoegd.*

Artikel 4 lid 6 en Artikel 5 lid 1 Tijdelijke Wet Ambulancezorg

In deze beide artikelen wordt het verlenen van ambulancezorg belegd op medewerkersniveau. Dit is niet het juiste aggregatieniveau en kan in de toekomst mogelijke doorontwikkeling van de meldkamer blokkeren. 'Van een daartoe bevoegd medewerker' in artikel 4 en 'een daartoe bevoegde medewerker van' in artikel 5 zouden daarom geschrapt moeten worden.

Aannemen versus ontvangen

Artikel 25b Politiewet 2012

In dit artikel wordt 'ontvangen' genoemd als onderdeel van de meldkamerfunctie. Het artikel voorziet niet in een definitie van 'aannemen'. De vraag is wat de afbakening tussen beide is. *De wet zou moeten voorzien in een definitie van 'aannemen', opdat duidelijkheid ontstaat over de onderlinge verhouding daartussen.*

Indien gekozen wordt om te volstaan met het toelichten van 'aannemen' in de Memorie van Toelichting van artikel 25b van de Politiewet, dan is het van belang dat daarin ook wordt aangegeven dat er ruimte blijft voor technologische ontwikkelingen en innovaties op het vlak van deze aanneme.

Door het introduceren van de term 'aannemen' is onder andere onduidelijk wat hiervan de consequenties zijn voor de rechtstreekse 'doormelding' naar de regionale alarmcentrale van de brandweer zoals opgenomen in het Bouwbesluit 2012 artikel 6.20. Dit vindt op dit moment plaats door middel van het zogenoemde Openbaar Meldsysteem (OMS). In het kader van de wijzigingswet lijkt het erop dat er sprake is van direct 'ontvangen' door de meldkamerfunctie van de veiligheidsregio. Als de term 'aannemen' ook gaat over automatische meldingen dan lijkt dat afbreuk te doen aan de verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio in het kader van haar meldkamerfunctie. Daarnaast vergt dit waarschijnlijk aanpassing van het Bouwbesluit 2012. In ieder geval moet (uit de Memorie van Toelichting) duidelijk worden, hoe het 'aannemen' zich verhoudt tot deze 'doormeldingen'.

Daarnaast mag het introduceren van de term 'aannemen' toekomstige technologische ontwikkelingen, met name op het gebied van het verwerken van automatische meldingen, niet beperken. Er worden reeds apps ontwikkeld die op korte termijn leiden tot nieuwe wijzen van alarmeren van de hulpdiensten. De wet moet daaraan niet in de weg staan en de verantwoordelijkheden in dat licht juist helder afbakenen.

Beheer

In het licht van de hiervoor genoemde vraagstukken omtrent het OMS en toekomstige technologische ontwikkelingen, met name op het gebied van het verwerken van automatische meldingen, is

het van belang dat het beheer door de politie hierin faciliteert, zoals ook is bedoeld in artikel 25a Politiewet 2012. In de memorie van toelichting worden de algemene contouren beschreven van de nieuwe inrichting van het meldkamerdomein. Bij de beschrijving van de uitgangspunten ontbreken uitgangspunten met betrekking tot het beleggen van het functioneel en applicatiebeheer van ICT-toepassingen.

Daarnaast wordt in de memorie van toelichting gesproken over het beheer op het niveau van de afzonderlijke tien meldkamers. Hiervoor ontbreekt echter het wettelijk kader, omdat net als reeds onder 'governance' is beschreven, de wet de verantwoordelijkheden en bevoegdheden slechts inricht op het (territoriale) niveau van de VR en landelijk. Ten aanzien van lokaal maatwerk is in de memorie van toelichting opgenomen dat dit kan worden geboden, waar dat noodzakelijk is, teneinde recht te doen aan de diversiteit in de verschillende meldkamergebieden. Onduidelijk is wie de noodzaak bepaalt.

Verder vragen wij aandacht voor de definitie van beheer. De gehanteerde definitie in de memorie van toelichting wijkt af van de definitie die is gehanteerd in het Transitieakkoord. Het is van belang overal dezelfde definitie te hanteren.

Artikel 25a Politiewet 2012

In dit artikel staat dat de Politie er zorg voor draagt dat de meldkamers gebruikt moeten kunnen worden voor de uitvoering van de meldkamerfunctie ten behoeve van de brandweertaak, ten behoeve van de rampenbestrijding en crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening, als bedoeld in artikel 1 van de wet veiligheidsregio's. Dit geeft duidelijk weer dat de politie casu quo het beheer door de politie ten dienste moet staan van de uitvoering van de meldkamerfunctie van de partijen op de meldkamer. Het is daarbij van belang dat de door de politie beheerde ICT-systemen ook voldoende toegerust zijn om bestaande en innovatieve, niet politie gerelateerde ICT-ontwikkelingen binnen het meldkamerdomein te kunnen implementeren en te kunnen ondersteunen.

Memorie van Toelichting paragraaf 4.2

Opgenomen is: De veiligheidsregio's dragen hun ICT voorzieningen, inclusief het ICT-beheer over aan de politie. *Toevoegen: 'In relatie tot de meldkamer en meldkamerfunctie'.*

Multidisciplinaire governance

Memorie van Toelichting paragraaf 4.3.2

Er wordt verwezen naar de Calamiteiten coördinator. Daarbij wordt niet verwezen naar het Besluit Veiligheidsregio's waarin is vastgelegd dat de Calamiteiten coördinator werkt onder verantwoordelijkheid van en in opdracht van de veiligheidsregio.

Toevoegen aan paragraaf 4.3.2 van MvT als laatste zin: Hiertoe dient de Calamiteiten coördinator toegang te hebben tot informatie. Dit kan bijvoorbeeld nader worden uitgewerkt in het Besluit veiligheidsregio's en het Besluit personeel veiligheidsregio's, waarbij rekening wordt gehouden met de sectorale wetgeving inzake informatievoorziening en privacy.

Vervallen functie directeur meldkamer en consequenties

In de memorie van toelichting is stellig opgenomen dat, vanuit de verantwoordelijkheid voor het beheer op de meldkamer, de politie voorziet in een functionaris die de rol van hoofd meldkamer vervult. De onderbouwing voor deze keuze is niet helder verwoord, noch de wijze waarop de andere diensten daarbij betrokken zijn. Uit de wet is dit overigens niet af te leiden dat deze functie er moet komen en dat het een politiefunctie is.

Doordat de functie van de directeur meldkamer komt te vervallen, is het onduidelijk waar het beheer van de informatie en het informatie- en privacybeleid (CIO) wordt belegd. Deze functie dient goed te worden benoemd voor alle meldkamers. Dit geldt ook voor het beveiligen van deze informatie conform het informatie- en privacybeleid (CISO). Deze privacy en gegevensbeveiliging moet landelijk en op gebiedsniveau goed worden geborgd met inachtneming van de kolomregelgeving te dien aanzien.

Consequenties voor andere regelgeving

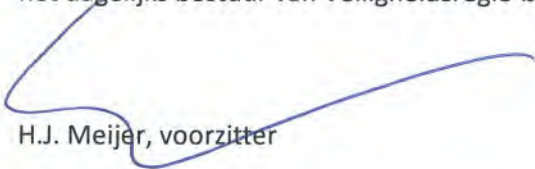
De consequenties van het conceptvoorstel Wijzigingswet meldkamers voor andere wetgeving, zoals de Omgevingswet (Bouwbesluit 2012), het Besluit veiligheidsregio's en Besluit personeel veiligheidsregio's c.a. worden niet benoemd. Daardoor is onduidelijk of mogelijk nog aanpassing van andere wet- en regelgeving noodzakelijk is. Helderheid over deze consequenties is gewenst.

Tenslotte

Wij zijn verheugd over de inrichting van een zogeheten multidisciplinaire sturingslijn bij de Politie ten behoeve van de meldkamer, waardoor de invloed van alle gebruikers van meldkamers op het beheer door de Politie geborgd is. Het doet recht aan de belangen van de Regionale Ambulancevoorzieningen, de besturen van de veiligheidsregio's, de Koninklijke marechaussee en de operationele belangen van Politie. Ook de eigen beleids- en beheercyclus van de Landelijke Meldkamer Organisatie wordt gewaardeerd. Hiermee wordt recht gedaan aan de eigenstandige dynamiek op de meldkamer en kan verdere professionalisering van de organisatie plaatsvinden.

Hoogachtend,

het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio IJsselland

H.J. Meijer, voorzitter

A.H. Schreuders, secretaris

Veiligheidsberaad
t.a.v. de heer H.M.F. Bruls
Postbus 7010
6801 HA Arnhem

datum 16 mei 2018

kenmerk V18.002053

onderdeel Bestuur, Beleid en Communicatie

informant J.W. Pieneman

doorkiesnummer 088-1197404

onderwerp Consultatie uitwerkingskader meldkamers

Geachte heer Bruls,

In uw brief van 3 april 2018 (kenmerk V005) verzocht u ons aan te geven of de inhoud van het 'Uitwerkingskader Meldkamer' kan rekenen op de instemming van ons bestuur.

Met het conceptvoorstel Wijzigingswet meldkamers en het concept Uitwerkingskader Meldkamer geeft de minister naar onze mening duidelijk richting aan volgende stappen op weg naar de nieuwe meldkamers. Wat betreft het wetsvoorstel geven wij de minister een reactie in het kader van de consultatie.

Het Uitwerkingskader beoogt aanpassing van afspraken, die zijn gemaakt in het Transitieakkoord en in de beslisnotitie heroriëntatie meldkamers. Een belangrijke aanpassing betreft het onderzoek – vanuit het perspectief van de burger – of er in de nabije en verdere toekomst nieuwe informatie- en communicatie vormen mogelijk zijn, waardoor de burger in het eerste contact wordt geholpen. Wij zijn benieuwd in hoeverre met de uitkomsten van dit onderzoek de scope van de samenwerking, die eerst gericht was op multi-intake, kan worden verbreed naar andere toekomstgerichte samenwerkingsinstrumenten die passen bij het gebruik van moderne communicatiemiddelen en informatieverrijking.

Wij waarderen het dat de minister nu al in het uitwerkingskader duidelijkheid wil geven over de financiële gevolgen van het beheer van de samengevoegde meldkamers en daarvoor gezamenlijk de definitieve financiële afspraken wil vaststellen.

De financiële onderdelen van het uitwerkingskader en de afspraken over gedeeltelijke compensatie van VR Zeeland leveren voor Veiligheidsregio IJsselland echter een structureel financieel nadeel op van ca. € 211.000. Daarnaast draagt Veiligheidsregio IJsselland nog personele kosten om de meldkamerfunctie uit te voeren en eventuele kosten voor maatwerkafspraken met de politie over het

Adresgegevens

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

Contactgegevens

T 088 - 119 70 00

E info@vrijsselland.nl

I www.vrijsselland.nl

@VRIJsselland

Veiligheid: voor elkaar

beheer van specifieke lokale voorzieningen, indien deze aanvullende wensen niet passen binnen het budgettaire kader van de beheerskosten.

In het licht van deze forse negatieve financiële effecten, die wij nog moeten oplossen, dringen wij erop aan in het uitwerkingskader (of in een toelichting daarop) op enkele punten meer duidelijkheid te geven over (de financiële gevolgen van) het beheer van de samengevoegde meldkamers.

Wij bedoelen daarmee dat in het uitwerkingskader ook kaders worden opgenomen voor inhoud en kwaliteit van het beheer. Het uitwerkingskader omvat nu vooral financiële en juridische kaders. Wij vinden dat het voor partijen ook duidelijk mag zijn welke inhoud/kwaliteit van beheer zij gaan krijgen, mede in relatie voor het bedrag dat ze jaarlijks betalen. En dat zij op dat beheer zo nodig invloed kunnen uitoefenen vanuit hun bestuurlijke verantwoordelijkheid.

Voor het financiële perspectief van ons als veiligheidsregio hebben wij verder duidelijkheid nodig dat alle beheerskosten voor de meldkamerfunctie van de veiligheidsregio's worden gedekt uit de bedragen die uit de Bdur worden uitgenomen. En dat er, ook op langere termijn, geen financiële aanvulling of verrekening ten nadele van de veiligheidsregio's zal plaatsvinden.

In het vertrouwen dat deze behoefte aan duidelijkheid mede in het belang is van de andere veiligheidsregio's en dat de minister ook zelf duidelijkheid zal willen geven stemmen wij in met het uitwerkingskader.

Hoogachtend,

het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio IJsselland

H.J. Meijer, voorzitter

A.H. Schreuders, secretaris

SAMENVATTEND OVERZICHT

AFSPRAKEN MELDKAMERS

VEILIGHEIDSREGIO'S

BELANGRIJKSTE AFSPRAKEN

Aanleiding

Door de veiligheidsregio's is verzocht om inzichtelijk te maken welke afspraken in de transitieperiode gelden. Deze notitie geeft op hoofdlijnen duidelijkheid over de geldende afspraken voor de transitieperiode. Het overzicht is informatief bedoeld.

Inleiding

Rutte I (september 2010)

Om tot verbetering in de organisatie en de werkwijze van de meldkamers te komen, is in het regeerakkoord Rutte I uit 2010 opgenomen dat er één landelijke meldkamerorganisatie met drie locaties zou komen. In februari 2012 heeft de Minister van Veiligheid en Justitie de Tweede Kamer vervolgens laten weten dat het beter was te kiezen voor een model van een meldkamerorganisatie met maximaal tien meldkamers.¹

Transitie-akkoord (okt 2013)

Vanwege de eigenstandige wettelijke verantwoordelijkheid van de ambulancevoorzieningen en de veiligheidsregio's was een transitieakkoord (TA) nodig om de afspraak in Rutte I te realiseren. In het akkoord zijn afspraken gemaakt over o.a. de te behalen doelstellingen, het eindbeeld, de afspraken over de transitie, de financiële kaders en ook de locatiekeuzes.

Gateway en Heroriëntatie (mei 2016)

In 2015 heeft een gateway review naar de vorming van de LMO plaatsgevonden. De conclusie was dat betrokken partijen het met elkaar niet zo georganiseerd hebben, dat de opdracht om te komen tot een LMO binnen de huidige afspraken van tijd en geld gerealiseerd kan worden. Naar aanleiding hiervan heeft een zogenaamde heroriëntatie plaats gevonden. Het einddoel, de realisatie van één landelijke organisatie met maximaal 10 locaties onder beheer van de politie, blijft overeind staan. De transitiestrategie werd gewijzigd door een andere werkwijze en een realistische fasering.

Uitwerkingskader (maart 2018)

De stand van zaken met betrekking tot de inrichting van het meldkamerdomein, het Regeerakkoord 2018 en de voorbereiding op het wetsvoorstel zijn aanleiding geweest om met betrokken partijen opnieuw nadere afspraken te maken, met als doel te komen tot definitieve afspraken over het onderbrengen van het beheer van de samengevoegde meldkamers bij de politie en de financiële afspraken hiervan.

---

¹ Kamerstukken II 2011/12, 29 517 nr. 58.

Hoofddoelstellingen transitieakkoord onverkort van kracht

De hoofddoelstellingen zijn nog steeds gebaseerd op het Transitieakkoord. De doelstellingen zoals vastgelegd in het Transitie-akkoord 2013 blijven onverkort van kracht:

- de burger zoveel mogelijk in het eerste contact helpen door een incidentgerichte benadering van de noodhulpvraag door middel van multi-intake²
- één landelijk kwaliteitsniveau waardoor de burger kan rekenen op dezelfde dienstverlening van de meldkamer ongeacht de locatie van de noodhulpvraag;
- het verbeteren van de bereikbaarheid van de meldkamers tijdens piekbelastingen;
- het verbeteren van de uitwijkmogelijkheden van meldkamerlocaties in geval van uitval;
- een verbetering van de informatie-uitwisseling tussen hulpdiensten en tussen verschillende regio's.

Geldende afspraken per onderdeel

In dit document wordt per deel van het Transitieakkoord uiteengezet welke afspraken nu gelden. Het Transitieakkoord bestaat uit drie delen:

- Afspraken over het eindbeeld
- Afspraken over de transitie;
- Financiële afspraken;

Eindbeeld

De afspraken rond het eindbeeld in het Transitieakkoord zijn verwerkt in het concept wetswijziging meldkamers. Er wordt niet meer gesproken over één landelijke meldkamerorganisatie, maar over het landelijke beheer (ICT- en gebouw) van de meldkamers door de politie. Er is voor een virtueel, genetwerkte organisatie van meldkamers gekozen, waarbij meldkamers elkaars werk over moeten kunnen nemen.

Afspraken Transitie

De afspraken voor de transitie zijn vastgelegd in het document "heroriëntatie landelijke meldkamer". De transitiestrategie is ten opzichte van het Transitieakkoord gewijzigd door een andere werkwijze en een realistische fasering. Belangrijkste punten uit heroriëntatie:

- Realisatie langs 2 lijnen, waarbij de prioriteit ligt bij de (inter)regionale samenvoegingstrajecten en het vormen van de landelijke ICT die noodzakelijk is om de 10 meldkamers als één virtuele organisatie te laten samenwerken (Lijn 1);
- De verantwoordelijkheid voor de samenvoegingen ligt bij de veiligheidsregio's. Regio's zijn tot de inwerkingtreding van de gewijzigde Wet zelf verantwoordelijk voor de samenvoegingen (en going concern en beheer). De Politie is verantwoordelijk voor de realisatie van de landelijke ICT Infrastructuur. Hierop worden alle samengevoegde meldkamers één voor één aangesloten.
- Er wordt meer tijd genomen voor het uitwerken van de samenwerkingsmogelijkheden in de meldkamers en de multidisciplinaire (gezamenlijke) taakuitvoering (Lijn 2).

Financiële afspraken

In lijn met het Transitieakkoord zijn in het Uitwerkingskader meldkamer de definitieve afspraken opgenomen ten aanzien van het landelijk beheer (ICT- en gebouw) van de meldkamer door de politie. De in het Transitieakkoord opgenomen uitgangspunten ten aanzien van het financiële beeld, de taakstelling en de verdeelsleutel alsmede de afspraken uit de heroriëntatie zijn in het uitwerkingskader nader ingevuld en geconcretiseerd. Belangrijkste wijziging hier is dat voor de kosten van de meldkamers niet langer wordt uitgegaan van de werkelijke kosten van de

---

² Specifiek voor multi-intake zie uitleg in tabel van dit document

samengevoegde meldkamers zoals opgenomen in de heroriëntatie, maar van de kosten zoals vastgesteld in het onderzoek van KMPG van begin 2017³.

In het uitwerkingskader zijn afspraken opgenomen over de omvang van de kosten van het toekomstige beheer van de meldkamer, het aandeel van de partijen hierin, de wijze van overdracht van middelen, de invulling van de taakstelling en over de invulling van de afspraak ten aanzien van de achterblijvende kosten bij de veiligheidsregio's (éénmalige bijdrage van totaal 15 mln.).

---

³ Herijking besparingspotentieel meldkamerdomein, KPMG 2017

TABEL 1: DE BELANGRIJKSTE AFSPRAKEN OVERZICHTELIJK OP EEN RIJ

In onderstaande tabel is een beeld gegeven van de geldende afspraken en in welke documenten deze zijn vastgelegd. Het overzicht geeft geen uitputtend beeld van alle wijzigingen. Afspraken die niet genoemd kunnen nog steeds van toepassing zijn. Dit geldt bijvoorbeeld voor de afspraak over de locatiekeuze. Met het oog op het doel van dit document zijn in de tabel alleen de belangrijkste geldende afspraken in beeld gebracht.

Transitieakkoord 2013 (TA)	Heroriëntatie 2016	Uitwerkingskader 2018
Eindbeeld <ul style="list-style-type: none"> • de burger zoveel mogelijk in het eerste contact helpen door middel van multi-intake. • één landelijk kwaliteitsniveau • het verbeteren van de bereikbaarheid van de meldkamers bij piekbelastingen • het verbeteren van de uitwijkmogelijkheden • een verbetering van de informatie-uitwisseling	Ongewijzigd	Gewijzigd⁴ <p>Voor de concretisering van de 1e doelstelling wordt de nadruk gelegd op de 'burger in het eerste contact helpen'. Hierbij worden nadrukkelijk de mogelijkheden van moderne informatie- en communicatiemiddelen en andere moderne technieken betrokken.</p>
Transitie	Gewijzigd <p>Realisatie via 2 lijnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prioriteit bij de regionale samenvoegings-trajecten en het vormen van de landelijke ICT. De verantwoordelijkheid voor de samenvoegingen blijft regionaal belegd bij de veiligheidsregio's. De Politie is verantwoordelijk voor de realisatie van de landelijke ICT Infrastructuur. • Er wordt meer tijd genomen voor het uitwerken van de samenwerkingsmogelijkheid en in de meldkamers en de multidisciplinaire taakuitvoering.	Ongewijzigd

⁴ In de tabel is met de term gewijzigd bedoeld dat een afspraak is aangepast en ten opzichte van de oorspronkelijke afspraak.

	<ul style="list-style-type: none"> • Voldoen aan minimale beeld conform paragraaf 5.1 Heroriëntatie 	
<p>Financiële afspraken</p> <p>Vastgelegd zijn de uitgangspunten ten aanzien van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het financiële beeld • verdeelsleutel van kosten, (21% voor veiligheidsregio's) • methodiek overdracht van middelen, • verdeling taakstelling, • Landelijke afspraken transitie kosten, • projectkosten, • Opschaling. 	<p>Gewijzigd t.o.v. TA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budgetoverdracht voor het beheer op basis van de werkelijke kosten van de samengevoegde meldkamers • Mogelijke rol van de Due diligence commissie 	<p>Gewijzigd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Financiële beeld, op basis van onderzoek KPMG vastgesteld op 176,7 mln., waarvan 83,7 mln. voor beheer. Aandeel veiligheidsregio's 14 mln. • Geen betrokkenheid meer van Due diligence commissie. • Verdeling van de beheer kosten op basis van verdeelsleutel TA (inclusief inzet van Regeer Akkoord middelen 17 mln.) . • De (interdepartementale) wijze van overdracht van middelen. (voor de Veiligheidsregio's via de BDUR) • De invulling van de taakstelling van 50 mln. (vervallen aandeel veiligheidsregio's van 10,5 mln.). • Invulling van de landelijke afspraken transitiekosten voor de veiligheidsregio's. (Éénmalige bijdrage 15 mln.)

TABEL 2: DE BELANGRIJKSTE WIJZIGINGEN VAN HET TRANSITIEAKKOORD PER PARAGRAAF OP EEN RIJ

In onderstaande tabel worden per paragraaf van het Transitie-akkoord de belangrijkste wijzigingen aangeven

Transitie-akkoord	Wijzigingen ten opzichte van TA incl. bron (waar mogelijk)
Paragraaf 1A. Afspraken over de landelijke meldkamerorganisatie (eindbeeld) - Algemeen	<p>Er is geen spraken meer van een Landelijke meldkamerorganisatie. In plaats hiervan komen ten hoogste 10 meldkamers in beheer bij politie. De politie draagt ervoor zorg dat alle meldkamers worden ingericht en functioneren, zodat de veiligheidsregio's, politie, Regionale Ambulancevoorzieningen en Koninklijke marechaussee daar hun eigen meldkamerfunctie kunnen uitvoeren.</p> <p>Vanuit elke meldkamer kan zo nodig ook binnen het werkgebied van een andere meldkamer de meldkamerfunctie worden uitgevoerd, waarmee is gegarandeerd dat altijd elk incident in heel Nederland kan worden afgehandeld, onafhankelijk van waar het zich voordoet (bron concept wijzigingswet meldkamers).</p> <p>Het bestuur van een veiligheidsregio (of de besturen van de veiligheidsregio's die in een aangewezen gebied liggen) <i>kunnen</i> de uitvoering van hun meldkamerfunctie ten behoeve van de brandweertaak bij de politie beleggen, indien daartoe in overeenstemming met de politie wordt besloten (bron concept wijzigingswet meldkamers).</p>
Paragraaf 1b. Afspraken over de landelijke meldkamerorganisatie (eindbeeld) - Aansturing en positionering LMO	<p>Er is geen sprake meer van een directeur LMO. De politie kan als beheerder zelf beslissen (in overleg met betrokken partijen) hoe ze de aansturing op de meldkamers organiseert (bron concept wijzigingswet meldkamers). In de memorie van toelichting op het concept wetsvoorstel wordt geschetst hoe dit eruit kan komen te zien.</p> <p>Daarmee komt ook te vervallen dat de directeur LMO multi CIO is. Conform lijn 2 van de heroriëntatie zal op een ander moment bepaald worden hoe hier invulling aan zal worden gegeven.</p>
Paragraaf 2a Afspraken over de transitie - Algemeen	Geen wijzigingen opgetreden
Paragraaf 2b1 Afspraken over de transitie – aansturing en positionering kwartiermakersorganisatie – opdracht en aanstelling kwartiermakers(s) en positionering	<p>De besturen van de veiligheidsregio blijven tot aan wetswijziging verantwoordelijk voor het beheer en de going concern (bron heroriëntatie).</p> <p>De politie heeft een organisatie-onderdeel landelijke meldkamer samenwerking ingericht waarin de rol van kwartiermaker LMO een plek heeft gekregen (bron interne verkenning politie)</p> <p>Niet elke kolom heeft een eigen landelijke kwartiermaker meer. Kolommen geven hier op hun eigen wijze invulling aan.</p>
Paragraaf 2b2 Afspraken over de transitie – aansturing en positionering kwartiermakersorganisatie – overleg en aansturing	<p>De operationele stuurgroep wordt momenteel voorgezeten door een directeur uit de veiligheidsregio's.</p> <p>De samenvoegingen vinden plaats onder verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio's (bron heroriëntatie)</p>

<p>Paragraaf 2b3 Afspraken over de transitie – aansturing en positionering kwartiermakersorganisatie – samenvoegingen meldkamers</p>	<p>De samenvoegingen vinden plaats onder verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio's (bron heroriëntatie)</p> <p>In de heroriëntatie is het landelijke kader samenvoegingen meldkamers vastgelegd (bron heroriëntatie)</p>
<p>Paragraaf 2b4 Afspraken over de transitie – aansturing en positionering kwartiermakersorganisatie – werkwijze</p>	<p>Er bestaat op landelijke niveau nog geen gezamenlijk eindbeeld over hoe het proces van multi-intake van meldingen er precies uit moet zien. Op landelijke niveau wordt daarom voorgesteld om wel verdere stappen te nemen in de professionalisering van de dienstverlening naar de burger en verbetering van de samenwerking in de meldkamers. Uitgangspunt hierbij is om de burger centraal te stellen bij de verdere doorontwikkeling van de multidisciplinaire samenwerking op de meldkamers.</p> <p>Het nieuwe voorstel is om vanuit het perspectief van de burger te onderzoeken of er in de nabije en verdere toekomst informatie- en communicatie vormen mogelijk zijn, waardoor de burger in het eerste contact wordt geholpen (bron uitwerkingskader).</p>
<p>Paragraaf 2c1 Afspraken over de transitie – personeel-medezeggenschap</p>	<p>Niet meer van toepassing, aangezien meldkamerpersoneel in dienst blijft van de eigen organisatie. Pas na overdracht van het beheer kan het werkgeverschap, indien partijen dit zijn overeengekomen, van het beheer ondersteunende personeel wijzigen.</p>
<p>Paragraaf 2c2 Afspraken over de transitie – formatie tijdens de transitie</p>	<p>Niet meer van toepassing, aangezien meldkamerpersoneel in dienst blijft van de eigen organisatie en deze daartoe dan ook zelf beslist.</p>
<p>Paragraaf 2c3 Afspraken over de transitie – overgang personeel</p>	<p>Niet meer van toepassing, aangezien meldkamerpersoneel in dienst blijft van de eigen organisatie.</p>
<p>Paragraaf 3a Financiële afspraken – Uitgangspunten voor het landelijke financiële beeld.</p>	<p>Voor de berekening van de toekomstige kosten wordt uitgegaan van het in de bestuurlijke regiegroep vastgestelde onderzoek van KPMG uit begin 2017⁵ als basis voor de budgetoverdracht.</p> <p>De toekomstige kosten van de samengevoegde meldkamers worden in dit KPMG onderzoek ingeschat op in totaal 176,7 mln. De totale beheerkosten (exclusief centralisten) van de toekomstige meldkamers bedragen hierin 83,7 mln.. De beheerkosten bestaan uit kosten voor gezamenlijke ICT/IV, huisvesting, facilitaire voorzieningen en de personele kosten die met dit beheer samenhangen.</p> <p>Het KPMG rapport gaf tevens de inschatting aan dat de te realiseren taakstelling niet als realistisch kon worden gezien. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het onderdeel beheer waarbij in de omvang van de taakstelling onvoldoende rekening is gehouden met de huidige kwetsbare situatie waarin meldkamers verkeren en de middelen die nodig zijn om deze op niveau te brengen en houden. Deze conclusie is de aanleiding voor de afspraken zoals hieronder opgenomen bij "Beheerkosten meldkamer". KPMG concludeert dat ongeveer de helft van de taakstelling (26,7 mln., die met name rust op het aantal centralisten na</p>

⁵ Herijking besparingspotentieel meldkamerdomein, KPMG 2017

	<p>samenvoegingen) wel realistisch is. Dat betekent dat de toekomstige kosten van de samengevoegde meldkamers in dit KPMG onderzoek hoger uitkomen dan bij besluitvorming destijds voorzien (bron uitwerkingskader)</p> <p>-Op basis van het KPMG onderzoek bedragen de beheerkosten voor de samengevoegde meldkamer 83,7 mln.</p> <p>-Als de bijdrage uit het Regeerakkoord van 17 mln. wordt ingezet voor de dekking van de kosten voor het beheer, dan hoeven partijen minder bij te dragen aan het beheer van de meldkamer. De beheerkosten voor de partijen bedragen dan nog ca. 66,7 mln..</p> <p>-Het aandeel van de partijen in de beheerkosten wordt vastgesteld door gebruik te maken van de afgesproken verdeelsleutel uit het Transitieakkoord.</p>
Paragraaf 3b Financiële afspraken – Methodiek overdracht middelen	<p>-De Veiligheidsregio's dragen in dit voorstel 14 mln. (21%) structureel bij aan het beheer van de 10 samengevoegde meldkamers.</p> <p>-Voor de bijdrage van de Veiligheidsregio's (14 mln.) wordt na inwerkingtreding van het wetsvoorstel een deel van de Rijksbijdrage (BDUR) in totaal overgedragen aan de begroting van JenV. Dit bedrag komt ten gunste aan de bijzondere bijdrage vanuit JenV aan de politie voor het beheer van de meldkamers.</p> <p>-De Veiligheidsregio's dragen daarbij niet meer regionaal financieel bij aan het beheer van de meldkamers. De Veiligheidsregio's hebben daarmee alleen nog personele kosten om hun meldkamerfunctie uit te voeren en eventuele kosten voor maatwerkafspraken met de politie over het beheer van specifieke lokale voorzieningen, indien deze aanvullende wensen niet passen binnen het budgettaire kader van de beheerkosten (bron uitwerkingskader).</p>
Paragraaf 3c Financiële afspraken – Methodiek landelijke verdeling taakstelling	JenV neemt structureel het totale aandeel van de Veiligheidsregio's in de taakstelling (10,5 mln.) voor haar rekening. De Veiligheidsregio's hoeven hierdoor géén bijdrage meer te leveren aan de taakstelling (bron uitwerkingskader).
Paragraaf 3d Financiële afspraken – Methodiek financiële overdracht per huidige meldkamer	Niet meer van toepassing, gezien gewijzigde methode overdracht.
Paragraaf 3e Financiële afspraken – Due Diligence commissie	Gezien de gewijzigde methodiek financiële overdracht conform het uitwerkingskader is de due diligence commissie niet meer nodig
Paragraaf 3f1 Financiële afspraken – landelijke afspraken transitiekosten - personeel	Veiligheidsregio's ontvangen als uitwerking van de hierover in het Transitieakkoord gemaakte afspraak in 2018 een eenmalige bijdrage voor de achterblijvende kosten van in totaal 15 mln... Deze kosten hebben betrekking op achterblijvende kosten voor veiligheidsregio's ten aanzien van personeel en materieel en komt in de plaats van artikel 90 t/m 94 van het Transitieakkoord.
Paragraaf 3f2 Financiële afspraken – landelijke afspraken transitiekosten – Achterblijvende materiele kosten	Zie paragraaf 3f1.
Paragraaf 3f3 Financiële afspraken – landelijke afspraken transitiekosten -Projectkosten	Deze zijn uitgekeerd door het ministerie van JenV
Paragraaf 3g Financiële afspraken – landelijke afspraken transitiekosten – landelijke afspraken met veiligheidsregio's over de ruimtes t.b.v. de opschaling	Deze afspraak uit het TA is gedurende de transitieperiode nog steeds geldig en wordt door de politie bij de ICT aansluiting op de meldkamer gerealiseerd.

Paragraaf 3g Financiële afspraken – landelijke afspraken transitiekosten – afspraken over investeringen tijdens de transitiefase	Niet meer van toepassing, aangezien de besturen van de veiligheidsregio's tot aan wetswijziging verantwoordelijk blijven voor going concern en beheer.
Paragraaf 3i Financiële afspraken – landelijke afspraken transitiekosten – jaarlijkse evaluatie	Gezien de gewijzigde financiële afspraken niet meer nodig.
4. Locatiekeuze	De locatie Midden- Nederland is gewijzigd in Hilversum
5. NMS	Onder regie van de landelijke meldkamer samenwerking wordt een marktverkenning naar een nieuw meldkamersysteem uitgevoerd.

VEELGESTELDE VRAGEN

1. Wat wordt verstaan onder beheer?

Onder beheer wordt verstaan de facilitaire dienstverlening, huisvesting en inrichting, beheer, onderhoud en ontwikkeling van gemeenschappelijke ICT-voorzieningen inclusief het ICT beheer ten behoeve van de meldkamerfuncties van de veiligheidsregio's. Na wetswijziging wordt het beheer overgedragen aan politie.

2. Hoe verhoudt het wetsvoorstel meldkamers zich tot het Transitieakkoord, de notitie Heroriëntatie en het Uitwerkingskader meldkamers?

Het wetsvoorstel beschrijft de kaders aan waarbinnen de inrichting van de meldkamers dient plaats te vinden. De heroriëntatie is gericht op de transitieperiode, het uitwerkingskader is voornamelijk gericht op de afspraken over het afwickelen van de financiën en de afspraak hoe verder te gaan met de doelstelling uit het transitie akkoord om de burger snel en adequaat in het eerste contact te helpen.

3. Welke afspraken gelden tijdens de transitie met betrekking tot het werkgeverschap?

Het meldkamerpersoneel blijft in dienst van de huidige werkgever. Pas na overdracht van het beheer kan het werkgeverschap, indien partijen dit zijn overeengekomen, van het beheer ondersteunende personeel wijzigen.

4. Wie is nu binnen de politie aanspreekpunt voor het multidomein ICT?

Binnen de politie is sinds april 2018 het programma landelijke meldkamer samenwerking ingericht als aanspreekpunt voor het multidomein ICT, onderdeel daarvan is het realiseren van het aangepaste programma LMO.

5. Welke afspraken gelden met de veiligheidsregio's over de ruimtes t.b.v. de opschaling?

Deze afspraak uit het TA is gedurende de transitieperiode nog steeds geldig en wordt door de politie bij de ICT aansluiting op de meldkamer gerealiseerd.

Agendapunt - informatief

aan Algemeen bestuur

datum 20 juni 2018

agendapunt 10

onderwerp Evenementenveiligheid in IJsselland

portefeuillehouder M. Dadema

Kennis te nemen van

De huidige stand van zaken en recente ontwikkelingen op het gebied van evenementenveiligheid in IJsselland, te weten (zie bijlage):

- het adviestraject
- werken met live events
- de operationele voorbereiding
- nieuwe landelijke handreiking op komst
- ontwikkelingen in 2018

Inleiding

Bij alle gemeenten in IJsselland worden jaarlijks uiteenlopende evenementen georganiseerd. Door onder andere bezoekersaantallen, specifieke activiteiten of de verwachte doelgroep, kunnen evenementen verhoogde risico's met zich mee brengen voor bezoekers en omgeving, of kan het plaatsvinden van een evenement de bereikbaarheid en inzetbaarheid van hulpdiensten minimaliseren.

Sinds 2010 werken organisatoren van evenementen, gemeenten, veiligheidsregio en politie samen om evenementen in IJsselland zo veilig mogelijk te laten verlopen. De bedoeling van deze samenwerking is dat de organisatoren zo veel mogelijk ruimte geboden wordt om een evenement succesvol te laten plaatsvinden, terwijl de openbare orde en veiligheid op een acceptabel niveau blijft.

Deze samenwerking is voor het eerst beschreven in het beleidsplan 2010-2014 en daarna in het beleidsplan 2014-2018 herbevestigd. De wijze waarop samengewerkt wordt, is door het bestuur vastgesteld in de handreiking publieksveiligheid bij evenementen (2012 en 2016). Hiervoor is de landelijke model-handreiking gehanteerd.

Doel van deze notitie is om het bestuur te informeren over de huidige stand van zaken en recente ontwikkelingen op het gebied van evenementenveiligheid in IJsselland (zie bijlage).

kenmerk <corsanummer>
vervolgblad 2 van 5

Beoogd effect

Er vinden evenementen plaats in IJsselland, die als risicovol geclassificeerd worden. Deze dienen zo veilig mogelijk georganiseerd te worden en betrokken hulpverleningsdiensten en andere veiligheidspartijen moeten voorbereid zijn, mocht er toch iets mis gaan. Met het proces evenementenveiligheid dragen we samen zorg voor integrale advisering en operationele voorbereiding op (risicovolle) evenementen, zodanig dat de organisatoren zo veel mogelijk ruimte geboden wordt om een evenement succesvol te laten plaatsvinden, terwijl de openbare orde en veiligheid op een acceptabel niveau blijft

Argumenten

De ingeslagen weg werpt zijn vruchten af. In toenemende mate werken betrokken partijen nauw samen. Dat is vooral zichtbaar in die gemeenten waar LiveEvents geïmplementeerd is. Dit systeem faciliteert de samenwerking tussen de betrokken partijen, van adviesaanvraag tot vergunning. Doordat virtueel samengewerkt wordt, is documentatie beter voor handen en actueel. De hulpverleningsdiensten passen deze documentatie vervolgens toe in hun eigen operationele voorbereiding op de meest risicovolle evenementen (C). Onder andere door deze te verwerken in LCMS. Er zijn nu geen signalen om eerder gemaakte keuzes te herzien.

Risico's

Het aantal risicovolle evenementen is het afgelopen jaar toegenomen, wat leidt tot meer adviesaanvragen, verzoeken voor table top oefeningen en operationele voorbereiding op evenementen. De formeel beschikbare capaciteit is begroot op ongeveer 10 risicovolle evenementen per jaar. Over 2018 gaat het om minstens een verdubbeling. In de voorgestelde reflectie medio 2019 zal het capaciteitsvraagstuk meegenomen worden.

Middelen

nvt

Vervolg

De ingeslagen weg continueren en medio 2019 een reflectie op evenementenveiligheid tegemoet te zien.

De huidige stand van zaken

Het adviestraject

Veiligheidsregio, politie en gemeenten hebben een multidisciplinaire werkgroep evenementen samengesteld die gemeenten integraal adviseert over te treffen veiligheidsmaatregelen in de evenementenvergunning. Aan de hand van een risicoscan, classificeert de gemeente de risico's van het evenement in A, B of C. Waarbij C het meest risicovol is. Op C-evenementen adviseert de werkgroep standaard. Op A- en B-evenementen adviseert de werkgroep op verzoek. Daarnaast kan de gemeente bij een A of B evenement, 1 van de partijen om advies te vragen.

Werken met LiveEvents

Ter ondersteuning van het werkproces is in opdracht van de veiligheidsdirectie, in samenwerking met de 5 oostelijke veiligheidsregio's en de politie, de applicatie LiveEvents ontwikkeld en opgeleverd in 2016. De applicatie ondersteunt het gehele proces; vanaf de vergunningaanvraag, tot het advies. Met name de gedigitaliseerde risicoscan wordt door de gemeenten als waardevol ervaren. Deze genereert na invullen automatisch de risicoclassificatie van het evenement.

Onderstaande tabel geeft aan welke gemeenten in IJsselland LiveEvents inmiddels gebruiken.

Partij	Stand van zaken implementatie
Steenwijkerland	Geïmplementeerd
Staphorst	Geïmplementeerd
Zwartewaterland	Geïmplementeerd
Ommen	Geïmplementeerd
Hardenberg	Geïmplementeerd
Adviseurs GHOR	Geïmplementeerd
Adviseurs Politie	Geïmplementeerd
Adviseurs Brandweer	Geïmplementeerd
RAV	Geïmplementeerd
Zwolle	Bezig met implementatie: pilot Bevrijdingsfestival Overijssel 2018
Dalfsen	Bezig met implementatie
Raalte	Nog niet geïmplementeerd, plannen in 2018
Olst-Wijhe	Bezig met implementatie
Deventer	Instructie en implementatie vanaf 16 mei 2018
Kampen	Nog niet geïmplementeerd, plannen in 2018

Op dit moment onderzoeken de Veiligheidsregio Twente, de Twentse gemeenten, de leverancier van LiveEvents en de leverancier van het zaakstelsel dat alle Twentse gemeenten gebruiken (Squit) samen de mogelijkheden tot een koppeling van het zaakstelsel met LiveEvents. Opbrengst van dit onderzoek (wat doet de koppeling dan precies, wat helpt het de gemeenten) en kosten worden in kaart gebracht en kunnen voor IJsselland van nut zijn voor de koppeling met het zaakstelsel van de Omgevingsdienst.

Een aantal gemeenten gebruikt LiveEvents nog niet, of nog niet volledig. De volgende afspraken zijn hiervoor gemaakt:

- *Gemeente Zwolle*: gebruikt LiveEvents op dit moment als pilot voor het Bevrijdingfestival Overijssel 2018. De verdere implementatie is onderwerp van gesprek tijdens de evaluatie van het evenement.
- *Gemeente Raalte*: Introductie, instructie en gebruik van LiveEvents ter voorbereiding op het evenement Stöppelhaene.
- *Gemeente Deventer*: Procesafspraken zijn gemaakt. Vanaf 16 mei een verkennend gesprek en een instructie over het gebruik van LiveEvents.
- *Gemeente Dalfsen*: Het evenement The Living Village is inmiddels opgenomen in LiveEvents.
- *Gemeente Kampen*: Voor de zomer 2018 vindt een instructie plaats en start de implementatie.
- *Gemeente Olst-Wijhe*: Instructie heeft plaatsgevonden en de eerste aanvraag is ingevoerd. Hiermee is een start gemaakt met de implementatie.

De operationele voorbereiding

De informatie die over het evenement beschikbaar komt in LiveEvents, wordt door de betrokken partijen gebruikt om eventueel operationeel optreden op en rondom het evenemententerrein voor te bereiden. Deze voorbereiding bestaat in ieder geval uit het maken van een informatiekaart en plattegrond voor de betrokken veiligheidspartners. Op de informatiekaart is alle operationele informatie rond het evenement voor zowel de gemeenten, organisatoren als hulpdiensten overzichtelijk te raadplegen. Een integrale plattegrond van het evenemententerrein en de contactgegevens van de betrokken partijen zijn ook terug te vinden op de informatiekaart. Informatiekaarten en plattegronden worden beschikbaar gemaakt in LCMS, zodat meteen in LCMS gewerkt kan worden als er sprake is van een GRIP incident bij het evenement. Deze wijze van planvorming is voor het eerst geïntroduceerd in IJsselland met Koningsdag 2016 en sindsdien naar tevredenheid toegepast bij alle risicovolle evenementen in de regio. Inmiddels wordt de informatiekaart ook gebruikt in de andere 4 veiligheidsregio's in Oost Nederland.

Naast de planvorming, bestaat de mogelijkheid om te oefenen. Tijdens een zogenaamde table top oefening worden de mogelijke risico's en eventuele opschaling naar GRIP doorleefd met de betrokken diensten. Tijdens deze oefeningen worden de informatiekaarten gecontroleerd op hun bruikbaarheid en zo nodig aangepast.

Nieuwe landelijke handreiking op komst

Landelijk wordt gewerkt aan een nieuwe model-handreiking bij publieksevenementen. Een concrete datum voor publicatie van deze handreiking is nog niet bekend. Na publicatie zal de handreiking publieksveiligheid bij evenementen geactualiseerd worden.

Ontwikkelingen in 2018

Betrokken partijen zoeken steeds meer de samenwerking op in de voorbereidingen op risicovolle evenementen. Dit uit zich o.a. in een toename van gezamenlijk uitgevoerde risico analyses, table top oefeningen en besprekingen van de ingediende veiligheidsplannen.

Door intensievere risico analyses en de risicoscan die gemeenten al bij de aanvraag doorlopen in LiveEvents is een toenemende bewustwording te merken van mogelijke risicovolle situaties en

vragen gemeenten, ook bij doorgaans reguliere terugkerende evenementen, steeds meer afstemming met de Veiligheidsregio en de politie.

Door deze bredere benadering van mogelijke risico's die zich kunnen voordoen bij evenementen is er een flinke toename merkbaar van de aanvragen voor multidisciplinaire advisering door de Veiligheidsregio.

Het aantal evenementen in de regio die geclassificeerd wordt als C-evenement neemt toe. Daar waar in 2017 10 keer multidisciplinair geadviseerd is, staat in 2018 de teller op dit moment op 18. De verwachting is dat dit er in 2018 ruim 20 worden.

De Algemene Maatregel van Bestuur, Bgbop (Brandveilig gebruik en hulpverlening overige plaatsen), die op 1 januari 2018 in werking is getreden, betekent ook een aantal veranderingen voor de organisatoren van evenementen, de vergunningverleners en de adviseurs (in dit geval de brandweeradviseurs). De impact van deze AMvB op evenementenveiligheid, is in een bijeenkomst voor alle betrokken partijen nader toegelicht (juni 2018).

Notulen

van Dagelijks bestuur

datum 15 maart 2018

aanwezig De burgemeesters H.J. Meijer (voorzitter), A.G.J. Strien, B. Koelewijn en A.P. Heidema en de heer A. Schepers en mevrouw M. Fransen (verslag).

afwezig De heer H. Schreuders

1. Opening

De voorzitter, burgemeester Meijer, opent de vergadering om 9.00 uur. De heer Schreuders is afwezig.

2. Verslag en actielijst vergadering 18 januari 2018

Het verslag wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag vraagt de heer Strien naar de genoemde juridische procedures. De heer Schepers geeft aan dat beide uitgesteld zijn. Hij heeft hierover contact met mevrouw Brunsveld van het Openbaar Ministerie.

De secretaris zorgt voor actualisatie van de actielijst.

3. Ingekomen en verzonden stukken

Het DB neemt de ingekomen en verzonden stukken voor kennisgeving aan.

4. Mededelingen

De heer Schepers deelt mee dat:

- de heer Poirot dit jaar voor een klus op financieel gebied gedetacheerd is bij Veiligheidsregio Flevoland. De heer Jonker is dit jaar voor een klus op het gebied van grootschalig en bijzonder optreden gedetacheerd bij het IFV.
- Er is een brief ontvangen van minister Kajsa Ollongren van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties dat de veiligheidsregio's een jaar uitstel krijgen voor het doorvoeren van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra). De beoogde inwerkingtreding van de wet is 1 januari 2020. De veiligheidsregio krijgt dus uitstel tot 1 januari 2021. De heer Koelewijn geeft aan dat de Brandweerkamer graag drie jaar uitstel wilde, omdat de wet ertoe leidt dat de status van brandweervrijwilliger wordt afgeschaft. Brandweervrijwilligers worden medewerkers met een beperkt aantal inzetbare uren. Dit leidt er onder andere toe dat de vrijwilligers afspraken moeten maken met hun hoofdwerkgevers. De heer Koelewijn geeft aan dat vanuit de Brandweerkamer allerlei zaken verkend worden en er wellicht creatieve oplossingen zijn.
- Namens de Raad van Brandweercommandanten is de heer Schepers afgevaardigd in de Brandweerkamer.

- De heer Schepers zit sinds kort in het dagelijks bestuur van de Raad van Directeuren Veiligheidsregio's.
- Er is een voorstel in de maak over de verrekening van de transitiekosten LMO en de besparing die vanuit het Rijk ingeboekt moet worden. Het is voor Veiligheidsregio IJsselland altijd ongunstig, omdat onze beheerkosten laag zijn. Dit punt komt terug in het Veiligheidsberaad.

BESLUITVORMEND

5. Concept begroting 2019

Voorstel

Voorgesteld wordt dat het DB besluit om de concept-programmabegroting 2019-2022, voorzien van bijbehorende aanbiedingsbrief, voor 1 april 2018 aan de elf gemeenteraden aan te bieden.

Bespreking

De heer Schepers geeft aan dat er vragen waren over de personeelskosten, die met 5,2% bleken te stijgen. Dat was reden om een mail te sturen, waarin deze verhoging werd uitgelegd. De heer Meijer geeft aan dat hij de uitleg over de verhoging erg verborgen vond zitten in het stuk. De heer Schepers zal ervoor zorgen dat hier meer aandacht voor is in de oplegnotitie voor het algemeen bestuur. Hij geeft aan dat de gemeenten 4,2% meer zouden moeten gaan betalen, in plaats van 5,2%, omdat 1% afgevangen wordt door hogere BDuR-uitkering die Veiligheidsregio IJsselland krijgt. De gemeenten kunnen trouwens 6,65% extra bijdrage in het gemeentefonds verwachten. De heer Schepers geeft aan dat de gemeentelijke bijdrage alleen naar beneden kan door een taakstelling. Een deel van de verhoging kwam doordat de veiligheidsregio verzuimd heeft om, vanaf de regionalisering, de werkgeverslasten van diverse toelagen te labelen in de begroting. Dit gaat om een bedrag van 352.000 euro structureel. Hij staat ervoor open als Veiligheidsregio IJsselland binnen de bestaande budgetten ruimte zoekt om dit op te vangen, omdat het wel altijd gelukt is om dit bedrag, door meevallers, op te vangen binnen de begroting. Zonder dat bedrag is de verhoging van de gemeentelijke bijdrage 2,4%. De bestuurders kunnen zich vinden in dit voorstel. De heer Schepers zorgt ervoor dat dit verwerkt wordt in de stukken. De financieel adviseurs komen 20 maart bij elkaar. Het advies is dat de heer Schreuders bij dit overleg aansluit.

De heer Strien vraagt of het dekkingsplan in 2018 geactualiseerd wordt. De heer Schepers beantwoordt deze vraag bevestigend. Omdat we werken met een dynamisch dekkingsplan is dit niet een heel ingewikkelde exercitie. Tevens vond de heer Strien de formulering over Uitruk op Maat bij het vijfde punt op bladzijde 28 voorbarig. De heer Schepers zorgt voor een herformulering. Daarnaast vraagt de heer Strien wat het antwoord van de veiligheidsregio is op de opmerking op bladzijde 31 dat de weerstandscapaciteit onvoldoende is. De heer Schepers zorgt ervoor dat het bestuursbesluit hieromtrent toegevoegd wordt. De heer Strien mist in de inleiding bij wettelijke ontwikkelingen de algemene verordening gegevensbescherming. De implementatie hiervan moet in 2018 plaatsvinden. De heer Schepers zorgt ervoor dat hierover een passage wordt toegevoegd.

De heer Koelewijn vraagt over het deelprogramma GHOR, bladzijde 20, 1^e aandachtspunt, wat we doen om dat punt uit te voeren. De heer Schepers vraagt de heer Bosman om dit te verduidelijken. Tevens vraagt de heer Koelewijn of de kosten die vermeld staan in het deelprogramma Bevolkingszorg de kosten zijn die de veiligheidsregio maakt. De heer Schepers beantwoordt deze vraag bevestigend. De kosten van gemeenten worden apart gedeclareerd.

De heer Strien vraagt aandacht voor het betrekken van portefeuillehouders die niet in het DB zitten. Daarnaast vraagt hij omtrent de beleidsindicatoren op bladzijde 34 om hier een vergelijking te maken met omliggende veiligheidsregio's, zodat deze cijfers wat zeggen. De heer Schepers geeft aan dat dit een ingewikkelde vraag is. Wij doen nu mee met een benchmark met vijf veiligheidsregio's, maar die vijf

veiligheidsregio's blijken helemaal niet vergelijkbaar te zijn. De ene veiligheidsregio heeft de GGD in huis, de ander de ambulancevoorziening. De heer Schepers hoopt dat een vergelijking met Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid iets op dit gebied oplevert.

Besluit

Er wordt conform voorstel besloten, indien bovenstaande aandachtspunten verwerkt worden.

6. Aanvulling lokale arbeidsvoorwaarden

Het dagelijks bestuur besluit om:

1. in te stemmen met de 'Procedureregeling functiebeschrijving en functiewaardering VRIJ 2018' en met terugwerkende kracht per 1 januari 2018 van toepassing te verklaren;
2. gelijktijdig per 1 januari 2018 de 'Procedureregeling functiebeschrijving en functiewaardering VRIJ' uit 2014 in te trekken;
3. in te stemmen met artikel 6:4:0:1 en 6:4:1:1 als lokale aanvulling op de CAR-UWO en met terugwerkende kracht per 1 januari 2018 van toepassing te verklaren.

OPINIËREND

7. Duurzame inzetbaarheid

Het dagelijks bestuur bespreekt het beleid en de faciliteiten die Veiligheidsregio IJsselland hanteert, gericht op de duurzame inzetbaarheid van de medewerkers. De bijgevoegde notitie vormt de leidraad voor dit gesprek. De heer Koelewijn vraagt aandacht voor de duurzame inzetbaarheid van de (grote) groep van 50+ers. Hij vraagt om nut en noodzaak van een generatiepact verder te onderzoeken. De heer Schepers geeft aan dat de veiligheidsregio, naast leeftijdsopbouw, kijkt naar ziekteverzuim per leeftijdscategorie en dat er in de hogere leeftijdscategorieën veel ziekteverzuim is. Een Generatiepact kan wellicht helpen om mensen gezond aan het werk te houden. De heer Strien vraagt om bij het thema duurzame inzetbaarheid ook de vrijwilligers mee te nemen. De heer Schepers antwoordt dat dit onderwerp onlangs besproken is met de OR en de bedrijfsarts. In de PPMO-test is hier eveneens aandacht voor. De keuringscijfers zijn in lijn met de tijd voor de PPMO-test. Bovendien zien we dat repressieve medewerkers langer doorgaan met werken.

INFORMEREND

8. Onderwerpen nieuwe Strategische Agenda Veiligheidsberaad

Het dagelijks bestuur neemt kennis van de onderwerpen voor de nieuwe strategische agenda van het Veiligheidsberaad, zoals genoemd in de op 6 maart door Veiligheidsregio IJsselland verzonden brief.

9. Dienstverleningsovereenkomst GGD – Veiligheidsregio IJsselland

Het dagelijks bestuur neemt kennis van de dienstverleningsovereenkomst bedrijfsvoering tussen GGD en Veiligheidsregio IJsselland.

10. Rapportage visitatie Veiligheidsregio IJsselland

De heer Meijer geeft aan dat dit onderwerp geagendeerd is in het aansluitende overleg tussen dagelijks bestuur en managementteam van Veiligheidsregio IJsselland. Het dagelijks bestuur neemt kennis van de definitieve rapportage van de visitatie van Veiligheidsregio IJsselland.

11. Inwerkprogramma gemeenteraden

De planning van het inwerkprogramma van de gemeenteraden wordt besproken. De heer Meijer geeft aan dat er een clustering gemaakt is van vier bijeenkomsten. De heer Heidema pleit ervoor om deze bijeenkomsten actief bij de griffiers onder de aandacht te brengen. De heer Schepers geeft aan dat de griffiers een heel actieve rol spelen in de voorbereiding. De heer Koelewijn geeft aan dat er op 29 mei een commissievergadering bij de gemeente Kampen is. Het lijkt alsof er over die datum geen overleg geweest is. De heer Schepers vertelt dat de data door de griffiers voorgesteld zijn. De heer Heidema stelt voor om in het komend AB de burgemeesters te vragen hier actief in te handelen. De heer Strien vraagt of het klopt dat er in het najaar nog een bijeenkomst over het beleidsplan volgt. De heer Schepers beantwoordt deze vraag bevestigend.

Het dagelijks bestuur neemt kennis van het inwerkprogramma van de gemeenteraden.

12. Planning beleidsagenda

De heer Schepers vraagt wat de bestuurders vinden van het voornemen om tot een beleidsagenda te komen die beperkt is qua omvang. De bestuurders vinden het vooral belangrijk dat de nieuwe beleidsagenda een ankerplaats wordt qua richting van alle ontwikkelingen die de komende vier jaar aan de orde zijn, bijvoorbeeld op preventief gebied, Brandweer over morgen, Uitruk op maat, opleiden en oefenen afgeleid van de doelen die je nastreeft. Dit is op hoofdlijnen, specificering kan plaatsvinden in de jaarplannen en de programmabegroting.

Het dagelijks bestuur neemt kennis van de planning om te komen tot een strategische beleidsagenda 2020-2023.

13. Agenda Veiligheidsdirectie 16 maart 2018

Het dagelijks bestuur neemt kennis van de agenda van het overleg van de Veiligheidsdirectie op 16 maart 2018.

14. Rondvraag

De heer Koelewijn vraagt welke rol de veiligheidsregio heeft bij de uitbraak van dierziekten. Hij heeft te maken met een uitbraak van vogelgriep op een bedrijf in Kamperveen. De heer Schepers vertelt dat de veiligheidsregio opgeschaald is naar Copi+, om met elkaar afspraken hierover te maken. Het gaat dan over tempo en acties die uitgevoerd moesten worden, zones die afgezet worden, de verkeerssituatie, de gevolgen/ reacties in de maatschappij, communicatie en dergelijke. De bestuurders waarderen het dat de veiligheidsregio proactief haar structuren en capaciteiten ingezet heeft om ook dit soort vraagstukken aan te pakken. Men heeft behoefte aan een protocol wat de verschillende instanties moeten doen als ze hiermee te maken krijgen.

15. Sluiting

Om 10.15 uur sluit de voorzitter de vergadering.

Notulen

van Dagelijks bestuur

datum 4 april 2018

aanwezig De burgemeesters H.J. Meijer (voorzitter), A.G.J. Strien en B. Koelewijn en de heren A. Schepers en H. Schreuders en mevrouw M. Fransen (verslag).

afwezig burgemeester A.P. Heidema.

1. Opening

De voorzitter, burgemeester Meijer, opent de vergadering om 9.30 uur. De heer Heidema is afwezig.

2. Verslag vergadering 15 maart 2018

De heer Strien vraagt, naar aanleiding van punt 5 over de conceptbegroting, hoe hij het woord 'taakstelling' moet duiden. De heer Schepers geeft aan dat we gaan borgen dat er budget gekoppeld wordt aan deze werkgeverslasten, door het overhevelen van budgetten. Bij een taakstelling wordt doorgaans ingeleverd op de begroting. Dat is nu niet het geval.

De heer Schepers vertelt, naar aanleiding van punt 2 over de lopende rechtszaken, dat de veiligheidsregio een schikking getroffen heeft met het afsleepbedrijf, dat de veiligheidsregio aansprakelijk gesteld heeft voor een uitgebrande sleepauto. De brand was ontstaan nadat een door de brandweer gebluste auto op de sleepauto weer in brand gevlogen was.

Het verslag wordt zonder wijzigingen vastgesteld. De secretaris zorgt voor actualisatie van de actielijst.

3. Mededelingen

De heer Koelewijn vertelt dat de minister een jaar uitstel heeft verleend voor het doorvoeren van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra). De beoogde inwerkingtreding van de wet is 1 januari 2020. De veiligheidsregio krijgt dus uitstel tot 1 januari 2021. De heer Koelewijn geeft aan dat de Brandweerkamer graag drie jaar uitstel wilde, omdat de wijziging van de rechtspositie van de brandweervrijwilligers behoorlijke financiële consequenties kan hebben. De heer Schepers vult aan dat het uitstel van de Wnra ook effect heeft op beroepsmedewerkers. De heer Strien vraagt of dit punt opgenomen moet worden in de risicoparagraaf. De heer Schepers vindt het daar te vroeg voor. De landsadvocaat doet momenteel onderzoek. De uitkomsten daarvan worden in eerste instantie afgewacht.

BESLUITVORMEND

4. Jaarverslag en Jaarrekening 2017

Voorstel

Voorgesteld wordt dat het DB besluit om:

1. De jaarstukken 2017 voor de definitieve controle aan de accountant aan te bieden.
2. De jaarstukken 2017 inclusief de controleverklaring van de accountant voor 15 april 2018 ter informatie aan de gemeenteraden toe te sturen.
3. De jaarstukken 2017 ter besluitvorming voor te leggen aan het algemeen bestuur van 20 juni 2018.
4. Het algemeen bestuur de volgende besluiten voor te leggen:
  - i. het jaarverslag 2017 vast te stellen.
  - ii. de jaarrekening 2017 vast te stellen en het saldo van € 555.550 als volgt te bestemmen:
    - a. 172.000 euro eenmalig overhevelen naar 2018 om de uitgestelde opleidingen uit te voeren;
    - b. 383.550 euro te reserveren voor de autonome ontwikkelingen (gevolgen cao-gemeenten) van 2018.
  - iii. De restantkredieten van de vervangingsinvesteringen van € 925.816 opnieuw beschikbaar te stellen in 2018.
5. De bijgevoegde aanbiedingsbrief aan de gemeenteraden vast te stellen.

Bespreking

De heer Strien vraagt om in de aanbiedingsbrief de tekst over de werkgeverslasten van de toelagen (onder 'autonome ontwikkelingen') iets genuanceerder weer te geven. Tevens raadt hij aan om toe te voegen dat dit punt vanaf de begroting 2019 gerepareerd wordt.

Daarnaast vraagt hij om in de paragraaf over het weerstandsvermogen toe te voegen dat het bestuur besloten heeft dat dit weerstandsvermogen voorlopig voldoende is. De heer Koelewijn zou dit punt graag met andere gemeenschappelijke regelingen willen bespreken. Je creëert op deze manier veel dood geld.

De heer Koelewijn vraagt om op bladzijde 2 van de aanbiedingsbrief een punt te wijden aan de door de GHOR georganiseerde EHBO-cursussen.

Besluit

Er wordt conform voorstel besloten.

5. Procesbesluit kort geding van Dynastart

Het dagelijks bestuur besluit om:

1. verweer te voeren tegen de kortgedingdagvaarding van Dynastart;
2. dit verweer uit te besteden aan Nysingh advocaten-notarissen, in de persoon van mr. M.J. Mutsaers, met het recht van substitutie;
3. de volgende personen te machtigen om, naast mr. M.J. Mutsaers, tijdens de zitting namens Veiligheidsregio IJsselland te spreken: de heren Eelco Vonk (VRIJ) en Raymond van Weeghel (NIC).

INFORMEREND

6. Wijziging bijdrage BDuR 2018

Het dagelijks bestuur neemt kennis van de wijziging in de BDuR-bijdrage 2018.

7. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

8. Sluiting

Om 10.00 uur sluit de voorzitter de vergadering.

agenda

vergadering Veiligheidsdirectie

datum **18 mei 2018**

tijdstip **9.15 – 11.00 uur**

locatie **Veiligheidsregio IJsselland**, Marsweg 39, Zwolle, kamer 3.20

aanwezig D. Zielhuis, N. Bosman, A. Mengerink, A. Schepers (voorzitter), H. Schreuders (secretaris)
R. Kamphuis, M. Levink (verslag)

afwezig R. Van den Berg

	Onderwerp	Portefeuillehouder
1.	Opening:	
2.	Verslag en actielijst VD 16 maart 2018 (bijlagen)	
3.	Ingekomen en uitgaande stukken / Mededelingen (mondeling)	
	- inspectieonderzoek vakbekwaamheid crisisfunctionarissen	
	- Verslag operationele stuurgroep LMO Oost, 12 april 2018	
4.	Besluitvormend	
4.1	Uitgangspunten ROT-RBT oefening 2018	Arjen Schepers/ Arjan Mengerink
4.2	Evenementenveiligheid in IJsselland	Dries Zielhuis
5.	Opiniërend	
5.1	Cyber: voorkomen en bestrijden	Arjen Schepers
5.2	Samenwerking PSH en regionaal team bevolkingszorg	Rianne Van den Berg/ Dries Zielhuis
5.3	Kwaliteit crisisfunctionarissen en teams 2018	Rianne Van den Berg
5.4	Organisatieontwikkeling (terugkerend agendapunt)	Henk Schreuders
6.	Informerend	
6.1	Risico's in beeld - bijlage	Arjen Schepers

kenmerk <corsanummer>
vervolgblad 2 van 2

- 7. Rondje langs de portefeuilles (mondeling)**
- 8. Rondvraag**
- 9. Sluiting**

Vergadering: Algemeen bestuur IFV

Datum: 8 juni 2018, 10.00 - 11.00 uur

Locatie: IFV, Kemperbergerweg 783 te Arnhem

Onderwerp		Mondeling/bijlage
1.	Opening en mededelingen Vaststellen agenda	Mondeling 1 bijlage
2.	Vaststellen verslag 26 maart 2018	1 bijlage

Besluitvormend		Mondeling/bijlage
3.	Vaststellen jaarverslag en jaarrekening IFV 2017	Oplegnotitie 3 bijlagen

Thematische verdieping	
4.	Hernieuwd kennismaken met het IFV: > Terugblik voorzitter op heisessie DB IFV > Vier pitches: - Informatievoorziening - Bureau TEC - Onderwijs/academies - Onderzoek/lectoraten

		Mondeling/bijlage
5.	Rondvraag	Mondeling

Vergadering: Veiligheidsberaad

Datum: 8 juni 2018, 11.00 - 13.00 uur

Locatie: IFV, Kemperbergerweg 783 te Arnhem

Onderwerp		Mondeling/bijlage
1.	Opening en mededelingen Vaststelling agenda	Mondeling Bijlage
2.	Vaststelling verslag 26 maart 2018	Bijlage

Opiniërend		Mondeling/bijlage
3.	Thematische verdieping over weerbaarheid <i>Dit thema wordt ingeleid door de heer De Spiegeleire, die als wetenschapper is verbonden aan The Hague Centre for Strategic Studies. De centrale vraag is wat de bestuurlijke aspecten rondom dit thema zijn en welke focus vanuit landelijk perspectief kan worden aangebracht.</i>	Bijlagen

Besluitvormend		
4.	Strategische agenda Veiligheidsberaad	Bijlagen
5.	Brandweeronderzoeken: a) Bestuurlijke thema's doorontwikkeling brandweer b) Uitgangspunten en kaders programma vrijwilligheid c) Vervolgonderzoek, beheer en borging brandweeronderzoeken	Bijlagen
6.	Uitwerkingskader LMO	Bijlagen

Informerend		
7.	Resultaten onderzoek oefenterreinen	Bijlagen
8.	Vorraadagenda Veiligheidsberaad	Bijlage
9.	Ingekomen en verzonden stukken	Bijlage
10.	Rondvraag en sluiting	

Voorstellen stille procedure	Reactietermijn
Bestuurlijk opdrachtgever landelijke voorziening crisisbeheersing	9 juli 2018

Data vergaderingen Veiligheidsberaad 2018

- > Maandag 8 oktober 2018, locatie Utrecht (met de minister van Justitie en Veiligheid)
- > Vrijdag 14 december 2018, locatie Utrecht

Project Water & Evacuatie

2018 - 2020

"Wat kunnen én gaan wij doen als er ernstig wateroverlast of een (dreigende) overstroming plaatsvindt"

Samenwerkingsproject met o.a.:

- Waterschappen
- Gemeenten
- Veiligheidsregio's (Oost-5)
- Nutsbedrijven (gas, stroom, water en telecom)
- Weg-, water- en spoorbeheerders
- Risicovolle bedrijven
- GHOR

Doel

Structurele aanpak ter bevordering van een adequate crisisbeheersing bij ernstig wateroverlast en overstromingen.

Connectie

Het project heeft vele raakvlakken met andere projecten, thema's en netwerken, zoals:

- Meerlaagse veiligheid
- IJssel-Vechtdelta
- IN-PREP
- Stresstest (gemeenten)
- Klimaatadaptatie
- Continuïteit van de samenleving
- Reguliere planvorming, zoals
  - incidentbestrijdingsplan hoogwater
  - regionaal risicoprofiel

Project opbouw

- Wat bedreigt ons en hoe erg is dat?
- Wat moeten wij dan kunnen?
- Wat hebben wij nodig om het probleem samen om te pakken?

Handelingsperspectieven

Wat kunnen inwoners bij een overstroming of ernstige wateroverlast het beste doen, en zorgt voor de minste slachtoffers in het overstroomde gebied.

De handelingsperspectieven

1. Wegblijven uit het gebied
2. Schuilen
3. Evacueren
4. Redden

Samenredzaamheid

Het effectief inzetten van communicatie voor het vergroten van de zelfredzaamheid en de samenredzaamheid, van de burger bij een (dreigende) overstroming of ernstige wateroverlast.

Impactanalyse

Inzicht geven in de leefbaarheid van het effectgebied en de gevolgen daarvan bij verschillende ernstige wateroverlast- of overstromingsscenario's.

Vragen impactanalyse

1. Wat kan er gebeuren?
2. Welke partners zijn nodig?
3. Wie of wat wordt er getroffen?
4. Wanneer ontstaat er een probleem?
5. Welke keteneffecten kunnen optreden?
6. Wat is de hersteltijd?
7. Hoe leefbaar is het gebied nog?
8. Welke mogelijkheden om te vluchten/schuilen zijn er?
9. Wat zijn verdere pijnpunten?

Producten samenredzaamheid

- Communicatieboodschappen bevolking
- Evacuatiestrategie
- Communicatiestrategie informierend
- Communicatiestrategie Acuut (+ handelingsperspectief)